

LEDIG

Thyborøn Fiskeauktion
(Statsautoriseret)
v. Alb. Steen
Tlf. Thyborøn 57 Omst. til Priv.

Martin Herups
Vaadbinderi
Thyborøn Havn

**DAMPSKIBSSELSKABET
PAA BORNHOLM**
af 1866

KØBENHAVN - RØNNE
og omvendt

Daglig Afg. fra København Kl. 23,15
" " " Rønne " 22,45
med M/S „Kongedybet“,
M/S „Rotna“ og M/S „Hammershus“

Selskabets Ekspeditioner:

KØBENHAVN Havnegade 27. Tlf. Minerva 1888
Kontortid 8-18, Søndage 8-9 Fm.

RØNNE Ved Havnen, Tlf. 1888. Kontortid: 8-12
13-18. Søndag 8-9 Fm.

LEMVIG TANDTEKNIK

J. Holmstrup

Alt i moderne Teknik
Torvet 1 - Telefon 245

KØB

DANSK

IVER CHRISTENSEN
VAADBINDERI
SKAGEN

Etabl. 1878 - Telefon 4 14 77 og 4 10 48

Danmarks største
Trawl- og Vaadbinderi

Filialer i Esbjerg, Hirtshals, Strandby
og Marstrand

C.K. HANSEN

Skibsreder og -Mægler

AMALIEGADE 35 KØBENHAVN
Telefon Central 72 (13 Ledniger)
Havari-Telefon Dag og Nat Central 53010
Telegram-Adresse HANSEN

★

Korresponderende Reder for

DANNEBROG

Skaarup & Salskov
Smede- & Maskinværksted
Thyborøn . Tlf. 61

Indehaver: J. Salskov

**Sømandshjemmet
& Afholdsrestaurant**

★

Thyborøn . Telefon 4

RESERVERET

Redaktør: Jørgen Pedersen, Ydby. Forretningsfører: Bogtrykker Gadgaard Nielsen, Lemvig

GADGAARD NIELSENS BOGTR.-LEMVIG.

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 1

1. Januar 1958

25. Aarg.

Fra Demonstrationen af Sarah-Nødsenderen

59/312
LEMVIG
CENTRALBIBLIOTEK

659
magasin 1958

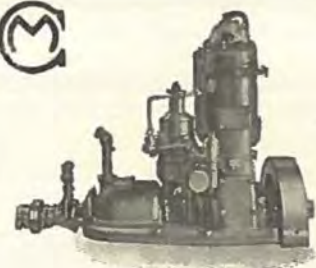
REJS MED D. F. D. S.
DET FORENEDE DAMPSKIBS-SELSKAB A/S

Tryksager af enhver Art faas hurtigt og billigt

Vasegaarden - Telf. 15

GADGAARD NIELSENS BOGTRYKKERI - LEMVIG

Kjoler - Frakker
Senge-Udstyr
KONTANT
Jørgensen
Esbjerg

Motorer
i Størrelserne
25 - 330 HK

Grenaa Motorfabrik
Telf. 666

Hirtshals
Fiskeriauktion
N. C. Jensen
— statsaut. —
Telefon 34 Privat 54

LEDIG

LEDIG

Marketenderiet
"NY HAVN"
ESBJERG
Indeh. Svend Jørgensen
Kaffe og Smørrebød
Telefon 1992

DANMARKS
HANDELS- og SØFARTS-TIDENDE

Uafhængigt Ugeblad for Udenrigshandel og Shipping
Abonnement: 20 Kr. aarlig,
bestilles paa ethvert Posthus samt paa Ekspeditionen
Vesterport 422 - København V. - Telefon Byen 1457

LEDIG

Damp-
skibsselskabet
TORM
København

Sparekassen for Lemvig og Omegn
Stiftet 2 August 1847 Telefon 131 . Postgto 851.00
Kontortid: 9,30-11,30 og 14-16
Fredag 9,30-11,30, 14-17,30, Lørdag 9-12
Thyborøn Afd. . Tlf. 148
Kontortid: 10,30-12 og 16,00-17,00 . Lørdag 10,30-12

Carlsen & Aaens
Vaadbinderi
Hirtshals . Tlf. 180

LEDIG

Brugsforeningen
»FREM«
Kolonial- & Skibshandel
Telefon 372 - 872
Skolegade 40, Esbjerg

VIKINGEN

Havets - Havnens - Handelens og Hjemmets Ill. Magasin
Skandinaviens største mest læseværdige
og rigt illustrerede maritime Magasin.
Abonnement Kr. 15,00 aarl., Kr. 3,75 kvartaarlig
Kontorer: Christiansborggade 1, København

AKTIESELSKABET
DET ØSTASIATISKE KOMPAGNI

Esbjerg **Vestjysk Krystal Isværk** A/S Telefon 66

Tidsskrift for Redningsvæsen

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 1

1. Januar 1958

25. Aarg.

Sarah-Nødsenderen

har en Fremtid for sig indenfor Fiskeriet
Repræsentanter for Fiskeri og Redningsvæsen
til Demonstration i Kattegat

Med Fiskerikontrolskibet „Havmaagen“ og i en Pembroke-Flyvemaskine demonstreredes forleden i det sydlige Kattegat den tidligere omtalte Sarah-Nødsender, der nu søges indført i den danske Fiskerflaade som et Led i Udbygningen af Sørledningstjenesten.

I Demonstrationen, der var arrangeret af Dansk Fiskeriforening og Ingeniørfirmaet M. P. Pedersen, deltog en Række Gæster, bl. a. fra Esbjerg Formanden for Vestjysk Fiskeriforening, Laurids Thygesen, Opsynsmand ved Redningsvæsenet Gustav Hallgreen, Redningsbestyrer Niels Hansen, Underdirektør Otzen, Orlogsværftet, Repræsentanter for Flyvevaabnet, Grønlandske Handel, Forsvarsministeriet, Post- og Telegrafvæsenet ved Afdelingsingeniør Børge Nielsen, Søn af Fiskeskipper Andreas Nielsen, Esbjerg, Kaptajn Skouenby, Havundersøgelsesskibet „Dana“, Repræsentanter for Statens Skibstilsyn, Handelsministeriets Søfartsafd., Geodætisk Institut, Formanden for Foreningen af danske Redningsmænd, Wenzel O. Rasmussen, Generalsekretær, Kaptajn Hans Holter, der er Chef for det norske Redningsselskab, og Depadementchef Olaf Granås fra det norske Fiskeriministerium.

Demonstrationen startede Kl. 10, da „Havmaagen“ med de mange Deltagere gik ud fra Hundested. Samtidig satte tre Hundested-Kuttere ca. 6 Sømil fra Nordsjællands Kyst deres smaa Nødsendere i gang. En Pembroke-Flyvemaskine var samtidig med „Havmaagen“ startet paa Eftersøgning af Omraadet Nord for Hundested, hvor den hurtigt ved Hjælp af Sarah-Senderen pejlede de tre Kuttere. Flyveren opgav de tre Kutteres Positioner, og derefter styrede „Havmaagen“ mod en af Kutterne. „Havmaagen“ var i Anledning af Demonstra-

tionen blevet udstyret med en Sarah-Modtager, og paa denne Maade fik man Lejlighed til at se Systemet i Anvendelse.

Sarah-Senderen er et lille transportabelt Radiofyrt, som skibbrudne kan bære paa sig eller om Bord i f. Eks. Gummiredningsbaade, ligesom den naturligvis ogsaa kan bruges paa selve Fartøjet. Ved en Impulsteknik overføres dens Radiosignaler til en Modtager installeret i en Flyvemaskine eller paa et Redningsskib, der med faa Meters Nøjagtighed og i Løbet af ganske kort Tid kan pejle sig frem til de skibbrudne under alle Vejrforhold.

Nødsenderen vejer kun 200 Gram og har en Diameter paa 4 cm. Den er 14 cm lang, og Antennen er 30 cm. Der kan alt efter Forholdet anvendes et 6,3 Volts Saltvandsbatteri. Strømmen forstærkes i Senderen til ca. 400 Volt, og Senderen har dermed en Rækkevidde paa 6-10 Sømil, men dens Rækkevidde er iøvrigt afhængig af Flyverens Højde og af Antennens Højde over Havoverfladen. Batteriet til Senderen kan opbevares i indtil 2 Aar og Nødsenderen kan fungere uafbrudt i 20 Timer.

I en Højde af 5000 Fod vil en Flyvemaskine effektivt kunne afsøge f. Eks. et 100 Km bredt Bælte op langs den jyske Vestkyst, Under Demonstrationen udtalte Laurids Thygesen, at den lille Nødsender vil være af stor Værdi for Fiskerflaaden i Forbindelse med den Luft- og Sørledningstjeneste, der nu gennemføres. Den har absolut en Fremtid for sig indenfor Fiskeriet, sagde Laurids Thygesen, og Maalet maa nu være at faa alle danske Kuttere udstyret med denne lille Sender som er billig i Anskaffelse. Til Fiskeribrug er fremstillet en speciel lille Sender, som vil koste Maximum 600 Kr.

bendix.

En Julestranding

paa Holmslands Klit 1938

Det begyndte sidst i November Maaned med en voldsom Storm. Hen ved 4-Tiden om Morgen meldte Strandvagten fra Alarmeringsstationen ved Skodbjerg til Stationerne Bjerregaard og Hvide Sande, at der saas Lys paa Havet i Nærhed af Land, og en Stranding kunde befrygtes i Nærhed af Skodbjerg. Havet stod helt op i Klitterne. Saa hurtigt som muligt førtes Raketapparaterne fra de to Stationer til Skodbjerg. Ved Ankomsten til Skodbjerg, hvor Havet var gaaet igennem Klitterne, og Kørsel var vanskelig, meddelte Vagten, at Skibet var strandet ud for Haurvig, og ved Ankomsten dertil stod Skibet, som var Kutter „Vestbound“ af Esbjerg, helt oppe paa Forstranden ikke langt fra Klitterne, og Besætningen var kommet i Land ved Assistance af tilstedekomne Folk fra Haurvig. En Mand var dog slaet over Bord af er Braadsø og druknet, umiddelbart før Kutteren strandede.

Det viste sig ved Dagens Frembrud, at flere Esbjerg-Kuttere laa i vanskelig Situation ud for Holmslands Klit. En af dem forliste om Formiddagen ud for Hvide Sande, og her omkom hele Besætningen saa nær som Drengen, der paa en mirakuløs Maade blev reddet af en anden Esbjergkutter. Det blev overdraget Svitzer i Forening med Bjergelaugene at bjerge den strandede Kutter. Men Bjergningsarbejdet kunde ikke paabegyndes, før der indtraf stabilt Vejr; dette skete først henimod Jul, da der indtraf østlig Vind med Frost og Sne. Kutteren maatte først hæves med Dunkraft og sættes paa Slidsker. Dette Arbejde tog flere Dage, og det var ret anstrengende for Bjergerne, idet mange havde over en Mil til Strandingsstedet, og Landevejen var totalt lukket af Sne, saa mange var henvist til at spadseres Havlang til og fra Arbejde.

Saa snart Kutteren var hævet saa meget, at der kunde tages Skøn over, hvad Skade den havde lidt, blev disse paa bedst mulig Maade udbedret. Under Udgravningen for at hæve Kutteren, stødte man paa Vragdele af Barkskibet „Elisabeth Rechner“, som for 50 Aar siden strandede paa samme Sted. Ogsaa dette sinkede Bjergningen, der iøvrigt forceredes det mest mulige for at faa det ordnet inden Helligdagene, og Dagen før Juleaften kunde Svitzers „Bjørn“ hive Kutteren ned i Havstokken, og det saa ud til, at det hele vilde gaa programmæssigt, men nu indtraf stærk østlig Storm, som bevirkede saa stærkt Lavvande, at Bjergning ikke kunde foretages. Heller ikke Juleaftensdag lykkedes det at bringe Kutteren flot. Bjergelaugets Folk blev nu frigivet med Undertagelse af dem, som var udtaget til at følge med til Esbjerg, de kunde jo ikke forlade Kutteren. Men da det Juleaften skønnedes, at der ingen

Mulighed var for at bjerge Kutteren Julenat, fik Bjergerne Lov at tage hjem. For at komme i Land fra Kutteren maatte man nu bruge Pram, og under Landsætningen kæntrede den med det ene Hold af Bjergere, saa de blev gennemblødt, og det blev en stram Tur, især for dem fra Bjerregaard, at spadseres den lange Vej i Sne og Kulde i det vaade Tøj, saa den Juleaften glemmer de ikke saa let — men hjem til Jul kom de dog.

Julemorgen maatte „Bjørn“ ind til Kutteren for at slaa Hul med Skruen, og det lykkedes, og Juledags Aften ved Højvande lykkedes det at hive Kutteren fri, og nu stod Kursen mod Esbjerg — alt gik programmæssigt — og endelig anden Juledags Eftermiddag naaede Bjergerne hjem til Klitten og kunde holde Jul.

D.

Et Minde paa Sønderho Kirkegaard

1897 forlise Skibsfører Anthonis Øhle med Barken „Phønix“ af Sønderho — der var den lille Skipperbys næststørste Skib — ved Panama-kanalen, og den 14 Mands store Besætning blev Havets Bytte.

For hans efterladte Enke, Fru Abelene Øhle, der sad tilbage med 5 Døtre, hvoraf de 4 var ukonfirmerede, var Meddelelsen herom naturligvis et tungt Slag. Fru Abelene Øhle tog imidlertid Skæbnens Tilskikkelser med den Ro og Styrke, som kendetegner de gamle Slægter i Sønderho, og fik til trods herfor givet alle sine Børn en god Opdragelse, idet hun dog ikke forsømte at holde Mindet om sin Mand i live hos Børnene. Fru Øhle mistede sin Ægtefælle i en ung Alder, men naaede selv at blive Fanøs ældste, inden hun 95 Aar gammel døde den 13. April i Foraaret. Omtrent lige til sin Død var hun rask og aandsfrisk og tog interesseret Del i sine Børn og Børnebørns Tilværelse.

Fru Abelene Øhle er nu stedt til hvile paa Sønderho Kirkegaard, og hendes efterladte besluttede da at sætte et fælles Minde for baade Skibsføreren, der saa tidligt blev revet bort og hans trofaste og arbejdsomme Enke. — Stenhugger Billeschou, Esbjerg, indgraverede Barken „Phønix“ i Stenen og satte følgende Inskriftion: Skibsfører Anthonis Øhle, født 15.-10 1861, omkommet paa Søen 1897. Underne: Abelene Øhle, født 4.-10. 1861, død 13.-4. 1957 og Linjerne — og som Paaskesalmen klinger, vokser Sjælens Fuglevinger.

Det enkle, men smukke Monument er synligt fra Landevejen, og mange, som gæster Sønderho, standser op og forundres over baade et stykke fornemt Kunsthaandværk og den bevægede Livsskæbne, som de aner danner Baggrund for dets Tilblivelse.

Mands Minde

Dødsfald

Fhv. Baadmand Juel Clemmen Juelsen, Blaavand, afgik ved Døden den 21. Nov. 1957. Juel Cl. Juelsen, der var født den 7. Jan. 1884, havde været ansat som Baadmand ved Redningsstationen Blaavand fra 1. April 1918 til han p. G. af Alder afskedigedes fra Tjenesten den 30. Sept. 1947. Han havde deltaget i Redningen af 4 skibbrudne og var dekoreret med Redningsvæsenets Jubilæumsmedalje.

Fhv. Baadmand Niels Frich, Sønderlyngvig, afgik ved Døden den 13. Decbr. 1957.

Niels Frich, der var født den 11. Decbr. 1869, blev ansat som Baadmand ved den daværende Redningsstation „Sønderlyngvig“ den 1. Okt. 1889 og afskedigedes p. G. a. Alder den 1. Okt. 1933. Han havde deltaget i Redningen af 74 skibbrudne og var dekoreret med Dannebrogskors og Redningsvæsenets Jubilæumsmedalje.

80 Aar

Fhv. Baadmand Hans Peter Poulsen, Snogebæk, fylder den 4. Jan. 80 Aar.

70 Aar

Betjeningsmand Niels Mortensen Gregersen, Fering, fylder den 11. Jan. 70 Aar.

Fhv. Baadmand Jens Kristian Ruby Pedersen, Tuskær, fylder den 16. Jan. 70 Aar.

Fhv. Baadformand Hans Cornelius Jensen, DM., Blaavand, fylder den 19. Jan. 70 Aar.

60 Aar

Baadmand ved Redningsstationen „Skagen Havn“ Jens Peter Lundholm, fylder den 4. Jan. 60 Aar.

Baadmand ved R/St. „Rindby“ Niels Andreas Iversen fylder den 4. Jan. 60 Aar.

Opsynsmand ved R/St. „Gl. Skagen“ Hans Chr. Andersen, fylder den 5. Jan. 60 Aar.

Betjeningsmand ved R/St. „Tisvildeleje“, Jens Sig. Pedersen, fylder den 16. Jan. 60 Aar.

50 Aar

Baadformand ved R/St. „Sønderho“ Hans Marius Hansen, fylder den 8. Jan. 50 Aar.

Afskedigelse og Ansættelse

Redningsstationen „Vigsø“

Betjeningsmand Søren Nielsen Bertelsen er p. G. af Alder afskediget af Redningsvæsenets Tjeneste fra Udgangen af Dec. Maaned 1957.

Søren Nielsen Bertelsen, der er født den 16. Dec. 1894, blev ansat som Betjeningsmand d. 1. Okt. 1923. Han er dekoreret med Redningsvæsenets Jubilæumsmedalje.

I den ledigblevne Plads som Betjeningsmand er midlertidigt ansat Fisker Martin Pedersen Sekkelund.

Kutter lokaliseret fra Flyvemaskine over Skyerne

En Flyvemaskine vil kunne afsøge 40.000 Kvadratsømil af Nordsøen paa 3½ Time

„Vestkysten“ havde Lejlighed til at følge det meget omtalte Sarah-Radio-Redningssystem i Anvendelse under en Eftersøgning fra Luften med en af Flyvevaabnets Pembroke-Maskiner, der er specielt bygget og udstyret til Eftersøgnings- og Soredningstjeneste.

En Hundested-Kutter med en Sarah-Nødsender om Bord var sejlet en halv Snes Sømil ud i Kattegat og laa med slukkede Lanterner, da vi i Mørkningen startede fra Værløse Flyveplads. Maskinen blev fløjet af Kaptajn O. Krarup med Løjtnant E. H. Jensen som Navigator, og ved Sarah-Modtageren sad Løjtnant A. Søgaard, Esbjerg.

Vi steg hurtigt til knap 2000 Meters Højde og naaede op over det lavthængende Skydække, hvor den nedgaaende Sol farvede Horisonten. Under os laa Skydækket som et kæmpemæssigt, uigennemsiagtigt Tæppe af Vat, men det varede ikke længe, før Løjtnant Søgaard havde Kutterens „Nødsignaler“, paa Modtagerens lille Skærm, og kort efter var den „nødstedte“ Kutter lokaliseret.

Impulserne fra den lille Nødsender giver Udslag paa Modtagerens Skærm — til højre og venstre for en lodret lysende Linie, der angiver Flyvemaskinens Kurs, og derved kan man „pejle“ sig frem til den „nødstedte“ Kutter. Sarah-Officeren dirigerer Piloten ind paa den rigtige Kurs, og i det Øjeblik Maskinen er lige over „Havaristen“, forsvinder Udslaget paa Skærmen.

Vi gik ned i ca. 125 Meters Højde og skintede i Mørket den „nødstedte“ Hundested-Kutters hvide Skrog. I Nærheden fik vi øje paa Kontrolskibet „Havmaagen“, der ved Hjælp af sin Sarah-Modtager var paa Vej til Kutteren.

Nødsignalerne opfanget af Maskine over Randers

Kaptajn Krarup oplyser, at man under Formiddagens Demonstration havde de tre Kutteres Nødsendere paa Modtageren, saa snart Maskinen var kommet i Luften fra Værløse, og en anden Pembroke-Maskine, der samtidig var startet paa en Rutine-Flyvning fra Aalborg, havde fanget Nødsignalerne fra Kutterne, da den befandt sig over Randers Fjord!

Med Sarah-Systemet kan man fra Luften „pejle“ f. Eks. en Mand i en Redningskrans i en Afstand af 60-70 Sømil, mens Senderens Rækkevidde til en Modtager om Bord i et Skib er 6-10 Sømil.

En Flyvemaskine vil kunne afsøge et 40.000 Kvadratsømil stort Omraade af Nordsøen paa

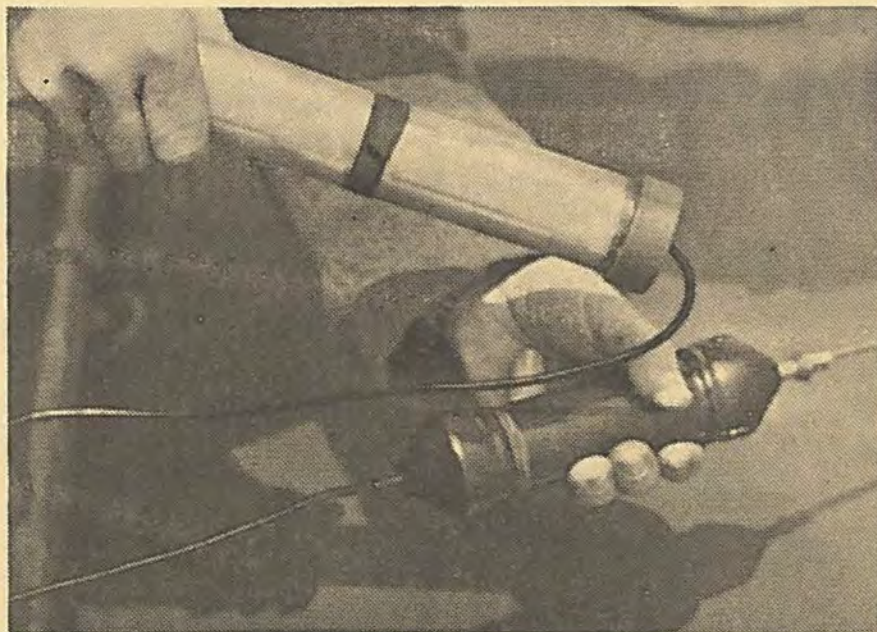
3 $\frac{1}{2}$ Time i normal Eftersøgningshøjde - 3-4000 Meter, og som Eksempel kan nævnes, at een Flyvetur op gennem Kattegat vil være nok til at lokalisere evt. Sarah-Nødsendere i Funktion i dette Farvand.

Under Eftersøgning i mørkt og usigtbart Vejr kaster Flyvemaskinen Faldskærmsblus ud over Havaristen saa snart den er lokaliseret, og Maskinen er endvidere udstyret med en ekstra Gummi-Redningsflaade til evt. skibbrudne.

Systemet indebærer selvsagt Muligheder for hurtigt og sikkert at komme nødstedte Fartøjer eller skibbrudne til hjælp. Eftersøgningsmaskinen vil kunne dirigere saavel Helikoptere som Redningsfartøjer til Undsætning hurtigt og effektivt.

Systemet bestod sin Prøve under 2. Verdenskrig og som et klassisk Eksempel nævnes Redningen af en Pilot, der var sprunget ud i Faldskærm fra 35.000 Fods Højde over Nordsøen. Det var tæt Taage, men paa mindre end en Time blev han reddet af en Helikopter, der fandt ham paa Grundlag af Signalerne fra hans lille Nødsender.

I RAF har alle Flyvere Sarah-Senderen ind-

Fra Demonstrationen af Sarah-Nødsenderen.

syet i Redningsvesten, og det vil danske Flyvere ogsaa faa i nær Fremtid.

Som tidligere omtalt vil de Maskiner, Luftvaabnet sætter ind i Eftersøgnings- og Søredningstjenesten pr. 1. April være udstyret med Sarah-Modtagere, og Værdien af en Eftersøgning fra Luften umiddelbart efter en Storm for at konstatere, om der er sket Ulykker til Havs, vil dog i høj Grad være afhængig af, at Fiskerflaaden udstyres med de smaa, enkle Sendere, der til Fiskeribrug vil koste Maximum 600 Kr.

bendix.

Da »Ebro« af Sunderland for 60 Aar siden strandede ud for Lønstrup

Redningsfolkene var i Sving over et Døgn

Da det hollandske Motorskib „Bellatrix“ d. 11. November sidste Aar strandede ud for Uggerby, nægtede Mandskabet at gaa ombord i Redningsbaaden, og Skibets Kapt. stillede Krav om, at Redningsbaaden blev liggende ved Skibet. Hirtshals Redningsmandskab efterkom Kravet delvis, idet Redningsbaaden blev liggende ved Strandingen fra om Formiddagen til ud paa Eftermiddagen.

Det Krav, som den hollandske Kaptajn her stillede, er et urimeligt Krav, og Redningsfolkene behøver heller ikke at efterkomme det. Kravet er urimeligt, for naar et Skib er strandet, og Redningsbaaden kommer ud til det, saa er det for at redde Mandskabet og ikke for at

ligge og holde Vagt ved Skibet. Blader man i de gamle Redningsprotokoller, vil man snart opdage, at Mandskabet paa strandede Skibe i mange Tilfælde har nægtet at tage mod Redningsfolkene Hjælp og er blevet ombord paa deres Skib. At de saa senere har maattet lade sig redde er en anden Sag. Thi mange Gange har det ogsaa vist sig, at Redningsfolkene med deres Kendskab til de lokale Forhold har bedømt Situationen bedre end de fremmede Søfolk og derfor er blevet ved Strandingen for at træde til i det rigtige Øjeblik.

Men har der saaledes været mange Tilfælde, hvor Skibsbesætninger fra strandede Skibe har nægtet at gaa i Redningsbaaden, saa er der kun faa Tilfælde, hvor der som ved „Bellatrix“ er stillet Krav fra det strandede Skib om, at Redningsbaaden skulde blive liggende ved Skibet. Det skete dog, at det engelske Dampskib „Ebro“ af Sunderland den 7. December 1897 strandede ved Lønstrup.

Det blæste haardt af sydvest, og der var haard Sø, da Skibet strandede om Morgen

TIDSSKRIFT FOR REDNINGSVÆSEN

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Redigeret af
Jørgen Pedersen, Ydby

1957
24. Aargang

1957
GADGAARD NIELSENS BOGTRYKKERI
L E M V I G

tidligt lidt øst for Lønstrup. Fra Land blev Strandingen observeret Kl. 7,30, og en Time senere naaede Redningsbaaden ud til Skibet. Men dets Kaptajn erklærede, at Besætningen ikke foreløbig fandt nogen Grund til at gaa fra Borde. Men han ønskede, at Redningsbaaden skulde holde sig klar paa Stranden, hvis Forholdene skulde forværre sig.

Redningsfolkene fulgte Kaptajnens Ønske, og det viste sig ogsaa her, at Redningsfolkene som de lokalkendte Folk havde bedømt Situationen bedre end de fremmede Søfolk. Hvis „Ebro“'s Besætning var gaaet i Redningsbaaden straks, da den kom ud til Skibet, vilde Redningsaktionen sikkert være foregaaet uden større Vanskeligheder. Nu blev det i Stedet for en meget svær Opgave, som stillede næsten umenneskelige Krav til Redningsfolkene.

Redningsbaaden blev paa Stranden hele Dagen. Vind og Sø tiltog stadig i Styrke. Men først Kl. 22 om Aftenen blev der afbrændt Blaalys og Raketter paa „Ebro“ som Tegn paa, at man nu ønskede Hjælp. Redningsbaaden gik saa igen ud til Skibet, som den naaede ud til i Løbet af en Times Tid. Det lykkedes i første Omgang i redde otte Mand af Besætningen, som man var i Land med Kl. et om Natten.

For at ro Redningsbaaden ud igen til Skibet, var det nødvendigt at køre den op til Luvart af Strandingen. Det var meget besværligt, da det var blevet stærkt Højvande, og der blæste en haard Storm med voldsomme Regnbyger. Fra det strandede Skib blev der nu stadig afbrændt Nødblus, som stod i en Afstand af ca. 500 Meter fra Land. Paa Grund af den vanskelige Transport af Redningsbaaden langs Stranden, naaede man ikke ud til Skibet igen før Kl. 3,30. Men denne Gang lykkedes det ikke at faa Forbindelse med det, hedder det i Redningsprotokollen, som fortæller om Redningsaktionen.

Braadsøen skyllede nu ustandseligt hen over Skibet. Efter store Anstrengelser maatte Redningsmandskabet give op og søge Land, hvilket skete Kl. 6 om Morgenen meget langt i Læ af Strandingen. Da Opsynsmanden, Peder Christophersen, kunde indse, at det vilde tage lang Tid at køre Redningsbaaden op til Luvart af Skibet for at faa den ud igen, og Mandskabet var meget udmattet, telefonerede han til Stationen i Løkken om at komme med Redningsbaaden derfra.

Men Redningsfolkene var ufortrødne, hedder det videre i Protokollen. Da nogle Forsøg med Raketter paa Grund af den store Afstand viste sig frugtløse, gik de atter i Gang med at føre Baaden op til Luvart af Skibet. Og ved otte-tiden gik den ud igen. Der blæste nu en orkanagtig Storm, men alligevel lykkedes det at borde Skibet og redde de sidste otte Mand af Besætningen, som man landede med Kl. 10,30. Der blev saaledes ikke Brug for Løkken Red-

ningsbaad, hvorfor der blev sendt Afbud dertil.

Redningsaktionen lykkedes saaledes, men kom til at tage over et Døgn og var meget besværlig og anstrengende for Redningsmandskabet. Ældre Mennesker i Lønstrup kan endnu huske Strandingen og flere af Redningsmændene, som var med til Aktionen, lever endnu. P.E.

Det 9de Robin Legat

Som det fremgaar af Redningsvæsenets aarlige Virksomhedsberetning, har den franske Velgører *Emile Robin* — foruden til mange andre Landes Redningsinstitutioner — i Aarene 1891 til 1913 gennem 8 forskellige Legater af ulige økonomisk Størrelse stillet Renterne af en samlet Kapital i danske Penge paa Kr. 114,900,00 til Raadighed for velgørende Formaal indenfor det danske Redningsvæsen efter forskellige af Donator i Legaternes Fundatser fastsatte Bestemmelser.

Disse 8 Legater uddeles af Forsvarsministeriet efter Indstilling fra Bestyreren af Redningsvæsenet og kommer Aar efter Aar mange gamle Redningsmænd og disses Paarørende til Hjælp og Trøst.

Imidlertid findes der dog endnu et Robin-Legat herhjemme, som uden at komme Redningstjenestens Personale til Gode, dog maa henregnes til et Redningslegat.

Dette 9de Robin-Legat dukker op hvert Aar i Dagspressens Spalter for officielle Meddelelser samt i forskellige Søfartsblade gennem en Bekendtgørelse som den her anførte fra i Aar:

Emile Robins legat

Af „Emile Robins Legat til Redningsbelønning“, der bestyres af Justitsministeriet, vil en Portion, stor 1000 Kr., kunde bortgives til en dansk Skibsfører, der farer i udenrigs Fart, og som i Aarene 1955, 1956 eller 1957 har frelst Mandskabet fra et Skib af hvilken som helst Nationalitet fra overhængende Fare.

Indstillinger fra det paagældende Rederi eller Ansøgninger fra vedkommende Skibsfører eller andre om Tildeling af Legatet skal indsendes til Justitsministeriet inden Udgangen af Januar Maaned 1958.

Det bemærkes, at dette „Emile Robin Legat til Redningsbelønning“ i Modsætning til de 8 førnævnte Legater uddeles af Justitsministeriet. Et tilsvarende Skibsførerlegat blev oprettet i 1879 i Frankrig som det første af en lang Række Legater, som Emile Robin har skænket til Gavn for Redningsarbejdets Udøvere i en lang Række europæiske Lande. Nibor.

NIELS SØRENSEN IN MEMORIAM

En af Redningsvæsenets gode og trotaste Mænd fhv. Opsynsmand og mangeaarig Formand i „Foreningen af danske Redningsmænd“, Niels Sørensen, Lyngby, afgik ved Døden efter lang Tids tiltagende Svaghed den 17. Dec.

N. Sørensen, der var født den 14. Decbr. 1888, blev ansat som Baadmand ved Redningsstationen „Lyngby“ den 1. Okt. 1920, som Opsynsmand den 1. Okt. 1938 og afskedigedes p. G. af Svagelighed den 31. Decbr. 1953.

Han har deltaget i Redningen af skibbrudne og var dekoreret med Dannebrogskorset og Redningsvæsenets Jubilæumsmedalje.

Mange Redningsmænd ud over Landet vil ved dette Dødsbudskab standse op et Øjeblik og i Taknemmelighed mindes denne Mand for hans Indsats indenfor vor Forening igennem de mange Aar. Vi, der igennem Aarene kom til Aarsmøderne, mindes hans djærve Skikkelse, vi mindes hans Ildhu og hans rige Evner, der gjorde, at alle i Salen medansatte som overordnede, uvilkaarlig lyttede til hvad den Mand havde at sige.

Han havde et aabent Blik for, hvad der var blevet gammelt og „støvet“ indenfor det Redningsvæsen, som han holdt saa meget af, og det var ogsaa for ham noget afgørende at hans Kammerater, som Tiden gik, ogsaa kom med rent lønmæssig set. Men der var en Ting, der skabte Respekt om hans Lederegenskab indenfor vor Forening, og det var hans Paamindelse om, at Pligten altid skulde gaa foran Kravet. Altid holdt han Redningsvæsenets stolte Traditioner frem for sine Kammerater, og altid fik han det sagt, at hver Generation maatte løfte sin Part af Traditionerne.

Det var kun naturligt, at Niels Sørensens Ord havde Vægt, hvor de lød. De kom fra Hjertet, og de var altid velunderbygget med den Erfaring, som et mangeaarigt Virke som Fisker og Redningsmand kan give. Han havde den Glæde at faa se Resultatet af meget af, hvad han igennem et aarelangt Organisationsarbejde kæmpede for. Det laa ham paa Sinde, at det ikke fortsat „blot“ skulde være en Æressag at være Redningsmand. Naar Samfundet krævede det største, et Menneske kan give: Livet i Tjenesten, saa maatte der ogsaa lidt mere til i Vederlag end et venligt Skulderklap. — Efter Niels Sørensens Opfattelse gjaldt det — ogsaa for Redningsmanden — at Arbejderen er sin Løn værd, og her førte han en tapper Lanse. Det er vel rigtigt, at Tiden har arbejdet med, ogsaa hvad angaar Redningsmændenes Aflønning. Men sikkert er det, at danske Redningsmænd har en hel Del at takke Niels Sørensen for, naar Talen er omkring deres Lønstilling. Og vi mindes hans varme Ord, naar det gjaldt dette at holde sammen og styrke Hjælpefonden.

Det var vist hans Hjertesag. Niels Sørensen sad som Formand i vor Forening, da Udvalget til Modernisering af vort Redningsvæsen blev nedsat, og jeg mener, at det tjener vor Organisation til Ære, at Initiativet udgik fra Foreningen.

Vi ved, at han p. G. af Sygdom ikke naaede at præge dette store Arbejde, som han havde ønsket, men at det var i hans Tanker til det sidste, det ved vi og værdsætter. Og sidst men ikke mindst takker vi ham for hans altid mægende Ord til os om Sammenholdets Betydning, om Værdien af dette at løfte i Flok. Ja, nu da Niels Sørensen ikke mere er iblandt os, saa vælder Minderne frem. Lad os længe bevare dem i vor Forening. Og idet vi med disse Linier sender en hjertelig Hilsen til hans Hustru og Søn, udtaler vi et „Æret være Niels Sørensens Minde“.

Wenzel Rasmussen,

Formd. for Foreningen af danske Redningsmænd.

Engelsk Skibsforslis i Nordsoen

Et engelsk Skib „Narva“ menes forlist med sit 28 Mands store Besætning under en haard Storm ca. 150 Sømil sydvest for Stavanger. Det norske Skib „Leda“ kom op i Nærheden af „Narva“ og pumpede 17 Tons Olie ud i det oprørte Hav for at dæmpe Søerne. Senere forsvandt „Narva“ pludselig, og det formenes, at det er sprunget læk og sunket.

Et dansk Catalina-Fly deltog ogsaa i den senere Eftersøgning men uden Resultat.

— STØT BLADETS ANNONCØRER —

Naade og Fred

I mørke og stormfulde Vinternætter maatte jeg ofte som Dreng gaa med min Far langs Stranden, hvor vi holdt Udkig med de Skibe, som var kommet i Havsnød. Ustandselig piskede Stormen de larmende Bølger ind mod Kysten, og naar Bygerne kom, kunne Mørket omkring os være saa tæt, at det var ganske umuligt at se en Haand for sig. Var det underligt, at en lille Dreng kunne gribes af en sær Angst og Uro i saadanne Øjeblikke, og var det lige saa underligt, at Angsten og Uroen forsvandt, naar Drengen fik lagt sin lille Haand i Fars gode, stærke Haand. Stormen rasede med lige stor Styrke og Bølgerne blev ikke mindre, men Situationen var alligevel helt anderledes fra det Øjeblik af. Nu følte han med usvigelig Tillid, at den Haand, som holdt ham fast i Mørket, var Fars gode og stærke Haand, og derfor kunne han trygt fortsætte sin Vej fremad. Naade betyder, at Gud i sin Kærlighed vil tage din skælvende Haand i sin og fylde dit Hjerte med den Fred, som overgaar al Forstand. Naade og Fred er Guds kostelige Gave til dig, der kaster din Sorg paa ham og barnligt tror, at han har Omsorg for dig. Naade og Fred er der, hvor Jesus er. Lukker du ham ind i dit Hjerte og Liv, lukker du Naaden og Freden ind? Gud stilner ikke enhver Storm for sit Barn, men han leder os igennem Stormvejret ved sin gode og milde Haand.

Naar Apostlen Paulus ønskede sin Menighed det bedste han kendte, saa ønskede han Naade og Fred for hver enkelt. Saadan ville jeg ogsaa gerne ønske dig „tillykke“.

R. C.

Dansk Skib har i Julen reddet 30 Menneskeliv

Rederiet A. P. Møllers Motorskib „Alva Mærsk“ har bjerget 30 Mennesker fra en synkende Skonnert i det indiske Ocean.

Kapt. Houborg paa „Alva Mærsk“ har meddelt, at han paa en Rejse fra den persiske Bugt til Kvinana ved Freemantle paa en Position 4 Grader 30 Nord, 76 Grader 25 Øst i det indiske Ocean har taget 28 Mand og 2 Kvinder ombord fra en læk og synkende Skonnert. Da det danske Skib fik det nødstedte Skib i Sigte, blussede det efter Hjælp, og „Alva Mærsk“ gik straks til Undsætning. Alle de reddede er raske, og alt er vel ombord i det danske Skib.

— STØT BLADETS ANNONCØRER —

HIRTSHALS

Hans Svendsens
SKIBSBYGGERI

Alt i Nybygninger
samt Reparationer

Hirtshals . Telefon 132

A/S Hirtshals Fryse- & Kølehus
Hirtshals Isværk

Telefon 70

A/S HIRTSHALS BANK

Filial af A/S Hjørring Diskontobank

Tlf. 44 . 244

HIRTSHALS SØMANDSHJEM

Telf. 37

God borgelig Middag - Pæne Værelser

Bestyrer Niels Samuel

CHR. JEPSEN - Telefon 39

Altid 1. Kl.s Kød og Paalæg

»VIOLA«

Telef. 74 - CARL JENSEN - Hirtshals

Frugt - Blomster - Kranse

LEVORSEN & JØRGENSEN

Lys . Kraft . Skibsinstallation

Betjening Dag og Nat

THYLANDS BANK

HURUP

Bedsted . Hørdum . Koldby . Vestervig

Marsø
Støbegods

Hjælpefonden

Torsdag den 12. December afholdtes Bestyrelsesmøde i Hjælpefonden i Nørre Vorupør.

Vi maa desværre beklage, at ikke alle Ansøgninger kunde imødekommes. Men vi har forsøgt at fordele de til Raadighed staaende Midler saa retfærdigt, som muligt, saaledes, at de Ansøgere, som udgaar i Aar, fortrinsvis vil komme i Betragtning næste Aar.

Nørre Vorupør, den 12. December 1957.

P. Munk Pedersen, Niels Jensen,
Nørre Vorupør. Bjerregaard.

W. Rasmussen,
Grenaa.

NY BØGER

Geofroy Bibby. „Spadens Vidnesbyrd“. Forfatteren af Bogen er knyttet til Forhistorisk Museum i Aarhus og er en af Prof. Glob's nære Medarbejdere. Bogen er en Skildring af Arkæologiens Udvikling fra den forhistoriske Videnskabs Begyndelse og op til nu i Nordvest- og Mitteleuropa. Det er en Bog, der kan øge ens Interesse for vor rige Fortid — ja, den er spændende.

Karl Eskelund. „De røde Mandarinere“. En Bog fra Kina — om Kina og det kinesiske Folk i Dag, og deres Tro paa en bedre Verden. Til Bogen har Forfatteren optaget en Række fine Farvefotografier.

Halldor Laxness. „Aar og Dage i Brattekaad“. Bogen er formet som en Kunstners Erindringsbog og fortæller om en forældreløs, musikalsk begavet Dreng, der bor i Reykjavik. To gamle Mennesker har taget ham til sig, og de giver i deres Hytte — uden Personsanseelse — Husly til alle, som behøvede det — ogsaa til Samfundets udstøede. Alfgrim, som Drengen hedder, træffer her mange snurrede Personer. Afgørende for hans Udvikling bliver hans Møde med en Verdenssanger.

Alberto Dentini di Pirajno. „Pigen og Delfinen“. („Ørkenlægen's Forfatter) har med denne Bog skabt en Blanding af et Memoirerværk og en Rejsebog. Den har alle Forudsætninger for at vinde endnu flere Læsere end hans første Bog.

Ejnar Mikkelsen. „Fra Fribytter til Embedsmand“ er fjerde og sidste Bind af E. M.s Erindringer — og der er Spænding i denne Bog som de foregaaende „Fra Hundevagt til Hundeslæde“, „Ukendt Maad i ukendt Land“ og „Farlig Tomandsfærd“. Der er Strabadser i Is og Hav, i Nødsejls over Atlanten, i farefuldt Fiskeri ved Vestgrønland og spændende Hvalfangster ved Færøerne. En Bog, der er værd at læse og eje.

David Lampe. „Den utæmmede Kanariefugl“. En engelsk-amerikansk Journalistbog, skrevet paa Opfordring af et stort London-Forlag om den danske Modstandsbevægelse. Uden Modstand vilde Danmark have haft det lettere under Krigen, siger David Lampe, men Danskerne følte, at der maatte gøres noget for at bevare national Selvrespekt. Efter langsom Start opstod da efterhaanden en forbilledlig Modstandsorganisation. Den alene placerede Danmark blandt de allerede Nationer, der besejrede Hitler. Lampes spændende Bog er en fin Gave til den Ungdom, der herhjemme er vokset op efter Besættelsen.

Kumbel: Græk. Paa Gyldendals Forlag er 14 Samling Græk udsendt. Som altid pudsigt rammende Rim.

En Prøve:

Sam-Eksistens er et Ord hvormed menes,
at Folk maa ku' spænds,
naar de ikke kan enes.

LEMVIG

E. SMEDEGAARD
Solv. Guld. Sølv. Optik
Telefon 194 LEMVIG Telefon 194

LEMVIG SKIBSVÆRFT

Nybygninger og Reparationer
P. Poulsen - Telefon 209

LEMVIG SVINESLAGTERI A/S

TH. 708 . 108

A. HONORÉ

Isenkram og Udstyrsforretning
TORVET 3 - LEMVIG - TELF. 408

MINERALVANDSFABRIKKEN

»IDEAL«

TH. 123

Aktieselskabet

LEMVIG BANK

TH. 777

Kontorer i
Bækmarksbro - Bøvlingbjerg - Harboøre - Thybøen

LEMVIG FISKEAUKTION

statsautoriseret

v. P. Trillingsgaard

Auktionshallen TH. 335 - Auktionskontoret TH. 613 - Privat 804

LEMVIG VAADBINDERI

Viggo Jeppesen . Telf. 603

Al Slags Vaad og Travl leveres omgaaende

Brdr. Andersens

MASKINVÆRKSTED

Lemvig Havn . Telf. 594

Filial: Thybøen . Telf. 29

JESPER PEITERSEN

Fiskeri- og Skibsartikler

LEMVIG - - - TELEFON 246

Filialer i Thybøen og Thorsminde

Dampskibs-Aktieselskabet

»Myren«

Korresponderende Redere

HOLM & WONSILD

SKAGEN

SKAGENS FISKEAUKTION

statsautoriseret v. Aage Geismas - Telegr.-Adr.: Fiskeauktion

Telefoner: Kontor 41200 (Statst.) Privat 41029 (Statst.)

Skibeprovisiantering . Etableret 1809

P. Saxberg

Indehaver: Paul Saxberg . Skagen

Telefon 4 11 44 (7 Linier)

Adresse: Havneplads 18-18

Telegramadresse: »Saxbergship«

Magasin
Skagen
HARALD PEDERSEN

TELEFON 4 10 27
POSTGIRO 4403.

A/S Skagens Kul- og Trælastforretning

Telefon 4 12 77 . 2 Lin.

Karstensens Skibsværft

Skibs- og Baadbyggeri

Telefon 4 12 01

OSCAR SKOUGAARD

aut. Installatør . Telefon 4 13 45

SKAGEN

AKTIESELSKABET

SKAGEN ISVÆRK

Skagen . Telf. 4 15 38

THISTED

Krogline og Fisketvist „Nordvest“ er bedst!

JOHS. HAANING . THISTED

Telf. 353

RESERVERET

MINDESMÆRKER

Brdr. Jensen . Sten- og Billedhuggeri

Thisted . Telefon 94

RESERVERET

ESBJERG

N. N. NIELSEN . MASKINFABRIK

Esbjerg . Telf. 429

v. E. Nielsen og G. Erlandsen

Repræsentant for »TUXHAM«

LEDIG

C. M. Nørskov Laursen

Maskinfabrik I/S . TH. 761

Dæskmaskineri spec. for Fiskefartøjer

N. P. Jensens Skibs- og Baadebyggeri

Esbjerg gl. Havn

Telefoner: 584 og 2263 - Privat 718

anbefales med saavel Nybygning
samt Reparation

BRØDRENE MATHIASSEN

Ny Havn

TH. Kontor og Lager 47, privat 386

H. J. CHRISTENSEN & SØN

Vaadbinderi og Tovtjæneri

Ny Havn - Telefon 2153

H. J. Christensen privat Telefon 1462

LEDIG

P. Rasmussen & Co

Maskinfabrik — Telefon 988

P. Rasmussen priv. Telf. 717

ROUST & NIELSEN

Maskinværksted

Ny Havn

Telf 387

Gravmonumenter

Martin Billeschou

Stormgade 59

Telefon 838

A/s Em. Z. Svitzers Bjergnings-Entreprise

Grundlagt 1833

KVÆSTHUSGADE 1 - KØBENHAVN K.

CENTRAL 5195 — UDENFOR KONTORTID CENTRAL 5195 A

TLGR.-ADR.: SVITZERSALVAGE

LEDIG

Thyborøn Fiskeauktion
(Statsautoriseret)
v. Alb. Steen
Tlf. Thyborøn 57 Omst. til Priv.

Martin Herups
Vaadbinderi
Thyborøn Havn

**DAMPSKIBSSELSKABET
PAA BORNHOLM**

af 1866

KØBENHAVN - RØNNE
og omvendt

Daglig Afg. fra København Kl. 23,15
" " " Rønne " 22,45
med M/S „Kongedybet“,
M/S „Rotna“ og M/S „Hammershus“

Selskabets Ekspeditioner:
KØBENHAVN Havnegade 27. Tlf. Minerva 1866
Kontortid 8-18, Søndage 8-9 Fm.
RØNNE: Ved Havnen, Tlf. 1866. Kontortid: 8-12
13-18. Søndag 8-9 Fm.

LEMVIG TANDTEKNIK

J. Holmstrup

Alt i moderne Teknik
Torvet 1 - Telefon 245

KØB

DANSK

**IVER CHRISTENSEN
VAADBINDERI
SKAGEN**

Etabl. 1879 - Telefon 4 14 77 og 4 10 45

Danmarks største
Trawl- og Vaadbinderi

Filialer i Eebjerg, Hirtshals, Strandby
og Marstrand

C. K. HANSEN

Skibsreder og -Mægler

AMALIEGADE 35 KØBENHAVN
Telefon Central 72 (13 Ledniger)
Havari-Telefon Dag og Nat Central 53010
Telegram-Adresse HANSEN

★

Korresponderende Reder for:

DANNEBROG

Skaarup & Salskov
Smede- & Maskinværksted
Thyborøn . Tlf. 61
Indehaver: J. Salskov

**Sømandshjemmet
& Afholdsrestaurant**
★
Thyborøn . Telefon 4

RESERVERET

Redaktør: Jørgen Pedersen, Ydby. Forretningsfører: Bogtrykker Gadgaard Nielsen, Lemvig

GADGAARD NIELSENS BOGTR.-LEMVIG.

LEMVIG
CENTRALBIBLIOTEK
LÆSESTUEN

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 2

1. Februar 1958

25. Aarg.

**Niels Jensen vil gerne fæstne Havets særegne Stemning
paa Lærredet**

Se Artiklen inde i Bladet

REJS MED

D. F. D. S.

DET FORENEDE DAMPSKIBS-SÆLSKAB

Tryksager af enhver Art faas hurtigt og billigt

Vasegaarden - Telf. 15

GADGAARD NIELSENS BOGTRYKKERI - LEMVIG

Kjoler - Frakker
Senge-UdstyrKONTANT
Jørgensen
Esbjerg

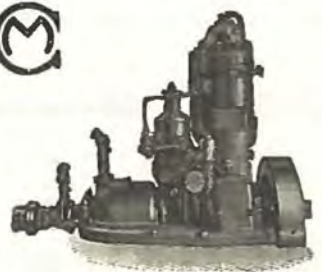
LEDIG

Mærketenderiet
"NY HAVN"
ESBJERG
Indeh. Svend Jørgensen
Kaffe og Smørrebrød
Telefon 1992Damp-
skibsselskabet
TORM
København

LEDIG

Brugsforeningen
»FREM«
Kolonial- & Skibshandel
Telefon 372 - 872
Skolegade 40, EsbjergAKTIESELSKABET
DET ØSTASIATISKE KOMPAGNI

Esbjerg

Vestjysk Krystal Isværk ^{a/s} Telefon 66Motorer
i Størrelserne
25 - 330 HK

Grenaa Motorfabrik

Telf. 666

DANMARKS
HANDELS- & SØFARTS-TIDENDEUafhængigt Ugeblad for Udenrigshandel og Shipping
Abonnement: 20 Kr. aarlig,
bestilles paa ethvert Posthus samt paa Ekspeditionen
Vesterport 422 - København V. - Telefon Byen 1457

Hirtshals

Fiskeriauktion

N. C. Jensen

- statsaut. -

Telefon 34 Privat 54

LEDIG

LEDIG

Carlsen & Aaens

Vaadbinderi

Hirtshals . Tlf. 180

VIKINGEN

Havets - Havnens - Handelens og Hjemmets ill. Magasin

Skandinaviens største mest læseværdige
og rigt illustrerede maritime Magasin.Abonnement Kr. 15,00 aarl., Kr. 3,75 kvartaarlig
Kontorer: Christiansborggade 1, København

Tidsskrift for Redningsvæsen

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 2

1. Februar 1958

25. Aarg.

Maleren og Fiskeren og Havet

set fra den første Revle

Niels Jensen i Blokhuis arrangerer Udstilling i København
og siger i den Anledning lidt om at være Fisker og Maler

Det er vel almindelig kendt, at Fisker Niels Jensen i Blokhuis ogsaa er en habil Maler. Kendt er det vist ogsaa, at han har opnaaet endog meget fine Priser for sine Havbilleder. Mindre kendt derimod at han inden længe træder offentligt frem og udstiller sine seneste Billeder i København. Udstillingen er endnu ikke endelig berammet, men under private Forhold har der været arrangeret en Ophængning, som har faaet den allerfineste Kritik. Følgelig er Hjemmet i Blokhuis ogsaa fattigt paa Billeder i Øjeblikket. Kun nogle af Niels Jensens første Arbejder og et Par enkelte, som han sætter særlig stor Pris paa, er ikke sendt til København.

Ikke blot at sælge

Baggrunden for Udstillingen er ikke Ønsket om øget Salg, siger Niels Jensen. Jeg har nemlig hidtil været i Stand til at sælge alt, hvad jeg har malet. Derimod skal jeg ikke skjule, at jeg gerne vil slaa an ogsaa blandt Publikum, som stiller store Krav til et Maleri. Og det haaber jeg altsaa, skulde være muligt ved en Udstilling som den paatænkte.

De er Havets Maler?

Ja, det kan man vel godt sige. Havet er min Arbejdsplads, og det Hav jeg maler, haaber jeg taler Havets Sprog ogsaa til andre, selv om jeg naturligvis godt er klar over, at kun de færreste har en Mulighed for at se Havet med mine Øjne.

Hvordan ser De saa Havet?

Jeg vil sige det saadan, at jeg ser Havet ikke fra Stranden, men fra den første Revle. Herude har vi Fiskere Vand under Kølen — her begynder vort Arbejde og med Arbejdet ogsaa den Rytme, som gør Havet til det, det altsaa er blevet for mig.

Vi Kystfiskere maa jo slide i det, men det forhindrer ikke, at vi staaende ved Roret og lyttende til Motorens taktfaste Slag kan fun-

dere og filosofere os til et og andet. Havet er jo ikke kun Storm og Stille, det er ogsaa, ja, maaske først og fremmest Farver — mange Farver, dejlige Farver, lyse og venlige — eller det modsatte.

Har De f. Eks. nogen sinde set en Tordenbyge trække op? Den kan komme som noget mørkt og truende, men Solens Spil over Skyerne kan samtidig slaa igennem og farve Havet lysegrønt.

Naar Motiverne bliver levende

De kan da ikke male ombord?

Nej, det iader sig ikke gøre. — Min bedste Tid er, naar Vind og Vejr om Vinteren gør det umuligt at komme paa Havet gennem en længere Periode. Saa gaar jeg ovenpaa i min egen Hule, og saa vil jeg helst ikke forstyrres. Fra Gavlvinduet kan jeg se Havet og følge dets Lysvirkninger, og saa bliver de enkelte Motiver paa en mærkelig Maade levende og derigennem er det ogsaa muligt at fæstne dem paa Lærredet.

Men Havet i Sommersol?

Det kan jeg da udmærket se og opleve og drømme om, selvom Sneen ligger hvid, og Frostten faar alt til at stivne. Det samme er da ogsaa Tilfældet med de enkelte Situationer under Arbejdet. De staar saa stærkt og er i den Grad fæstnet i Sindet, at det ikke saadan løsrives.

Hvad siger Kammeraterne til at De maler?

Til at begynde med var det vel lidt af en Sensation. Naar Fiskere er i Land, har Grejer og Skib i Orden, er det vel ikke almindeligt, at de giver sig af med noget helt tredje. Men i Dag er der inden, der siger noget. Og hvorfor skulde de ogsaa det?

Ideen bag Motivet

Levner Fiskeriet Dem megen Tid til Maleriet?

Egentlig ikke. Om Sommeren fisker vi fra Hirtshals, om Vinteren her fra Blokhus, og som Fisker er man nødt til at tage Dagene med, hvis man vil klare sine Forpligtelser. Yderligere er jeg ogsaa ansat ved Redningsvæsenet, og det kan jo ogsaa i Vintertiden tage en Del Tid.

Og give Inspiration?

— Nej, ikke Vagtjenesten. Den er kold og langsommelig. — Tyve Kilometer i en blød Strand en blæsende og kold Nat er ikke særlig inspirerende. Saa længes man bare efter, at de seks Timer skal være gaaet.

Virker Havnene ikke fristende ogsaa for en Kystfisker?

Det kan jo ikke bestrides, at Fiskere i Hirtshals, Frederikshavn og Skagen har det en god Del lettere end os herinde i Bunden af Jæmmerbugten. Nogle griner vel lidt ad os, men saa smiler vi bare igen. Vi ved nemlig, at der skal en stærk Ryg til at faa en Baad i Havet fra Stranden, og den stærke Ryg mangler adskillige.

Hvad binder Dem saa til Kysten?

Saa mange Ting. Vi har vort Hjem her.

Skal vi flytte, koster det dyrt, og det er ogsaa dyrt at skulde etablere sig med større Baad og Redskaber.

Den gamle Tid er forbi

Noget helt andet er, at min Aargang er den sidste Aargang, som vil fiske her fra Kysten. Naar vi lægger op, saa er det sket her i Blokhus og sikkert ogsaa i Løkken.

Niels Jensens 9-aarige Søn, som ogsaa hedder Niels Jensen, bryder ind her, han siger:

— Nej, jeg vil ihvertfald ikke fiske her fra Stranden. Det er der alt for megen Slid ved. Nej, jeg vil til Hirtshals og have en stor Kutter og store Redskaber, og saa vil jeg tjene mange Penge og købe mig en stor Bil. Men jeg vil nu ogsaa have Tid til at male som Far.

Fiskerhjemmet i Blokhus er som Niels Jensen selv præget af Kysten og dens Befolknings Maade at leve paa. Gamle fint dekorerede Almue møbler fylder Stuerne, gamle Skibskister og andre Ting erhvervet hos gamle nu afdøde Fiskere fortæller deres — som Ting drevet i Land langs Kysten.

De moderne Ting er ikke noget for os, siger Niels Jensen og gaar hen til Gavlvinduet, hvorfra der er Udsigt til Havet. Havet derimod er, som det altid har været og taler det samme Sprog, blot man forstaar at lytte.

chris.

— STØT BLADETS ANNONCØRER —

Da 21 Harboerefiskere i 4 spinkle Fiskerbaade overraskedes af Snestorm og høj Sø

Redningsvæsenets dygtige Indsats reddede deres Liv.

Efters 26 Timers Drift for Storm og Strøm bjergedes de sidste 5 Harboerefiskere ind paa Vorupør Strand.

Baadslæbet sprængtes under Ridtet over Revlen, men alle blev reddet.

Den 19. Januar 1900 var 4 Fiskerbaade fra Harboøre med en samlet Besætning paa 21 Mand ude for mere end et Døgns Strabadser i Snestorm og svær Søgang i Drift langs den jyske Vestkyst.

At disse Fiskere i deres ret skrøbelige Smaa-baade med Sejlføring og uden Motor i det hele taget reddede Livet, skyldes deres robuste Haardførhed og vort Redningsvæsenets Udholdenhed.

Gik paa Havet om Morgenen i roligt Vejr med Vind af Ø.S.Ø.

De fire Baadelaug gik ud fra Harboøre Strand om Morgenen den 19. Januar i relativt godt Vejr.

I Løbet af Dagen ændrede Billedet sig. Vinden gik om i Syd, ledsaget af Nedbør, først Sne, saa Regn og haard Kuling med voksende Sø, der gjorde Landing umuligt.

Redningsskibet »Vestkysten« kunde ikke gaa ud paa Grund af Isdrift og søgte Tilflugt i Lemvig Havn

Føreren paa Redningsskibet prøvede Undsætning, men det viste sig umuligt for Dampskibet at forcere Isdriften i Nissum Bredning, saa forsøget maatte opgives.

Imens denne nedslaaende Meddelelse naaede ud til Kysten, laa de 4 Baade med 21 Fiskere i Kamp mod Storm og Hav.

Snebygerne fejede hen over de skumtoppede Søer, og Revlerne var lukket af Braad fra Syd til Nord, og Hjælpen syntes uendelig langt borte.

Flyvholm, Lildøre og Nr. Vorupør Redningsstationer kommer ind i det mørke Billede.

Disse Stationer alarmeres og traadte straks i Virksomhed. Fra Flyvholm føres Redningsbaaden nordefter, i hvilken Retning Fiskerbaadene under de herskende Vind- og Strømforhold kunne forudsættes at maatte drive, og ankom Kl. ca. 4.45 om Eftermiddagen til Langerhuse, der var det sædvanlige Udgangssted for Baaden ved Øvelser, hvorefter der affyredes en Signalaraket og et Strandingslys antændtes.

Fortsætter Side 18

Mands Minde

Dødsfald

Fhv. Baadformand Christen Madsen Vrist, Liløre, afgik ved Døden den 16. Jan. — Chr. M. Vrist, der var født den 27. Decbr. 1879, blev ansat som Baadmand ved R/St. „Liløre“ den 1. April 1902, som Baadformand den 1. Aug. 1938 og afskedigedes p. G. a. Alder den 30. September 1945. Han havde deltaget i Redningen af 82 Skibbrudne og var dekoreret med Dannebrogskorset og Redningsvæsenets Jubilæumsmedalje.

Fhv. Baadformand Magnus Kristian Pedersen, Snogebæk, er afgaaet ved Døden den 19. Januar. Magnus Kr. Pedersen, der er født den 14. Juli 1870, blev ansat som Baadmand ved R/St. „Snogebæk“ den 1. Juni 1907, som Formand den 1. Okt. 1924 og afskedigedes p. G. a. Alder den 30. Sept. 1935. — Han havde deltaget i Redningen af 43 skibbrudne og var dekoreret med Dannebrogskorset og Redningsvæsenets Jubilæumsmedalje.

90 Aar

Fhv. Baadmand Jens Andreas Jensen, DM., Hvide-Sande fylder den 28. Februar 90 Aar.

Fhv. Baadmand Søren Peder Sørensen, Nymindegab, fylder den 10. Februar 90 Aar.

75 Aar

Fhv. Baadmand Søren Jørgensen Christensen, Haurvig, fylder den 1. Februar 75 Aar.

Fhv. Baadmand Otto Jensen, R., Nørre Vorupør, fylder den 15. Februar 75 Aar.

70 Aar

Fhv. Baadmand Karl Andreas Jeppesen, DM, Hanstholm, fylder den 28. Februar 70 Aar.

60 Aar

Opsynsmand ved R/St. „Vesterø“ Niels Peter Jacobsen, fylder den 10. Februar 60 Aar.

Baadmand og Motorpasser ved R/St. „Vesterø“ Theodor Thomsen, fylder den 19. Februar 60 Aar.

50 Aar

Baadformand ved R/St. „Rønne“, Andreas Theodor Busk, fylder den 1. Februar 50 Aar.

Baadmand ved R/St. „Rønne“, Thor Henrik Ekstrand Kofod fylder den 9. Februar 50 Aar.

Baadmand ved R/St. „Østerby“, Poul W. K. Pedersen, fylder den 25. Februar 50 Aar.

Afskedigelser og Ansættelser

Redningsstationen „Vester-Ågger“

Baadmand Martin Jensen Ruby er p. G. a. Alder afskediget af Redningsvæsenets Tjeneste fra Udgangen af Januar Maaned.

Martin J. Ruby, der er født den 16. Januar 1895, blev ansat som Baadmand den 1. Oktober 1932 og har deltaget i Redningen af 26 skibbrudne.

I den ledigblevne Plads som Baadmand er midlertidigt ansat Fisker Mads Johan Ruby.

Redningsstationen „Hvide-Sande“

Baadmand Kaj Moody Lund er p. G. af Svagelighed afskediget af Redningsvæsenet Tjeneste fra Udgangen af Januar Maaned.

Kaj M. Lund, der født den 26. Sept. 1921, blev ansat som Baadmand den 1. Januar 1952 og har deltaget i Redningen af 5 skibbrudne.

I den ledigblevne Plads som Baadmand er midlertidigt ansat Fiskeskipper Christen Fjord Lodberg.

70 Aar

En kendt Mand paa Vestkysten, Direktør Claus Sørensen, Esbjerg, kan den 2. Febr. fejre sin 70 Aars Fødselsdag.

Claus Sørensen har paa mange Maader øvet en fortjenstfuld Indsats paa Jyllands Vestkyst. Saaledes var det ham, der for nogle Aar siden opfandt de elektriske Ophalingsspil, som Kystfiskerne betjener sig af. I en Periode har han været Formand for Vestjysk Fiskeriforening, og hans Navn vil ligeledes være kendt i Forbindelse med Konstruktion af Redningsbaade og sin store Interesse for Grønlandsfiskeriet.

50 Aar

En god Ven af de danske Redningsmænd, Bogtrykker Gadgaard Nielsen, Lemvig, fylder den 24. Januar 50 Aar.

Som bekendt er det Gadgaard Nielsen, der igennem en meget lang Aarrække har trykt og ekspederet „Tidsskrift for Redningsvæsen“ — et Arbejde, han har udført paa en smuk Maade, saa ganske givet mere af Interesse for vore Redningsmænd end for Vindings Skyld. Paa hans runde Fødselsdag var han Genstand for megen Opmærksomhed, ikke blot fra Borgerne i den By, i hvilken han har øvet en smuk Indsats paa mange Maader, men ogsaa langt videre ud.

Blandt de mange Gratulanter var naturligvis ogsaa de danske Redningsmænd, der bragte ham en Hilsen og Tak for mange Aars Trofasthed mod Foreningen og dens Blad.

Belønning af »Emile Robins Legat«

Mandskabet ved Redningsstationen „Thorsminde“ er tildelt „Emile Robins Legat til Fordel for Mandskabet i det danske Redningsvæsen“ for Aaret 1957 som Belønning for dets Forhold ved Redningsforetagene den 20. Maj f. A. i Anledning af nødstedte Fiskerfartøjer.

Legatet tildeles Mandskabet ved den Redningsstation, svm i det forløbne Aar har været udsat for størst Fare.

Fortsat fra Side 16

Ud for dette Sted laa 2 af de savnede Fiskerbaade, hvis Mandskaber stræbte at holde dem paa Stedet, for at afvendte Redningsbaadens Bistand.

Et haardt Redningsarbejde — i to Tempi

Efter at Redningsbaaden var bragt flot, kom den heldig ud gennem Brændingen og roedes ud til den længst borte liggende Baad, hvis Besætning, 5 Mand, optoges.

Paa Tilbagevejen indover gjordes der et Forsøg paa ligeledes at optage den anden Baads Mandskab, men Storm og Sø gjorde det umuligt at naa hen til denne Baad, hvorfor Redningsbaaden søgte Land, som naaedes omtrent Kl. 7 ud for Knopper.

Over Klitten til Langerhuse

Redningsbaaden sattes derefter straks paa Vognen og transporteredes tilbage til Stranden ved Langerhuse, for herfra at komme ud til den anden Baad.

Det lykkedes at faa Forbindelse med Fiskerbaaden, og dens Besætning, 6 Mand, optoges i Redningsbaaden, med hvilken man derefter naaede Land Kl. 9,45 Eftermd.

Da der ikke var flere Fiskerbaade at se, blev Redningsbaaden trukket op paa Stranden, og Mandskabet gik hjem for at spise og skifte Tøj, men der blev stadig holdt Vagt, og Mandskabet mødte efter kort Tids Forløb paany, og forblev ved Stranden, indtil der hen mod Kl. 2 Morgen kom Besked om at de manglende Fiskerbaade var set længere Nord paa, og at Redningsbaaden fra Lildøre var parat til at yde Hjælp.

Den tredje Fiskerbaads Besætning reddes — mens den fjerde og sidste for Storm og Hav kommer ind ved Vorupør

Fra Lildøre var Redningsbaaden Kl. 5 Eftm. ført Nord efter og ankom efter et Ophold ved Wrist, hvor flere Signalketter affyredes, uden at der derefter saas Lys fra Havet, Kl. ca. 8 til Langerhuse, hvor Mandskabet medvirkede til at bringe Redningsbaaden fra Flyvholm flot.

Da der senere kom Meddelelse om, at en Fiskerbaad befandt sig ud for Knopper, sattes Redningsbaaden i Bevægelse mod dette Sted, hvortil den naaede Kl. 10. Der var imidlertid ingen Baad at se, hvorfor der udsattes Vagt ved Stranden, medens det øvrige Mandskab blev i Nærheden for hurtig at kunne bringe Hjælp, hvis Baaden kom til Syne.

Kl. 2 om Natten blev der som Svar fra en fra Land opsendt Signalket vist Blus fra en Baad ude paa Havet.

Redningsbaaden sattes straks i Søen, og efter at den 2 Gange var kastet tilbage i Brændingen, lykkedes det at faa den flot og ro ud

over Revlerne, hvorefter man heldig fik Forbindelse med Fiskerbaaden, hvis Besætning, 5 Mand, optoges i Redningsbaaden. Samtlige kom velbeholdne i Land Kl. 4,30 Form.

Under Redningsarbejdet mistede man Baadsløbet ved Vorupør

Der sattes paany Vagt ud ved Stranden i Langerhuse i Tilfælde af at den endnu manglende Baad skulde vise sig ved Kysten, hvilket dog ikke skete, og Redningsbaaden blev først kørt til Baadhuset ved Middagstid den 20. Januar.

Redningsbaaden fra Nr. Vorupør Station, hvorfra der Natten mellem den 19.—20. Januar var udsendt Vagt, og hvis Mandskab stadig var holdt beredt til Udrykning, blev ført til Havet den 20. Januar Kl. 8,30 Fmd. og bragt flot, for at bringe Hjælp til den sidste af de savnede Fiskerbaade, der var blevet bemærket fra Stationen, medens den udenfor Revlerne oppebiede Assistance fra Redningsvæsenet. — Man fik hurtig Forbindelse med Baaden og optog Besætningen, 5 Mand, i Redningsbaaden.

Paa Tilbagevejen ramtes Redningsbaaden flere Gange af stærke Braadsøer, og mistede sit Baadsløb, der ved det første Braad med god Virkning benyttedes, men Faren overstodes heldigt, og Kl. 10,30 Fmd. naaedes Land.

I denne svart 60-aarige Beretning læser man i knap og nøgtern Form om Datidens Kampe mod Havet. I smaa aabne Sejlbaade foretoges den her omtalte Havtur, og vi kan tænke os til de 5 Harboøre-Fiskeres Tilstand, da de med Livet i Behold — efter 26 Timers haarde Lidelser i Sne, Storm og høj Sø — landsattes paa Vorupør Strand.

Der var ingen Skjul i den lille Baad for Hav og Storm, man tog, hvad der kom.

Men Fiskere var de, og dygtige var de ogsaa, naar de i slige Forhold i det hele taget kunde holde deres lille „Æggeskal“ læns for Havet, og i tæt Mørke langs en milelang uvenlig Kyst, holde sig fri af Revlernes Farer.

— En slig Beretning understreger hvor langt længere frem vi i Dag er naaet m. H. t. Fiskeriets Baadmateriel — og heldigvis da ogsaa naar det gælder vort Redningsvæsen.

Men de gamle Ro-Redningsbaade, bemanded med datidens rovandte Fiskere — jo, de kunde ogsaa.

Maagen.

Hvis Bladet udebliver,

bedes de Holdere, der modtager det gennem Posten straks klage til Postbudet.

Hvis Stationerne ikke modtager Bladet regelmæssigt, bedes dette paa et Brevkort meddelt til Gadgaard Nielsens Bogtrykkeri, Lemvig.

Thyborøn Redningsbaad ude for 2 haarde Ture

Kanalen ud i Vindstyrke 9

En Braadsø kom saa hurtigt, at der ingen Tid blev til at lægge Baadsløbet ud

Opsynsm. Ejnar Hansen fortæller dramatiske Enkeltkeder

Den 29. December 1957 blev Redningsbaaden fra Thyborøn sammen med R/S „Vestkysten“ kaldt ud for at tage imod en Baad fra Thyborøn og en fra Thorsminde.

Det var blæst kraftigt op fra Vest (7—9), hvad der foraarsagede svær Sø paa Kanalen. Redningsbaaden gik helt ud og laa og ventede. Da Fiskerbaadene kom, sejlede „Vestkysten“ foran og pumpede en Oliestriben ud, som de skulde følge, hvad der ogsaa er meget godt, hvis de kan holde sig i den smalle Stribe, hvad der kan være vanskeligt paa Grund af Søerne. Redningsbaaden fulgte efter til sidst.

Vi har siden Ombygningen været stolt af Baaden, og det viste sig paa denne Tur, at det ikke har været uden Grund, da den viste alle sine gode Evner, sin store Manøvreduktighed, sin Hurtighed og sin stædige Sejghed, naar den atter dukkede frem efter en nærgaaende, brydende Sø. Og dem var der mange af. Og de var store. De kom brydende oven ned i Baaden, hvor Mandskabet der holdt fast med Hænderne rundt om i Baaden, mange Gange fik slaaet Benene væk under sig, og saaledes hang med Hovedet nedad og Benene opad og flagrede som en anden Klud. En sprang ind under Overbygningen. Det gør han aldrig mere; Søen havde presset ham helt op mod Loftet og næsten taget Luften fra ham, og da han kom ud igen, var hans tøj flænget. Gennemblødt var de alle til Skindet. Det er paa denne Tur, Redningsbaaden har faaet mest Vand i mange Aar.

Dagen efter var Redningsbaaden atter ude og tage imod en Baad; da var der ogsaa Sø; da de kom ud og skulde til at vende rundt bag efter Skibet, kom der en uventet Sø, som Redningsbaaden kom til at løbe i; selv om de er unge og raske i Vendingen, kunde de dog ikke naa at kaste Baadsløbet ud, for da de kom i saa hurtig en Fart, turde de ikke smide det ud; de kom til at løbe en 400—500 m i den Sø, som det var en Beskærmelse, de ikke løb skævt i, for saa havde det været sket med dem. Fiskere, der stod inde paa Stranden som Tilskuere, udtalte, at de aldrig havde set en Baad løbe saa længe i en Sø — og saa lige — og uden Slæb.

Da Redningsbaaden var færdig med den Sø, var Motoren gaaet i Staa, og det var umuligt

at faa den startet igen. Redningsbaaden maatte slæbes ind af et andet Skib.

En tilkaldt Montør fra Orlorgsværftet lokaliserede dog straks Skaden, der viste sig at hidrøre fra Dynamoens Magnet, der var af en noget ældre Aargang, end den nyinstallerede Motor.

Og saa er Thyborøn Redningsbaad atter klar til at møde de store og ikke lige behagelige Oplevelser, der venter den og dens raske Besætning.

Maagen.

Da »Ainatno« af Bjørneborg strandede ved Vangsa

Vorupør, Vangsa og Klitmøller Redningsfolk havde en travl Dag. Men de reddede ogsaa ved fælles Indsats 60 Personer, heraf 21 af Skibets Mandskab og 39 af Kystens Bjergere

Den 14. November 1898 blev der meldt til Raketstationen i Vangsa, at en Damper var strandet paa Kysten ca. 1/4 Mil fra Stationen.

Vinden var sydlig, flov Luft med Taage, men Søen var temmelig urolig, og Vandstanden ualmindelig høj. Hele den lille sovende By blev alarmeret, og allerede Kl. 4 Fmd. ankom man med Raketapparaterne til Strandingsstedet, og efter at Strandingslys var afbrændt, forsøgte det at faa Forbindelse med Skibet med 2 paa hinanden følgende Dobbelt Raketter.

Forbindelse kunde ikke opnaaes — der sendes Bud efter Klitmøller Redningsbaad

Skibet laa saa langt ude, at det ikke kunde naaes med Raketline, og der blev derfor telefoneret til Klitmøller om at komme tilstede med deres Redningsbaad. Dette skete i Løbet af kort Tid, og den naaede ud til Strandingen Kl. ca. 7,30. Da Søen imidlertid nu var i Aftagende, vilde Besætningen ikke forlade Skibet, der stod paa yderste Revle ca. 500 Alen fra Land. Kaptejnen anmodede dog Redningsbaaden om at forblive i Nærheden for det Tilfælde, at dens Hjælp skulde blive nødvendig.

50 Kystboere sættes ombord for Losning, men ud paa Natten blæser det op, og Havet rejser sig

I Løbet af Dagen kom derefter 50 Kystboere ombord for at hjælpe med til at faa Skibet

flot, og endvidere kom en hollandsk Slæbedamper til, fra hvilken det forsøgte at trække Skibet af Grunden.

Ud paa Natten blæste det op med Paalandsvind, og Havet begyndte at rejse sig, og da Vind og Sø stadig tog til, tilkaldte man Kl. 6 Fmd. fra Skibet Redningsbaaden, og denne optog og landsatte derefter af de ombordværende 2 Kvinder og 4 Mand samt 2 af Kystens Bjergere — ialt 8 Personer.

Raketapparaterne sættes i Sving, men Uheld kommer til

Samtidig sættes Raketapparaterne i Virksomhed, da Skibet nu var drevet noget nærmere ind mod Land, og da der den foregaaende Dag var ført en Raketline ud til Skibet for at sikre Forbindelsen. Det lykkedes ret hurtigt at faa Stjerteblokken og den svære Trosse ud til Skibet, der nu laa ca. 500 Alen fra Land. Men Udhalerlinen, og Trossen kom uklar af hinanden, og Redningen kunde derfor først efter nogen Tids Forløb paabegyndes.

Efter at 2 Personer paa denne Maade var bragt i Land, kom Skibet løs af Grunden og kom nærmere Kysten, uden at det dog blev liggende fast, da Slæbedamperen, der vedvarende havde fat i Skibet, med en Trosse halede den tilbage mod Revlen.

Vorupør kommer til Undsætning

Under disse Forhold var det umuligt at gøre Brug af Redningsstolen, og da Brændingen i Havstokken var saa stærk, at det var forbundet den største Livsfare at gaa ud med Redningsbaaden, telefoneredes der til Nr. Vorupør, om at komme til Assistance med den derværende Redningsbaad. — Inden denne ankom, sprang imidlertid ovenfor nævnte Trosse mellem Slæbedamperen og Skibet, og Strandingen drev derefter ind i en Afstand af 90 Alen fra Land. Da man nu kunde benytte Redningsstolen, paabegyndtes Redningen med denne igen, og 42 Personer bragtes paa denne Maade velbeholdne i Land. Af Redningsbaaden fra Nr. Vorupør, der ankom Kl. 12 Middag, optoges yderligere 8 Personer Kl. 3 Eftm., var Redningsforetaget, der ialt omfattede 60 Personer, nemlig 21 af Skibets Besætning og 39 af Kystens Bjergere heldigt tilendebragt.

Dette ejendommelige Stykke Redningsarbejde var dog ikke dermed helt afsluttet.

En Uge senere Kl. 7 om Morgenen matte Raketapparatet igen ud til samme Stranding. En Del Folk var bnskæftiget med Bjergning ombord paa Damperen, da Havet rejste sig saa hurtigt, at ikke alle kunde naa at komme fra Borde i Baadene. — Redningsmandskabet fra Vangsaa kom hurtigt tilstede, og da der allerede var ført en Line ombord, blev der ingen Brug for Raket, men ved Hjælp af nævnte Line

førtes Stjerteblokken og Trossen ud til Skibet, og 9 Personer blev bjergtet i Land. De mange af Kystens Folk, der kom med i dette Redningsbillede og fik Brug for Hjælp selv, gjorde jo det hele usædvanligt, men for dem alle blev det et Minde, som de sikkert aldrig glemte. En Ting er jo at være Tilskuer til et Strandingsdrama, en anden pludselig at staa paa et Skib og være den, der skal have Plads enten i Redningsstol eller i Baad. Det gik — som oftest — heldigt ogsaa her. Alt klappede takket være vore dygtige Redningsmænd.

Maagen.

En Plimsollers Endeligt

i vestlig Kuling og høj Sø mellem Søndervig og Sønder Lyngvig

Den 23. September 1900 Kl. 5,30 om Eftm. grundstødte Barkskipet „Æolus“ af Hamborg under haard vestlig Kuling med høj Sø ud for Klegod. Allerede om Formiddagen havde man fra Klitten bemærket Skibets Stilling, og Redningsapparaterne fra Stationerne Søndervig og Sønder Lyngvig blev sat i Bevægelse, saa der straks kunde bringes Hjælp, naar Skibet stødte. Da dette skete, var Raketapparatet fra Søndervig paa Strandingsstedet, og det lykkedes straks at kaste en Raket ud over det strandede Skib, der stod paa Revlen ca. 400 Alen fra Land.

Skibets Besætning foretog sig intet for at faa fat i Linen

som var blevet lagt over Forrhjningen, og heller ikke gjordes der noget Forsøg paa at sikre sig en anden Raketline, som kort efter kastedes over Skibet. Da det endelig ved et 3. Raketkast lykkedes at lægge Linen foran Agtermasten, hvor Besætningen opholdt sig, greb 2 af de ombordværende Linen og sprang overbord, hvorefter de halede i Land af Redningsmandskabet.

Skibet sønderloges

— Skibet, som imidlertid havde nærmet sig Kysten, begyndte da at skilles ad. Ved Hjælp af Raketapparatet fra Sønder Lyngvig, som nu var kommet til, kastedes der flere Liner ud til Skibet, der hurtigt sønderloges, og det lykkedes ved disse Liner at redde yderligere 5 Mand, der dels fra Skibet, dels efter at være skyllet overbord fik fat i Linerne. Endelig bjergedes ved Kastelod en Mand, der paa et Vragstykke drev ind imod Land. Samtidig med at Skibet sønderloges, var Redningsbaaden fra Søndervig kommet tilstede, men Havet var saa opfyldt af Vragdele og Tømmerstaver, at Baaden ikke kunde komme ud.

Det strandede Skibs Besætning bestod ialt af 10 Mand, af hvilken de 8 reddedes, hvorimod Kaptajnen og en Mand, der var faldne overbord ved Grundstødningen, omkom.

Den 17. Februar samme Aar Kl. 7,15 Eftm. strandede Damperen „Wermland“ af Gøteborg som Følge af Strømsætning og Sneykning paa den yderste Revle ca. $\frac{1}{2}$ Mil Nord for Redningsstationen Flyvholm. — Der havde i flere Dage fouud raset en Snestorm af Ø.S.Ø., og som Følge heraf var store Snemasser sammenhobede paa de Veje, Redningsbaaden skulde passere for at naa Strandingsstedet.

Først Snkastning, senere Bjergning

Opsynsmanden maatte derfor foranstalte Snekastning for at bane Vej for Redningsbaaden, hvorefter denne, saa hurtig Forholdene tillod det, førtes til Kysten.

3 Mand af det strandede Skibs Besætning havde i en Baad naaet Land under stor Fare for Kæntring. Af disse erfarede man, at der endnu var 15 Mand og 2 Kvinder ombord.

Redningsbaaden kom i Vandet og blev roet ud til Skibet, og man fik de ombordværende heldig ind paa Stranden i to Hold. Kl. 2 Fmd. tilendebragtes Redningsarbejdet, der havde været meget anstrengende paa Grund af Vanskeligheder med Baadens Transport, dels paa Grund af høj Sø mod Land.

—n.

De følger

Havets Lov

I Ekstrabladet for 28. Dec. 1957 læses flg. smukke Omtale af vore Søfolk

Det var en smuk Bedrift, der blev øvet af danske Sømand i Det indiske Ocean Natten mellem 1. og 2. Juledag, da det lykkedes Besætningen paa „Alva Mærsk“ at redde 30 skibbrudne fra et synkende Sejlskib.

Men det er den Slags Bedrifter, Søens Folk ikke taler højt om. For dem er det den naturlige Ting af Verden: De har jo kun gjort deres simple Pligt ved at følge Havets uskrevne Lov og komme et nødstedt Skib til Hjælp.

Derfor var det Telegram, Kaptajn Houborg sendte sit Rederi om Begivenheden, ogsaa saa kortfattet, som det vel kunde være: 30 Mand bjergtet, fortsætter med Kurs mod Australien.

— Nærmere Enkeltheder mangler endnu, da disse Linier skrives. Vi ved foreløbig intet om, hvor farefuldt og besværligt Redningsarbejdet har formet sig.

Men et ved vi med fuldkommen Sikkerhed: At var det end aldrig saa risikabelt, var det alligevel blevet forsøgt uden et Øjeblikks Betænkning.

For saadan er nu engang Søens Lov.

HIRTSHALS

Hans Svendsens
SKIBSBYGGERI

Alt i Nybygninger
samt Reparationer
Hirtshals . Telefon 132

A/S Hirtshals Fryse- & Kølehus
Hirtshals Isværk

Telefon 70

A/S HIRTSHALS BANK

Filial af A/S Hjørring Diskontobank
Tlf. 44 . 244

HIRTSHALS SØMANDSHJEM

Telf. 37

God borgelig Middag - Pæne Værelser

Bestyrer Niels Samuel

CHR. JEPSEN - Telefon 39

Altid 1. Kl.s Kød og Paalæg

»VIOLA«

Telef. 74 - CARL JENSEN - Hirtshals

Frugt - Blomster - Kranse

LEVORSEN & JØRGENSEN

Lys . Kraft . Skibsinstallation

Betjening Dag og Nat

THYLANDS BANK

HURUP

Bedsted . Hørdum . Koldby . Vestervig

Marsø
Støbegods

— Det er kun faa Dage siden, man kunde læse om en anden Redningsaktion, der sandelig ikke manglede dramatiske Enkeltheder:

Den norske Passagerbaad „Leda“s heltemodige Forsøg paa at komme „Narva“ til Undsætning i en forrygende natlig Storm over Nordsøen.

Gennem de uendelig lange Timer kæmpede Redningsbaaden fra „Leda“ i buldrende Mørke for at naa frem til Havaristen — og den Omstændighed, at Redningsforsøget denne Gang ikke lykkedes, gør jo ikke Nordmændenes straalende Indsats ringere.

De danske Søfolk fulgte uden Betænkning Søens Lov. Det samme gjorde de norske, og det vilde Søfolk af enhver Nation have gjort, hvis deres Skib tilfældigvis havde befundet sig i Nærheden af Ulykkesstedet.

Men derfor kan vi her i Norden alligevel godt have Lov til at føle en Smule berettiget Stolt-hed over, at vore brave Søfolk holder Havets gamle Traditioner saa højt i Ære.

I de ved Redningsstationerne ophængte Gavebøsser er der i 1957 indkommet nedenanførte Belsøb:

Skagen Havn.. 31,55	St. Hennegaard 10,00
Gl. Skagen.... 27,60	Vejrs 2,00
Kandestederne . 11,05	Blaavand 4,09
Hirtshals 10,00	Esbjerg 110,85
Lønstrup 68,00	Rindby 13,00
Løkken 6,32	Sønderho 18,57
Slette-Strand .. 28,55	Manø 12,60
Thorup-Strand. 2,46	Kirkeby 21,25
Lild-Strand.... 4,67	Sæby..... 11,00
Vigsø 3,00	Hals 5,00
Hanstholm 21,11	Grenaa-Havn . 16,00
Klitmøller..... 38,10	Østerby 10,00
Nørre-Vorupør 26,00	Vesterø..... 12,19
Stenbjerg 21,95	Anholt-Havn .. 31,50
Lyngby 7,00	Odden-Havn .. 14,91
Vester-Agger... 12,40	Tisvildeleje ... 12,00
Thyborøn..... 16,67	Stevns 16,96
Flyvholm 14,00	Aalebæk 6,00
Liløre 7,00	Klintholm-Havn 51,25
Ferring 12,37	Gedser 29,00
Tuskær 28,00	Snogebæk 53,00
Thorsminde ... 22,00	Rønne 17,00
Fjand 0,00	Hasle 12,00
Vedersø 5,30	Allinge 12,00
Søndervig 0,00	Gudhjem 12,00
Hvide-Sande .. 145,50	Svaneke 18,00
Bjerregaard ... 7,00	Christiansø ... 30,00
Nymindegab .. 21,00	

Ialt Kr. 1.159,76

— STØT BLADETS ANNONCØRER —

LEMVIG

E. SMEDEGAARD
Sølv . Guld . Øvre . Optik
Telefon 194 LEMVIG Telefon 194

LEMVIG SKIBSVÆRFT
Nybygninger og Reparationer
P. Poulsen - Telefon 209

LEMVIG SVINESLAGTERI A/S
TH. 708 . 108

A. HONORÉ
Isenkram og Udstyrsforretning
TORVET 3 - LEMVIG - TELF. 408

MINERALVANDSFABRIKKEN
»IDEAL«
TH. 123

Aktieselskabet
LEMVIG BANK
TH. 777
Kontorer i
Bækmarksbro - Bøvlingbjerg - Harboøre - Thyborøn

LEMVIG FISKEAUKTION
statsautoriseret
v. P. Trillingsgaard
Auktionshallen Th. 335 - Auktionskontoret Th. 613 - Privat 804

LEMVIG VAADBINDERI
Viggo Jeppesen . Telf. 603
Al Slags Vaad og Travl leveres omgaaende

Brdr. Andersens
MASKINVÆRKSTED
Lemvig Havn . Telf. 594
Filial: Thyborøn . Telf. 29

JESPER PEITERSEN
Fiskeri- og Skibsartikler
LEMVIG - - - TELEFON 248
Filialer i Thyborøn og Thorsminde

Dampskibs-Aktieselskabet
»Myren«
Korresponderende Redere
HOLM & WONSILD

SKAGEN

SKAGENS FISKEAUKTION
statsautoriseret v. Aage Geinæs - Telegr.-Adr.: Fiskeauktion
Telefoner: Kontor 41200 (Statst.) Privat 41029 (Statst.)

Skibsproviantering . Etableret 1909
P. Saxberg
Indehaver: Paul Saxberg . Skagen
Telefon 4 11 44 (7 Linier)
Adresse: Havneplads 18-18
Telegramadresse: »Saxbergship«

Magasin Skagen
HARALD PEDERSEN
TELEFON 4 10 27
POSTGIRO 4103

A/S Skagens Kul- og Trælastforretning
Telefon 4 12 77 . 2 Lin.

Karstensens Skibsværft
Skibs- og Baadbyggeri
Telefon 41201

OSCAR SKOUGAARD
aut. Installatør . Telefon 4 13 48
SKAGEN

AKTIESELSKABET
SKAGEN ISVÆRK
Skagen . Telf. 4 15 38

THISTED
Krogline og Fisketvist „Nordvest“ er bedst!
JOHS. HAANING . THISTED
Telf. 353

RESERVERET

MINDESMÆRKER
Brdr. Jensen . Sten- og Billedhuggeri
Thisted . Telefon 94

RESERVERET

ESBJERG

N. N. NIELSEN . MASKINFABRIK
Esbjerg . Telf. 429
v. E. Nielsen og G. Erlandsen
Repræsentant for »TUXHAM«

LEDIG

C. M. Nørskov Laursen
Maskinfabrik I/S . Th. 761
Dæksmaskineri spec. for Fiskefartøjer

N. P. Jensens Skibs- og Baadebyggeri
Esbjerg gl. Havn
Telefoner: 664 og 2283 - Privat 718
anbefales med saavel Nybygning
samt Reparation

BRØDRENE MATHIASSEN
Ny Havn
Th. Kontor og Lager 47, privat 386

H. J. CHRISTENSEN & SØN
Vaadbinderi og Tovtjæneri
Ny Havn - Telefon 2153
H. J. Christensen privat Telefon 1482

LEDIG

P. Rasmussen & Co
Maskinfabrik — Telefon 988
P. Rasmussen priv. Telf. 717

ROUST & NIELSEN
Maskinværksted
Ny Havn Telf. 387

Gravmonumenter
Martin Billeschou
Stormgade 59
Telefon 838

A/s Em. Z. Svitzers Bjergnings-Entreprise
Grundlagt 1833
KVÆSTHUSGADE 1 - KØBENHAVN K.
CENTRAL 5195 — UDENFOR KONTORTID CENTRAL 5195 A
TLGR.-ADR.: SVITZERSALVAGE

LEDIG	Thyborøn Fiskeauktion (Statsautoriseret) v. Alb. Steen Tlf. Thyborøn 57 . Omst. til Priv.	Martin Herups Vaadbinderi Thyborøn Havn

**DAMPSKIBSSELSKABET
PAA BORNHOLM**
af 1866
KØBENHAVN - RØNNE
og omvendt

Daglig Afg. fra København Kl. 23,15
" " " Rønne " 22,45
med M/S „Kongedybet“,
M/S „Rotna“ og M/S „Hammershus“

Selskabets Ekspeditioner:
KØBENHAVN Havnegade 27. Tlf. Minerva 1868
Kontortid 8—18, Søndage 8—9 Fm.
RØNNE: Ved Havnen, Tlf. 1868. Kontortid: 8—12
13—18. Søndag 8—9 Fm.

LEMVIG TANDTEKNIK

J. Holmstrup

Alt i moderne Teknik
Torvet 1 - Telefon 245**KØB****DANSK**

IVER CHRISTENSEN
VAADBINDERI
SKAGEN

Etabl. 1878 - Telefon 4 14 77 og 4 10 45

Danmarks største
Trawl- og Vaadbinderi

Filialer i Esbjerg, Hirtshals, Strandby
og Marstrand

C.K. HANSEN
Skibsreder og -Mægler

AMALIEGADE 35 KØBENHAVN
Telefon Central 72 (13 Ledniger)
Havari-Telefon Dag og Nat Central 53010
Telegram-Adresse HANSEN

★
Korresponderende Reder for

DANNEBROG

Skaarup & Salskov Smede- & Maskinværksted Thyborøn . Tlf. 61 Indehaver: J. Salskov	Sømandshjemmet & Afholdsrestaurant ★ Thyborøn . Telefon 4	RESERVERET

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 3

1. Marts 1958

25. Aarg.

LEMVIG
CENTRALBIBLIOTEK
LÆSESTUEN**Sæby Redningsbaad**

REJS MED

D. F. D. S.

DET FORENEDE DAMPSKIBS-SÆLSKAB

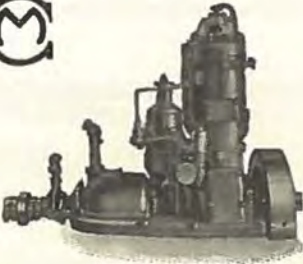
Tryksager af enhver Art faas hurtigt og billigt

Vasegaarden - Telf. 15

GADGAARD NIELSENS BOGTRYKKERI - LEMVIG

Kjoler - Frakker
Senge-Udstyr
KONTANT
Jørgensen
Esbjerg

LEDIG

  Motorer
i Størrelserne
25 - 330 HK

Grenaa Motorfabrik
Telf. 666

Hirtshals
Fiskeriauktion
N. C. Jensen
— statsaut. —
Telefon 34 Privat 54

LEDIG

Marketederiet
„NY HAVN“
ESBJERG
Indeh. Svend Jørgensen
Kaffe og Smørbrød
Telefon 1992

DANMARKS
HANDELS- og SØFARTS-TIDENDE

Uafhængigt Ugeblad for Udenrigshandel og Shipping
Abonnement: 20 Kr. aarlig,
bestilles paa ethvert Posthus samt paa Ekspeditionen
Vesterport 422 - København V. - Telefon Byen 1457

LEDIG

Damp-
skibsselskabet
TORM
København

Sparekassen for Lemvig og Omegn
Stiftet 2 August 1847 Telefon 131 . Postgiro 851.00
Kontortid: 9,30-11,30 og 14-16
Fredag 9,30-11,30, 14-17,30, Lørdag 9-12
Thyboren Afd. . Tlf. 148
Kontortid: 10,30-12 og 16,00-17,00 . Lørdag 10,30-12

Carlsen & Aaens
Vaadbinderi
Hirtshals . Tlf. 180

LEDIG

Brugsforeningen
»FREM«
Kolonial- & Skibshandel
Telefon 372 - 872
Skolegade 40, Esbjerg

VIKINGEN

Havets - Havens - Handelens og Hjemmets ill. Magasin

Skandinaviens største mest læseværdige
og rigt illustrerede maritime Magasin.
Abonnement Kr. 15,00 aarl., Kr. 3,75 kvartaarlig
Kontorer: Christiansborggade 1, København

AKTIESELSKABET
DET ØSTASIATISKE KOMPAGNI

Esbjerg

Vestjysk Krystal Isværk ^{a/s} Telefon 66

Tidsskrift for Redningsvæsen

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 3

1. Marts 1958

25. Aarg.

Et rundt Tal i Sæby Redningsvæsens Historie

Det er i Aar 100 Aar siden, at Grundlaget blev lagt for Redningsarbejdet ved Sæby, selv om der ikke paa dette Tidspunkt var Tale om en egentlig Redningsstation.

I 1858 blev der i Henhold til Lov af ^{29/12} 1857 for et Beløb af 200 Rd. anskaffet en synkefri Jolle ved Sæby Købstad, hvor der havde vist sig stor Trang til en saadan, eftersom Antallet af Strandinger som Følge af den tiltagende Fart gennem Læsø Rende var steget betydeligt, og der blev herefter til Formålet bygget en Baad, som forsynedes med 20 lufttætte Cylindre.

De til Baadens Opbevaring og Vedligeholdelse medgaaende Udgifter mente man dog ikke burde paahvile Statskassen, da der ikke var oprettet nogen egentlig Redningsstation, og da Kommunen heller ikke var villig til at udrede disse Udgifter, overtoges de af By- og Herredsfoged Gad, men efter at denne i 1867 var afgaaet ved Døden, blev Fartøjet, da Kommunen stadig ikke vilde overtage de med Opbevaringen og Vedligeholdelse forbundne Udgifter, solgt ved Auktion til et privat Konsortium, som formentlig har fortsat denne private Redningstjeneste i de følgende Aar.

I Aarsberetningen for „Dansk Forening for Lystsejlad“, den senere Kongelig dansk Yachtklub (K.D.Y.), for Aaret 1875-76 kan læses: at Bestyrelsens Medlemmer som privat Komité en Opfordring til Anskaffelse af en ny Redningsbaad til Sæbys Fiskeres frivillige Redningskorps, den eneste frivillige Redningsstation, som da fandtes her i Landet. — Resultatet af denne Opfordring blev fuldt tilfredsstillende, idet de fornødne Midler til Bygning af en ny Baad kom tilstede, dels ved Bidrag fra Indenrigsministeriet efter Bevilling paa Finansloven med Halvdelen af den fornødne Sum, dels fra N. L. Hvidts Legat samt iøvrigt ved frivillige Bidrag hovedsagelig fra Foreningens Medlemmer.

Ved at forespørge i England om en der anvendt formentlig ny Konstruktion af Redningsbaade, foranlediges den danske Generalkonsul Good i Hull og Konsul Bories i Newcastle til

med paaskønnelsesværdig patriotisk Iver at interessere sig for Sæby Redningsstation, hvoraf resulterede, at Bestyrelsen for Schields Redningsbaad skænkede Stationen i Sæby en for Schields bygget Redningsbaad, som formedelst utilstrækkelig Længde fandtes mindre skikket til at anvendes ved Englands Østkyst, medens den netop havde de Dimensioner, som vare anvendelige ved Jyllands Østkyst. Baaden bragtes vederlagsfrit til Aalborg af Dampskibet Union og blev stationeret ved Stensnæs, Syd for Sæby og betjent, ligesom den her byggede ny Baad, af Sæbys Fiskere.

Bestyrelsen udtalte paa Generalforsamlingen i 1876 sin varme Tak til Regering og Rigsdag for den ydede kraftige Bistand, hvorved Planens Gennemførelse i sit fulde Omfang muliggjordes, til alle Bidragydende samt til Bestyrelsen for Schields Redningsbaad og d'Hrr. Good og Bories, hvilken Tak med Bifald tiltraadtes af Forsamlingen . . .

Sæby frivillige Redningsselskab

virkede derefter i en lang Periode og modtog et aarligt Tilskud fra Redningsvæsenet, ligesom det paa anden Maade blev hjulpet af Staten, men da denne Ordning imidlertid ikke ansaas for helt fyldestgørende, blev der gentagne Gange fremsat Ønsker om, at Staten skulde overtage det stedlige Redningsvæsen ved Oprettelse af en Redningsstation. Dette blev dog stadig udsat som Følge af mere paatrængende Foranstaltninger andetsteds, men da imidlertid nogle i Farvandet i Vinteren 1910-11 indtrufne Strandinger havde godtgjort, at der paa Stedet burde være en reglementeret Redningsstation, fandt man i Marineministeriet, at Lejligheden nu var til at søge Ordningen gennemført, og paa Finansloven 1911-12 bevilgedes de fornødne Midler til Aflønning af en normal Redningsbaads Besætning paa 1 Opsynsmand, 1 Baadformand og 11 Baadmænd samt til Bygning af et nyt Baadhus, da det daværende var for lille til at kunde rumme en af Statens Redningsbaade.

Denne Roredningsbaad var dog paa Grund af Transportforholdene paa Anholt, hvortil den var bygget i 1891, lidt over en Meter kortere end de ellers af Redningsvæsenet normalt anvendte Redningsbaade. I 1900 var den flyttet fra Anholt til Bistationen Karred, hvorfra den som nævnt i 1911 kom til Sæby, dog kun for en kortere Periode; det paafølgende Aar blev den afløst af en Roredningsbaad af normal Længde (Nr. 52), der tidligere havde været ved R/st. Lild Strand og Bistationen Madsbøl. Den mindre blev nu flyttet til den da nyoprettede Redningsstation paa Manø, hvor den er endnu.

I Tiden 1912—31 har R/st. Sæby haft 2 Robaade, først som nævnt Nr. 52, der i 1920 overførtes til Bistationen Svenske Knolde paa Skallingen, hvorfra den i 1931 blev solgt til Varde — og Nr. 90 (bygget 1900 til Skagens Gren, senere Vesterø), som i 1931 blev afhændet til Grønlands Styrelse til Anvendelse som Transportbaad til Faareavlsstationen.

I 1931 blev Roredningsbaaden ved Sæby afløst af en moderne Motorredningsbaad fra Orlogsværftet, hvortil der blev opført et nyt Baadhus ved Havnen, idet det gamle Baadhus blev overtaget af Kommunen.

En Del af Sommeren 1957 var Sæby-Baadens midlertidig afgivet til R/st. Nørre Vorupør i Thy, hvis Motorbaad var til en større Ombygning og Modernisering ved Orlogsværftet.

Ved Redningsstationen Sæby er der siden Stationens Overtagelse af Staten i 1911 forefaldet 13 Redningsforetagender, hvorved der er reddet ialt 39 Menneskeliv.

Navigator.

Skal Kapokredningsbælterne tilintetgøres?

For Tiden kan man læse i næsten alle Dagblade og i Fiskeritidender om Kapokredningsbælternes Ubrugelighed som Redningsbælte.

Det er ubegribeligt, at saadanne Tanker kan fremkomme. Vi har aldrig haft et bedre Bælte og kan heller ikke faa det indenfor Fiskeri eller Redningsvæsen. Det bliver med Beklagelse, hvis den Dag kommer, det bliver os forbudt indenfor Redningsvæsenet at bruge dem. Der menes, at det bliver oliemættet, hvis det kommer i Olie. Det er langt den mindste Fare en Fisker og Redningsmand er ude for. Et Kapokbælte har saa mange Fordele i Brug, at der maa ses bort fra denne ringe Fare. Der kan jo være stor Forskel paa Kapokbælters Kvalitet.

Der er mange Bælter, hvor Lærredet er af meget ringe Kvalitet. Hvis et saadant Bælte kastes tørt i Vandet, og der hældes Olie af en Dunk ned oveni, ar det klart at Kapokken suger Olien til sig. Et Redningsbælte af samme

Kvalitet, som dem der bruges indenfor Redningsvæsenet, et Kapokbælte, hvis Lærred er svær, inprægneret Sejldug, skal der være meget Olie paa Vandet, før det kan mærkes paa dem. Olien er jo kun en tynd Hinde ovenpaa Vandet. Naar en Mand ligger i Vandet med Bælte paa, er det meste af Redningsbæltet under Vandoverfladen.

Nu da Pennen er kommet i Gang, spørges der til den lille Redningsbaad, der er paa Prøve ved Vestkysten. Der er mange, der er interesseret i at høre, hvordan Prøverne faldt ud. De er maaske ikke saa straalende, som da den var paa Prøve i Esbjerg. De jyske Revler er ikke for smaa Baade, naar det er Storm.

Søren Madsen.

Opsynsmand, Thorsminde.

I Tilknytning til ovenstaaende varme Forsvar for Kapokredningsbæltet kan oplyses, at Skibstilsynet forlængst har udstedt Forbud mod Anvendelse af Bæltet saavel indenfor Skibsfarten som Fiskeriet. Da Redningsvæsenet ikke er undergivet Skibstilsynet m. H. t. omtalte Bælte, kan Forbud derfra ikke forventes. Om et saadant generelt Forbud kommer fra Redningsvæsenet, er paa nuværende Tidspunkt uoplyst, men saa vidt vides er der ogsaa indenfor Redningsvæsenet foretaget visse Forsøg og Eksperimenter med nye Bælter. Helt utænkeligt vil det vel ikke være, at ogsaa Redningsstationerne vil blive berørt af Problemet — ud fra den nærliggende Betragtning, at naar man skønner Kapokredningsbælterne uforsvarligt for Fiskeriet og Søfarten, maa samme Synspunkter vel anlægges, naar Talen er om Redningsvæsenet.

Men vi vil tro det klogt, hvis en Redningsstations Mandskab iøvrigt er enige om Bevarelse af Redningsbæltet — at fremsætte et saadant Syn overfor Ledelsen.

Hvad angaar 3-Tons Redningsbaaden, da har denne jo som bekendt været afprøvet saavel i Esbjerg som i Stenbjerg, og er stadig stationeret — ligeledes for Afprøvning ved Thorup Strand. De to førstnævnte Stationer har begge udtalt sig positivt ang. Baadens Sedygtighed og Manøvreevne, men Stenbjerg har understreget, at den er for lille for Pladsen.

Som nævnt; Prøven er ikke afsluttet endnu ved sidstnævnte Station.

Vi vil gerne tilføje, at det jo aldrig har været Hensigten at tvinge nogen Station denne Baad paa. Er det saaledes, at 3-Tons Redningsbaaden anses for uegnet til Stationerne paa Vestkysten, vil den formentlig faa sin Station ved Redningsstationen Sønderho paa Fanø som allerede skitseret i Udvalgsbetænkningen angaaende Redningsvæsenets Fornyelse og Modernisering.

Red.

Mands Minde

Dødsfald

Fhv. Fisker Hans Henrik Schmidt, Thyborøn, er død, 92 Aar gammel. Han drev i mange Aar Fiskeri fra aaben Kyst paa Ferring Strand, og han fik Redningsmedaljen for en Redningsdaad, som han deltog i en Uvejrsnat i 1893, da 26 Harboørefiskere omkom. Liløre Redningsbaad skulde gaa ud for at yde Hjælp til nødstedte Fiskere paa Havet, men en Del af de Redningsmænd, der hørte til Baadens faste Mandskab, var paa Fiskeri. Hans Schmidt og seks andre gik frivilligt ud med Redningsbaaden og reddede to Baadelag, hvis Mandskab var i overhængende Livsfare.

Fhv. Baadmand Svend Arent Rasmussen, Anholt, afgik ved Døden den 30. Januar. Sv. A. Rasmussen, der var født den 13. Novbr. 1889, blev ansat som Baadmand ved R/St. „Anholt“ den 1. Okt. 1916 og afskedigedes p. G. af Alder og Svagelighed den 30. Sept. 1952. Han havde deltaget i Redningen af 71 skibbrudne og var dekoreret med Ridderkorset af Dannebrog samt Redningsvæsenets Jubilæumsmedalje.

Fhv. Opsynsmand Jes Peder Sonnichen, Sønderho, afgik ved Døden d. 5. Februar. J. P. Sonnichen, der var født den 16. Juli 1874, blev ansat som Baadmand ved R/St. „Sønderho“ den 1. Januar 1912, som Opsynsmand den 1. Okt. 1920 og afskedigedes p. G. af Alder den 30. Sept. 1944. Han havde deltaget i Redningen af 18 skibbrudne og var dekoreret med Dannebrogskorset og Redningsvæsenets Jubilæumsmedalje.

Fhv. Baadmand Christen Pedersen Christensen, Stenbjerg, afgik ved Døden den 12. Februar. — Chr. P. Christensen, der var født den 23. Decbr. 1869, blev ansat som Baadmand ved Redningsstationen „Stenbjerg“'s Oprettelse den 1. Okt. 1894 og afskedigedes p. G. af Alder den 1. Okt. 1932. Han havde deltaget i Redningen af 139 skibbrudne og var dekoreret med Dannebrogskorset og Redningsvæsenets Jubilæumsmedalje.

80 Aar

Fhv. Baadmand Johan Martin Martinsen, Kirkeby, fylder den 30. Marts 80 Aar.

75 Aar

Fhv. Baadmand Edwin Chr. List, Kirkeby, fylder d. 27. Marts 75 Aar.

Fhv. Baadmand Boje Chr. Jakobsen, Vejrs, fylder den 28. Marts 75 Aar.

50 Aar

Baadmand ved R/St. „Snogebæk“ Aage Julius Poulsen fylder den 17. Marts 50 Aar.

Afskedigelse

Redningsstationen „Hals“

Baadmand Jens Peter Pedersen er efter eget Ønske afskediget af Redningsvæsenets Tjeneste fra Udgangen af Februar Maaned d. A.

J. P. Pedersen, der er født d. 11. Juli 1920, har været ansat som Baadmand siden 1. Okt. 1948. — Han har deltaget i Redningen af 17 skibbrudne.

Der vil forsøgsvis ikke finde Nyansættelse Sted ved Stationen.

90-aarig Nymindegab-Redningsmand, der var med til Iris-Redningen!

Der er Krummer i Vestkystens gamle Kernekarte — helt til Jul gik Søren Peter Sørensen med bare Ben. Var 33 Aar ved Redningsvæsenet.

Fhv. Fisker og Redningsmand Søren Peter Sørensen, Nymindegab, er fyldt 90 Aar. Heldigvis har Sørensen opnaaet den høje Alder med Helbredet i Behold, og han er aandsfrisk og følger Dagens Begivenheder med levende Interesse. Hvad Sørensen kan fortælle om Livet paa Vestkysten i gamle Dage, er interessant at høre. Han ved alt om æ gammel Gaf, idet han har boet her i 63 Aar, siden han i sin Ungdom vendte tilbage fra et Amerikaophold.

Sørensen er født i Houstrup, syd for Nymindegab, og han fiskede i sin tidligste Ungdom fra Nymindegab, men da han var 21 Aar, rejste han til Amerika, hvorfra han vendte tilbage som 28-aarig, og han havde da sin Hustru, som han havde fundet i Amerika, med hjem. Fru Sørensen er norskfødt.

I 33-34 Aar var han i Redningsvæsenet under Redningsstationen i Nymindegab. Han fik Fortjenstmedaljen ved Redningsvæsenets 100 Aars Jubilæum, men han havde trukket sig tilbage fra aktiv Tjeneste i 65-aarsalderen. Han har som Redningsmand deltaget i mange Redningsaktioner, idet hans Virksomhed som Redningsmand netop faldt i en Tid, da der skete utallige Strandinger og Skibulykker paa Vestkysten. Ialt har han været med til at redde 22 Menneskeliv.

Stol paa Vestkystens Redningsmænd

— Han deltog i en særlig berømt Redningsdaad i 1906, og han og den gamle Redningsmand Jens Høj, der bor i Lønne, er nu de eneste tilbageværende af dem, der i 1906 var med til at redde Mandskabet fra den norske Damper „Iris“ af Bergen, der strandede ved Horns Rev. De reddede Besætningen fra en Skibsbaad under meget dramatiske Forhold ud for Kjærgaard Strand. 16 Mand var stærkt forkomne, og den 17. var død i Baaden. Skibet havde været paa Rejse fra New Orleans til Esbjerg med Oliekager, men løb paa Horns Rev og stod i halvandet Døgn. Mandskabet turde ikke gaa fra det, men saa brækkede det midt over, og alle Redningsbaade paa nær én splittedes. I den brugbare Baad kom Mandskabet ind under Kysten hen under Aften. Det var ud for Vejrs, og Vejrs Redningsbaad gik ud og eftersøgte de skibbrudne, men de var drevet for langt mod Nord, idet de ikke selv kunde lande. De blev saa observeret fra Bjerregaard

næste Dags Morgen, men da sprang Vinden i Nordvest, og nu drev de lige saa rask mod Syd. Hen paa Eftermiddagen indhentede Nymindegab Redningsbaad dem, og reddede dem. De havde haft en forfærdelig streng Nat, og det var enestaaende, at det lykkedes at redde dem. Kaptajnen paa „Iris“ havde i New Orleans talt med Kaptajnen paa Damperen „Avorna“ af Bergen (samme Selskab som „Iris“, hvis Stranding 1902 i Fjand er en af de sørgeligste i Vestkystens Historie. Her gik Besætningen i Baaden og forulykkede, men kunde maaske ellers være blevet reddet). Kaptajnen paa „Avorna“ havde sagt til Kaptajnen paa „Iris“, at hvis der nogensinde skete ham noget paa den vestjyske Kyst, skulde han altid søge Redningsvæsenets Hjælp.

Av mit Ben — raabte den skibbrudne Neger!

De gamle Redningsmænd, der gjorde deres Gerning her ved denne Redning, har Grund til med Stolthed at mindes denne, for alt blev sat ind, og de sparede sig ikke. De kørte bagefter Skibsflaaden, da den drev sydpaa. Inde paa Stranden fortsatte den hestetrukne Vogn med Redningsbaaden, til Hestene snart ikke kunde mere. Der samledes en Mængde Mennesker paa Kysten, idet det hele saa saa faretruende ud. Tilskuerne hjalp Redningsbaaden ud, og man undgik at faa Vand i den, skønt der var høj Sø. Da de skibbrudne kom over, fyldtes Redningsbaaden imidlertid med Vand. — Paa „Iris“ havde der været en Negersømand i Besætningen, og han var blandt de reddede. Hans Redning husker Sørensen særlig, for han skreg: „My leg, my leg“, og det vidste Redningsfolkene ikke, hvad var. Hans Ben sad i klemme ved Aaregafflen, og Redningsmændene halede i ham, saa det gjorde ondt. Alle Besætningsmedlemmerne maatte i Redningsbaaden paa een Gang. Redningsbaaden blev iøvrigt noget beskadiget. Paa den yderste Revle tog den Vand ind, saa Redningsmændene sad i Vand højt op paa sig og roede. Baaden lænsede selv, men ogsaa paa den inderste Revle tog Baaden Vand, dog ikke saa meget, og selve Landingen foregik heldigt.

Kendte Træk under triste Omstændigheder

I 1909 skete der mange Skibsforslis i Nord-søen. — Da Sørensen en Nat gik Strandvagt, fandt han et inddrevet Lig, en Sømand fra Lillesand i Norge. Det var Fru Sørensens Fødeby. En norsk Kaptajn kom til Gl. Bjerregaard, fortæller Strandfoged B. Chr. Dahl, for at hente ilanddrævede Slægtninge, og han havde Billeder med af savnede norske Søfolk. Fru Sørensen, til hvem Kaptajnen henvistes fra Gl. Bjerregaard, fik Billederne forevist, og hun kunde

kende adskillige Ansigtstræk. Besætningsmedlemmer paa et Skib, der hed Guldragn, og som var forlist, var Sønner af Lillesand-Borgere, som hun kendte i sin Ungdom.

Vi var glade for ham i Redningsbaaden!

Sørensen ernærede sig de mange Aar ved Fiskeri fra Nymindegab — saavel Havfiskeri som i Fjorden. Han havde en Kystbaad og to Mands Besætning. Han havde ogsaa engang Baad sammen med Knud Dahl. Opsynsmand Kr. Høj, den nuværende Leder af Nymindegab Redningsstation, fortæller i Anledning af Fødselsdagen, at Sørensen, der endnu var i Redningsvæsenet, da Høj kom ind, var en god Fælle, naar han var ude. Han fortæller ogsaa, at han har gaaet Strandvagt sammen med Sørensen, og den nu 90-aarige var altid en god Makker, der med Lune kunde holde Passiaren i Gang. Han fortalte bl. a. om, at han i sine Amerika-aar rejste rundt i Nordamerika med et Teaterselskab, der medførte Telt, og iøvrigt førte en Lystkutter for en rig Dame.

Søren Peter Sørensen og Hustru passer selv deres Hjem. Han gaar stadig rundt og faar sig en Passiar med sine mange Venner i Nymindegab, og det kan maaske virke overbevisende om, at der er Krummer i de gamle Kernekarle paa Vestkysten, hvortil den stoute 90-aarige hører — at helt til Jul gik han med bare Ben:

Det gamle Ægtepars Børn er Fru Hotelejer Christensen, Hotel Hindø, Ringkøbing, Vagtmand paa De forenedes Baade i Esbjerg Havn, Chr. Sørensen, Svend Aage er i Canada. For mange Aar siden er en tredie Søn, den ældste, død i Amerika.

legi.

Mere Strandvagt paa Aggertangens Sydspids

Ved Overgang til Automatisering af Fyret paa Aggertangens Sydspids er Fyrpasseren blevet inddraget. Dette har givetvis medført, at der ikke som hidtil er en aarvaagen fast stationeret Mand, der holder Øje med den store Trafik, der foregaar af Fiskekuttere og anden Sejlads ind og ud af Kanalen til Thyborøn Havn, en Sejlads, der jo finder Sted i Storm som Stille, og ofte i mørke Nætter.

Der er derved opstaaet et Risikomoment, der ikke bliver mindre derved, at den store Nordmole strækker sig en Kilometer ud i Havet — og er fuldstændig uden nogen Form for Lysføring.

Som bekendt er der allerede her sket Ulykke, idet en Fiskerkutter ved Nattetide under haard Storm og Søgang løb paa Molen, hvorved en Mand af Besætningen forulykkede.

Paa Formandsmødet i Vestjysk Fiskeriforening i Hvide Sande forleden, blev Problemet fremført af Jens Chr. Jensen, Agger.

Og i en Drøftelse af Problemet var der Enighed om det formaalstjenlige i en mere effektiv og udvidet Strandvagt fra Redningsvæsenets Side samt Anbringelse af forskelligt Redningsmateriel paa Stedet, Kastelinier m. v.

Det fremgik af denne Forhandling, at Redningsstationen i Agger er opmærksom paa den Situation, der ved Fyrpasserens Inddragelse er opstaaet, og naturligvis er interesseret i ved Vagttjeneste at virke efter Hensigten i Ulykkestilfælde paa det udsatte Punkt af Kysten.

Paa Forslag af Formd. Laur. Thygesen vil man søge Forhandling med Opsynsmand Laur. Agger Redningsstation, der saa ad tjenstlig Vej sørger for det fornødne med Hensyn til evt. øget Vagthold ved og omkring Indsejlingen gennem Kanalen.

Hun kender Havet,

og netop dette gør, at hun aldrig bliver fortrolig med dets Vildskab — ikke altid rart at være Redningsmandens Hustru!

Det stormer. Den hidsige Vind kommer fejende ind fra Havet ind over den flade Tange, hvor den vild og uhindret farer af sted i ubønhørlig Vælde, sætter Sandet i Flugt og fører Skumflager fra den haarde Brænding ind over Landet. Dens Voldsomhed, der fylder Luften, afføder et enerverende Pres mod ens Nerver. Den skaber Uro og Angst i Sindet. Angsten for dem derude.

Om Morgenen var Vejret saa nogenlunde, at selv de mindre Baade tog ud for at passe deres Fiskeri. Men pludselig er Stormen over dem. I Land gaar Mænd ængsteligt spejdende og tager Bestik af Kanalen. Hvor slem vil hun blive, inden de derude naar ind til dem? Redningsmanden holder sig parat, hvis der skulde komme Bud, og det gør der.

En Mand stikker Hovedet ind af Døren. „Vi skal ud med det samme“ og er væk igen uden flere Kommentarer. Ham der kom Bud efter gør sig hastigt klar og er snart ude af Døren. Tilbage sidder hans Kone. Hende, der i Tankerne følger sin Mands Færd med bævende Hjerter. Hvor skal de hen. Paa Havet eller blot ned i Fjorden. Hun ved ingenting. Opsynsmanden, tænker hun, jeg kan faa det at vide der. Faar hun saa at vide, de er i Fjorden, drager hun uvilkaarligt et Lettelsens Suk, men faar hun den Besked, at Turen gaar til Havs, fyldes hun af en lammende Angst — der kan jo ske saa meget. Mennesker er saa smaa i Forhold til de Naturkræfter, Gud lader rase over Jorden og

dens Vande. Og hun sender en stille Bøn til Ham, at han vil holde sin Haand beskyttende over dem, der nu gaar ud paa deres farefulde færd for at hjælpe.

Det er ikke alle Koner, der med det samme er klar over, naar deres Mænd er purret ud til en haard Tørn. Nogle Mænd har været paa deres Arbejdsplads eller paa Havnen og er nuppet der i Farten. Konerne faar det at vide senere gennem andre, eller hun bliver selv klar over, der er noget paa Færde ved at opdage den livlige Trafik, der sætter op over Cementvejen, op mod Fyret og Høfde 59. Gaaende, cyklende, i Bil. Grebet af Uro maa de derop. — De ved jo, det især er paa Stormens første Dag, der er Bud efter Redningsbaaden og dens Mænd. Man maa klædes varmt paa, Stormen gaar gennem Marv og Ben og føles som et Pres, man næsten ikke kan tvinge sig imod; fine Sandkorn piskes mod Ansigtet og mærkes som Naalestik mod ens Hud. Folk er samlet i en Klynge i en Smule Læ af et Arbejdsskur, der staar mellem Fyret og 59. — Kvinderne strammer frysende det uldne Hovedklæde fastere sammen og prøver at spejde ud over Kanalen og Havet, hvor Søerne fraader i tordnende Larm. — Det er ikke let at se. Sandet fylder Luften og trænger ind overalt, saa man maa knibe Øjnene sammen til smalle Sprækker for overhovedet at se lidt. Kvinden, hvis Mand er med derude, spejder atter efter Redningsbaaden, som hun nu uden Spørgsmaal ved befinder sig i det Inferno af Vildskab, der møder hendes bange Blik.

Hun faar omsider Øje paa den. Som en lille rød Nøddeskal tumler den rundt derude, kommer til Syne paa Ryggen af en Sø — næsten lodret — og forsvinder i Kaskader af brydende Vandmasser og Skum. Den bliver længe borte, synes hun; men der er den alligevel igen. Og saadan bliver det ved. Hun kan ikke lide at se paa det eller høre de omkringstaaendes Udbrud, som f. Eks. „Der fik den en ordentlig en — det gav Vand“.

Hun gaar hjem. Hun kan jo ikke hjælpe — kun følge den med Bønnen i sit Hjerter til han igen træder ind ad Døren. Saa først forsvinder det knugende Tryk af bange Følelser, der holder hende fangen og giver sig Udslag i rastløs Færden. Saadan vil det altid være, naar han er ude i den Slags Vejr. Hun kender det. Og det er netop det, at hun kender det, der gør, at hun aldrig bliver fortrolig med det; hun ved, der altid vil være Fare og Risiko, at der altid vil være Baade ude, som i daarligt Vejr vil føle Betyggelse ved Tanken om, der er Mænd herinde, der er rede til at hjælpe, og at det til Stadighed vil være hendes Lod at vente.

E. H.

— STØT BLADETS ANNONCØRER —

Været med til at redde over hundrede Mennesker

En Samtale med Johanne og William Rimmen, Hirtshals, der den 3. Januar fejrede deres Guldbryllup, om farefulde Fisketure og lange Arbejdsdage for Fiskerkonerne

Et aget og afholdt Par i Hirtshals, Johanne og William Rimmen, fejrede den 3. Januar deres Guldbryllup. Begge er født i Hirtshals og er henholdsvis 71 og 75 Aar gammel. William Rimmen er i Besiddelse af gode Evner, og det har medført, at han har været Medlem af mange lokale Bestyrelser, i en Aarrække Medlem af Sogneraadet og Skolekommissionen. Han er endnu Vurderingsmand for Skibsforsikringen og Strandfoged.

Begge er ualmindelig raske og aandsfriske og kan fortælle livligt og interessant om svundne Tider og den Udvikling, som er foregaaet i Hirtshals. Rimmen kan saaledes med stor Nøjagtighed fortælle, hvor de tolv Huse, som Byen bestod af, da han var Dreng, er eller var bebyggende.

I fint Selskab

Som det var Skik og Brug dengang ved Vestkysten, kom Rimmen ud at sejle lige efter at han var konfirmeret. Og det er med Stolthed i Stemmen, at han nævner, at han udelukkende sejlede med Sejlskibe. 21 Aar gammel kom han til Orlogs, og det var en Tid, hvor det skete i fint Selskab. Han var nemlig Topsgast paa en Kadetbrig, hvor Prinserne Aksel og Aage var Elever.

Men da jeg saa blev gift, maatte jeg opgave Sejladsen, siger Rimmen. Jeg blev fisker og fiskede først et Par Aar med en Dæksbaad fra Lønstrup, som fiskede efter Hummer ud for Bulbjerg.

Det var før Motorernes Tid, og Fiskeriet foregik ikke saa lidt anderledes end nu. Dæksbaaden var saaledes i Havet hele Sommeren og benyttedes kun til dette Fiskeri, idet den om Vinteren blev sat op paa Stranden. Vi var mest ude en Uge ad Gangen. Vi ordnede det som Regel saaledes, at vi kom til Lønstrup med Fangsten engang Lørdag Nat, og naar vi saa havde faaet Fangsten afsat og faaet Proviant om Bord, gik vi tilbage til Fiskepladsen Søndag Aften. Vejr og Vind blev der taget meget lidt Hensyn til. Engang blev det da ogsaa saa slemt, at vi maatte gaa til en Havn i Norge for at komme i Læ.

I yderste Livsfare

Men værre gik det dog engang ud for Lønstrup. Der var Storm og stærk Sø, da vi var paa Vej ind i Jollen.

Jollen kændrede, og vi kom alle tre i Havet. Skipperen druknede, og der var ogsaa Bud efter os andre. Jeg var saaledes en Tur inde under Jollen. Men kom heldigvis ud igen, og jeg hagede mig saa fast ved dens Agterende. Hver Gang Jollen drejede rundt med en Sø, slap jeg Taget og sørgede for at faa fat igen, naar den laa stille.

Den tredje Mand, Ingvard Andersen, som døde for et Par Aar siden, var kommet op paa Kølen af Jollen. Her holdt han sig fast, men naar Jollen drejede rundt, maatte han med ned i Havet. Jeg var klar over, at det kunde han ikke blive ved at holde til og forsøgte at gøre ham det begribeligt, at han skulde komme hen til mig. Men han var da allerede for udmattet til at forstaa det. Han blev dog paa Kølen til en Baad kom ud og reddede os, men det var i sidste Øjeblik, idet Ingvard end ikke kunde sanse at tage den aare, der blev rakt over til ham, hvorfor Redningsfolkene maatte gribe fat i ham og hale ham over i Baaden.

Vi kom velbeholdne i Land og blev begge puttet i Seng, men jeg var ikke mere udmattet, end jeg fik Lov at staa op, saa snart vi var blevet tilset af Lægen.

Den 29. Maj i Aar blev jeg iøvrigt mindet om Tildragelsen, idet Hotelejer Svenningsen, Blokhus, da kom med Blomster, for vi skulde mindes Dagen. Det var nemlig Datoen for Begivenheden, og Svenningsen, der da var hjemme i Lønstrup, var mellem vore Redningsmænd.

Blev aldrig Kutterfisker

Derefter mistede jeg Lysten til dette Fiskeri og blev Fisker her i Hirtshals. Det var tit drøje Ture, for det var jo med Sejl- og Røjoller. Mange Gange skulde vi efter en lang Dag paa Havet krydse i timevis for at komme ind. Ja, til Tider var det umuligt at krydse op mod Hirtshals, og vi maatte saa gaa i Land paa Stranden ved Tversted eller et andet Sted, hvor det nu passede, og saa gaa hjem.

— Du blev aldrig Kutterfisker?

— Nej, da Havnen var færdig, var jeg ved at spekulere herpaa. Men jeg var jo allerede dengang noget henad Vejen og mente faktisk, at jeg var for gammel hertil. Men med det Helbred, som jeg har haft, kunde det vist nok være gaaet. Noget andet er, at hvis jeg havde valgt at blive Kutterfisker, saa maatte jeg have opgivet min Stilling inden for Redningsvæsenet, idet de to Ting ikke godt kan forenes.

37 Aar i Redningsvæsenet

Da jeg var 28 Aar var jeg nemlig blevet ansat ved Redningsbaaden. Her blev jeg i 37 Aar og var de sidste 23 Aar dens Skipper. Ialt var jeg i den Tid med til at redde 84 Mennesker. Men jeg havde før min Ansættelse været med flere Gange som frivillig, bl.a. var jeg

med til at redde Besætningen paa Petroleumsskibet „Beacon Light“ og en anden Gang atten Fiskere. Saa jeg har været med til at redde over 100 Mennesker.

Iøvrigt blev jeg 64 Aar, inden jeg fik min Afsked fra Redningsvæsenet. Det almindeligste var, at vi gik, naar vi fyldte 60, men Bestyrelsen opfordrede mig til at blive. Jeg fandt det dog mest rigtig at gaa, inden jeg blev for aflægs. For skulde der ske noget, naar vi var ude i Aktion, var jeg klar over, at saa vilde det blive sagt, at det var fordi Skipperen var blevet for gammel. Den sidste Tur, jeg gjorde med Baaden, var, da den sejlede hjem fra København efter at have faaet installeret Radio.

Rimmen fortæller endnu nogle Træk fra sin Sejltid og Tiden som Redningsmand. Han er for sit Arbejde her blevet dekoreret med Dannebrogskorset, en engelsk Redningsmedalje og Redningsvæsenets Jubilæumsmedalje.

— Men du glemmer at fortælle, siger Johanne Rimmen, at det var en haard Tid at være Fiskerkone i. Nu faar Konerne jo Fisken lige ind ad Døren til at putte i Gryden. Dengang skulde vi andre op samtidig med at Manden skulde afsted til Havet, saa han var vel ude af Døren, saa kunde vi begynde at pille Muslinger til Agn. Vi blev afbrudt i Arbejdet, naar Børnene skulde i Skole. Men saa kunde vi fortsætte, og naar Børnene kom hjem, maatte de hjælpe til, før de begyndte paa Lektierne. Det andet var mere nødvendigt. Naar saa Manden kom hjem fra Havet, saa skulde der agnes, og det blev for det meste Sengetid, inden man var færdige hermed. Jo, det var lange Dage.

— Ja, det er indrømmet, siger Rimmen, men det var festlige Dage med Arbejde og Liv — og mon ikke Folk var mindst lige saa tilfredse, som de er i Dag. *Peter E.*

»Gertrud Kathrine«

af Sæby gik under det haarde Vejr for nogle Uger siden paa Grund ved „Deget“ ud for Frederikshavn.

Redningsmandskaberne saavel paa „Hjælperen“ som fra Sæby oplevede en haard Tørn, inden de ombordværende fem Søfolk lykkelig bragtes ind til Frederikshavn af Sæby Redningsbaad.

De fem reddede, Skipper Arne Nielsen, Helsingør, Jungmand Erik Jensen, Voersaa, Kok Steen Rasmussen, Hulsig, Jungmand Otd Pedersen, Voersaa og Styrmand Erhard Pedersen, Frederikshavn, havde en frygtelig Nat derude. Ved Midnatstid var det Vindstyrke 10, og Himmel og Hav stod bogstavelig talt i eet.

„Gertrud Kathrine“, der tilhører Skibsreder Christensen, Sæby, var paa Rejse fra Tyskland til Norge med Kali.

Straks efter Grundstødningen sendtes Nød-

LEMVIG

E. SMEDGAARD
Sølv . Guld . Øvre . Opsik
Telefon 194 LEMVIG Telefon 194

LEMVIG SKIBSVÆRFT

Nybygninger og Reparationer
P. Poulsen - Telefon 208

LEMVIG SVINESLAGTERI A/S

TH. 708 . 108

A. HONORÉ

Isenkram og Udstyrsforretning
TORVET 3 - LEMVIG - TELF. 408

MINERALVANDSFABRIKKEN

»IDEAL«

TH. 123

Aktieselskabet

LEMVIG BANK
TH. 777

Kontorer i
Bækmarksbro - Bøvlingbjerg - Harboøre - Thybørn

LEMVIG FISKEAUKTION

statsautoriseret

v. P. Trillingsgaard

Auktionshallen TH. 338 - Auktionskontoret TH. 613 - Privat 504

LEMVIG VAADBINDERI

Viggo Jeppesen . Telf. 603

Al Slags Vaad og Travl leveres omgaaende

Brdr. Andersens

MASKINVÆRKSTED

Lemvig Havn . Telf. 594

Filial: Thybørn . Telf. 29

JESPER PEITERSEN

Fiskeri- og Skibsartikler

LEMVIG - - - TELEFON 246

Filialer i Thybørn og Thorsminde

Dampskibs-Aktieselskabet

»Myren«

Korresponderende Redere

HOLM & WONSILD

raketter op, der observeredes af Fyrmesteren paa Hirtsholmene, der igen underrettede Skagen Radio. Herfra gik Underretning til „Hjælperen“, Frederikshavn, der straks gjorde Baaden klar, og ledsaget af Switzers „Svava“ der tog „Hjælperen“ paa Slæb ud til Strandingen.

Da Assistenten naede ud i Farvandet ved Hirtsholmene, var det umuligt paa Grund af Vejret at orientere sig, og „Svava“ kastede derfor Anker. Kort efter blev Redningsbaaden trængt op under Hækken paa „Svava“ og fik derved Maskinskade, saa den maatte slæbes i Havn igen.

Sæby Redningsbaad gaar ud

— Inden „Hjælperen“ gik ud, var der rettet Henvendelse til Sæby Redningsstation, der havde Isvanskeligheder i Havnen, men senere bedredes dette, saaledes at det blev Sæby Motor-Redningsbaad, der bjergede Skibsbesætningen.

Umiddelbart før denne Baad satte Kurs mod det strandede Skib og reddede Besætningen, gik de ind til Frederikshavn og tog 3 Redningsmænd ombord der, da man skønnede, disse var særlig lokalt kendt i det omtalte Farvand ved Deget.

I Betragtning af saavel Hav som Stormens Haardhed, var det et særdeles smukt Redningsarbejde, Sæby Redningsbaad udførte — med det positive og glædelige Resultat at 5 Søfolk — efter mange haarde Strabadser i Snestorm og Kulde og hamrende paa et Stenrev i flere Timer — atter fik Sikkerhed i Havn. —n.

Drevet tværs over Nordsøen i 6 Døgn med Motorskade

En 17 Tons norsk Kutter med 3 Mands Besætning blev forleden af Hvide Sande Redningsbaad bjerged ind til Havnen efter flere Døgn Dramatisk Færden paa Havet. — Efter for en Uges Tid siden at have anløbet Thyborøn Havn blev Kursen sat efter England, men tæt under Kysten der fik Skibet Maskinskade, og nu begyndte den dramatiske Drift for Hav og Vind ned mod den jyske Kyst med de farlige Revler, som frygtedes. Havaristen havde forinden været i Kontakt med et hollandsk Skib, som nægtede at slæbe dem i Havn med den Motivering, at de jo havde Sejlføring.

Umiddelbart før Hvide Sande Redningsbaaden kom tilstede, var Havaristens Besætning ved at gaa i Skibsbaaden, og en Ulykke blev herved afværget, da Havet var uroligt.

Den 17 Tons store „Betty Joan“ med sin 3 Mands Besætning, var paa en Slags Eventyrfærd til de vestindiske Øer og startet fra Oslo. Skipperen, der er Forfatter, skulde samle Stof til den norske Radio om den eventyrlige Færd.

I dette Billede kan det sikkert forment, at de gæve Hvide Sande Redningsmænd ikke vil komme til at mangle.

HIRTSHALS

Hans Svendsens SKIBSBYGGERI

Alt i Nybygninger
samt Reparationer
Hirtshals . Telefon 132

A/S Hirtshals Fryse- & Kølehus Hirtshals Isværk

Telefon 70

A/S HIRTSHALS BANK

Filial af A/S Hjørring Diskontobank
Tlf. 44 . 244

HIRTSHALS SØMANDSHJEM

Telf. 37

God borgelig Middag - Pæne Værelser

Bestyrer Niels Samuel

CHR. JEPSEN - Telefon 39

Altid 1. Kl.s Kød og Paalæg

»VIOLA«

Telef. 74 - CARL JENSEN - Hirtshals

Frugt - Blomster - Kranse

LEVORSEN & JØRGENSEN

Lys . Kraft . Skibsinstallation

Betjening Dag og Nat

THYLANDS BANK HURUP

Bedsted . Hørdum . Koldby . Vestervig

*Marsø
Støbegods*

SKAGEN

SKAGENS FISKEAUKTION

statsautoriseret v. Aage Geismæs — Telegr.-Adr.: Fiskeauktion
Telefoner: Kontor 41200 (Statst.) Privat 41029 (Statst.)

Skibeprovantering . Etableret 1909

P. Saxberg

Indehaver: Paul Saxberg . Skagen
Telefon 4 11 44 (7 Linier)
Adresse: Havneplads 16-18
Telegramadresse: »Saxbergship«

*Magasin
Skagen*

TELEFON 4 10 27
POSTGIRO 4403,

HARALD PEDERSEN ★

A/S Skagens Kul- og Trælastforretning

Telefon 4 12 77 . 2 Lin.

Karstensens Skibsværft

Skibs- og Baadbyggeri
Telefon 4 12 01

OSCAR SKOUGAARD

aut. Installatør . Telefon 4 13 45

SKAGEN

AKTIESELSKABET

SKAGEN ISVÆRK

Skagen . Telf. 4 15 38

THISTED

Krogline og Fisketvist „Nordvest“ er bedst!

JOHS. HAANING . THISTED

Telf. 353

RESERVERET

MINDESMÆRKER

Brdr. Jensen . Sten- og Billedhuggeri
Thisted . Telefon 94

RESERVERET

ESBJERG

N. N. NIELSEN . MASKINFABRIK

Esbjerg . Telf. 429
v. E. Nielsen og G. Erlandsen
Repræsentant for »TUXHAM«

LEDIG

C. M. Nørskov Laursen

Maskinfabrik I/S . Tlf. 761

Dæksmaskineri spec. for Fiskefartøjer

N. P. Jensens Skibs- og Baadebyggeri

Esbjerg gl. Havn
Telefoner: 584 og 2283 - Privat 718

anbefales med saavel Nybygning
samt Reparation

BRØDRENE MATHIASSEN

Ny Havn

Tlf. Kontor og Lager 47, privat 388

H. J. CHRISTENSEN & SØN

Vaadbinderi og Tovtjæreri
Ny Havn - Telefon 2153

H. J. Christensen privat Telefon 1462

LEDIG

P. Rasmussen & Co

Maskinfabrik — Telefon 988
P. Rasmussen priv. Telf. 717

ROUST & NIELSEN

Maskinværksted

Ny Havn

Telf. 387

Gravmonumenter

Martin Billeschou
Stormgade 59
Telefon 838

A/s Em. Z. Svitzers Bjergnings-Entreprise

Grundlagt 1833

KVÆSTHUSGADE 1 - KØBENHAVN K.

CENTRAL 5195 — UDEFOR KONTORTID CENTRAL 5195 A

TLGR.-ADR.: SVITZERSALVAGE

LEDIG

Thyborøn Fiskeauktion
(Statsautoriseret)
v. Alb. Steen
Tlf. Thyborøn 57 Omst. til Priv.

Martin Herups
Vaadbinderi
Thyborøn Havn

**DAMPSKIBSSELSKABET
PAA BORNHOLM**

af 1866

KØBENHAVN - RØNNE
og omvendt

Daglig Afg. fra København Kl. 23,15
" " " Rønne " 22,45
med M/S „Kongedybet“,
M/S „Rotna“ og M/S „Hammershus“

Selskabets Ekspeditioner:
KØBENHAVN Havnegade 27. Tlf. Minerva 1888
Kontortid 8-18, Søndage 8-9 Fm.
RØNNE: Ved Havnen, Tlf. 1888. Kontortid: 8-12
13-18. Søndag 8-9 Fm.

LEMVIG TANDTEKNIK

J. Holmstrup

Alt i moderne Teknik

Torvet 1 - Telefon 245

KØB

DANSK

**IVER CHRISTENSEN
VAADBINDERI
SKAGEN**

Etabl. 1879 - Telefon 4 14 77 og 4 10 46

Danmarks største
Trawl- og Vaadbinderi

Filialer i Eabjerg, Hirtshals, Strandby
og Marstrand

C. K. HANSEN

Skibsreder og -Mægler

AMALIEGADE 35 KØBENHAVN
Telefon Central 72 (13 Ledniger)
Havari-Telefon Dag og Nat Central 53010
Telegram-Adresse HANSEN

★

Korresponderende Reder for

DANNEBROG

Skaarup & Salskov
Smede- & Maskinværksted
Thyborøn . Tlf. 61

Indehaver: J. Salskov

**Sømandshjemmet
& Afholdsrestaurant**

★

Thyborøn . Telefon 4

RESERVERET

Redaktør: Jørgen Pedersen, Ydby. Forretningsfører: Bogtrykker Gadgaard Nielsen, Lemvig

GADGAARD NIELSENS BOGTR. LEMVIG.

LEMVIG
CENTRALBIBLIOTEK
LÆSESTUEN

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 4

1. April 1958

25. Aarg.

Hjælpen kommer

REJS MED

D. F. D. S.

DET FORENEDE DAMPSKIBS-SÆLSKAB

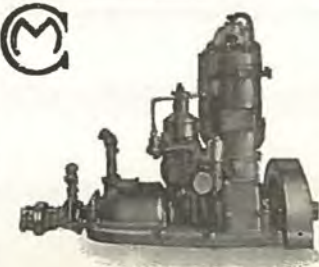
Tryksager af enhver Art faas hurtigt og billigt

Vasegaarden - Telf. 15

GADGAARD NIELSENS BOGTRYKKERI - LEMVIG

Kjoler - Frakker
Senge-Udstyr
KONTANT
Jørgensen
Esbjerg

LEDIG

Motorer
i Størrelserne
25 - 330 HK

Grenaa Motorfabrik

Telf. 666

Hirtshals
Fiskeriauktion
N. C. Jensen
— statsaut. —
Telefon 34 Privat 54

LEDIG

Marketederiet
„NY HAVN“
ESBJERG
Indeh. Svend Jørgensen
Kaffe og Smørrebrød
Telefon 1992

DANMARKS
HANDELS- og SØFARTS-TIDENDE

Uafhængigt Ugeblad for Udenrigshandel og Shipping
Abonnement: 20 Kr. aarlig,
bestilles paa ethvert Posthus samt paa Ekspeditionen
Vesterport 422 - København V. - Telefon Byen 1457

LEDIG

Damp-
skibsselskabet
TORM
København

Sparekassen for Lemvig og Omegn

Stiftet 2 August 1847 Telefon 131 . Postgros 851.00
Kontortid: 9,30-11,30 og 14-16
Fredag 9,30-11,30, 14-17,30, Lørdag 9-12
Thyborøn Afd. . Tlf. 148
Kontortid: 10,30-12 og 16,00-17,00 . Lørdag 10,30-12

Carlsen & Aens
Vaadbinderi

Hirtshals . Tlf. 180

LEDIG

Brugsforeningen
»FREM«
Kolonial- & Skibshandel
Telefon 372 - 872
Skolegade 40, Esbjerg

VIKINGEN

Havets - Havnens - Handelens og Hjemmets ill. Magasin

Skandinaviens største mest læseværdige
og rigt illustrerede maritime Magasin.

Abonnement Kr. 15,00 aarl., Kr. 3,75 kvartaarlig
Kontor: Christiansborggade 1, København

AKTIESELSKABET
DET ØSTASIATISKE KOMPAGNI

Esbjerg

Vestjysk Krystal Isværk a/s

Telefon 66

Tidsskrift for Redningsvæsen

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 4

1. April 1958

25. Aarg.

De største Dage i Redningsvæsenets Historie for 40 Aar siden

Aldrig oplevede Skagen saa meget i Løbet af saa kort Tid,
som da Kaperkrydseren »Igotz Mendi« strandede her i den første Verdenskrig

Først i Februar 1918 befandt to tyske Kaperfartøjer „Wolf“ og „Igotz Mendi“ sig nord for England helt oppe i Islands Nærhed. Det sidste Fartøj var spansk, men kapret af tyske Skibe, som - det var jo under den første Verdenskrig - gjorde Havene usikre for alle. „Igotz Mendi“ nu med tysk Besætning, havde mangt og meget paa Samvittigheden. Skibene havde ombord - hver især - ca. 90 Mennesker, incl. Besætningerne. Dampene havde kapret adskillige Fartøjer, som var sænket, medens Besætningerne var blevet taget ombord paa „Wolf“ og „Igotz Mendi“, hvor de havde lidt adskiligt ondt. Dampene havde været i Søen i mange Maaneder. Nu var de paa Vej hjem. Nordfor England laa de nu for at tage Afsked og mødes i Kiel, hvortil „Wolf“ kom nogle Dage senere med sin dyre Last. Med Støtte af en engelsk Kaptajn Camerons Beretning og andet Materiale, herunder ogsaa Uddrag af Redningsvæsenets Bøger og Skagboernes Fortællinger, skal i nedenstaaende fortælles om dramatiske Dage, der kom til at foregaa med Skagen som Midtpunkt.

Sejladsen mod Kattegat

Den 6. Februar 1918 havde „Igotz Mendi“ Stævnen mod Island. Man agtede sig nord om Øen for at undgaa engelske Krigsskibe. Imidlertid mødte man alvorlige Ishindringer, og den tyske Kaptajn besluttede sig derefter til at løbe Risikoen og gaa syd om Island. Rundt omkring i smudsige Kahytter ja, selv i Kul-bunkerne befandt sig ca. 60 Fanger fra forskellige Nationer. Et blandet Selskab bestaaende af Europæere (hvoriblandt Danskere), Amerikanere, Kinesere, Japanesere m. fl. Kvinder, Mænd og smaa Børn. Blandt Fangerne var den amerikanske Kaptajn Cameron, som var ombord paa Kaperen i hele 8 Maaneder samt hans Frue og deres 6-aarige Datter. Skibets Besætning var paa 26 Mand. Nøjagtig var der ombord 88

Mennesker. Fangerne havde lidt utroligt, navnlig sjæleligt, idet der ventede flere af dem haarde Straffe i Tyskland. „Igotz Mendi“ avancerede støt med Kurs mod Kattegat. Kaptajnen haabede paa Taage for at kunne undgaa mulige engelske Blokadeskibe, medens Fangerne bad om klart Vejr, for at de muligvis af samme Skibe i elleve Time kunne blive befriet for det, som ventede dem i det, som man kaldte det tyske Helvede. Det blev lidt af hvert. Klart Vejr med Taagebanker iblandt. Dampene kom ind i Farvandet mellem Færøerne og Island i helt klart Vejr, anduvede den norske Kyst og stod ned syd om Kap Lindenæs, og nærmede sig Farvandet mellem Skagen og Sverrig, som Fangerne havde døbt „Taareporten“. Da man var vel paa vej mod den danske Kyst faldt det i med tæt Taage. Den tyske Kaptajn spankulerede om paa Dækket med et Smil og et: „det er lige det Vejr, jeg har Brug for. Taagen stod tæt som en Mur, og Dampene var skjult for alt og alle, ikke mindst de engelske Skibe, som man forøvrigt sikkert havde ladet agterud. Pludselig hørte man kraftige, regelmæssige Hyl fra en stationær Sirene. Den flængede Luften, og Lyden kom tættere. „Hvad er dette“? spurgte den amerikanske Kaptajn Cameron. Med triumferende stemme svarede den tyske Løjtnant Rose: „det er Fyrskibet ved Skagen“. Kaptajn Cameron gik ned til sin Kone og Barnet; fortalte hvor man var, men ytrede sin Tvivl om det virkelig kunne være rigtigt. Sirenehylet mindede ikke om et Fyrskib. Man mærkede Skibet ændrede Kurs for at gaa „Fyrskibet“ ret nær. Pludselig rystedes Dampene. Man havde forvekslet Skagen Rev Fyrskib med Højen Fyr og Dampene stod grundstødt paa den jyske Vestkyst ved Skagen, hvor Skibet var gaaet med fuld Fart ind paa tredie Revle. Der blev Røre og undertrykt eller behersket Jubel ombord! Ved Rælingen stod en af Fangerne, en dansk Sø-

mand Jensen og stirrede mod Land uden at kunne se mere end nogle Favne frem for sig. Flegmatisk med en knusende Ro fortalte han Medfangerne, at man maatte være strandet ved Højen Fyr, og der ved Skagen og Højen fandtes Redningsstationer, hvis Besætninger søgte sin Ligé i hele Europa. Og kort Tid efter dukkede en Redningsbaad op og gik paa Siden af det strandede Skib. Kun en tysk Løjtnant fik af den tyske Chef Lov at springe i Højen Redningsbaad, der førte ham i Land, hvor han straks benyttede Lejligheden til at telefonere til Svitzers Bjergningsselskab, der lod „Viking“ afsejle fra Frederikshavn.

Røre ved Skagen Nordstrand paa Strandingstedet

Klokken var ca. 5 Eftermiddag, da Grundstødningen havde fundet sted. Strandingen var hurtigt blevet observeret fra Land. Det var Søndag, og Vejret nogenlunde. En af Skagens Forbjergere i Svitzers Bjergelav, den kendte Redningsmand N. A. Nielsen, var syg, men hans Søn Kaptajn Cl. Nielsen var netop hjemme paa Besøg, og med en af Rorsbaadene og med ham som Skipper i Spidsen for Bjergelavet gik man ud til Strandingen og kom ombord. Han var ikke længe om at opdage, at alt ikke var som det skulle være, og hans Vurdering af hele Situationen i Starten blev maaske afgørende for det heldige Forløb, som hele denne mærkelige Stranding fik for Fangerne. „Diana“ et af Marinens Skibe, som laa i Havnen, blev underrettet og stak til søs, Grenen rundt til Strandingen, som den danske Kaptajn Lagoni og hans Næstkommanderende Løjtnant Berg bordede. Sidstnævnte havde strenge Ordre om at bruge sine Øjne godt, medens Kaptajn Lagoni tog sig af den tyske Chef. Sidstnævnte ville invitere den danske Kaptajn ind i Lukafet, men Lagoni sagde kort: „en dansk Officer modtager man i Salonen“. Og derved blev det. Under Samtalen der kom Løjtnant Berg og refererede sine Iagttagelser, herunder Samtaler han havde haft med en af de danske Fanger. Herefter gav Kaptajn Lagoni sine Ordre, der straks blev efterkommet: den traadløse blev sat ud af Funktion, og ingen Slæber maatte hjælpe ham af Grunden. Ligeledes blev der henstillet, at alle Fanger skulle sættes i land. Senere ankom det danske Krigsskib „Hejmdal“ ogsaa til Stedet og ankrede udfor Strandingen ved Siden af „Diana“.

Hektiske og dramatiske Dage

Strandingen var sket den 24. Om Formiddagen den 25. blev store Dele af Fangerne bragt i Land af Skagens og Højens Redningsbaade. Der blev kæmpet heroiske Kampe gennem et fraadende Hav, der i Perioder var til Orkan. Vi lader den amerikanske Kaptajns Beretning give et Indblik i Redningsaktionen, idet jeg

citerer følgende fra de begivenhedsrige Ture over Revlerne med dyre Laster. Kaptajnen siger det saaledes:

„Jeg tog vores Datter Junita paa Ryggen for at gaa ned i Redningsbaaden fra Skagen eller Højen. Der gik meget svær Sø, og da „Igotz Mendi“ stod urokkelig paa Grund, medens Baaden hævede og sænkede sig i Bølgerne, kunde jeg det ene Øjeblik have Baaden lige under mine Fødder og i næste 15 Fod under mig. Undertiden var det ligefrem nødvendigt at slide Passagererne løs fra Trappen. Vi kom alle godt ned. Men da vi kom ind i Brændingen, var der mange af os der tænkte paa, at vi sikkert ville komme i Havet og maaske drukne. Vi havde blot ikke gjort Regning paa, hvad det var for en Baad og navnlig ikke, hvad det var for Folk, der førte den. Jeg har set mange Besætninger paa Redningsbaade, hvor der har været arbejdet i haard Brænding, men disse Danske - alle omkring de 50 - de udgør en Klasse for sig. En kæmpemæssig Bølge, som var begyndt at bryde, truede med at styrte sig over os; Baadens Agterstav gik op og stadig op, men lige i det Øjeblik jeg ventede at Baaden var blevet endevendt, manøvrerede den gamle Kaptajn med Liner og fik Baaden paa ret Køl, og i næste Øjeblik fo'r vi ind paa den frelsende Strand“. Og saa fortsætter Kaptajn Cameron. „Stedets Befolkning maa vist tro, at det var en Flok gale Mennesker, der var kommet til dem, saadan som vi opførte os da vi satte Foden paa tør Jord. Vi dansede, skreg og raabte hurra. Vi var sat i Frihed for yderligere Lidelser efter haarde Maaneder. Og det skete i ellefte Time. Maaske betød det min Hustrus og mit Barns Liv“.

Saa vidt den amerikanske Kaptajn. Saaledes ved ogsaa Skagboerne, der oplevede hine Dage ved Stranden at berette. I tre Dage holdt Redningsbaadene til ved Stranden. Skagens og Højens Redningshelte udførte Daad, som ikke bør glemmes. De sidste, der kom i Land, var den tyske Besætning. Det var Natten mellem den 26. og 27. Redningsbestyrer Kaptajn P. K. Nielsen, hvis Navn vel aldrig glemmes her, var ved Stranden Nat og Dag som Leder og Fører. Han havde den 26., da Stormen nærmede sig til Orkan, henstillet til den tyske Besætning at lade sig bjerge medens det var lyst. Men de vilde ikke den Gang. Om Natten da Stormen steg til fuld Orkan faldt Heltemodet, og de blussede om Hjælp. Redningsbaadene fra Stranden stak i Søen, men kunde ikke ros ud. Da var det Kaptajn P. K. gav sine Ordre til at vente til Dag. Og saa skete det. Alle blev reddet. Underligt forøvrigt.

88 Mennesker kunde takke Skagens og Højens Redningsmandskab for Redning.

Der blev Belønninger til Redningsmandskaberne.

Og bevægede Dage fulgte efter. I Skagen

Mands Minde

Dødsfald

Fhv. Baadmand Hans Anton Vistrup, afgik ved Døden den 23. Febr. H. A. Vistrup, der var født den 8. December 1872, blev ansat som Baadmand ved R/St. Vesterø den 1. Okt. 1904 og afskedigedes p. G. af Alder d. 30. Septbr. 1936. Han havde deltaget i Redningen af 80 skibbrudne og var dekoreret med Redningsvæsenets Jubilæumsmedalje.

Fhv. Baadmand Niels Christian Manø, afgik ved Døden den 26. Febr. N. Chr. Manø, der var født d. 15. Januar 1877, blev ansat som Baadmand ved Redningsstationen „Juvre“ paa Rømø den 1. Okt. 1920 og senere overflyttet til Stationen „Kirkeby“ og afskedigedes p. G. af Alder den 30. Sept. 1939. Han havde deltaget i Redningen af 2 skibbrudne.

Fhv. Baadmand Martin Jensen Ruby, Vester-Agger, afgik ved Døden den 2. Marts. Martin J. Ruby, der var født den 16. Januar 1895, blev ansat som Baadmand ved Redningsstationen „Vester-Agger“ den 1. Okt. 1931 og afskedigedes p. G. af Alder den 31. Jan. d. A. Han havde deltaget i Redningen af 26 skibbrudne.

Afskedigelse og Ansættelse Redningsstationen „Christiansø“

Betjeningsmand Johannes Dusinius Jensen er p. G. af Alder afskediget af Redningsvæsenets Tjeneste fra Udgangen af Marts d. A. Johs. D. Jensen, der er født d. 20. Marts 1895, blev ansat som Betjeningsmand den 1. Okt. 1930 og har deltaget i Redningen af 5 skibbrudne.

I den ledigblevne Plads som Betjeningsmand er midlertidig ansat Fisker Ulf Hugo Marcher.

75 Aar

Fhv. Baadmand Chr. Peter Nielsen, Esbjerg, fylder den 15. April 75 Aar.

Fhv. Opsynsmand Karl Thomsen, DM., Nr. Tornby, fylder den 21. April 75 Aar.

70 Aar

Fhv. Baadformand Jens Peter Larsen, DM., Klintholm Havn, fylder den 4. April 70 Aar.

Fhv. Baadmand Jens Chr. Andersen, DM., Lønstrup, fylder den 9. April 70 Aar.

60 Aar

Baadmand og Motorpasser ved R/St. „Hirtshals“, Carl Nielsen, fylder den 3. April 60 Aar.

Baadmand og Motorpasser ved R/St. „Slettestrand“, Kristian Peder Sørensen, fylder d. 16. April 60 Aar.

Baadmand ved R/St. „Hals“, Carl Egeberg Pedersen, fylder den 22. April 60 Aar.

blev der Rykind fra Havet. Den tyske Besætning blev indkvarteret paa teknisk Skole. Og Fangerne, der selvfølgelig blev befriet straks, blev indkvarteret paa Pensionater, Hoteller m. v. Og blev forkælede af alle i den lille By, der kappedes om at være Værter for dem. Aldrig har Byen set saa sjældne Gæster og

saa forskelligt farvede som i hine Dage, der aldrig glemmes af dem, som oplevede dem.

Gæstfrihed i Skagen

Kaptajn Cameron berømmer denne Gæstfrihed i følgende Ord:

„Aldrig paa noget af de mange Steder, jeg har været, aldrig i mit Liv har jeg truffet hjerteligere, gæstfriere og hyggeligere Folk end disse Danske i den lille By Skagen.“

Afskeden: Folk glædende sig og grædende! Glædende sig til at komme til Hjemmene ofte langt borte; grædende, fordi de skulde skilles fra Mænd, der havde frelst dem maaske fra Død eller i al Fald Elendighed for en Tid. Rørte og taknemlige for al den Venlighed, de havde mødt i et lille Samfund, der med Glæde havde ofret sig for Børn, Kvinder og Mænd, der trængte til Kærlighed.

Bølgebruset over Skagens Revler og over Revet her synger om store Begivenheder. Kan hænde den største af dem alle var „Igotz Mendi“. Slægt efter Slægt vil vide at fortælle i al Fald langt ud i Fremtiden om denne Begivenhed, der som saa mange andre kom til os fra Havet i en Tid, da en hel Verden for første Gang brændte om vort Land. Branden naaede tæt ind paa os. Det var i 1914-18. Luerne slikkede næsten vore Døre. De skulde komme helt ind over os en Snes Aar senere. Den anden Verdenskrig.

J. Tønnesen.

Katastrofer paa Havet med mørke Budskaber og Solstrejf i sit Spor

Overskriften over følgende kan synes mærkelig, og man kan spørge, om der da kan komme nogen Form for Solstrejf efter en Katastrofe paa Havet. Dette sker heldigvis ikke spædend takket være vore behjertede Fiskere og Redningsmænd, hvad enten nu Assistanzen kommer fra den ene eller den anden Side. Saa sker det at et dristigt Redningsarbejde af og til formaar at vende Sorg og Undergang til Glæde og Frelse.

Et af de mørke Budskaber var „Edelweiss“-Ulykken forleden. Esbjerg-Kutteren, der blev ramt af en eller flere svære Braadsøer under Fiskeri i Nordsøen og som udslettede hele Besætningen - 4 Mand - af de levendes Tal. „Edelweiss“ var for hjemgaaende sammen med flere andre Esbjerg-Kuttere, og man talte sammen over Skibenes Radioer indtil Ulykkesnatten ved 23-Tiden, da en svær Byge gik hen over Omraadet. Derefter var „Edelweiss“ tavs. Vejret var haardt med en Vindstyrke paa mellem 8 og 9 i Bygerne.

Dagen efter fandt man den forulykkede Kutter, der havde faaet en slem Medfart, idet Styrehuset var delvis knust, og Gummiredningsflaaden var fra Borde, og intet Mandskab ombord.

Stor Eftersøgning

I Eftersøgningen deltog en lang Række Esbjerg-Kuttere, der glædeligvis altid er parat til at yde hvad der kræves af Indsats naar Nøden banker paa, saaledes ogsaa denne Gang. I Eftersøgningen deltog endvidere „F. V. Mortensen“ og Flyvere, der holdt stadig Kontakt over Blaavand Radio. Ved Midnatstid sejlede Kutter „Bodil“ lige op mod en Genstand der flød paa Vandet, og det viste sig at være Gummiredningsflaaden fra „Edelweiss“. Flaaden var slemt medtaget og i den laa Fiskeskipper Aage Christensen, der forlængst var død. Hans tre Kammerater, Tage Christensen, Levi Bertelsen og Gotfred Pedersen er hidtil ikke fundet.

Et stort Antal Mennesker var forsamlet paa Esbjerg Havn, og med blottede Hoveder i Respekt for Døden modtog de Kutter „Erantis“ der lagde til Kaj med den fundne Skipper, der efter alt at dømme har sat Livet til i Ulykkesøjeblikket for at redde sin Besætning efter at en svær Overhaling er gaaet hen over Fartøjet. Hvordan Ulykken iøvrigt er foregaaet vil altid forblive uoplyst. Men en mørk Tragedie er med „Edelweiss“-Forliset føjet til de mange tidligere der har ramt Esbjergs Fiskerflaade.

En Understregning af Fiskernes haarde og farlige Færd paa Havet. Vi, der føler med alle de efterladte i deres Sorg, udtaler et æret være deres minde.

Og saa det med Solstrejfet

Ja, det var jo unægteligt et Forlis, hvis videre Forløb der vel nok var Solstrejf over.

Det var Redningen af hele Besætningen fra det tyske Skib „Martine“ af Haden, der d. 22. Marts om Natten i Nordsøen 3 Sømil vest for E. R. Fyrskib pludselig fik stærk Slagside og vendte rundt i Søen i Løbet af 10 Min.

Besætningen paa 6 Mand, Kaptajnens Frue og lille Søn paa 14 Maaneder, maatte gaa i Redningsbaaden kun iført Undertøj.

Esbjerg-Kutteren „Elsa“ blev deres Redning

Straks efter at Skibet var begyndt at krænge over, sendte Kaptajn Knebler S.O.S. over Blaavand, og der blev med det samme slaet Storalarm, og Skibene i Omraadet anmodedes om at gaa til Assistance. Flere Skibe ændrede straks Kurs, men det blev den lille 19 Tons Esbjerg-Kutter „Elsa“, der kom til at betyde Redningen for de otte Mennesker.

Et lille Stykke fra, hvor Skibet gik ned, laa Kutteren for Anker. Skibsbesætningen i Red-

ningsbaaden roede fortrøstningsfulde hen til „Elsa“, blev hjulpet ombord, og Fiskerne havde nogle travle Øjeblikke med at lave Kaffe og finde varmt og tørt Tøj frem til de forkomne „Gæster“. Over Blaavand var „Kronprinsesse Ingrid“ alarmeret om at tage de skibbrudne op, og snart laa denne paa Siden af „Elsa“. Det gik let med at faa de skibbrudne ombord i Englandsbaaden, hvor de hurtigt blev bragt til Køjs.

Ved Ankomsten til Esbjerg havde „Vestjyden“ en Samtale med Kapt. Vilhelm Knebler, der fortalte, at Situationen havde udviklet sig med en fantastisk Fart. Vi havde Papirmasse ombord, og da Skibet ved 3-Tiden lagde sig haardt over og fik Slagside, var jeg ikke i Tvivl om, at Faren var overhængende. Vi fik hurtig alle Mand paa Dækket. Jeg beordrede min Kone i Redningsbaaden sammen med min lille Søn og fire Mand af Besætningen. Min Styrmand og jeg blev ombord en halv Snes Minutter efter, at Baaden var sat i Søen. Jeg havde givet Ordre til at blive liggende ved Skibet, og det var ikke vanskeligt at holde Baaden i Søen, da Vejret var ret stille.

Forsøgte at kappe Dækslasten men maatte springe for Livet

Vi forsøgte at kappe den store Dækslast, men den var kilet saa fast, at det ikke var muligt at løsne den, saa vi kunde faa Skibet rettet op. Da Skibet atter pludselig begyndte at dreje rundt, sprang vi hovedkuls i Vandet og svømmede ud til Redningsbaaden, hvor vi blev halet op. Da vi vendte os, laa „Martine“ med Bunden i Vejret.

Fru Knebler, der forstaaeligt nok var stærkt chockeret, fortæller, at hun næsten intet sansede af, hvad der foregik.

„Jeg blev halet ud af Køjen i Natkjole og naaede ikke at faa andet Tøj paa. Jeg tænkte bare paa at faa mit Barn reddet, og først da vi sad Redningsbaaden - følelsesløse af Kulde - begyndte jeg egentlig at tænke igen“.

Vi fik en god Behandling baade paa den lille Kutter og paa Rutebaaden, og det er vi meget taknemlige for.

Iøvrigt var det eneste der blev reddet fra Skibet - Logbogen.

Hvis Bladet udebliver,

bedes de Holdere, der modtager det gennem Posten straks klage til Postbudet.

Hvis Stationerne ikke modtager Bladet regelmæssigt, bedes dette paa et Brevkort meddelt til Gadgaard Nielsens Bogtrykkeri, Lemvig.

En dramatisk Skibs-Kollision

i den Engelske Kanals frygtede Taage

Det danske 300 Tons Motorskib »Else Skou« kolliderede Natten til Søndag den 16. Februar i stærk Taage i den Engelske Kanal med den 16.000 Tonner »Andros Glamour«, der førte Liberias Flag.

Maskinchefen paa »Else Skou« var Sæbynitten Herluf Mouritsen, der i nedenstaaende Beretning skildrer de dramatiske Øjeblikke, da Kollisionen indtraf, og Timerne der fulgte med at bjerge Skibet i Land.

Vi kom med en Last Æbler fra Canada eller rettede sagt fra Nova Scotia. Vi havde lastet i Port Williams først i februar Maaned og var nu paa Vej til Rotterdam. Vi gik fra Port Williams den 3. Februar i klingende Frost og Storm, saa Rejsen begyndte ikke godt, og den endte heller ikke ret godt, selv om vi maa sige, at vi kom heldigt fra den. Da vi naaede ud af Fundy Bay og satte Kursen efter Sable Island rundede Vinden, og vi fik den sædvanlige sydvestlige Vind med os. Paa denne Aars-tid blæser det altid fra Vest eller Sydvest, gerne en seks-syv Stykker, og det hjælper jo altid lidt paa Farten.

Den frygtede Taage

Lørdag den 15. Februar passerede vi Scilly Islands, saa' Fyret om Natten, kom ind i den engelske Kanal om Morgen, fik Kending af baade Lands-end og senere af Start Point, og fortsatte Rejsen østpaa gennem Kanalen. Her havde vi tildels klart Vejr indtil Søndag Morgen. Saa kom den væmmelige Taage, der af og til viser sig i dette Farvand og er frygtet af alle Sømand. Enhver, der kender lidt til Søfart, ved, at den er værre end Storm og Kuling. Og saa tilmed i et Farvand, der er saa befærdet eller trafikeret som her. Det kræver selv i klart Vejr den vagthavende Navigatørs Opmærksomhed hele Tiden.

Det var ved 2-Tiden Søndag Morgen, efter Maskinjournalen Kl. 0220, at jeg hørte vores Tyfon give det første Taagesignal. Jeg stod straks op og gik ned i Maskinrummet, hvor Telegrafisten stod paa KLAR, og hvor 3. Mester, som paa dette Tidspunkt var Vagthavende, havde gjort begge Hovedmotorer klar for manøvrer. Det varede heller ikke længe før de kom, langsomt frem, Stop, langsomt frem osv.

Saa var det sket!

Og saadan blev det ved hele Vagten ud. Kl. 0400 kom 2. Mester paa Vagt, men det blev dog ikke bedre af den Grund. Langsomt frem, Stop osv. indtil Kl. 0439. Da blev der slaet fuld bak paa begge Maskiner. Skibet havde da umiddelbart forinden gaaet langsomt frem, men gik for stoppet Maskine, tre krcrte Stød i Tyfonen, der tilkendegiver, at der bakkes for fuld Kraft paa Maskinen, og saa et kraftigt Stød i

Skibet, og saa var det sket. Det var unødvendigt at fortælle os i Maskinen, hvad der var sket, det var ganske ligetil. Kollision.

I Maskinen startede vi ganske automatisk læsepumperne fra Forskibet, og det varede heller ikke mange Sekunder, før der kom Ordre om at lænse, Skibet trak Vand baade i et og to Lasterne. - Efter at have konstateret, at der ikke var sket noget med vore to Hovedmotorer og alt det andet Hjælpemaskineri, overlod jeg Vagten til 2. Mester og gik op paa Dækket for at faa et Overblik over, hvad der var sket.

Et Syn, jeg aldrig skal glemme —

Alle Mand paa Dæk i fuld Sving med at svinge Livbaade ud under 3. Styrmands Ledelse. Skipperen paa Broen, hvor han sammen med 2. Styrmand forsøgte at Stedbestemme Skibets Position med Pejleren. Jeg gik forud, da der tilsyneladende var Folk nok til at klare Baadene. Der mødte jeg et Syn, jeg aldrig skal glemme: et mægtigt Hul i Bakken om Bagbord og hele Ankerspillet knust. De to forreste Matroskamre fandtes ikke mere, Nummer tre trykket helt ind, men til alt Held var det stille Vejr, saa der syntes ingen Fare at være i Øjeblikket.

Med Økser og Brækjern

1. Styrmand var her i Gang med at bryde ind i Nr. tre Matroskammer, hvor en Matros var indespærret. Da han saa mig, bad han mig tage Affære, da han som Radiotelegrafist maatte til Radioen for at sende Nødsignaler og Position til Land osv. Jeg gik saa sammen med et Par af Folkene i Gang med at faa Manden ud. Det tog os en halv Times Tid, og ved Hjælp af Økser, Brækjern og en stor Mukkert fik vi lavet saa meget Hul, at vi kunde faa Manden ud. Det viste sig, at et Jernskod var trykket helt op til hans Køje, og han havde ikke mere Plads end Køjens Længde og Højde, saa der var ikke ret højt til „Løftet“ eller til Siden, men ellers var han uskadt, ikke et Haar var krøllet paa ham.

Til alt Held var de to forreste Kamre tomme i Kollisionsojeblikket. Havde der været Mennesker der, kunde intet have reddet dem.

Mere og mere Slagside

Vi gik nu langsomt frem paa Maskinen; det var blevet lyst, saa der kunde bedre skønnes over Skadens Omfang, og vi søgte ind til den engelske Kyst, ifald det blev nødvendigt at sætte Skibet paa Grund. Vi tog stadig Vand ind og fik mere og mere Slagside, til Trods for at Lænssepumperne arbejdede paa Overtid. Det er jo ikke absolut rent Vand, der pumpes ud fra Lasterne, saa der maatte jo ses Ventilklapper i en Uendelighed.

Vi fyldte nu Skibets Agterpeak og Tankene i Agterskibet og fik paa den Maade Forskibet løftet lidt. 1. Styrmand, der er en gammel Svitzer-Mand, gik i Krig med at stoppe Lækagen i Forskibet. Der gik et Par gamle Pressenninger, et Par Sække „Værk“, Tvist og gamle Klude ned i Hullet. Det blev sproset godt af med Tømmer, og paa den Maade lykkedes det os virkelig at faa Lækagen saa meget tætnet, at vi kunde klare det indtrængende Vand, ja, endog mere end det. Det begyndte ogsaa at svinde i Lasterne, og Skibet rettede sig langsomt op.

Hjælpsomme engelske Redningsfolk

Ved Hastings kom Redningsbaaden ud og spurgte os, om vi havde Hjælp nødvendig. Det mente vi nu ikke, men hvis de vilde gøre os en Tjeneste, saa kunde de lodse os østpaa langs Landet. Ved Dungeness kunde vi faa Lods til Dover. Det var de villige til – og forsynet med et Par Flasker god vestindisk Rom gik de foran til Lods. Det var en væmmelig kold Dag, og der var ca. 5 Timers Sejlads for dem til Lods og lige saa langt hjem igen.

Vi fik Lods og kom til Dover Kl. 21,30 om Aftenen, og da laa Skibet paa ret Køl og trak næsten intet Vand. I Dover var der stort Opbud paa Kajen. Der var Ambulancer, Doktorer og meget andet med Fotografiapparater. Den der var mest skuffet, var en Doktor; han havde haabet at komme i Funktion, men heldigvis var der ikke Brug for ham. Det tog ti Dage at reparere Skibet saa meget, at vi kunde fortsætte til Rotterdam med vore Æbler, Mærkværdigvis havde de næsten ingen Skade taget, da de blev losset.

Nu ligger vi i Kiel og skal have en helt ny Stævn og Forskib sat paa. – Saa det varer i hvert Fald det meste af en 5-6 Uger, inden vi kommer til Søs igen. Saa har vi da Fred saa længe.

Skibet, der sejlede os ned, hed „Andros Glamour“ og førte Liberias Flag. Det forsvandt i Taagen, men gik senere til Ankers ved Island Wight. Vi hørte det i Radion, og det var paa 16.000 Tons – „Else Skou“ er paa godt 3.000 Tons.

N. P.

Em. Svitzers Bjærgnings- entreprise fylder 125 Aar

Verdens ældste Bjærgningsselskab
begyndte med Kragejolle og Gig

Verdens ældste Bjærgningsselskab, A/S Em. Svitzers Bjærgningsentreprise, fejrede 125 Aars Jubilæum den 3. Marts.

I Anledning af Jubilæet har Entreprisen for-maaet Kaptajn Kaj Lund fra Handelsflaadens Velfærdsraad til at udarbejde en stærkt illustreret Bog om „Svitzer-Skibene gennem 125 Aar“.

De to oprindelige Interessenter, Købmand og Skibsreder Emil Zeuthen Svitzer og Styrmand H. C. Larsen, havde hver for sig og tilsammen de Egenskaber, der skulde til, og de skaffede sig ogsaa det efter Tidens Forhold bedst egnede Materiale: Et lille jagttrigget Lastfartøj „Gammelholm“, Kragejollen „Trende Brødre“ og en tolv-aars Gig, fortæller „Børsen“.

Stationering i Frederikshavn i 1853

I 1839 indkøbtes endvidere Kutteren „Camilla“, som fik Station paa Trekroner. Senere blev den forflyttet til Rønne og i 1860 til Kalmar: Svitzer var begyndt at udbrede sit Arbejdsomraade. I 1848 var „Camilla“ blevet afløst af en nybygget Bjærgningsskib „Ida“, og i 1853 tilkom Kutteren „Nancy“, som fik Station i Frederikshavn.

Den første rigtige Bjærgningsdamper tilkom i 1860. Det var en 138 Tons Dampskonnert „F. H. Chapman“, og den laa sunket i Väneren, da Entreprisen købte den paa Auktion for 7000 Rigsdaler, men den blev nu hævet, repareret og ombygget med Bugsering og Bjærgning for Øje samt omdøbt til „Skandinavien“. I de følgende Aar anskaffedes flere smaa, aabne Skruedampere.

Efter at Entreprisen i 1872 var omdannet til Aktieselskab, begyndte en ny, stor Udvidelse af Materiellet, foreløbig omfattende to store, kraftige Dampere „Kattegat“ og „Frederikshavn“ og to mindre Dampere til Brug i Sundet. Virkefeltet blev udvidet helt til Honkong.

Ved Begyndelsen af Krigen i 1939 laa „Protector“ i Aden, „Viking“ i Piræus, „Valkyrien“ i Lissabon og „Geir“ i Gibraltar, hvorfra den dog straks flyttedes til det neutrale Tanger. Efter Danmarks Besættelse gik „Valkyrien“ og „Protector“ i engelsk Tjeneste og klarede sig. „Viking“ blev beslægtet af den græske Regering og forliste under et tysk Luftangreb paa Piræus, og „Geir“ blev opsnappet af en fransk Hjelpekrydser og sendt til Casablanca, hvor Franskmandene senere mistede den i et af deres egne Minefelter.

Hjemmeflaaden havde det ikke let under Besættelsen, men slap dog igennem, bortset fra lille „Bjørn“, der i 1923 var bygget af Claus

Sørensen i Esbjerg, og som minesprængtes i 1943 og gik ned med hele sin Besætning. I 1945 lykkedes det ved et Kup for Næsen af Tyskerne at bringe det meste af Bjærgnings- og Bugserflaaden i Sikkerhed i svensk Havn, hvorfra den vendte tilbage d. 9. Maj med den danske Brigade ombord.

I Aarene efter Befrielsen har hele Flaaden haft en travl Tid med mange store Opgaver – bl. a. Rydningen af Suezkanalen – ligesom der igangsattes en tiltrængt Fornyelse af Materiellet.

Den danske Søredningstjeneste

begynder sin Virksomhed fra 1. April

Søværn og Flyvevaaben staar i nært Samarbejde om Opgaven, og et fælles Alarmerings-system træder i Funktion, naar der sker Ulykker paa Havet

Den 1. April staar „Den danske Søredningstjeneste“ som omtalt fuldt opbygget og klar til hurtig og energisk Indsats. Søredningstjeneste herhjemme er kun et Led i de vestlige Landes fælles System til Imødegaaelse af Skibs- eller Flyvekatastrofer paa Havet, men et værdifuldt Aktiv, som allerede paa nuværende Tidspunkt har vist sin Betydning.

Søværn og Flyvevaaben staar i nært Samarbejde om Opgaven og et fælles Alarmerings-system træder i Funktion, saa snart en Katastrofe paa Søen indberettes. Redningssystemet har sit Hovedkvarter i Karup, hvor Traadene samles i Kapt. Hemickes Hænder.

Seks Flyvemaskiner klar paa tre Flyvepladser

Væsenligt for Redningstjenesten er Købet af en Række Luftfartøjer, hvis Opgaver udelukkende bliver Eftersøgnings- og Redningstjeneste. Tre Helikoptere, to Pembroke-Maskiner og en af de velkendte Catalina'er staar til Raadighed for Redningstjenesten. De tre Helikoptere er stationeret i Aalborg, Skrydstrup og Værløse. I Aalborg og Skrydstrup er endvidere stationeret Pembroke-Maskiner, mens Catalina'er er hjemmehørende i Værløse. En Del af Maskinerne har allerede et halvt Aars Tid været klar, men Skrydstrup Flyvestation mangler endnu et Luftfartøj, før hele Flyvetjenesten er klar.

Danmark har forpligtet sig til Oprettelse af den her skitserede Redningstjeneste gennem sit Medlemskab af den internationale Luftfartsorganisation ICAO – og eftersom det er en international Organisation, vrimer det med lign. Forkortelser. Organisationen i Danmark hedder saaledes FIR – „Flight Information Region“, og Hovedkvarteret RCC, hvilket som omtalt nedlægges „Rescue Coordination Centre“ eller Redningskoordineringscentral.

LEMVIG

E. SMEDEGAARD
Sølv - Guldsmed - Uhr - Optik
Telefon 194 LEMVIG Telefon 194

LEMVIG SKIBSVÆRFT

Nybygninger og Reparationer
P. Poulsen - Telefon 209

LEMVIG SVINESLAGTERI A/S

TH. 708 . 108

A. HONORÉ

Isenkram og Udstyrsforretning
TORVET 3 - LEMVIG - TELF. 408

MINERALVANDSFABRIKKEN

»IDEAL«

TH. 123

Aktieselskabet

LEMVIG BANK

TH. 777

Kontorer i
Bækmarksbro - Bøvlingbjerg - Harboøre - Thybørn

LEMVIG FISKEAUKTION

statsautoriseret

v. P. Trillingsgaard

Auktionshallen TH. 335 - Auktionskontoret TH. 613 - Privat 804

LEMVIG VAADBINDERI

Viggo Jeppesen . Telf. 603

Al Slags Vaad og Travl leveres omgaaende

Brdr. Andersens

MASKINVERKSTED

Lemvig Havn . Telf. 594

Filial: Thybørn . Telf. 29

JESPER PEITERSEN

Flåkeri- og Skibsartikler

LEMVIG - - - TELEFON 246

Filialer i Thybørn og Thorsminde

Dampskibs-Aktieselskabet

»Myren«

Korresponderende Redere

HOLM & WONSILD

Flaadens Skibe til Raadighed

Redningstjenestens anden Hovedfaktor er Søværnet, som har opbygget en Meldetjeneste, der indgaar som Led i Redningssystemet, og ydermere staar Flaadens Skibe til Raadighed. Der vil altid være danske Marineskibe paa Søen, og saa snart der indgaar Melding om Katastrofe, dirigeres disse Fartøjer fra den fælles Koordineringscentral i Karup via Søværnskommandoen til den Position, hvor Katastrofen menes at være sket. Der er ikke Tale om egentlig Assistance til Skibe, men om Hjælp, hvis Menneskeliv er i Fare. ligeledes er Skibene naturligtvis - som Luftfartøjerne - til Raadighed ved Eftersøgningsopgaver.

Redningsskibene naturligt med i Samarbejdet

Flyvevaabnets og Søværnets Redningstjeneste omfatter foruden de „indre danske Farvande“ Omraader af Østersøen, Kattegat, Skagerak og Nordsøen - og Nabolande dækker til det danske Omraades Grænse, saaledes at der eksisterer et nøje Samarbejde mellem Landenes Redningssystemer. Fjernskrivere og Radio staar til Raadighed som de hurtigste Kommunikationsmidler, man overhovedet har. Saafremt en Eftersøgning indledes af Søværn og Flyvevaaben, underrettes over Radio samtidig alle civile Skibe i det paagældende Farvand over de til Raadighed staaende Kystradiostationer, og Fiskeriministeriets Fartøjer saavel som Redningssvæsenets Baade langs Vestkysten er naturligt med i Samarbejdet. Omraadet, som er dækket af dansk Redningstjeneste, slaar en Bue ud i Østersøen og drager Bornholm ind i det danske Omraade.

Med Oprettelsen af Redningstjenesten løses et stort Problem, som i mange Aar har staaet aabent - nemlig Spørgsmaalet om, hvem der skal hjælpe. Fra nu af eksisterer der ikke Tvivl. Det er altid Søværn og Flyvevaaben. Er det en Flyvemaskine, der styrter, stiller Søværnet sine Skibe til Raadighed for Flyvevaabnet, og omvendt, hvis der er Tale om en Skibsulykke - saa „laaner“ Søværnet Flyvevaabnets specielle Rednings- og Eftersøgningsmaskiner.

Demonstreres ved Opvisningen i Esbjerg

Den 1. April er Redningstjenesten helt klar, men allerede nu har den bevist sin Berettigelse i adskillige Tilfælde. For Søværnets Vedkommende er der for saavidt ikke Tale om noget nyt - kun Koordineringen med Flyvevaabnet i Redningsarbejdet er et nyt Moment. Imidlertid vil hele det store Apparat i Samarbejde med Udlandets tilsvarende gøre alt, hvad der er menneskeligt muligt for at spare Menneskeliv paa Søen - det er kostbart, men det er Pengene værd. Naar alt er klar til April, vil hele det omfattende Apparat iflg. „Vestkysten“ blive demonstreret ved en større Opvisning i og ved Esbjerg.

HIRTSHALS**Hans Svendsens SKIBSBYGGERI**

Alt i Nybygninger
samt Reparationer
Hirtshals . Telefon 132

**A/S Hirtshals Fryse- & Kølehus
Hirtshals Isværk**

Telefon 70

A/S HIRTSHALS BANK

Filial af A/S Hjørring Diskontobank
Tlf. 44 . 244

HIRTSHALS SØMANDSHJEM

Telf. 37

God borgelig Middag - Pæne Værelser

Bestyrer Niels Samuel

CHR. JEPSEN - Telefon 39

Altid 1. Kl.s Kød og Paalæg

»VIOLA«

Telef. 74 - CARL JENSEN - Hirtshals

Frugt - Blomster - Kranse

LEVORSEN & JØRGENSEN

Lys . Kraft . Skibsinstallation

Betjening Dag og Nat

**THYLANDS BANK
HURUP**

Bedsted . Hørdum . Koldby . Vestervig

*Marsø
Støbegods*

SKAGEN**SKAGENS FISKEAUKTION**

statautoriseret v. Aage Geismas - Telegr.-Adr.: Fiskeauktion
Telefoner: Kontor 41200 (Statst.) Privat 41029 (Statst.)

Skibsproviantering . Etableret 1909

P. Saxberg

Indehaver: Paul Saxberg . Skagen

Telefon 4 11 44 (7 Linier)

Adresse: Havneplads 16-18

Telegramadresse: »Saxbergship«

*Magasin
Skagen* TELEFON 4 10 27
POSTGIRO 4403

HARALD PEDERSEN ★

A/S Skagens Kul- og Trælastforretning

Telefon 4 1277 . 2 Lin.

Karstensens Skibsværft

Skibs- og Baadbyggeri

Telefon 4 1201

OSCAR SKOUGAARD

aut. Installatør . Telefon 4 13 48

SKAGEN

AKTIESELSKABET

SKAGEN ISVÆRK

Skagen . Telf. 4 15 38

THISTED

Krogline og Fisketvist „Nordvest“ er bedst!

JOHS. HAANING . THISTED

Telf. 353

RESERVERET

MINDESMÆRKER

Brdr. Jensen . Sten- og Billedhuggeri

Thisted . Telefon 94

RESERVERET

ESBJERG**N. N. NIELSEN . MASKINFABRIK**

Esbjerg . Telf. 429

v. E. Nielsen og G. Erlandsen

Repræsentant for »TUXHAM«

LEDIG

C. M. Nørskov Laursen

Maskinfabrik I/S . Tlf. 761

Dæskamaskineri spec. for Fiskefartøjer

N. P. Jensens Skibs- og Baadebyggeri

Esbjerg gl. Havn

Telefoner: 684 og 2263 - Privat 718

anbefales med saavel Nybygning
samt Reparation

BRØDRENE MATHIASSEN

Ny Havn

Tlf. Kontor og Lager 47, privat 386

H. J. CHRISTENSEN & SØN

Vaadbinderi og Tovtjæveri

Ny Havn - Telefon 2153

H. J. Christensen privat Telefon 1482

LEDIG

P. Rasmussen & Co

Maskinfabrik — Telefon 988

P. Rasmussen priv. Telf. 717

ROUST & NIELSEN

Maskinværksted

Ny Havn

Telf. 387

Gravmonumenter

Martin Billeschou

Stormgade 69

Telefon 838

A/S Em. Z. Svitzers Bjergnings-Entreprise

Grundlagt 1833

KVÆSTHUSGADE 1 - KØBENHAVN K.

CENTRAL 5195 — UDENFOR KONTORTID CENTRAL 5195 A

TLGR.-ADR.: SVITZERSALVAGE

LEDIG

Thyborøn Fiskeauktion
(Statsautoriseret)
v. Alb. Steen
Tlf. Thyborøn 57 . Omst. til Priv.

Martin Herups
Vaadbinderi
Thyborøn Havn

**DAMPSKIBSSELSKABET
PAA BORNHOLM**
af 1866

KØBENHAVN - RØNNE
og omvendt

Daglig Afg. fra København Kl. 23,15
" " " Rønne " 22,45
med M/S „Kongedybet“,
M/S „Rotna“ og M/S „Hammershus“

Selskabets Ekspeditioner:
KØBENHAVN Havnegade 27. Tlf. Minerva 1888
Kontortid 8-18, Søndage 8-9 Fm.
RØNNE: Ved Havnen, Tlf. 1888. Kontortid: 8-12
13-18. Søndag 8-9 Fm.

LEMVIG TANDTEKNIK

J. Holmstrup

Alt i moderne Teknik
Torvet 1 - Telefon 248

KØB

DANSK

IVER CHRISTENSEN
VAADBINDERI
SKAGEN

Etabl. 1879 - Telefon 4 14 77 og 4 10 48

Danmarks største
Trawl- og Vaadbinderi

Filialer i Esbjerg, Hirtshals, Strandby
og Marstrand

C.K. HANSEN

Skibsreder og -Mægler

AMALIEGADE 35 KØBENHAVN
Telefon Central 72 (13 Ledniger)
Haveri-Telefon Dag og Nat Central 53010
Telegram-Adresse HANSEN

★

Korresponderende Reder for:

DANNEBROG

Skaarup & Salskov
Smede- & Maskinværksted
Thyborøn . Tlf. 61

Indehaver: J. Salskov

**Sømandshjemmet
& Afholdsrestaurant**

★

Thyborøn . Telefon 4

RESERVERET

Redaktør: Jørgen Pedersen, Ydby. Forretningsfører: Bogtrykker Gadgaard Nielsen, Lemvig

GADGAARD NIELSENS BOGTR.-LEMVIG

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 5

1. Maj 1958

25. Aarg.

Helikopter i Redningsvæsenets Tjeneste

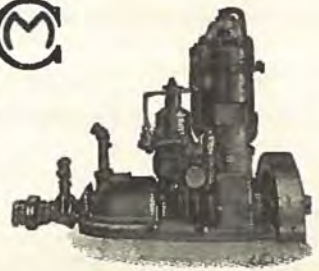
(VESTKYSTEN For.)

REJS MED D. F. D. S.
DET FORENEDE DAMPSKIBS-SKAB

Tryksager af enhver Art faas hurtigt og billigt
Vasegaarden - Telf. 15
GADGAARD NIELSENS BOGTRYKKERI - LEMVIG

Kjoler - Frakker
Senge-Udstyr
KONTANT
Jørgensen
Esbjerg

Motorer
i Størrelserne
25 - 330 HK
Grenaa Motorfabrik
Telf. 666

Hirtshals
Fiskeriauktion
N. C. Jensen
— statsaut. —
Telefon 34 Privat 54

LEDIG

LEDIG

Marketenderiet
"NY HAVN"
ESBJERG
Indeh. Svend Jørgensen
Kaffe og Smørrebød
Telefon 1992

DANMARKS
HANDELS- og SØFARTS-TIDENDE
Uafhængigt Ugeblad for Udenrigshandel og Shipping
Abonnement: 20 Kr. aarlig,
bestilles paa ethvert Posthus samt paa Ekspeditionen
Vesterport 422 - København V. - Telefon Byen 1457

LEDIG

Damp-
skibsselskabet
TORM
København

Sparekassen for Lemvig og Omegn
Stiftet 2 August 1847   Telefon 131 . Postgiro 851.00
Kontortid: 9,30-11,30 og 14-16
Fredag 9,30-11,30, 14-17,30, Lørdag 9-12
Thyborøn Afd. . Tlf. 148
Kontortid: 10,30-12 og 16,00-17,00 . Lørdag 10,30-12

Carlsen & Aaens
Vaadbinderi
Hirtshals . Tlf. 180

LEDIG

Brugsforeningen
»FREM«
Kolorial- & Skibshandel
Telefon 372 - 872
Skolegade 40, Esbjerg

VIKINGEN

Havets - Havmæns - Handelens og Hjemmets ill. Magasin

Skandinaviens største mest læseværdige
og rigt illustrerede maritime Magasin.
Abonnement Kr. 15,00 aarl., Kr. 3,75 kvartaarlig
Kontorer: Christiansborggade 1, København

AKTIESELSKABET
DET ØSTASIATISKE KOMPAGNI

Esbjerg **Vestjysk Krystal Isværk** ^{a/s} Telefon 66

Tidsskrift for Redningsvæsen

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 5

1. Maj 1958

25. Aarg.

Det stormfulde Aar 1825

Ifølge Datidens Presse var 1825 et usædvanlig stormfuldt Aar, og der berettes da ogsaa om en Række Ulykker saa at sige over det ganske Land — det være sig paa Landjorden som paa Søen. Det var i Februar nævnte Aar, at Vesterhavet atter gennembrød Aggertangen, og derved afstedkom omfattende Vanskelighed paa forskellig Vis, og da ikke mindst for den stedlige Befolkning. En ny voldsom Storm 26. og 27. November samme Aar hærgede samme Egn, og herom beretter en Indsender følgende:

Atter blev vi i sidst afvigte Søndag hjemstøgt af en frygtelig Orkan, der rejste Havet til en saadan Højde, at det styrtede hen over Landtangen, lige fra Agger Kirke syd efter forbi Nordre-Langøre By, en Strækning paa ca. 1½ Mil. Denne Bys Beboere maatte flygte til Thyborøn, efter at et af Husene var nedstyrtet og bortskyldet af Havet. Formodentlig vil den nu ligesom Toft blive forladt. Den Kanal fra Havet, som Stormen brød Natten mellem 4. og 5. Februar d. A., men som igen var blevet opfyldt af Flyvesand, er ved denne Lejlighed atter aabnet og skal have udvidet sig meget. Den nye Kanal syd for Agger Kirke, som Havet skar for en 5-6 Aar siden, er ligeledes blevet aabnet, men jeg kan ikke give nogen fyldestgørende Forklaring vedrørende disse to Kanalers Dybde og øvrige Beskaffenhed, da det vedvarende Stormvejr gør det farligt at berejse Landtangen. Vandet i Limfjorden har siden hin Storm staaet en halv Alen højere end sædvanligt. Om dette er foranlediget af det fra Havet indstyrtede Vand eller af den nu næsten i 6 Uger stedse vedvarende Regn, eller af den stærke Østenstrøm som i disse Dage bryder ind i Kattegat, kan ikke bestemt afgøres, men forekommer mig sandsynligt, at alle Faktorer har været med til at frembringe dette Særsyn. Fra Agger Kirke og nordefter er en stor Del af Havbrinkerne nedskyldet, og Flyvesandet ovenpaa Bakkerne er blæst bort, hvorved 35 Træstammer, som forhen var begravet i Sand-

masserne, er kommet til Syne. Saaledes blotter Stormen den ældgamle Jordbund og lægger den en kort Tid til Skue, indtil den næste Stormflod nedbryder det ganske, af sin Grav fremkomne, Land, og for evigt udsletter det af Jorden. Nord for Nørre Aalum gik Havet over i Flade Sø og arbejder nu paa at forene sig med denne. Alt bebuder den fremskridendes Undergang, som først vil ramme denne Kysts ulykkelige Beboere.

Videre hedder det i et andet Blad:

Ingen her kan mindes et saadant Uvejr. — Vesterhavet, der allerede ved Stormen 4. Februar havde bortskyldet Klitbakkerne, trængte med en frygtelig Magt frem og oversvømmede næsten hele Harboøre. — Kanalen ved Nørre Langer aabnede sig, bortrev eller ødelagde de fleste fra sidste Uvejr tilbageblevne Huse og Gaarde, bortskyldte de ulykkelige Bohave, og selv reddede de kun med Nød og næppe deres Liv ved Baade fra Thyborøn, der var ilet til Hjælp. Flere Familier er enten blevet husvilde eller lidt store Skader paa deres Ejendomme. I Fjaltring Sogn druknede 4 Mennesker, der var sat over en nylig af Havet dannet Kanal, for i deres Egenskab af Strandfogeder at varetage deres Pligter ved Havet. Gud ved, hvilke sørgelige Efterretninger der vil lyde sydfra. I Gaar anrettede den stærke Nordøststorm ligeledes megen Skade paa Harboøre, idet Limfjorden steg betydeligt og oversvømmede store Landstrækninger.

— Samtidens Presse beretter tillige om en Mængde Ulykker paa Havet — navnlig i Aarets to sidste Maaneder. I Begyndelsen af November inddrev paa Hansted Strand Vraget af en Slup og paa Harboøre Strand et svensk Skib paa Rejse fra Hamburg til Stockholm med en Ladning Kaffe, Sukker, Frugt og Vin. Skibet sønderledes straks, saa det meste af Ladningen gik tabt. Mandskabet blev reddet paa een Matros nær, der druknede. Den 7. November om Morgenen, hedder det, er 10 Mand af Skibet

„Apparancen“ bestemt til Göteborg med Salt i Skibsbaaden er indkommet til Fanø. De havde 10 Mil vest for Øen maattet forlade Skibet, der vilde synke. 2 Mand af Besætningen var da druknet. Det danske Skib „Ariadne“, Kaptajn Møller, blev samtidigt fundet drivende i Søen uden Mandsknb. og Skibet „Mars“, ført af Kapt. Juul, forliste totalt ved Island.

Handelstidende meddeler, at en dansk Yacht, „Madam Hylleborg“, ført af Skipper Hans Andersen, inddrev i den svenske Skærgaard den 10. Novbr. Masten var kappet, Lugen aabnet og uden levende Mennesker ombord, hvorimod laa døde i Kahytten to unge Fruentimmer og en gammelagtig Mand. De er begravede i Varberg. Yachten, der var paa 7 Com. Læster og ladet med Smør, forulykkede paa Rejse fra Horsens til København.

Følgende Strandinger kan nævnes fra Jyllands Vestkyst:

Ud for Sild skylledes et Skibsvrag op paa Stranden — uden levende Mennesker. Et Lig fandtes tæt ved Vraget. Paa en Stump Brædt kunde man læse „Jannet Lerwick“. Paa Slette Strand inddrev en Brig uden levende Folks Medfølge. Paa Agterspejlet stod, at Skibet var hjemmehørende i Hull. Det var ladet med Planker og Egeaagler, og ombord fandt man 3 levende Katte.

— Et stort Skib, „Richard“ af Skarborough, Kapt. Bennison, stødte om Aftenen d. 17. November paa Dvalegrunden syd for Frederikshavn. Af Ladningens 700 Tdr. Byg bjærgedes kun lidt. En Yacht, „Forellen“, ført af Skipper Jacob Rasmussen af Odense, strandede paa Refsnæs Natten mellem 27. og 28. November. Skibet er slaaget itu, og det meste af Ladningen, der bestod af Smør og Stykgods, er skyllet bort i Søen. Skipperen — en fattig men stræbsom Mand, samt eneste medhavende Matros — er begge druknet og deres Lig fundet paa Strandbredden, hvorimod det lykkedes en anden Sømand, Rasmus Nielsen, der var med som Passager, at redde sig i Land. Efter hans Udsagn havde Skibet, som den 25. Novbr. var sejlet fra Odense, ligget for Anker ved Samsø et Par Dage, men saa bevirkede den orkanagtige Storm, at Ankertovet brast, Roret tabtes, og sejlene blev sønderrevet, hvorefter Yachten kæntrade, og en Styrtso kastede de to Søfolk overbord. Rasmus Nielsen reddede sig imidlertid i Masten og ved derfra at kaste sig i Søen. Med megen Anstrenge lykkedes det ham omsider at svømme i Land.

Paa samme Tid forliste 2 Skibe ved Skagen, nemlig en Brig paa Rejse fra Christianstad til Le Havre med en Ladning Spigrer, Tjære m. v. Skibsbesætningen paa een Mand nær blev reddet. Fra det andet Skib, der havde en Ladning af Sydfrugter og Salt fra Sot Ybes (Por-

tugal), druknede to Mand, ligesom Skibet blev fuldstændig Vrag. Endvidere berettes der om følgende Strandinger:

Den 27. Novbr. om Morgenen indstrandede ud for Kanderenden i Raabjerg Sogn Briggen „Flora“ kommende fra Setubal og bestemt til Hjemstedet Borga i russisk Finland med en Ladning Salt og Frugter. Af Mandskabet, der bestod af 9 Mand, druknede 3. Takkelagen er bjærget, og en Del Oranger er drevet i Land.

Den 1. December strandede følgende Skibe ved Skagen:

„Fædrelandet“ af Åbo med Planker og Bjælker. Skibet totalt Vrag. Briggen „Venus“ paa Rejse fra Færøerne til Hjemstedet København med en Ladning bestaaende af Tran, Fjer, Uldgods og Fisk. Skibet er aldeles sønderslaaet men ca. 400 Tdr. Tran foruden Takkelagen er bjærget. Galease „Betriebsom“, hjemmehørende i Lübeck, kommende fra Riga og bestemt til Antwerpen med Hørfør. Skibet Vrag. En ukendt Brig med Hør, Hamp og Talg. Skibet sønderslaaet og Besætningen druknet, og endelig en Galease ladet med Hørfør — ligeledes Vrag.

Et Par Dage før forliste paa Røddhus Strand „uden levende Medfølge“ en Brig, der straks skildtes ad, og Ladningen, der bestod af østersøiske Planker samt Egestammer, drev i Land. Et gammelt engelsk Flag blev fundet, og paa Storbaaden var malet „Thorpe Arnold“ af Hull samt James Hurst. Den 4. December indstrandede ved Thorup, Thisted Amt, et engelsk Fregatskib, Kapt. Penny af Petershead, kommende fra Sct. Petersborg bestemt til London med 698 Skp. Talg og 1248 Skp. Hamp.

Til Aalborg indkom i Løbet af en Uge følgende havarerede Fartøjer:

Kuf „Salvator“ af Christiansand, Slup „Tve Gebrüder“ og Kuf „Die gute Eintracht“. Med disse og af andre nord fra kommende Skibe erfarede man, at der var sket frygtelige Søskader i Kattegat i de sidste Orkanstorme. Ved Læsø var der saaledes 11 Vrag (iflg. andre Beretninger endog 26 forulykkede Skibe). Mange Skibe er kæntrade, hedder det, eller sunkne i aaben Sø, hvorved Besætningen har fundet deres Død i Bølgerne. Her forliste en stor engelsk Brig og ved Skagen en tysk Galease, uden at man var i Stand til at redde de skibbrudne. Mange andre Skibe drev omkring uden Master og Sejl og uden Besætning. Af de 25 Skibe, der i Konvoj forlod Øresund 20. November, er de fleste blevet Ofre for Stormens frygtelige Vælde. Fra Frederikshavn meddeltes 4. December, at Stranden helt op til Skagen er fuld af Vrag. Ved Sæby havarerede 2 Skibe ladet med Vin og Bjælker; en Galease med Trælaster er fundet i Søen — en Tremaster saa man drive forbi, uden at man kunde bringe Hjælp, og ved Fladstrand laa to Brigger med kappede Master. Den 4. December strandede ved Tranestederne (Skagens Tolddistrikt) en kæntrade Galease med

Mands Minde

Dødsfald

Fhv. Baadmand Søren Sørensen Løth, Hirtshals, afgik ved Døden den 6. April. Søren S. Løth, der var født den 27. Aug. 1884, var ansat som Baadmand ved R/St. „Hirtshals“ fra 1. Okt. 1916 til 30. Sept. 1941, da han p. G. af Svagelighed afskedigedes af Tjenesten. Han havde deltaget i Redningen af 67 skibbrudne og var dekoreret med Dannebrogskorset og Redningsvæsenets Jubilæumsmedalje.

Fhv. Opsynsmand Jens Severin Svenningsen, Blokhus, afgik ved Døden den 2. April. Severin Svenningsen, der var født den 28. Febr. 1887, blev ansat som Baadmand ved den daværende Redningsstation i Blokhus den 1. Juli 1911, som Baadformand den 1. Okt. 1923 og som Opsynsmand den 1. Okt. 1927 og afskedigedes p. G. af Alder den 31. Marts 1951. Han havde deltaget i Redningen af 18 skibbrudne og var dekoreret med Redningsvæsenets Jubilæumsmedalje.

80 Aar

Fhv. Baadmand Claudi Antonio Hansen, Manø, fylder den 25. Maj 80 Aar.

75 Aar

Fhv. Baadmand Gravers Jensen, Stenbjerg, fylder d. 23. Maj 75 Aar.

Baadbygger og fhv. Opsynsmand Carl Thomsen, Nr. Thornby, fyldte den 21. Marts 75 Aar. — Han er Søn af Opsynsmand Jesper Thomsen, hvem han afløste d. 1. Okt. 1924, og i denne Forbindelse kan oplyses, at Jesper Thomsen efterfulgte Broderen Jens Peter Thomsen, der igen fulgte efter en ældre Bror i samme Stilling, nemlig Mads Chr. Thomsen. Carl Thomsen ansattes som Baadmand ved Redningsstationen 1. Novbr. 1910, og afløste da sin Bror, Thomas, der omkom under Redningsforsøgene ved den tyske Damp „Sofie“s Forlis paa Kjærsgaard Strand i Oktober 1910, hvor tillige flere Sømand fandt Døden i Bølgerne. Som Baadmand har han deltaget i Redningsarbejde ved følgende Strandinger paa Thornby Strand:

Den svenske Bark „Orient“ 1914, Dampskibene „Flandria“ og „Belona“, begge 1924, samt DFDS' „Storebælt“, der strandede nedenfor Hirtshals Fyr. Ligeledes har han været kendt viden om som en fortrinlig Baadebygger.

Carl Thomsen, der er i Besiddelse af et venligt og vindende Væsen, forener stor Dygtighed med en aldrig svigtende Pligtroskab, Egenskaber, der har gjort ham velskik-

Bunden i Vejret; 3 Dage senere strandede paa Grenen Briggen „Diana“ hjemmehørende i Leith paa Rejse fra Memel til Irland med Tømmer, Planker og Staver. Skibet førtes af Kapt. Walter Duncan. Nogle Dage senere var der ved Læsø atter flere Strandinger, hvorved en Del Søfolk mistede Livet.

Gennemgaar man forskellige Aargange af Dagspressen i gamle Dage, vil man næppe træffe paa et saa stormfuldt Efteraar som netop i 1825, da et meget stort Antal Skibe gik til Grunde paa de danske Have og ved vore Kyster, ligesom mange Søfolk fandt deres Grav i Bølgerne.

P. Christensen.

ket til at udfylde sin til Tider ansvarsfulde Post. Han er Dannebrogsmænd, og i 1952 modtog han Redningsvæsenets Jubilæumsmedalje.

70 Aar

Fhv. Baadmand Marius Bloch Nielsen, Vejrs, fylder den 4. Maj 70 Aar.

Fhv. Baadmand Anders Kr. Vejlgård Enevoldsen, fylder den 23. Maj 70 Aar.

60 Aar

Fhv. Baadmand Martin Jacobsen, Aalbæk, fylder d. 28. Maj 60 Aar.

Afskedigelser og Ansættelser

Redningsstationen „Løkken“

Baadformand Chr. Steensen har p. G. a. Alder og Svagelighed faaet sin Afsked af Redningsvæsenets Tjeneste fra Udgangen af April Maaned.

Chr. Steensen, der er født den 5. Jan. 1897, blev ansat som Baadmand den 1. Okt. 1929 og som Baadformand den 1. Okt. 1953. Han har deltaget i Redningen af 23 skibbrudne og er dekoreret med en svensk Guldmalje.

Som Baadformand er fra 1. Maj ansat hidtilværende Baadmand og Motorpasser Georg Damgaard, der er 46 Aar gammel og har været ansat ved Stationen siden 1935.

Som ny Motorpasser er ansat hidtilværende Reservemotorpasser, Baadmand Poul Jensen, og i den ledigblevne Plads som Baadmand er midlertidig ansat Fisker Holger Jensen.

Redningsstationen „Thorupstrand“

Baadmand Martin Peter Andersen er p. G. a. Alder afskediget fra Udgangen af April Maaned. M. P. Andersen, der er født den 26. April 1895, blev ansat som Baadmand den 1. Okt. 1926. Han har deltaget i Redningen af 4 skibbrudne og er dekoreret med Redningsvæsenets Jubilæumsmedalje.

Skagen Redningsbaad

er fra Station, og ankommen til Orlogsværftet, hvor den vil blive moderniseret i Lighed med Redningsbaadene i Thyborøn, Hvide Sande og Vorupør m. fl.

Motorpassernes Lønforhold

„Foreningen af danske Redningsmænd“ har paa Foranledning af en Henvenlse fra Motorpassere indenfor Redningsvæsenet til Forsvarsministeriet indsendt Andragende om Lønforhøjelse.

Da der for dette ansvarsfulde Arbejde betales for lidt, naar Hensyn tages til Arbejdets Omfang, regnes der bestemt med, at Ansøgningen imødekommes.

Det nye i Eftersøgnings- og Redningstjenesten

— som det er Meningen fremtidig skal dække alle danske Farvande, samt endvidere samarbejde paa internationalt Plan, traadte forleden ved en større officiel Øvelse omkring Esbjerg ud i Livet. Allerede længe før havde Tjenesten dog vist i Praktis, at der med denne Hjælp virkelig er Grund til store Forventninger.

Der kan saaledes blot nævnes, den hurtige Hjælp der forleden pr. Fly blev ydet til en syg Fisker ombord i en Kutter langt til Havs — en Redningsaktion hvis Hurtighed og Præcision efter Lægeudsagn alene reddede den haardt medtagne og lemlæstede Fisker.

Det er Flyvevaabnet og Søværnet i For- ening, som staar bag Redningstjenesten og i de fleste Tilfælde lægger Krop og Materiel til. Flyvevaabnet har en Redningscentral RCC (Rescue Coordination Center; Rednings-Koordinerings-Centrum i Karup, underlagt Flyvertaktisk Kommando, mens Søværnets tilsvarende Redningscentral staar under Søværnskommandoens Operationscentral.

Mange Kilder at øse af

Til Raadighed for Flyvevaabnet er først og fremmest Luftfartøjerne, som er anskaffet fortrinvis med Henblik paa Redningsarbejdet; de 6 Pembroke-Maskiner, de 7 S 55-Helikoptere, og de gamle Catalinaer som erstattes med nye. I givet Fald kan ogsaa Kampflyvemaskinerne deltage i Redningsarbejdet, og desuden kan Flyvevaabnet trække paa sine Flyvestationer, Radar og Pejlestationer, de civile Lufthavne, Hæren, Civilforsvarskorpset, Redningskorpset og Politiet.

Søværnets Hjælpekilder er endnu mere talstærke: Flaadens Skibe, Marinekommandoer og -distrikter, det maritime Hjemmeværn, Redningsskibene i Esbjerg og Thyborøn, Fiskerikontrollen, Fyr- og Vagervænet, Kystudkigstationerne, Kystbefæstningens Værker, Kyst Radarstationerne, Lodsstationerne, Redningsvæsenets Stationer, Havnene, Politiet, Strandfogderne, Statens Istjeneste, DSB's Søfartsvæsen, Toldvænet, Svitser og Statsradiofonien.

Grundig Planlægning

Naar der bliver slaet Alarm, fordi en Kutter er ved at synke, en Lystbaad forsvundet eller et Luftfartøj gaet ned paa Havet eller en af de Tusinder andre Former for mulige Uheld er forekommet, indledes Redningsaktionen med en planlæggende Face. Og her giver

man sig god Tid. Det betaler sig. Paa Grundlag af de foreliggende Oplysninger fastlægges mange Led, som skal assistere, ekspederes før alle andre.

To Flyvehold i Jylland

En typisk Redningsaktion vil foregaa paa den Maade, at — for at tage jydsk Omraade — et af de Flyvehold, der altid staar parat i Aalborg eller Skrydstrup, bliver aktiveret. Holdet bestaar af en Pembroke og en Helikopter, begge med specialuddannet Mandskab. Pembroke-maskinen foretager Eftersøgningen, og naar den nødstedte eller forsvundne er fundet, dirigerer Flyvemaskinen Helikopteren til Stedet, hvis det er den, som skal foretage det videre fornødne, eller der tilkaldes Skibe.

SARAH leder til Maalet

Eftersøgningen ledes af en lille Tingest, som hører til alle Piloters normale Udrustning i Dag, og som hedder „Sarah“ — (Search And Rescue And Homing) — Eftersøgning, Redning, Leden til Maalet. Sarah er en Nødsender af engelsk Fabrikat, og den udsender elektroniske Impulser, som aftegner sig paa Radarskop i det søgende Luftfartøj eller Skib. Den Retning, hvori den nødstedte skal søges, er dermed givet, og Sarah er tilmed saa emsig, at hun ogsaa tilkendegiver, naar Tampen brænder, og den søgende er paa klods Hold af den eftersøgte.

Øvelsen fandt Sted under Vejforhold, som man maa regne med, naar Fiskekuttere kommer i Vanskeligheder. Vinden var frisk, der faldt en let Regn, og Sigtbarheden var ringe. Baade paa Søen og i Luften var man nødt til at stole paa Instrumenterne, og de bestod stort sin deres Prøve.

Optakten til Øvelsen fandt sted ved 8-Tiden

Kutteren „Nelvi“ afsejlede fra Esbjerg forleden Eftermiddag, og om Morgenen Dagen efter Kl. 8,01 startede den første af Pembroke-Maskinerne fra Skrydstrup. Omtrent samtidig afgik Redningsskibet „F. V. Mortensen“ fra Esbjerg Havn med ca. 60 indbudte om Bord. De var Repræsentanter for Fiskeriets Organisationer og en lang Række Myndigheder, der direkte har Forbindelse med Redningstjeneste. En stor Stab af Journalister og Pressefotografer fra hele Landet var ogsaa med om Bord.

Vindstyrken var 5, og da man kom klar af Land, begyndte nogle af de ikke søvante at ofre til Neptun.

Den anden Pembroke-Maskine startede fra Skrydstrup Kl. 8,20, og den fløj ligesom sin Forgænger ca. 150 Sømil til Havs.

Det drivende Mærs med Sarah- senderen blev hurtigt fundet

Sarah-Senderne om Bord paa „Nelvi“, „Vornæs“ og Mærset blev sat i Funktion efter Anmodning over Blaavand, og derefter tog de to Flyvemaskiner fat paa Eftersøgningen. Deres første Opgave bestod i at finde Fiskekutteren, men det havde de ikke Held til. De cirklede rundt i lang Tid, og man regner som sagt med, at der har været et eller andet i Vejen med Kutterens Nødsender.

Det lyder særlig, sandsynligt, naar man tager i Betragtning, hvad der senere skete. Fra „F. V. Mortensen“ tog man fat paa at eftersøge Mærset, der drev rundt i Vandet, og det lykkedes meget hurtigt. Mærset blev halet om Bord, og man lod Sarah-Senderen blive ved med at udsende Nødsignaler. Kort efter meldte den ene af Pembroke-Maskinerne, at den havde pejlet Senderen, og lidt før Kl. 11 dukkede den op over Skibet som Bevis paa, at Pejlingen havde været korrekt.

Fra „F. V. Mortensen“ lykkedes det ogsaa hurtigt at lokalisere Ministrygeren „Vornæs“. Hvis der havde været Tale om en Nødsituation, vilde man have været i Stand til at give Assistance med kort Varsel.

Forsøg med Redningsflaader paa Vej til Esbjerg

— Da Redningsskibet efter Øvelsen var paa Vej mod Esbjerg, foretog man et Par Forsøg med Gummiredningsflaader. To Flaader blev kastet overbord, og der fulgte en Mand med hver af dem, og det viste sig, at de klarede Situationen med Glans.

Ded anden Redningsflaade var udstyret med Drivanker, som man ønskede at prøve, og det virkede, saa vidt man kunde skønne, fuldstændig efter Hensigten. Da de to Redningsflaader havde vugget afsted paa Bølgerne et Stykke Tid, vendte „F. V. Mortensen“ om og tog dem om Bord.

— Kapt. Henike fra Flyvevaabnet betegner Øvelsen som vellykket, fordi det har vist sig, at Flyvemaskinerne, Redningsskibet, Blaavand Radio og Esbjerg Lufthavn kan arbejde sammen.

— Kapt. Fjelde fremhæver, at man nu skal gennemgaa Øvelsen i alle Detaljer for at gøre Resultaterne op. Hvis der er noget at rette, maa det ske snarest muligt.

Ombord paa „F. V. Mortensen“ var der en lang Række indbudte med Tilknytning til Redningstjenesten, Søfart og Fiskeri.

Saaledes deltog Formanden for „Vestjydsk Fiskeriforening“, Laur. Thygesen, Formanden for Esbjerg Fiskeriforening, Lodberg Jensen, Opsynsmd. Gustav Hallgreen m. fl. — ligesom ogsaa „Dansk Fiskeriforening“ var repræsenteret.

Med den ny Redningstjeneste er der indledt en ny humanitær Epoke, som der er Grund til Tilfredshed med, hvad der da ogsaa bl. a. af Fiskeriets Repræsentanter er givet Udtryk for.

Mit Helhedsindtryk af Øvelsen, udtaler Formanden for Vestjydsk Fiskeriforening, Laur. Thygesen, var det bedste. Hvad der maa imponere enhver, er den Præcision, der kan findes frem til Maalet med, hvad „F. V. Mortensen“ var et Udtryk for. Der er næppe Tvivl om, at dette storstilede Redningsapparat — iøvrigt i nært Samarbejde med vort hidtidige Redningsvæsen langs Kysterne — vil gøre den alt for lange Tabsliste kortere.

Formanden for Esbjerg Fiskeriforening Fr. Lodberg Jensen: Vi er glade indenfor Fiskeriet for den Haand, der hermed er rakt os. — Vor Tabsliste er lang og smertelig, og det er mit Haab, at Sarah-Senderen maa blive saa billiggjort i Produktion, at den inden længe findes paa vore Kuttere.

Min første Rejse som jeg oplevede den i min Ungdom

— Jeg fik Hyren i Nyhavn, det var med en Marstallerskontert, der var solgt til Brandevik i Sverige. Den laa ved Overgaden o. Vandet (hvor nu Redningsvæsenet har Kontor), hvor den var oplagt for Vinteren. Vi var 5 Mand, Skipperen og to Sønner, der henholdsvis var Bedstemand og Kok, en Christianshavner og undertegnede.

Det tog nogle Dage at slaa Sejl under og efterse Rigningen, Vi skulde til Oskarshamn og laste Træ til en tysk Østersøhavn. Da vi var klar, blev vi slæbt ud paa Inderrheden, hvor vi ankrede, da det blæste haardt af Øst-Sydøst. Vi laa der nogle Dage, men en Morgen var Vinden stilnet af og gaet om i Sydvest, men inden vi kom ud af Havnen, blev det helt stille. Vi maatte saa 2 Mand i Jollen og bugsere Kassen ud gennem Lynetudløbet. Vi drev rundt i Sundet den første Dag, og ud paa Aftenen friskede det op af Syd, saa vi maatte krydse, til vi kom klar af Falsterbo Rev, men saa var Vinden ogsaa gunstig, og da vi passerede Sandhammeren og skulde nordover, var Vinden vestlig, og vi gik med alle Klude til. Men op paa Formiddagen maatte vi bjerge Jager, Overmærssejl og Gaffeltopsejl, og før vi passerede „Utklippan“, havde vi bjerget Klyveren og taget Reb i Storsejlet og laa nu skarp Bidevind.

Vi kunde stadigvæk holde Kursen, men vilde ikke rigtig til Vinden, da der var en Del krap Sø. Vi havde ca. 10 Tons fast Ballast, der bestod af Sten. Vi blev alle 4 beordret ned i Lasten og lempede Sten fra Agter- til Forskottet.

Vi maatte gøre mange Ture fra Agter til For, før Skipperen sagde, det var fint. Nu styrede den godt igen, Kursen kunde holdes endnu, og Skipperen sagde: „Kan Vinden holde sig i samme Hjørne, kan vi naa Kalmar paa 4 Timer, og der er god Ankerplads, for vi faar Nordøststorm – det tyder alting paa“. – Og Skipperen fik Ret. Nordøsten kom med Sne og Frost. – Det var nu Modvind, og vi maatte krydse, og Snefoget var saa tæt, at Synsvidden kun var nogle faa Meter. Vi gjorde flere Slag, men da det var afmærket Farvand med Grunde og Skær paa begge Sider, blev der kortere og kortere Tid imellem Vendingerne, og til sidst var Skipperen ikke klar over, om han var nærmest Ølands Kyst eller Svenskekysten. Han gav saa Ordre til at fire Bom og Forsejlene, og nu havde vi kun Undermærsejl tilbage, da han drejede Skuden for Vinden og lænsede sydefter, hvor vi kom fra. Mærsejlet skulde ogsaa bjerges – det gik for hurtigt, da det jo var den forkerte Vej. Det var en kold Omgang, for Rigningen var helt overiset og Sejlet stivfrosen. Vi maatte 3 Mand op for at beslaa det og kunde kun – ved fælles Hjælp – tage een Nokke ad Gangen. Vi lænsede nu for den bare Rig, og Snetykningen var lige tæt, men pludselig hørte vi en Klokkebøje, som vi passerede i faa Meters Afstand. Saa vidste Skipperen, hvor han var, og nu skulde vi ind til Svenskekysten og ankre. Vi satte Stagfokken og hev 30 Favne Kæde op klar til at løbe ud, og Bedstemanden var klar ved Loddet. Pludselig slog det en Lysning i Snevejret, og ret forud saa vi en Bramsejlskonneret ligge for Anker. Vi styrede efter den, men da vi kom nærmere, saa vi, den var strandet og Besætningen blive reddet af Lodsbaaden, Vi lænsede atter sydover, og efter at have studeret Kortet skulde vi ind igen. Da vi fik 7 Favne Vand, gik Ankeret, og de 30 Favne Kæde, og et Øjeblik laa Skibet vindret, men saa begyndte det at drive. Vi blev klar over at have mistet Ankeret, og saa skulde Kæden hales hjem igen. Vi gik 4 Mand i Spillet. Det tog flere Timer, før vi fik Tampen. Den var da paa flere Favne blank som Sølv. Det kunde let være bleven en dyr Kæde, for midt under Indhivningen raaber Kokken: Der er Braad agterud. Og ganske rigtigt, det brød hele Siden paa et Rev i Læ af os. Vi fik sat Stagfokken, og ved dens Hjælp lykkedes det at drive saa langt ud efter, at vi drev klar af Revet, og vi kunde fortsætte med at Pumpe Kæde. Vi drev stadig sydover, Vinden var fra Nordøst gaet i nordlig Retning, og Vejret var klaret op, men det blæste og frøs haardt. Dækket var som en Skøjtebane. Vi strøede Asken fra Kabysen paa Dækket tillige med Salt, vi havde ombord, men uden større Virkning.

Vi skulde nu til at sejle igen. „Utklippan“ laa i Læ af os, og den skulde vi se at sejle os klar af. Gaffelfokken (Skonnertsejlet) blev klods-

rebet, men det hele var saa stift og overiset og Dækket saa glat, saa det var ugørlig at strække Sejlet ordentlig, og med det og en rebet Stagfok og Forstagssejl lagde vi Skuden vestover, og ud paa Aftenen drev vi klar af Øen. Vi saa Fyret i Læ i en Afstand af ca. 1½-2 Sømil og var saa ude i Østersøen igen. Det var vist Meningen at sejle Karlshamn op men drev for langt i Læ, og nu gik det igen for god Vind sydover, og om Morgenens passerede vi Cimbrishamn og Brantevik, og lidt længere mod Syd kom vi til en lille By, hvor Skipperen boede. Da blev Flaget sat paa Stortoppen, og et Øjeblik efter røg Flaget til Vejrs ved et af de største Huse paa Pladsen. Jeg kan tænke mig, at det var en glad og taknemlig Kone, der fik Vished for, at Mand og to Sønner var i god Behold. Sejladsen fortsattes sydover forbi Sandhammeren. Vi satte en Stump Storsejl, og et Varpanker, vi havde i Lasten, blev halet op og sjækket i Kæden, og hen paa Eftermiddagen havde vi arbejdet os ind under Kouseberges høje Lerskrænter paa Skaanes Sydkyst, og der gik begge Ankre i Bund. Det var d. 4. April 1911. Vi skulde klare op og gøre Sejl fast, men det var næsten umuligt, for det hele var overiset – særlig Forgrejerne – hvorfra der hængte Istapper i Armtykkelse. Vi maatte bruge Haandspager for at fjerne dem, saa vi kunde overhale Forsejlskøderne og beslaa Sejlene. Vi laa her i et Par Døgn. Det blæste og frøs haardt, men saa gik Vinden over i Øst med Tøvejr og frisk Vind. Vi lettede og stod sydover. Ud paa Natten vendte vi, da vi havde Højden for Sandhammeren, og nu gik det atter nordover for alle Klude.

Det var en smuk Foraarsdag, da vi atter kom op i Kalmarsund, og det første vi saa, var vor gamle Kending Bramsejlskonneren. – Sejlene hang i Laser, og den laa dybt i Vandet – formentlig vandfyldt, men da vi passerede Kalmar Rhed, den sikre Ankerplads som vi i Snestormen forsøgte at naa, saa det sørgelig ud. Paa Rheden ragede Masterne af en Skonnert op at Vandet, og tre andre Skibe var drevet paa Land, og da vi kom længere nordpaa, saa vi ved Borgholm ved Öland Kyst en Bark liggende paa Stranden, og længere mod Nord – vistnok ved Indsejlingen til Mønsterås – var en Skonnert strandet. Det var det syvende Forlis paa en Strækning af ca. 50 Mil.

– Endelig 24 Dage efter Paamønstringen i København ankom vi til Oskarshamn. Det første vi fik ombord, var et nyt Anker. Lasten, vi skulde sejle til Tyskland, var forlængst afgaaet. Vi kom til at laste Jernbanesveller . . . men det er en anden Historie!

L. L.

— STØT BLADETS ANNONCØRER —

Esbjergkutteren »Ellen« er forlist i Nordsøen

Til de mange mørke Meldinger om Forlis i denne Vinter og Foraars af Esbjerg-Fiskere er endnu et.

Det er Kutteren „Ellen“, der formenes forlist under en haard Storm den 30. Marts. Skibet befandt sig da ca. 200 Sømil Vest til Nord af Vyl Fyrskib med Drivankeret ude.

„Ellen“s Besætning bestod af Skipper Chr. Sørensen, Aage Olsen og Axel Lodberg Jensen. De to førstnævnte var gift og efterlader sig Hustru og otte Børn, medens sidstnævnte var ugift.

Helikopter i Redningsvæsenets Tjeneste

Kapt. Krarup fra Flyvevaabnets Rednings-tjeneste gennemførte for nogen Tid siden en usædvanlig Redningsaktion til en Fiskekutter i Østersøen.

Med sin Helikopter gik han ned ved Kutteren „Bob“ af Rørvig og tog Skipperen Holger Olsen ombord i Maskinen, fløj derefter til Store Hedinge hvor Olsen blev indlagt paa Sygehuset.

Besætningen paa Kutteren havde anmodet om Hjælp over Rønne Radio, da Skipperen var blevet syg – formentlig en Blodprop i Hjertet.

Helikopteren startede straks med Kapt. Krarup som Fører og 3 Mand foruden samt en Læge fra Værlose. Kutteren laa 24 Sømil fra Trelleborg. Da Olsens Tilstand var meget alvorlig, fandt man det uforsvarligt at tage ham ombord i Helikopteren paa normal Maade, nemlig med Kran, mens Maskinen hang over Kutteren, og Piloten besluttede sig til at gaa ned paa Vandet. Maskinen er udstyret med Pontoner, der normalt kan anvendes i Katastrofe-tilfælde, og som pustes op med komprimeret Luft. Disse Pontoner tog Piloten i Brug, og da Søen var rolig, forløb Landingen glat.

Patienten førtes over i Helikopteren paa Baare, og faa Minutter efter var han paa Vej mod Sygehuset. Den usædvanlige Redningsaktion varede ca. 1½ Time og forløb i alle Henseender tilfredsstillende.

Norges nye Konge, Olav den V,

havde den 30. Okt. 1957 indvilliget i at „stille sig som Beskytter“ for Norsk Selskab til skibbrudnes Redning. Januar-Nummeret af Tidsskriftet „Kystvagt“, som udgives af det norske Redningsselskab, har derfor paa Forsiden et smukt Billede af Kong Olav i Admiralsuniform.

HIRTSHALS

Hans Svendsens
SKIBSBYGGERI

Alt i Nybygninger
samt Reparationer
Hirtshals . Telefon 132

A/S Hirtshals Fryse- & Kølehus
Hirtshals Isværk

Telefon 70

A/S HIRTSHALS BANK

Filial af A/S Hjørring Diskontobank

Tlf. 44 . 244

HIRTSHALS SØMANDSHJEM

Telf. 37

God borgelig Middag - Pæne Værelser

Bestyrer Niels Samuel

CHR. JEPSEN - Telefon 39

Aldt 1. Kl. Kød og Paalæg

»VIOLA«

Telef. 74 - CARL JENSEN - Hirtshals

Frugt - Blomster - Kranse

LEVORSEN & JØRGENSEN

Lys . Kraft . Skibsinstallation

Betjening Dag og Nat

THYLANDS BANK

HURUP

Bedsted . Hørdum . Koldby . Vestervig

Marsø
Støbegods

3 Tons Redningsbaaden er for lille

Afprøvningen af 3 Tons Redningsbaaden ved Thorup Strand er nu snart afsluttet.

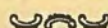
Ved Stationen har man den Opfattelse, efter de Prøveture man har foretaget, at Baaden - selv om der er meget godt at sige om dens Sødygtighed - saa er den dog for lille paa den aabne Vestkyst.

I Bogen „Klittens Historie“ af afd. Lærer P. Pedersen, Bjerregaard, findes dette stærke Digt fra Havet.

Himmel og Hav i et fraadende Braad,
Skumsprøjt i flyvende Flager.
Strandvagt der vaager for Skib og for Baad,
Uvejr drr fløjter og klager.
Stormfugles Skrig i den ravnsorte Nat,
to Mand i Sur ved et dirrende Rat
mens Skuden er næsten begravet.
Ja, da er det Alvor ved Havet.

Himmel og Hav i et brølende Brus,
Nødskrig fra Skibet paa Stranden.
Gæster i Læ for det hvinende Sus;
Kvinder der beder for Manden.
Livbaad der kæmper mod Vraget sig frem,
Mænd der erindrer, at andre har Hjem,
Mænd der paa alt er belavet.
Ja, de er der Stormænd ved Havet.

(Harvid Klit)

„Tidsskrift for Redningsvæsen“

Ansv. Redaktør Jørg. Pedersen, Ydby St., Telf. Ydby 70.

Ekspedition:

Forretningsfører Gadgaard Nielsen, Lemvig, Telf. Lemvig 15.

Hovedbestyrelse:

Fmd. Wenzel Rasmussen, Havnevej 223, Grenaa, Telf. 337. — Kasserer Peder Munk Pedersen, Nørre Vorupør, Tlf. Nørre Vorupør 4. — Gustav Hallgreen, Rolfsgade 139, Esbjerg, Telf. Esbjerg 375. — N. C. Jensen, Bjerregaard — Kr. Styrbeck, Thorup Strand, Telf. Thorup Strand 3. — Jens Nygaard, Harboøre, Telf. Harboøre 71. — Aage Pedersen, Snogebæk, Neksø.

— STØT BLADETS ANNONCØRER —

LEMVIG

E. SMEDEGAARD
Sels. Guld. Søbr. Opsik
1885
Telefon 194 LEMVIG Telefon 194

LEMVIG SKIBSVÆRFT

Nybygninger og Reparationer
P. Poulsen - Telefon 208

LEMVIG SVINESLAGTERI A/S

Tlf. 708 . 108

A. HONORÉ

Isenkram og Udstyrsforretning
TORVET 3 - LEMVIG - TELF. 408

MINERALVANDSFABRIKKEN

»IDEAL«

Tlf. 123

Aktieselskabet

LEMVIG BANK

Tlf. 777

Kontorer i
Bækmarksbro - Bøvlingbjerg - Harboøre - Thybørsen

LEMVIG FISKEAUKTION

statsautoriseret

v. P Trillingsgaard

Auktionshallen Tlf. 335 - Auktionskontoret Tlf. 613 - Privat 604

LEMVIG VAADBINDERI

Viggo Jeppesen . Telf. 603

Al Slags Vaad og Travl leveres omgaaende

Brdr. Andersens

MASKINVÆRKSTED

Lemvig Havn . Telf. 894

Filial: Thybørsen . Telf. 29

JESPER PEITERSEN

Fiskeri- og Skibsartikler
LEMVIG - - - TELEFON 246

Filialer i Thybørsen og Thorsminde

Dampskibs-Aktieselskabet

»Myren«

Korresponderende Redere

HOLM & WONSILD

SKAGEN

SKAGENS FISKEAUKTION

statsautoriseret v. Aage Geismas - Telegr.-Adr.: Fiskeauktion
Telefoner: Kontor 41200 (Statst.) Privat 41029 (Statst.)

Skibesprovantering . Etableret 1808

P. Saxberg

Indehaver: Paul Saxberg . Skagen

Telefon 4 11 44 (7 Linier)

Adresse: Havneplads 16-18

Telegramadresse: »Saxbergships«

Magasin
Skagen
HARALD PEDERSEN

TELEFON 4 10 27
POSTGIRO 4403

A/S Skagens Kul- og Trælastforretning

Telefon 4 1277 . 2 Lin.

Karstensens Skibsværft

Skibs- og Baadbyggeri

Telefon 4 1201

OSCAR SKOUGAARD

aut. Installatør . Telefon 4 13 46

SKAGEN

AKTIESELSKABET

SKAGEN ISVÆRK

Skagen . Telf. 4 15 38

THISTED

Krogligne og Fisketvist „Nordvest“ er bedst!

JOHS. HAANING . THISTED
Telf. 353

RESERVERET

MINDESMÆRKER

Brdr. Jensen . Sten- og Billedhuggeri

Thisted . Telefon 94

RESERVERET

ESBJERG

N. N. NIELSEN . MASKINFABRIK

Esbjerg . Telf. 429

v. E. Nielsen og G. Erlandson

Repræsentant for »TUXHAM«

LEDIG

C. M. Nørskov Laursen

Maskinfabrik I/S . Tlf. 781

Dækamaskineri spec. for Fiskeartøjer

N. P. Jensens Skibs- og Baadebyggeri

Esbjerg gl. Havn

Telefoner: 684 og 2263 - Privat 718

anbefales med saavel Nybygning
samt Reparation

BRØDRENE MATHIASSEN

Ny Havn

Tlf. Kontor og Lager 47, privat 386

H. J. CHRISTENSEN & SØN

Vaadbinderi og Tovtjæreri

Ny Havn - Telefon 2153

H. J. Christensen privat Telefon 1462

LEDIG

P. Rasmussen & Co

Maskinfabrik — Telefon 988

P. Rasmussen priv. Telf. 717

ROUST & NIELSEN

Maskinværksted

Ny Havn

Telf. 387

Gravmonumenter

Martin Billeschou

Stormgade 59

Telefon 838

^/s Em. Z. Svitzers Bjergnings-Entreprise

Grundlagt 1833

KVÆSTHUSGADE 1 - KØBENHAVN K.

CENTRAL 5195 — UDENFOR KONTORTID CENTRAL 5195 A

TLGR.-ADR.: SVITZERSALVAGE

LEDIG	Thyborøn Fiskeauktion (Statsautoriseret) v. Alb. Steen Tlf. Thyborøn 57 . Omst. til Priv.	Martin Herups Vaadbinderi Thyborøn Havn

**DAMPSKIBSSELSKABET
PAA BORNHOLM**
af 1866
KØBENHAVN - RØNNE
og omvendt

Daglig Afg. fra København Kl. 23,15
" " " Rønne " 22,45
med M/S „Kongedybet“,
M/S „Rotna“ og M/S „Hammershus“

Selskabets Ekspeditioner:
KØBENHAVN Havnegade 27. Tlf. Minerva 1868
Kontortid 8-18, Søndage 8-9 Fm.
RØNNE: Ved Havnen, Tlf. 1868. Kontortid: 6-12
13-18. Søndag 8-9 Fm.

LEMVIG TANDTEKNIK

J. Holmstrup

Alt i moderne Teknik
Torvet 1 - Telefon 245

KØB

DANSK

**IVER CHRISTENSEN
VAADBINDERI
SKAGEN**

Etabl. 1879 - Telefon 4 14 77 og 4 10 48

Danmarks største
Trawl- og Vaadbinderi

Filialer i Esbjerg, Hirtshals, Strandby
og Marstrand

C.K. HANSEN
Skibsreder og -Mægler

AMALIEGADE 35 KØBENHAVN
Telefon Central 72 (13 Ledniger)
Havari-Telefon Dag og Nat Central 53010
Telegram-Adresse HANSEN

★

Korresponderende Reder for:

DANNEBROG

Skaarup & Salskov Smede- & Maskinværksted Thyborøn . Tlf. 61 Indehaver: J. Salskov	Sømandshjemmet & Afholdsrestaurant ★ Thyborøn . Telefon 4	RESERVERET

Redaktør: Jørgen Pedersen, Ydby. Forretningsfører: Bogtrykker Gadgaard Nielsen, Lemvig

GADGAARD NIELSENS BOGTR.-LEMVIG

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 6

1. Juni 1958

25. Aarg.

Vesterhavet en Sommerdag

REJS MED

D. F. D. S.

DET FORENEDE DAMPSKIBS-SÆLSKAB

Tryksager af enhver Art faas hurtigt og billigt

Vasegaarden - Telf. 15

GADGAARD NIELSENS BOGTRYKKERI - LEMVIG

Kjoler - Frakker
Senge-Udstyr
KONTANT
Jørgensen
Esbjerg

LEDIG

Motorer
i Størrelserne
25 - 330 HK**Grenaa Motorfabrik**

Telf. 666

Hirtshals
Fiskeriauktion
N. C. Jensen
— statsaut. —
Telefon 34 Privat 54

LEDIG

Markatenderiet
"NY HAVN"
ESBJERG
Indeh. Svend Jørgensen
Kaffe og Smørbrød
Telefon 1992

DANMARKS
HANDELS- og SØFARTS-TIDENDE

Uafhængigt Ugeblad for Udenrigshandel og Shipping
Abonnement: 20 Kr. aarlig,
bestilles paa ethvert Posthus samt paa Ekspeditionen
Vesterport 422 - København V. - Telefon Byen 1457

LEDIG

Damp-
skibsselskabet
TORM
København

Sparekassen for Lemvig og Omegn
Stiftet 2 August 1847 Telefon 131 . Postgros 851.00

Kontortid: 9,30-11,30 og 14-16
Fredag 9,30-11,30, 14-17,30, Lørdag 9-12
Thyborøn Afd. . Tlf. 148
Kontortid: 10,30-12 og 16,00-17,00 . Lørdag 10,30-12

Carlsen & Aaens
Vaadbinderi
Hirtshals . Tlf. 180

LEDIG

Brugsforeningen
»FREM«
Kolonial- & Skibshandel
Telefon 372 - 872
Skolegade 40, Esbjerg**VIKINGEN**

Havets - Havnens - Handelens og Hjemmets Ill. Magasin

Skandinaviens største mest læseværdige
og rigt illustrerede maritime Magasin.Abonnement Kr. 15,00 aarl., Kr. 3,75 kvartaarlig
Kontorer: Christiansborggade 1, KøbenhavnAKTIESELSKABET
DET ØSTASIATISKE KOMPAGNI

Esbjerg

Vestjysk Krystal Isværk ^{A/S} Telefon 66

Tidsskrift for Redningsvæsen

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 6

1. Juni 1958

25. Aarg.

Jo, ham har Redningsvæsenet nok kunnet bruge!

Lidt om en af det alvorlige Hvervs Veteraner, som den 21. April fyldte 75

Havet gaar sin Gang, og Tiden gaar sin.
Vindens puslen med Hjelme og Klittorn langs
Jammerbugten er den samme som for Genera-
tioner siden, og Havets Leg med Fartøjer og
Søfolk er ogsaa den samme, men Aarene sætter
deres Spor blandt de Folk, der bor ved Havet
og bruger det.

Det er her, Forandringerne mærkes mest.
Redningsvæsenet er ikke det samme som i Aar-
hundredets Begyndelse. Stationer er blevet ned-
lagt, Redningsbaade fornyet og moderniseret -
og Baadmandskaberne af den gamle Garde er
ved at rykke ud af Billedet. Den gamle Garde
- det vil sige dem, som var aktive, da alle Red-
ningsbaade paa Kysten var Robaade, og da
Strandingerne var flere, fordi Skibradioen ikke
kendtes.

Udviklingens Stormskridt har paa en eller
anden Maade sat et Skel. Strandinger forekom-
mer endnu, men de er sjældne, heldigvis, og
de dystre Minder fra den Fortid, da det var
anderledes, bleges og gulnes langsomt. Om ikke
saa mange Aar er der ikke flere Veteraner fra
denne Periode tilbage i Redningsvæsenet.

En af dem fyldte 75 Aar den 21. April. Det
var fhv. Opsynsmand Karl Thomsen, Nr. Torn-
by mellem Lønstrup og Hirtshals. Aktiv er han
ikke mere, men paa Grund af Strandvagtjenesten
fortsatte han dog mange Aar efter, at selve Nr.
Tornby Redningsstation var blevet nedlagt i
1944.

Slægtstraditioner omkring en Redningsstation.

I Thomsens Slægt kender man noget til denne
Station. Den var en af de første, der blev op-
rettet paa Vestkysten, i 1852, og ikke mange
Aar senere træffer man Thomsens Farfar som
Baadfører ved den. Der gik atter nogle Aar,
saa sad en Søn, nemlig Karl Thomsens Far, i
den samme Baad, og fra 1910 var Thomsen selv

Baadmand. Faderen endte som Opsynsmand, og
det samme blev Karl Thomsen i 1924. Tre af
hans Onkler har ligeledes været i Rednings-
baaden. En af hans Brødre ogsaa.

Den sidste satte Livet til under en dramatisk
Redningsaktion. Det vilde Havs strenge Ubøn-
hørighed er blevet de Folks Skæbne, som boede
langs dets Rand. Thomsens anden Broder druk-
nede ved Sydamerika, fru Thomsens Far og Bro-
der mistede Livet ved et Forlis med samme
Fartøj . . .

Ubønhørigheden lærer Mennesket Resigna-
tion, lidt stille bliver de af det, de Folk der-
ude ved Havet, men naar Resignationen er lært,
faar de gerne Balance i deres Tilværelse. An-
derledes er det Liv, der skal leves, nu engang
ikke, siger man, anderledes bliver det vil næppe
heller! Nej saamænd.

Hvad Havet ikke kan maale Kræfter med.

Karl Thomsen har bevaret baade Urokkelig-
hed og et lyst Sindelag. Et langt Livs vekslende
Tilskikkelser har formet det paa den Maade.
Han lyser af Venlighed og mild Ironi, naar han
fortæller. Han har tydeligt nok noget at tro paa,
ogsaa Mennesker, ja, selv Havet derude, som i
Skjorteærmer har taget imod ham saa mange
Gange. Med et saadant Sind bliver man Red-
ningsmand. Havet kan le ad det menneskelige
Smaakryb derinde paa Stranden eller i den skrø-
belige Baad, med det Sind, som det selv har
været med til at skabe hos disse Mennesker,
kan det ikke maale Kræfter med.

— Min Bror, der var Baadmand her, druk-
nede i 1910, fortæller Karl Thomsen. Det var
den 30. Oktober og det dejligste Vejr, helt stille,
da der kom Bud om, at en tysk Damp, „Sofie“
var gaaet paa Grund herude. Ingen tænkte paa,
at der kunne være nogen Fare, men saa rejste
der sig en Nordvestenstorm saa brat, som om
man havde hældt Vinden ud af en Sæk. Der-

ude paa Damperen havde de taget Dækslugerne af, antagelig for at søge at komme af Grunden ved at udlosse noget af Ladningen, og før de vidste af det, var Skibet fyldt med Vand.

Redningsbaaden maatte ud, og der var ingen anden Maade at tage Mandskabet paa, end at lade Folkene springe i Havet og forsøge at samle dem op.

De sprang for hurtigt ud —

Karl Thomsen fortæller roligt og lidenskabsløst om disse Ting, som han selv oplevede fra Stranden. — De sprang alt for hurtigt ud, alt for hurtigt efter hinanden, saa man kunne ikke naa at samle dem op, inden de blev revet bort af Strøm og Hav. Syv af dem druknede. Ved den Lejlighed var det, at min Broder satte Livet til. Han var med i Redningsbaaden ud, og den fik en forkert Sø, som knækkede flere Aarer . . . ja, han kom i Land, men han overlevede det ikke. Jeg havde en god Stilling som Skibstørrer i Skagen dengang — siden lærte jeg ogsaa Baadbyggeri — men blev kaldt hjem, og jeg kom saa til samme Efteraar at overtage min Broders Plads i Redningsbaaden her ved Nr. Tornby.

Men det med Baadbyggeriet blev jeg ved med. Jeg har bygget mange Baade siden til mange Pladser paa Kysten, Baade op til 14 tons til Kystfiskeriet. Min Kone har forresten hjulpet mig, hun er ogsaa Baadbygger.

Jeg ville ogsaa være blevet ved, men Benene er ikke saa gode mere.

— De holder af at arbejde med Træ?

— Ja, af at skabe noget, og Fiskerne er dejlige og solide Folk at arbejde for. Det har hændt, at de har været økonomisk svage Kunder, men jeg har aldrig tabt Penge paa dem, det kan jeg da sige. Nej, de er stabile. Men overtroiske. Det er mest omkring de Forhold til Havs, der kan vedrøre Fiskelykken. Heller ingen ny Baad i Vandet en Mandag, nej, nej!

Overtro om Fiskelykken.

Jeg kan huske en Frederikshavner, som havde været paa Fiskeri herude og var kommet ind til Hirtshals. Fisk havde han ikke faaet nogen af, og nu var han og hans Folk gaaet op paa Kroen for at faa sig en Genstand eller en Kop Kaffe, eller hvad det nu var. Der kom en gammel Kone gennem Skænkestuen, og Skipperen rejste sig straks og sagde til hende: hør, du skal ha' en Skilling! Det fik hun, og naturligvis blev den gamle glad for det. — Det skal du ikke komme til at fortryde, sagde hun til ham.

Hvordan det nu var eller ikke var, saa kom han tre Dage efter ind til Hirtshals med for 1700 Kr. Fisk paa Kølen, og det var sandelig mange Penge dengang. Han spurgte efter den gamle Kone. Hun skulle nok have haft en Skilling til, kan jeg tænke, men han kunne ikke finde ud af, hvem Konen var, saa denne Gang hjalp

det i hvert Fald ikke noget. I min Drengetid, naar vi skulle til Havet at fiske og mødte en gammel Kone, skulde vi vende os om og spytte tre Gange, kan jeg huske, men vi fik nu ikke flere Fisk af den Grund.

Karl Thomsen smiler, naar han beretter den Slags. Han er alvorligere, naar han beretter om sit Arbejde i Redningsvæsnet. 52 Menneskers Liv har han været med til at redde, og en af de mest dramatiske Strandinger var i Januar 1914, da de svenske Bark „Orient“ forliste ud for Nr. Tornby.

»Orient«s Forlis.

— Jeg var kommet paa Vagt paa Stranden om Aftenen Kl. 7, fortæller Thomsen, og skulde gaa 6 Timer. Vi havde frisk Kuling af sydvest og megen Sø. Da vi saa Barkskibet blusse, tændte vi nogle smaa Blaalyss for at give dem Bud derude. Skibet stod vel en 500-600 meter af Land, lidt Nord for Vejen ned til Havet. Naa, en Times Tid senere var vi samlet og klar med Baaden, som jo stod et Stykke herinde i Land, fordi den Gang ad Landevejen skulle kunne betjene baade Hirtshals og Skallerup. Der var en forfærdelig Strøm, og den rev Redningsbaaden forbi Skibet, uden at vi fik Forbindelse. Vi gjorde et nyt Forsøg, men fik ikke Kontakt. Vi havde samtidig rekvireret Baaden fra Hirtshals, men lige meget hvor mange Forsøg der blev gjort — vi kunde ikke ro over Søen.

Saa maatte vi til at forsøge med Raketter og Redningsstol. Barken stod paa 2. Revle, og vi kunde se, at Folkene havde samlet sig forude paa Bakken med noget Sejldug sat omkring sig. Det lykkedes ikke paa Grund af Afdriften at faa Raketterne til at ramme over Barken, og omsider var det blevet for mørkt. Men saa snart det lysnede om Morgen, tog vi fat igen, og omsider fik vi Forbindelse med Strandingen. Dermed var det nu ikke gjort, for den rivende Strøm filtrerede Tovværket helt sammen, og vi maatte gøre det helt om. Heldigvis traf det sig, at 1. Styrmand om Bord havde gjort Tjeneste i det svenske Redningsvæsen, saa han vidste, hvordan man skulde gribe Tingene an, og uden hans Hjælp var det nok slet ikke gaaet, tror jeg.

Som for 44 Aar siden.

Naar Karl Thomsen fortæller, kan man mærke paa ham, hvor klart Begivenhederne staar for ham. Han ser det dystre Sceneri for sig som den Gang, skønt det nu er 44 Aar siden.

— De gjorde Trossen fast til Bovsprydet, fortsætter han, for de havde ingen rigtig Tillid til Fokkemasten, som man ellers vilde have benyttet. Men da vi saa var klar ved Stolen, knækkede Trossen. Den var jo samlet med et Par saakaldte Dyvelskløer, som ikke havde kunnet holde, og vi maatte gøre en ny Forbindelse klar . . .

Mands Minde

Dødsfald

Fhv. Baadmand Hans Søren Lauridsen, Rindby, afgik ved Døden den 24 April. Hans Søren L., der var født den 14. Juni 1884, var ansat som Baadmand ved R.St. Rindby fra 1. Okt. 1909 til 30. Sept. 1942, da han paa Gr. af Alder og Svagelighed afskedigedes af Tjenesten. Han havde deltaget i Redningen af 22 skibbrudne og var dekoreret med Redningsvæsnet's Jubilæumsmedalje.

Fhv. Baadformand Niels Peter Dam, Søndervig, afgik ved Døden den 20. Maj. N. P. Dam, der var født den 16. Dec. 1869, blev ansat som Baadmand den 1. Dec. 1898, som Baadformand den 1. Okt. 1904 og afskedigedes paa Gr. af Alder den 1. Okt. 1933. Han havde deltaget i Redningen af 22 skibbrudne og var dekoreret med Dannebrogskorset, Redningsvæsnet's Jubilæumsmedalje og Belønningsmedaljen i Sølv.

90 Aar

Fhv. Opsynsmand Johan Chr. Madsen Nielsen, DM., Lyngby, fylder d. 14. Juni 90 Aar.

75 Aar

Fhv. Baadmand Herman Peter Christensen, Søby, fylder d. 2. Juni 75 Aar.

70 Aar

Fhv. Baadformand Lorents Kristensen, R., Tuskjær, fylder d. 27. Juni 70 Aar.

60 Aar

Fhv. Baadmand Ole Em. Pedersen, Jerup, fylder d. 15. Juni 60 Aar.

Haandværksmester v. Redningsvæsnet Laurits Tversted, Skagen, fylder 6. Juni 60 Aar.

Afskedigelser og Ansættelser

Redningsstationen „Rønne“:

Baadmand og Motorpasser Hans Jørgen Busk er p. Gr. af Svagelighed afskediget af Redningsvæsnet's Tjeneste fra Udgangen af April.

H. J. Busk, der er født den 6. Jan. 1900, blev ansat som Baadmand den 1. Juli 1925. Han har deltaget i Redningen af 46 skibbrudne og er dekoreret med Redningsvæsnet's Jubilæumsmedalje.

Som ny Motorpasser er ansat hidtilværende Reserve-motorpasser Thor H. Ekstrand Kofod og som Reserve-motorpasser er ansat Baadmand Karl Olsen fra 1. Maj.

I den ledigblivende Plads som Baadmand er midlertidigt ansat Fisker Christian Ove Olsen.

Det lysner i Opsynsmandens Ansigt, da han efter en lille Pause siger: Naa, der var 9 Mand om Bord, og vi fik dem allesammen. De maatte igennem Vandet det meste af Vejen ind, og vi brugte 7 Minutter om hver, men de klarede sig. Klokkeren fem om Eftermiddagen var vi færdig.

— Det var en kold Tørn?

Det er betegnende for Karl Thomsen, at han opfatter Spørgsmaalet — som egentlig gjaldt Redningsmandskabet, der uden at faa hverken vaadt eller tørt var i Aktivitet i 22 Timer uaf-

brudt, gennemblødte efter Turene med Redningsbaaden i den stormende og isnende kolde Januar-nat — som helt selvfølgelig møntet paa de skibbrudne.

— Jah, siger han, de var noget forkomne, men de havde haft noget Spiritus om Bord, og det havde de drukket. Ikke saadan, at de var berusede, men det havde da givet dem en Smule Varme at staa imod med. Turen i Stolen ind gennem Vandet var den værste, men der er jo altid Folk parat til øjeblikkelig at tage sig af dem, faa dem til Hus og til Sengs.

To Skibe gik tabt.

„Orient“ gik til. Paa Grund af Strømmen var den 10 Mil foran sit Bestik, og derfor havde de ikke kunnet klare sig. De var gaaet fra engelsk Havn med Kul sammen med en anden, og ogsaa han foran sit Bestik. Han forliste et Sted i Nærheden af Vinga, tror jeg det var, og hele Mandskabet omkom. Kaptajnen fra „Orient“ har vi bevaret en vis Forbindelse med. Engström hed han, og naar han siden lejlighedsvis med sit nye Skib er kommet til Hirtshals, har han hentet os i Bil, for at vi skulde være hans Gæster.

— Redningsmateriellet til Raketbrug er blevet bedre siden?

— Det kan man egentlig ikke sige. Det er det samme som dengang, og det er ogsaa godt nok. Men det kan være vanskeligt nok, naar der skal skydes saa langt som til „Orient“. Saa kan man ikke fastankre Trossen fra Redningsstolen paa Grund af den store Svingning. Der kan sommetider være henvend hundrede til flokvis at hænge i Trossens løse Tamp, rende med ud for at fire af eller tilbage for at stramme. Naa, men der er ogsaa gerne villige Folk nok til at hjælpe.

Hvad Redningsbaadene angaar, er de blevet forbedrede. Der er dem, som mener, at det var forkert at gaa ind for Afskaffelse af Robaadene, men jeg tror nu nok, at de har haft deres Tid.

— Hvad siger en skibbruden, naar han omsider er bjærget ind paa Stranden?

— Ingenting. Karl Thomsen smiler hen for sig og tilføjer: Jo, jeg kan forresten huske, at Styrmanden fra „Orient“, da vi tog ham ud af Stolen, sagde: Tak skal I ha'. I følger velsagtens gerne lidt til jeres Aftenbøn om, at I maa faa en Stranding? Han mente aabenbart, at det var en stor Forretning, vi gjorde. Ja, ja, det var selvfølgelig hans Spøg. Men ellers siger de nu ikke meget. De er jo ogsaa temmeligt forkomne.

Det er, som om man kan mærke paa Karl Thomsen, at der heller ikke ventes, at der skulde siges noget. Maaske vilde han ikke gøre det selv. En saadan Nat paa en fraadende Strand fremkalder noget, som Ord alligevel ikke vil kunde udtrykke, ikke blandt Havfolk paa denne Kyst. Det raa og det blødsødne ligger dem lige fjært. Midt imellem disse Yderpunkter ligger

Realiteterne. Alle ved, at Hvervet er livsfarligt, at der ikke er Guld at vinde ved det, og at det kun kan udføres paa rette Maade, hvis det er i Overensstemmelse med noget i Mennesket selv. Det giver nogle af dets Udøvere en fast Kristentro og dem alle en fælles Alvor og Stiltfærdighed, som dog ikke nødvendigvis er knugende.

Forfædrene som han selv.

Det er Karl Thomsen et Eksempel paa, om end han nok repræsenterer en Veteranklasse, som er ved at slettes af Billedet i det moderne Liv. I hans Stue hænger der Fotografier af Forfædrene i Redningsvæsnets Tjeneste, Alvorsfolk med Ordensdekorationer paa Brystet af de solide Søndagsklæder. Dekorationer har han ogsaa selv, baade Dannebrogskors og Redningsmedalje.

Jo, han er en af dem, man har kunnet bruge i denne Sags Tjeneste. *Silvanus.*

Kun een Mand reddedes fra Brig »Competitor« af Kalmar

der den 19. December strandede ved SØNDERLYNGVIG

Den 19. December 1898 blev det til Opsynsmanden ved Sønderlyngvig meldt at et Fartøjs Lanterner var i Sigte, ikke langt fra Land.

Vejret var meget uroligt og Vinden springende fra Sydvest til Nordvest, med stærke Hagelbyger og Søen var høj.

Kl. 8,30 afgik Redningsbaad og Raketapparater til Strandingstedet, som naaedes en halv Time senere.

Skibet kastede 2 Ankre for at undgaa at strande.

Skibet var da gaaet til Ankers $\frac{1}{4}$ Mil af Land, med Havari paa Forrigningen og Sejlene.

Da Skibets Stilling var meget farlig, blev der telefoneret til „Vestkysten“, Thyborøn, om Assistance. Men Damperen kunde ikke gaa ud, fordi Løbet var tilsandet, og man maatte derfor afvente, om Skibet skulle strande. Kl. 1. Eftermiddag gik Skibet i Drift fra Ankeret, men lod straks et andet Anker falde, hvilket dog ikke var i Stand til at afholde Skibet fra at drive med Bredsidens ind mod Revlerne, hvor det blev staaende, ca. 300 Alen fra Land, i en meget uheldig Stilling, stærkt huggende i Grunden, medens Braadsøerne væltede ind over Dækket.

3 Gange lagdes Raketlinen ud over Skibet, men ulykkelige Omstændigheder hindrede Benyttelsen af samme.

Fra Land var man parat, og der affyredes straks en Raket, der lagde Linen over Boug-

sprødet, men de svære Braadsøer forhindrede Besætningen i at faa fat paa den.

En anden Raket affyredes derpaa, og lagde Linen over Agterrigningen, en Mand gik til Vejrs for at faa fat i Linen, men forinden dette lykkedes knækkede Mastetoppen, og ramte i Faldet den paagældende Mand, der styrtede overbord og forsvandt i Søen. Der affyredes da en tredje Raket, der bragte Linen mellem Masterne, omtrent midtskibs, hvor den var lettere at gribe og fastgøre, men i det samme indtraf en voldsom Haglbyge, der for en Tid skjulte Skibet, og da Vejret atter klaredes, var Agterskibet sønderslaaet og Havet bedæket med Vragstykker. Af Besætningen saas ingen længere paa Skibet.

Kun een Sømand kom frølet ind paa Land.

Straks efter at den første Raket var affyret, bemærkedes det, at en Mand sprang i Søen, og kort efter at en Braadsø slog 2 Mand over Bord. Da Skibet var sønderslaaet, saas mellem Vragstykkerne kun een Mand, der søgte at holde sig oppe ved Hjælp af et Vragstykke, uden at forsøge at redde sig ved Raketlinen, der laa i hans Nærhed.

Da det meldtes, at der saas 2 Mand drive sydefter paa et Vragstykke, førtes Redningsbaaden straks i samme Retning, og gjordes klar til det farlige Forsøg paa at redde disse, men inden Baaden kunde naa ud, var den ene af de to Mænd forsvunden i Bølgerne — mens den anden i yderste Øjeblik reddedes af Kystboerne, der med Liner om Livet havde begivet sig ud i Brændingen.

Det strandede Skib var Brig „Competitor“ af Kalmar. Besætningen bestod af 9 Mand, hvoraf som nævnt kun een Mand med Nød og Næppe undslap Havets Fangarme.

I den gamle Redningsomtale staar at læse i en Slags Fodnote:

„Det ulykkelige Udfald af omtalte Stranding antages væsentlig at være Grundet i, at Besætningen søgte at forhale Tidspunktet for Strandingen, i Stedet for i Tide at søge Land, og at Skibet ved de udfirede Ankere bragtes til at standse paa den yderste Revle i en meget uheldig Stilling.“ *Maagen.*

Redning mod Nord

Norge vil oprette en særlig Sørledningstjeneste for norske Fiskerskibe ved Shetlandsøerne, Færøerne og Island i Sommerhalvaaret. Der vil sikkert blive Samarbejde med den særlige færøske Bjergningstjeneste, der opretholdes af Lagtingets Patruljeskib Ternan, en ombygget britisk Ministryger fra sidste Krig.

Et haardt Job at være Redningsmand

naar 6 Strandinger finder sted paa een Nat dette skete ved »Vestørø« Natten mellem 6.-7. November 1876

Denne Kæde af dramatiske Begivenheder fandt Sted paa Revne „Hornet“ og „Nordre Rønner“, farlige Farvande, kendt og frygtet af Søfolk, saavel af Stedets egne, som af fremmede.

De forskellige Strandinger var Barkskibet „Marie“ af Tønsberg, paa Rejse fra Sundsval til Frederiksstad med en Ladning Planker. Barkskibet „Bommerang“ af Skakholm, paa Rejse fra Skeleftia til Hull, ogsaa med Trælast. „Paragon“ af Petershaed, paa Rejse fra Danzig til Sunderland med Brænde. Barkskibet „Concordia“ af Skeleftia, fra Skeleftia til Kapstaden med Planker, og Briggen „Unicu“ fra Bordeaux, uden Besætning. Samt endnu et Skib, ogsaa uden Besætning ombord.

Redningsmandskabet alarmeres til Strandingstederne.

Da Opsynsmanden blev gjort bekendt med Situationen, blev Mandskabet hurtigt alarmeret, og de, samt Transporthestene, var hurtigt tilstede paa nær Lars Berthel Dalum, og Reserve P. Mortensen, der ikke naaede Stationen, før Baaden var udgaaet af Havnen, hvor den blev bemanded med Mandskabet og Lars B. Hansen som Formand.

Opsynsmanden, og 6 udenfor Stationen værende Mænd, kørte med 4 Vogne Raketapparaterne til Strandingstederne ved Hornet, for om muligt derved at redde de skibbrudne.

Straks efter Ankomsten prøvedes en af de nyeste Raketter, og der toges Sigte efter Barkskibet „Marie“, som stod nærmest Land. Raketten naaede dog ikke Skibet nærmere end ca. 150 Alen nær, og da man heraf var klar over, at Afstanden var for stor, gjordes der ikke flere Forsøg.

Odsynsmanden lod derefter en privat Baad køre til Stranden, formaaede 6 Mand til at blive ved denne, for, saa snart det lod sig gøre, at komme de skibbrudne til Hjælp. Raketapparaterne returneredes tilbage til Stationen.

Redningsbaaden kunde ikke avancere grundet paa Storm og Sø.

Nu var Klokken blevet fire om Eftermiddagen, og Redningsbaaden, der stod ud af Havnen ved 8-Tiden om Morgenen, kunde ikke avancere, men maatte holde i Læ af Havnen og ankre for en Tid.

Siden gjordes atter et Forsøg, men da det vedblev at storme, maatte der sættes 2 Reb i Sejlene, og der naaedes kun $\frac{1}{8}$ dansk Mil ud, mod Stormen, og da det nu var sent paa Efter-

middagen, og der var ca. 1 Mil ud til Strandingerne, der skulde krydses mod Vinden, skønnedes det, at det ikke kunde naaes, inden Mørket faldt paa, hvorfor man opgav Forsøgene.

Man vendte derfor tilbage til Havnen, hvorfra Mandskabet permitteredes, med Ordre til at møde næste Morgen Kl. 4.

Den gryende Dag giver mere Held med Arbejdet.

Næste Morgen Kl. 4 mødte Opsynsmanden og Mandskabet med Undtagelse af begge Reserver, der havde meldt Forfald.

Og da det faste Mandskab kun udgjorde 9 Mand, formaaede Opsynsmanden Reserve Stefen Larsen til at gaa med i Baaden, hvortil han var villig.

Opsynsmanden gik selv med, og der sejledes derefter ud mod de strandede Skibe paa Nordre Rønner, med rebet Sejl, men da det endnu ikke var Dag, og man i Mørket ikke kunde være sig for Grunden, maatte vi opholde os nogen Tid undervejs, og det lykkedes ogsaa, skønt Søen var meget oprørt, at krydse ud til Skibet „Concordia“, hvorfra vi reddede Besætningen, 14 Mand, som vi ankom til Hornet med, Kl. 10 $\frac{1}{2}$ Formiddag.

Efter at Mandskabet havde varmet sig lidt, gjordes atter Sejl, og krydsede hen til de strandede Skibe paa Hornet.

Men saa opdagede vi, at Besætningen allerede var kommet ind paa Stranden, og efter at have forvisset os om, at der ikke var flere paa Skibene, og da der samtidig blev hejst Flag paa Skonnerten „Paragon“, som stod ved Nordre Rønner, holdtes for Vinden derhen, og her blev optaget 6 Mand.

Vi ankom til Havnen, da det begyndte at mørkne.

Da Mandskabet var gennemblødt og meget medtagne af Kulde, blev Baaden fortøjet i Havnen til næste Morgen.

Supplement.

Paa de ved Hornet strandede Skibe, „Bommerang“ og „Marie“, bestod Besætningen af 11 Mand med hvert Skib, som blev reddet ved privat Assistance.

I et Efterskrift skriver Opsynsmand N. P. Friis:

Det i fremførte Beretning omtalte paa Nordrevet strandede Skib, er senere oplyst at være „Georgine“, Kapt. F. Fontaine af Le Havre, paa Rejse fra Sandviken til Havre med Planker. Og Briggen „Amon“, som samme Nat strandede ved Nordre Rønner, førtes af Kaptajn A. Perodo, hørte hjemme i Bordeaux, kom fra Gotteberg, og bestemt for Cardis med Planker.

Begge disse Skibe havde ingen Besætning ombord. Og hvorom siden intet er hørt. Foruden er et større Skib samme Nat strandet.

Og Planker flød paa Vestsiden af Øen, en halv Mil fra Land, som formodes at være Briggen „Trobisund“ af Withoy i England. Men dette Skib var aldeles sønderslaaet, saa det ikke kunde ses fra Land om Morgenen. Samtlige Natten mellem den 6.-7. November paa Stationens Omraade strandede Skibe er alle Vrag og henstaaer paa Strandingsstederne, med Undtagelse af „Georgine“ og „Union“, de er sønderslaaet.

Saaledes fortæller den gamle „Vesterø“ protokol om en enkelt Efteraarssnats dystre Begivenheder, hvor 42 Søfolk blev reddet ind paa Stranden, medens 2 Skibsbesætningers Skæbne aldrig blev oplyst. *Maagen.*

Et Drama

paa Atlanten for 100 Aar siden

(Fra Svensk Sjöfarts-Tidende)

Damperen „Loyonnais“ paa 1090 Tons var Kl. 2 Efterm. den 1. November 1856 afsejlet fra New York til Le Havre og var ved 5-Tiden om Natten naaet ud i rum Sø.

Kl. 11 om Aftenen varskoedes, at en Sejler for fuld Kraft styrede ret paa „Loyonnais“, fra hvilken gentagne Signaler afgaves, medens Roret lagdes haardt midtskibs, ødelagde 2 Redningsbaade og trykte Plankerne ind.

Det fremmede Fartøj, som umiddelbart efter Kollisionen fjernede sig, efterlod paa „Loyonnais“ Dele af Bovsprydet samt en Galionsfigur, en sort Drage med forgyldte Øjne og en Dolk i Klærne — et passende Visitkort for en slig Marodør.

„Lyonnais“ fortsatte sin Kurs, men 10 Min. senere slukkede Ilden under Kedlerne af indtrængende Vand, og til yderlige Uheld var Pumperne blevet beskadiget, saa disse ikke kunde anvendes.

Besætningen og de talrige Passagerer søgte at lænse med Øser, medens Godset lempedes over i den uskadte Side, hvorpaa et Sejl droges under Kølen op over Lækagen, mens Madrasser m. m. stoppedes i Hullet imod det indtrængende Vand. Men Søgangen umuliggjorde alle Forsøg ad den Vej, og hen paa Morgenen var Fartøjet i synkende Tilstand. Med de tilbageværende 3 Redningsbaade og en Flaade opgaves saa Fartøjet, som snart efter forsvandt.

Først 9 Dage senere optoges en af Redningsbaadene, ført af Løjtnant Lugniere, og bjergedes af et Emigrantskib under uhørte Strabadser ud for New Foundland. Allerede da var et Par Mand bukket under for Kulde og Sult. Provianden var slaaet overbord eller ødelagt af de svære Søer. — Først den 15. anløb man New York, og et Fartøj blev udsendt for at finde

de øvrige Redningsbaade og Flaaden. Dette lykkedes ikke, man fandt ingen, og ca. 200 Mennesker havde maattet møde Døden i Bølgerne.

Senere ankom et beskadiget Skib til Gloucester „Adriatic“ for at reparere, og det konstateredes, at det var dette Skib, som havde forårsaget Kollisionen. Dets Kaptajn forklarede, at han ikke troede, at Paasejlingen var saa farlig, hvorpaa han fortsatte uden at bringe nogen Assistance.

—n.

Sømandshjemmet I GRIMSBY

Bygningen af det nye Sømandshjem i Grimsby er et betydningsfuldt Kapitel i Sømandsmissionens Historie.

Selve Byggearbejdet begyndte 1. Maj, og skal være afsluttet 28. Februar 1959. Byggesummen er paa godt 21000 Pund. Af denne Sum er der indsamlet ca. 200.000 Kr., men der mangler ca. 40.000 Kr., som man haaber, kommer ind i Løbet af Sommeren.

Grimsby Havn besøges af ca. 6-800 Fiskekuttere aarligt, heraf mange danske, ligesom i Tusindvis af danske Søfolk anløber denne Plads.

Hidtil, siden 1926, har vi haft lejede Lokalteter til Sømandshjem, nu faar vi Foden under eget Bord.

Vi tror, at det uden Vanskelighed vil lykkes med det sidste „bette Nøk“, de sidste 40.000 der mangler i, at det økonomiske er helt i Orden.

-n

Svømmede rundt i 5 $\frac{1}{2}$ Time

Den 43-aarige danske Sømand Vagn Astrup fra Skive er under usædvanlige og dramatiske Omstændigheder blevet reddet efter at have svømmet rundt i Det karibiske Hav i 5 $\frac{1}{2}$ Time. Vagn Astrup, der er Søn af Fru Signe Astrup, Brøndumsgade 29, Skive, er forhyret med det norske Tankskib „Anne“. Han faldt forleden over Bord ud for Havnebyen Christobal, uden at nogen bemærkede det, fremgaaer det af Meddelelser fra Reuter og New York Times.

Astrup svømmede derpaa rundt i Havet i 5 $\frac{1}{2}$ Time uden Redningsvest eller andre Hjælpe-midler, indtil Panama-Linjens Skib „Cristobal“ fandt ham 14 Sømil ud for Havnebyen af samme Navn. Han blev taget op i en Redningsbaad og senere indlagt paa Sygehus i Christobal, meddeles det fra Tankskibets Kaptajn, Amundsen, til Blystads Rederi i Oslo. Paa Tankskibet, der er paa 4275 tons, havde man ikke opdaget Astrups Forsvinden, før Skibet var i Havn, og man havde opgivet at se mere til ham.

Det svenske Søredningsselskab

har udsendt sin Beretning for 1957.

Det fremgaaer heraf, at Selskabet har undsat 104 Fartøjer med 306 ombordværende.

Redningskrydserne har ligget i Beredskab ved 13 nødstedte Fartøjer med 99 Personer ombord.

Samme Redningskrydsere har udført 78 Syge-transporter, undsat isolerede Øer med Medicin, Post og Proviant, brudt Is for Fiskeri og Søfart, samt bistaaet Lodspladser med ombordsætning og Hentning af Lodser.

Under Storm og Ishindringer har Kystbefolkningen erholdt Hjælp med Passagertransporter m.m.

Den 1. Juni f. A. havde Selskabet for Redning af Skibsbrudne bestaaet i 50 Aar.

Dette Jubilæum højtideligholdtes i Göteborg i Nærværelse af Kongen og Dronningen, samt Repræsentanter for flere Landes Redningsvæsen, bl. a. vort eget.

„Svenska Sällskapet för Räddning af Skipsbrutne“ som Selskabets officielle Navn er, har igennem Aarene ydet en stor Indsats i Østersøen, for under de vanskeligste Forhold at komme nødstedte Mennesker til Undsætning. Selskabet oppebæres af frivillige Gaver, saavel i rede Penge som Naturalier, og der er god Vilje til, i den svenske Befolkning, at staa bag ved Selskabets smukke Formaal. Derfor er der stadig flere, der tager Selskabets Opraab til Efterretning, hvori der appelleres til alle i Nationen, fra den fattigste Fisker eller Arbejder og helt op til Kongen, der iøvrigt er „Sällskapets Høje Beskyddare“.

„Hjælp oss at förse Sveriges långa och farliga Kuster med förstklassig Sjöräddningsmateriel.“

-n

Vikingsens Aarshefte sætter igen Rekord

VIKINGENS tekniske Aarshefte, der nu er udkommet, slaar i Aar alle Rekorder. Heftet er paa 156 Sider og indeholder flere Illustrationer end noget tidligere Aar, og som sædvanlig er flere af Illustrationerne i Farver.

Aarsheftet bringer fuldstændig Oversigt over dansk Skibsfart og Skibsbygning med Beskrivelse af alle nye danske Skibe og Skibe, som er bygget til Udlandet paa danske Værfter.

Heftet indledes med et Interview med Formanden for Dansk Dampskibsrederiforening, Direktør L. O. Norman, om aktuelle Skibsfartsproblemer. Der er Sprængstof i denne Samtale, for Direktør Norman er aldrig bange for at tage Bladet fra Munden.

Direktør V. Wenzell fra Rederiforeningen har skrevet skrevet en interessant Artikel om den danske Handelsflaade i 1957.

LEMVIG

E. SMEDEGAARD
Sølv - Guld - Sølv - Opvik
Telefon 194 LEMVIG Telefon 194

LEMVIG SKIBSVÆRFT

Nybygninger og Reparationer
P. Poulsen - Telefon 209

LEMVIG SVINESLAGTERI A/S

Tlf. 708 . 108

A. HONORÉ

Isenkram og Udstyrsforretning
TORVET 3 - LEMVIG - TELF. 408

MINERALVANDSFABRIKKEN

»IDEAL«

Tlf. 123

Aktieselskabet

LEMVIG BANK
Tlf. 777

Kontorer i
Bækmarksbro - Bøvlingbjerg - Harboøre - Thyborøn

LEMVIG FISKEAUKTION

statsautoriseret

v. P. Trillingsgaard

Auktionshallen Tlf. 335 - Auktionskontoret Tlf. 613 - Privat 504

LEMVIG VAADBINDERI

Viggo Jeppesen . Telf. 603

Al Slags Vaad og Travl leveres omgaaende

Brdr. Andersens

MASKINVERKSTED

Lemvig Havn . Telf. 594

Filial: Thyborøn . Telf. 29

JESPER PEITERSEN

Fiskeri- og Skibsartikler

LEMVIG - - - TELEFON 246

Filialer i Thyborøn og Thorsminde

Dampskibs-Aktieselskabet

»Myren«

Korresponderende Redere

HOLM & WONSILD

Arkitekt Kay Kørbing fortæller i et Interview om „Fremtidens Skibe uden Skorstene og Master“. Han fremsætter opsigtsvækkende Teorier om Skibenes fremtidige Indretning og Aptring.

Burmeister & Wain fortæller i en aktuel Artikel om „Rivende Udvikling indenfor det danske Tankskibsbyggeri“.

„Skibe i Fugleperspektiv“ er et Interview med Fotografen og Flyveren Herman Hammer, der lever af at fotografere Skibe fra Luften.

Direktør W. Vollert fra de svenske Skibsværfters Sæmmenslutning fortæller om „Svensk Varvsindustri 1957“.

Heftet bringer ogsaa en meget indgaaende Artikel om de norske Skibsværfters rivende Udvikling.

Underdirektør Emil Olsen fra Det Forenede Dampskibs-Selskab fortæller om „The Progress of Shipping“.

Atomdrift for Handelsskibe? Dette Spørgsmaal stiller Ingeniør J. A. Thorvang i en Artikel, der nok skal give Anledning til Diskussion indenfor Skibsfarten.

Som nævnt er flere af Illustrationerne i Farver, og der bringes store sort-hvide Billeder, bl. a. af Prinsesse Margrethe om Bord i sit „eget“ Skib og af den berømte Kaptajn Kurt Carlsen — nej, ikke om Bord i det „skæve Skib“, men i Gang med at lære en Skibsrederfrue at brodere.

Heftet er stærkt efterspurgt, og man gør sikkert klogt i at bestille et Eksempplar straks, inden det bliver udsolgt. Prisen er Kr. 4,00.

Ukendt Skib stod fast paa Sjællands Rev

Det kom fri ved egen Hjælp inden Undsætningen naede frem

Paa Artilleriskolen Sjællands Odde saa man forleden paa Radaranlægget, at et Skib, der i hvert Fald var større end en Fiskekutter, stod fast paa Revet, ca. 800 m syd for Snekeløbet. Man underrettede Redningsstationen ved Odden Havn, og en Fiskekutter gik ud. Vejret var meget diset og usigtbart. Efter et Par Timers Forløb saa man paa Radaranlægget, at Skibet kom fri ved egen Hjælp og sejlede vestover. Man forsøgte da at stoppe Fiskekutteren ved Hjælp af Lyssignaler, da den ikke havde Radio ombord, men det lykkedes desværre ikke, saa den foretog Turen ud til Revet forgæves.

Hvis Bladet udebliver,

bedes de Holdere, der modtager det gennem Posten straks klage til Postbudet.

Hvis Stationerne ikke modtager Bladet regelmæssigt, bedes dette paa et Brevkort meddelt til Gadgaard Nielsens Bogtrykkeri, Lemvig.

HIRTSHALS

Hans Svendsens SKIBSBYGGERI

Alt i Nybygninger
samt Reparationer
Hirtshals . Telefon 132

A/S Hirtshals Fryse- & Kølehus Hirtshals Isværk

Telefon 70

A/S HIRTSHALS BANK

Filial af A/S Hjørring Diskontobank
Tlf. 44 . 244

HIRTSHALS SØMANDSHJEM

Telf. 37

God borgelig Middag - Pæne Værelser

Bestyrer Niels Samuel

CHR. JEPSEN - Telefon 39

Altid 1. Kl. Kød og Paalæg

»VIOLA«

Telef. 74 - CARL JENSEN - Hirtshals

Frugt - Blomster - Kranse

LEVORSEN & JØRGENSEN

Lys . Kraft . Skibsinstallation

Betjening Dag og Nat

THYLANDS BANK

HURUP

Bedsted . Hørdum . Koldby . Vestervig

Marsø
Støbegods

SKAGEN

SKAGENS FISKEAUKTION

statautoriseret v. Aage Geisnæs - Telegr.-Adr.: Fiskeauktion

Telefoner: Kontor 41200 (Statst.) Privat 41029 (Statst.)

Skibsproviantering . Etableret 1909

P. Saxberg

Indehaver: Paul Saxberg . Skagen

Telefon 4 11 44 (7 Linier)

Adresse: Havneplads 16-18

Telegramadresse: »Saxbergship«

Magasin
Skagen
HARALD PEDERSEN

TELEFON 4 10 27

POSTGIRO 4403

A/S Skagens Kul- og Trælastforretning

Telefon 4 12 77 . 2 Lin.

Karstensens Skibsværft

Skibs- og Baadbyggeri

Telefon 4 12 01

OSCAR SKOUGAARD

aut. Installatør . Telefon 4 13 45

SKAGEN

AKTIESELSKABET

SKAGEN ISVÆRK

Skagen . Telf. 4 15 38

THISTED

Krogline og Fisketvist „Nordvest“ er bedst!

JOHS. HAANING . THISTED

Telf. 353

RESERVERET

MINDESMÆRKER

Brdr. Jensen . Sten- og Billedhuggeri

Thisted . Telefon 04

RESERVERET

ESBJERG

N. N. NIELSEN . MASKINFABRIK

Esbjerg . Telf. 429

v. E. Nielsen og G. Erlandsen

Repræsentant for »TUXHAM«

LEDIG

C. M. Nørskov Laursen

Maskinfabrik I/S . Tlf. 761

Dækkemaskineri spec. for Fiskefartøjer

N. P. Jensens Skibs- og Baadebyggeri

Esbjerg gl. Havn
Telefoner: 564 og 2203 - Privat 718

anbefales med saavel Nybygning
samt Reparation

BRØDRENE MATHIASSEN

Ny Havn

Tlf. Kontor og Lager 47, privat 386

H. J. CHRISTENSEN & SØN

Vaadbinderi og Tovtjæreri

Ny Havn - Telefon 2153

H. J. Christensen privat Telefon 1462

LEDIG

P. Rasmussen & Co

Maskinfabrik — Telefon 988

P. Rasmussen priv. Telf. 717

ROUST & NIELSEN

Maskinværksted

Ny Havn

Telf. 387

Gravmonumenter

Martin Billeschow
Stormgade 69
Telefon 838

A/S Em. Z. Svitzers Bjergnings-Entreprise

Grundlagt 1833

KVÆSTHUSGADE 1 - KØBENHAVN K.

CENTRAL 5195 — UDENFOR KONTORTID CENTRAL 5195 A

TLGR.-ADR.: SVITZERSALVAGE

LEDIG

Thyborøn Fiskeauktion
(Statsautoriseret)
v. Alb. Steen
Tlf. Thyborøn 57 Omst. til Priv.

Martin Herups
Vaadbinderi
Thyborøn Havn

**DAMPSKIBSSELSKABET
PAA BORNHOLM**
af 1866
KØBENHAVN - RØNNE
og omvendt

Daglig Afg. fra København Kl. 23,15
" " " Rønne " 22,45
med M/S „Kongedybet“,
M/S „Rotna“ og M/S „Hammershus“

Selskabets Ekspeditioner:
KØBENHAVN Havnegade 27. Tlf. Minerva 1888
Kontortid 8-18, Søndage 8-9 Fm.
RØNNE: Ved Havnen, Tlf. 1888. Kontortid: 8-12
13-18, Søndag 8-9 Fm.

LEMVIG TANDTEKNIK
J. Holmstrup
Alt i moderne Teknik
Torvet 1 - Telefon 245

KØB

DANSK

IVER CHRISTENSEN
VAADBINDERI
SKAGEN

Etabl. 1879 - Telefon 4 14 77 og 4 10 45

Danmarks største
Trawl- og Vaadbinderi

Filialer i Esbjerg, Hirtshals, Strandby
og Marstrand

C.K. HANSEN
Skibsreder og -Mægler

AMALIEGADE 35 KØBENHAVN
Telefon Central 72 (13 Ledniger)
Havari-Telefon Dag og Nat Central 53010
Telegram-Adresse HANSEN

Korresponderende Reder for:

DANNEBROG

Skaarup & Salskov
Smede- & Maskinværksted
Thyborøn . Tlf. 61
Indehaver: J. Salskov

**Sømandshjemmet
& Afholdsrestaurant**
*
Thyborøn . Telefon 4

RESERVERET

Redaktør: Jørgen Pedersen, Ydby. Forretningsfører: Bogtrykker Gadgaard Nielsen, Lemvig

GADGAARD NIELSENS BOGTR. LEMVIG

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 7

1. Juli 1958

25. Aarg.

»Sprightley«s Stranding ud for Lyngby i 1934

REJS MED

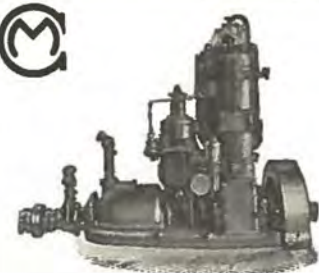
D. F. D. S.

DET FORENEDE DAMPSKIBS-SÆLSKAB

Tryksager af enhver Art faas hurtigt og billigt

Vaagegaarden - Telf. 15

GADGAARD NIELSENS BOGTRYKKERI - LEMVIG

Kjoler - Frakker
Senge-UdstyrKONTANT
Jørgensen
EsbjergMotorer
i Størrelserne
25 - 330 HK

Grenaa Motorfabrik

Telf. 666

Hirtshals

Fiskeriauktion

N. C. Jensen

- statsaut. -

Telefon 34 Privat 54

LEDIG

LEDIG

Marketerieret

„NY HAVN“

ESBJERG

Indeh. Svend Jørgensen
Kaffe og Smørrebrød
Telefon 1992DANMARKS
HANDELS- og SØFARTS-TIDENDEUafhængigt Ugeblad for Udenrigshandel og Shipping
Abonnement: 20 Kr. aarlig,
bestilles paa ethvert Posthus samt paa Ekspeditionen
Vesterport 422 - København V. - Telefon Byen 1457

LEDIG

Damp-
skibsselskabet

TORM

København

Sparekassen for Lemvig og Omegn

Stiftet 2 August 1847 Telefon 131 . Postgiro 851.00

Kontortid: 9,30-11,30 og 14-16
Fredag 9,30-11,30, 14-17,30, Lørdag 9-12

Thyborøn Afd. . Tlf. 148

Kontortid: 10,30-12 og 16,00-17,00 . Lørdag 10,30-12

Carlsen & Aaens

Vaadbinderi

Hirtshals . Tlf. 180

LEDIG

Brugsforeningen

»FREM«

Kolonial- & Skibshandel
Telefon 372 - 872
Skolegade 40, Esbjerg

VIKINGEN

Havets - Havnens - Handelens og Hjemmets Ill. Magasin

Skandinaviens største mest læseværdige
og rigt illustrerede maritime Magasin.Abonnement Kr. 15,00 aarl., Kr. 3,75 kvartaarlig
Kontorer: Christiansborggade 1, København

AKTIESELSKABET

DET ØSTASIATISKE KOMPAGNI

Esbjerg

Vestjysk Krystal Isværk ^{a/s} Telefon 66

Tidsskrift for Redningsvæsen

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 7

1. Juli 1958

25. Aarg.

Halvdelen af Lyngbys Fiskere omkom
paa Havet paa den samme UlykkesdagLyngbys ældste,
den 90-aarige Strandfoged Chr. Madsen,
fortæller om Byens Historie

Et barskt og nøjsomt Tidsbillede fra et lille Fiskerleje i Thy

Der er gaaet næsten 100 Aar, siden 6 Fiskerfamilier i Agger og Harboøre, fordrevet af Sandflugt og Modgang, flyttede til Lyngby for at begynde en ny tilværelse, men endnu lever i Lyngby en 90-aarig, Fiskerlejets ældste, Strandfoged og Dannebrogsmænd Chr. Madsen, som kan fortælle lyslevende om de første strenge Tider.

Lørdag den 14. Juni fyldte Chr. Madsen 90 Aar. Han er kendt af alle, ikke alene i Lyngby, men ogsaa langs Thykysten, for en mangeaarig Gerning i Redningsvæsenets Tjeneste og som Strandfoged i 65 Aar. Nu maa den gamle Kæmpe holde Sengen. For nogle Aar siden var han saa uheldig at falde med Cyklen og paadrage sig et Benbrud, og siden har han været bundet til Sygelejet, men Hukommelsen er klar.

Da vi besøgte ham, fik han Ild paa sin Pibe, som han nødtigt lader blive kold, og lidt efter lidt kom Beretningen fra de Tider, da hans Forældre og 5 andre Fiskerfamilier satte Bo i Lyngby.

Hele Lyngby blev købt for 600
Rigsdaler

Det var i 1864, de flyttede hertil, siger han. De kunde ikke klare sig længere, hvor de boede. Havet tog deres Jord, og saa bestemte de sig til at begynde for sig selv. Hele det Omraade, som Lyngby ligger paa med de omgivende Klitter, blev købt af den daværende Ejer af „Lyngholm“ for 600 Rigsdaler. Den første Sommer byggede de selv deres Huse. De havde Strandingsømmer med fra Hjemmet i Agger,

og fra en Lerbanke i Nærheden gravede de Ler, som blev soltørret og strøget til Mursten. Husene blev tækket med Marehalm. Fire Aar efter, at de første Folk var flyttet til Lyngby, blev jeg født. Jeg husker endnu de første Huse med lerstampede Gulve og aabne Ildsteder, hvor Gryderne hang.

— Det var smaa Kaar?

— Aah, ja endda, siger Chr. Madsen. Det var virkelig smaa Tider. Naar det var godt, fik Fiskerne 50 Øre for en Snes Kuller, og en Torsk paa 10-12 Bund kostede 30 Øre. Var den under den Vægt, skulde der to til for at holde Prisen. Fisker blev kørt til Bedsted med Hest og Vogn eller solgt inde i Landet. Først senere fik vi Pakhus og Iskælder og begyndte selv at eksportere til Tyskland.

Halvdelen af Lyngbys Fiskere
drukne paa een Dag

Men saa skete den Ulykke, som mærkedes som et gruelig haardt Slag og i mange, mange Aar satte os stærkt tilbage herude. Det var d. 23. December 1883, at seks af Byens unge Fiskere - alle Familieforsørgere - drukne. En Havbaad med 4 Mand kæntrade ved Landingspladsen, og samme Skæbne overgik en Pram med 2 Mand. Jeg var 17 Aar dengang og stod nede ved Stranden som Vidne til Ulykken. Der var endnu 2 Mand ude, og ogsaa deres Pram kæntrade i Landingen, men jeg fik dem bjerget op, selvom de var slemt forslaaet. Ja, det fik jeg Redningsmedaljen for. Min Fars Søster, Ane Pedersen og hendes Mand mistede ved den Ulykke 3 unge Sønner, der netop var ble-

vet gift. Det var Halvdelen af Fiskerne, som havde sat Livet til. Der var kun tilbage, lige nok til et Baadelag, men heller ikke mere. Det var slemt for de Enker, som stod tilbage med smaa Børn, men god Hjælp fik de, det skal siges. Prinsesse Maries Fond traadte hjælpende til, og der blev sørget for dem i alle Maader. Men alligevel mærkedes det, at 6 Fiskere var gaaet bort i saadan et lille Samfund. Dermed var Ulykkens Tid ikke forbi. Tre Aar senere druknede to mere, saa det var en lille Flok, der var tilbage til at tjene Føden til Resten. Paa en mærkelig Maade blev vi skaanet for den store Ulykke i 1893, hvor 48 Fiskere nord og syd for Thyborøn Kanal druknede. — Vi skulde egentlig have været paa Havet, men Dagen før var vi kærtret i Havstokken med en Pram, og saa blev vi hjemme.

Det første Forsøg paa Kutterfiskeri slog Fejl

— Det var i de Tider, da hele Kystfiskeriet foregik med de smaa Pramme og Havbaade? Saadan var det jo i mange Aar, men forresten var vi fra Lyngby nogle af de første af Kystens Fiskere, som gjorde Forsøg med Kutterfiskeri. I 1892 købte vi en engelsk Fiske-smakke „Jessie“, som vi vilde bruge fra Thyborøn, men Forsøget faldt ikke for godt ud. Baaden havde ingen Motor, kun Sejlføring, og ombord havde vi ingen Grejer til at hive Garnene ind med, saa det blev ikke til noget stort Fiskeri paa den Maade. Saa blev vi enige om at forpagte „Jessie“ ud til en Aalborgmand, Vi regnede med, at han havde forsikret Fartøjet som aftalt, men det var ikke sket, og da „Jessie“ blev sejlet ned i Øresund af en russisk Damp, maatte vi tage hele Tabet. Det sved til os i mange Aar.

Smaa Tider men ogsaa smaa Krav til Tilværelsen

Ja, det var smaa Tider, siger Chr. Madsen, men vi stillede heller ikke store Krav og kunde klare os med lidt. Hver Fiskerfamilie havde en Flok Faar i Klitten, og ved Efteraarstide blev

der slagtet, saa vi havde Faarekød for Vinteren. Kvindfolkene kartede og spandt Ulden og strikkede Trøjer og Strømper deraf, og ved Efteraarstide byttede vi med Bønderne og fik Kartoffler for Fisk, saa vi kunde klare os uden mange Kontanter.

Prinsesse Margrethe havde jo i mange Aar Sommerhus i Lyngby?

Prinsesse Margrethe kendte vi allesammen, og vi holdt meget af hende. Hun var et hjertensgodt Menneske og kom i vore Hjem. Engang, da hendes Far, Prins Valdemar, var hendes Gæst, kom han og besøgte mig. Jeg havde været Marinesoldat under Prins Valdemar i sin Tid, og vi fik opfrisket gamle Minder fra de Dage, da den russiske Czar og Kejserinde Dagmar kom paa Besøg hos Familien i København.

Med til at bjerge 54 Søfolk i Land

I Aarene fra 1908—38 var Chr. Madsen ansat ved Redningsvæsenet, i mange Aar som Opsynsmand, og i hans Tid ved Redningsbaaden blev 54 Søfolk bjerget i Land ved Lyngby. En af de sidste store Strandinger havde man i 1934, da den engelske Damp „Sprightley“ grundstødte, og Besætningen blev bjerget i Land under vanskelige Forhold. (Efter den Stranding blev Chr. Madsen dekoreret med Dannebrogskorset).

Det er godt, at Fiskerne har faaet det lettere

Hvad siger De nu til den Udvikling, der er sket for Lyngby, Chr. Madsen? Nu foregaar hele Fiskeriet jo fra Thyborøn.

Jeg siger, at det er godt for Fiskerne. De har det bedre, og de tjener mere. Det var for streng en Tilværelse før. Efter en lang Dag paa Havet skulde hele Fangsten slæbes op gennem Klitterne i Rygkurve, og det var et umenneskeligt Slid at lægge Ryg til Baadene, naar de skulde ud og ind. Nej, det er endda godt for dem, at de har faaet menneskelige Arbejdsforhold og kan tjene mere, end de kunde her fra Kysten.

B. S.

Et Strandingsminde

I 1868 strandede den russiske Fregat „Alexander Newsky“ ud for Knopper. De fleste af Skibets store Besætning paa 730 Mand — hvoriblandt befandt sig den russiske Storfyrst Alexis — blev reddet.

Men det stolte Skib blev Vrag, og mangt og meget af dets Rigdom er bjerget ind paa Land.

Ankeret er købt af Borgere i Thyborøn og istandsat — bl. andet forsynet med en ny Egestok der alene vejer over 1 Ton.

— —

Og nu er Ankeret opstillet paa Havnepladsen i Thyborøn som en Seværdighed mere i den travle Fiskerihavneby.

Mands Minde

Dødsfald

Opsynsmand ved Redningsstationen „Gedser“ Julius Richard Hansen afgik ved Døden den 18. Juni i en Alder af kun 48 Aar. J. Rich. Hansen, der var født den 20. Decbr. 1909, blev ansat som Baadmand ved Gedser Redningsstation den 1. Juli 1938, som Baadformand den 1. Marts 1940 og som Opsynsmand den 1. Novbr. 1950. Han havde deltaget i Redningen af 21 skibbrudne.

Fhv. Baadmand Herman Nielsen, Lildstrand, er den 21. Juni afgaaet ved Døden. Herman Nielsen, der var født den 11. August 1889, blev ansat som Baadmand ved R/St. Lild-Strand den 1. Marts 1913 og afskedigedes paa Grund af Alder og Svagelighed den 1. Oktober 1950. Han havde deltaget i Redningen af 123 skibbrudne og var dekoreret med Redningsvæsenets Jubilæumsmedalje.

75 Aar

Fhv. Baadformand Jens Chr. M. Rasmussen, DM., Gl. Skagen, fylder d. 4. Juli 75 Aar.

En gammel fhv. Redningsmand, Chr. A. Nielsen, Gudhjem, har bedt os bringe en Omtale af „Drot“s Stranding. Vi har fra vor Forbindelse i Redningsvæsenet velvilligt faaet sendt paagældende Beretning, som vi takker for og bringer i hele sin Ordlyd.

Red.

Barken »DROT« af Skien's Stranding ved Klitmøller den 14. December 1905

Den 14. Decbr. 1902 om Aftenen Kl. 9,45 blev der af den udsendte Strandvagt telefoneret, at der var strandet et Skib paa Hansted søndre Strand.

Det blev blæste en stiv Kuling af SSW med tæt Taage og en Del Sø, og Vagten erklærede, at da der ogsaa var telefoneret til Stationen „Hansthalm“ om at komme med Redningsbaad og Raketapparater derfra, skønnedes der ikke at blive Brug for Klitmøller Redningsbaad.

Men ved Midnatstid, da Redningsbaaden fra Hansthalm ikke var kommet, og da Søen var tiltaget betydeligt i Styrke, ansaas det nødvendigt at tilkalde Klitmøller Redningsbaad, og dettes Mandskab blev da sammenkaldt saa hurtigt, som det lod sig gøre. Baaden blev kørt til Stranden ved Ørhage, hvor den sattes i Vandet Kl. 1,30 om Natten, og den kom heldigt udenfor Brændingen. — Da Taagen var meget tæt, var det vanskeligt at finde Skibet, som stod 1 Mil Nord for Stationen, og af Hensyn til Braaddet kunde der ikke roes saa nær Land, at dette kunde ses, hvorfor der maatte styres efter Kompas.

Fhv. Baadmand Karl Emil Lauritsen, Lønstrup, fylder d. 19. Juli 75 Aar

Fhv. Baadmand Niels Harborg, Vejrs, fylder d. 22. Juli 75 Aar.

Fhv. Baadmand og Motorpasser Peder Andreas Pedersen, DM., Hansthalm, fylder d. 25. Juli 75 Aar.

Fhv. Baadmand Aksel M. Jensen, Klintholm Havn, fylder d. 27. Juli 75 Aar.

70 Aar

Fhv. Baadmand Peter Marinus Petersen, Nr. Thornby, fylder den 22. Juli 70 Aar.

60 Aar

Baadmand ved R/St. „Lønstrup“, Sofus L. Vestergaard, fylder den 9. Juli 60 Aar.

Baadmand ved R/St. „Østerby“, Edvard Svendsen, fylder den 29. Juli 60 Aar.

50 Aar

Betjeningsmand Jens Kristian Olsen, Hennegaard, fylder den 28. Juli 50 Aar.

Da Redningsbaaden havde roet en Tid, var den, begunstiget af den medgaaende Strøm, kommen saa langt, at der saas et Blus fra det strandede Skib, og der holdtes da ind til dette, som stod i en Afstand af 600 Alen fra Land med Forskibet vendt indefter. Da Redningsbaaden blev bemærket fra Skibet, roede een af Skibets Baade ud til Redningsbaaden og blev liggende der, medens denne gik ind til Skibet og optog den tilbageværende Del af Besætningen. 7 Mand, som laa i en Baad ved Siden af Skibet, idet man i hvert Øjeblik frygtede, at dette skulde skilles ad.

Fra Land blev der nu givet Signal om, at det var forbundet med overhængende Livsfare at lande ind for Skibet, og Redningsbaaden gik da udefter igen til den første Skibsbaad, hvori befandt sig 5 Mand, og begge Baade holdt derpaa nordefter.

Efter at begge Baade med megen Vanskelighed paa Grund af Taagen var kommen forbi Hansthalmspynten, indtoges de fem Mand fra Skibsbaaden i Redningsbaaden, og efter en Times Roning mod den haarde Kuling og i den høje Braadsø, som adskillige Gange fyldte Redningsbaaden, naede den lykkeligt Land Kl. 6 om Morgenen.

Det var en lang og anstrengende Tur i den kolde Vinternat, men Besværlighederne var dog ikke forbi, idet Redningsbaadens lange og vanskelige Transport tilbage til Stationen stod tilbage, og først Kl. 3 om Eftermiddagen naede man tilbage hertil.

Det strandede Skib var Barkskibet „Drot“ af Skien paa Rejse fra Blyth til Langesund med Kul.

Hvedeskibet

En Stranding paa Vendsyssels Vestkyst,
der fik et tragisk Efterspil

ved P. Christensen

Den 20. Oktober strandede paa Skallerup Strand Galeasen „Die gute Erwartung“ (Det gode Haab). Skibet, som var lastet med Hvede og førtes af Kaptajn Michael Schmit af Stettin, var paa Rejse fra Hjemstedet til London.

Denne i hine Tider ret almindelige Tildragelse fik et saare trist Efterspil, da den blev Aarsag til, at mange af Tornby og Horne Sognemænd for en Tid maatte vandre i Viborg Tugthus, dømt for Hvedetyverier fra nævnte Skib.

Denne sørgelige Begivenhed, der gennem mange Aar selvfølgelig var et dagligt Samtaleemne, satte Sindene i den største Bekymring og Spænding, idet man maa huske paa, at Sagen ikke drejede sig om Forbrydere i egentlig Forstand, selv om ogsaa deres Handlemaade var i Strid med almindelige Retsbegreber — de tiltalte Personer havde saaledes aldrig før været anklaget og straffet for noget — men derimod om jævne Bønder, som næsten ved et Tilfælde ramtes af Lovens haarde Haand, og det fordi de havde øvet en Handling, som de og deres Forfædre saa ofte før havde gjort sig skyldig i uden i mindste Maade at have paadraget sig Tiltale ovenfra. Derfor kom Øvrighedens Indgriben som et Lyn fra en klar Himmel, og det gik snart op for den enkelte, hvilke alvorlige Følger Hvedetyverierne kunde faa.

Denne omfattende Sag, der paadømtes ved en Kommissionsdomstol, og som senere direkte indankedes for Højesteret, findes delvis refereret i en mægtig Dokumentpakke, idet Kommissionen sled troligt i det i næsten 4 Aar og holdt et Utal af Forhør, af hvilke enkelte strakte sig over 12 Timer.

Allerede 3 Dage efter Strandingen foretoges Syn over Ladningen, der viste, at Hveden var mere eller mindre ødelagt af Saltvand, omend der ogsaa fandtes en Del ufordærvet Hvede ombord. „Dog kunde vi ej skønne eller afsyne denne Hvede for gode Købmandsvarer, da den aldrig kunde bringes saaledes til Rette, som den havde været, før den var blevet vaad i Fartøjet af Søvand under Indstrandingen.“

Da en af Forbjærgerne, umiddelbart efter Strandingen, mente at kunde finde Spor af begaaet Tyveri af Lasten, blev der foretaget en Undersøgelse paa Strandingsstedet Natten mellem 24. og 25. Oktober af de saakaldte otte ridende Karle. Om Resultatet af denne natlige Færd afholdtes Politiforhør 3 Dage i Rad, hvoraf det fremgik, at man havde overrasket talrige Baadelav paa Kysten, der var i Færd med at bortføre Hvede fra Havaristen.

Der blev ialt afhørt op imod halvandet hun-

drede Personer, af hvilke ca. 80 blev kendt skyldige i Hvedetyveri eller som Hælere.

Den 4. Juli 1794 faldt Dommen, der for de saakaldte Hovedforbrydere kom til at lyde paa Kagstrygning og Fæstningsarbejde paa Livstid, en meningsløs haard Straf, og som Medskyldige dømtes en Del Personer til to Maaneders Tugthus.

Ved Dommen for Toldsvig deltes de tiltalte i 3 Klasser; til 1. Klasse hørte de, der havde beholdt af den stjaalne Hvede. Disse dømtes til at betale 500 Rdl. hver. 2. Klasse omfattede dem, der straks afleverede Hveden til Vagten. De dømtes til hver at bøde 300 Rdl. Til 3. Klasse henregnedes de, som ansaas for at være vidende om Tyverierne. Disse sidstnævnte frifandtes.

Samme Aar kom Sagen for Højesteret. Ved Kancelliskrivelse af 28. December 1794 beskikkedes Højesteretsadvokaterne Carl Henrik Vilster og Rasmus Lange henholdsvis til Aktor og Defensor, medens Kammeradvokaten (C. W. Schönheyder) skulde tale Toldvæsenets Sag. Da det meste af Højesterets Arkiv imidlertid mangler for de Aar, er Sagen vanskelig at følge i alle Enkeltheder. Generaltoldkammerets Stævning er dateret 17. April 1795, men først i Begyndelsen af Aaret 1800 foreligger Kammeradvokatens Indlæg, Han mener, at Dommen over Forbryderne af 1. Klasse bør staa ved Magt, men kan gaa med til, at de øvrige slipper for Tiltale.

Defensors Indlæg (dat. 7. Juni 1800), der tæller op imod et halvt Hundrede tætskrevne Sider, er et tiltalende Dokument, der afspejler Forsvarerens gode menneskelige Egenskaber. „

„Efter Deres Majestæts allernaadigste Befaling“, hedder det bl. a., „fremtræder jeg allerunderdanigst i nærværende Sag for efter Mulighed at forsvare de ulykkelige tiltalte, eller i det mindste vise, at de ikke er saa skyldige, som de ved første Øjekast maatte synes, at den af dem forøvede Handling, omendskønt den er lovstridig, dog ikke fuldkommen fortjener Navnet moralsk ond, da Fordomme, Rygter, Anledning og Eksempler især er de Bevæggrunde, hvorefter de skyldige have handlet. Deres Brøde bestaar i, endog med Møje og Fare, at have hentet vaad, bedærvet Hvede fra et strandet Skib, som rimeligvis ej vilde blevet reddet, og som de af mere end een Grund har Aarsag nok til at anse som herreløse Ting. Allernaadigste Konge! Det er omtrent Beboere af 3 Sogne, mere end 80 nyttige Borgere, som tiltales under nærværende Sag, hvoraf den strengeste Tyveristraf er blevet paastaet over de fleste. Det, de har fortjent ved deres ulovlige Forhold, er lidet eller intet, men Straffen, som paastaas over dem, er gyselig, naar betragtes, ej alene, at saa mange, iøvrigt retskafne Borgere og Husfædre for deres øvrige Levetid skal arbejde som Slaver, nedstyrtet i Elendighed og Vanære, men endog,

En kold Dukkert ved Skagens Gren

da 21 Mand fra Dampskibet »Commissariat« i Snestorm og høj Sø blev halet igennem Bølgerne til Redningsbaaden

Damperen gik paa Grund ved Gl. Skagen den 6. December 1878 ved 11-Tiden om Aftenen, og først Dagen efter Kl. 4 om Morgenen fik Stationen Underretning. — Vinden var N.O. med Snestorm og høj Sø.

Da Skibet stod omtrent 300 Favne fra Land, kunde Raketapparat ikke anvendes, hvorfor Redningsbaaden gik ud et Stykke til Luvart og naaede hen i Nærheden af Skibet, som med Enden mod Søen ikke afgav noget Læ for Redningsbaaden. Denne maatte saaledes opankres for to Drægge saa nær som muligt ved Skibet, med hvilket Forbindelsen opnaaedes ved at hive et Kastelod ombord. Ved Hjælp af en sværere Line halede enkeltvis 11 Mand af Besætningen gennem Søen til Redningsbaaden, som ved denne Lejlighed mistede to Aarer.

Baaden naaede derpaa — efter at Drægene var kappet — velbeholden til Land — førtes straks op til Luvart paa Stranden og roedes atter ud i Skibets Nærhed. Resten af Besætningen — ialt 10 Mand — reddedes paa den foran beskrevne Maade Kl. 10,30 Form.

— Aarsag til Strandingen var Snestorm og Strømsætning. Men altsaa til Trods for alle Vanskeligheder blev der øvet en af de smukke Indsatser, som denne Stations Historie er saa rig paa.

Maagen.

3 Tons Redningsbaaden

Den lille tysk byggede Redningsbaad, som har været stationeret i Stenbjerg og Thorupstrand, har nu atter skiftet Station, idet den for nogle Uger Siden ankom til Frederikshavn, hvor Redningsselskabet „Hjælperen“ har faaet Tildeling til at faa den nye Redningsbaad paa Prøve. Hvordan denne Prøve faldt ud, vil vise sig, men efter hvad vi har erfaret, er der stor Tilfredshed. — Paa dette Sted vil den sikkert kunne gøre god Fyldest. Men om Baadens endelige Placering vil der antagelig ved Aarets Udgang blive taget endelig Stilling af de kompetente Myndigheder.

Paa Orlogsværftet er p. T. M/B „Skagen Havn“ for Ombygning og Modernisering i Lighed med „Hvide Sande“, „Thyborøn“, „Hirtshals“ og „Nørre Vorupør“, og desuden er M/B „Gedser“ inde til ordinært Hovedeftersyn.

at denne Vanære, forenet med Jammer og Armod, vil blive den visse Lod for disses ulykkelige Familier. Allernaadigste Konge! Jeg ved vel, det ej er Forsvar for een skyldig, men flere hundrede er medskyldige i denne Brøde; men det synes dog, som selv denne Omstændighed, dette store Antal, giver disse ulykkelige tiltalte Grund til at haabe Skaansel af Deres Majestæts Naade. Selv dette, at ingen af de tiltalte hidtil har været under Arrest, viser, at Øvrigheden, i Tillid til Deres Majestæts Naade, i den lange Tid ej har villet berøve Jorden saa mange Dyrkere og en Del Familier deres Fædre og Forsørgere.

At gammel indgroet Fordom, tildels Vane, har været en Baggrund for de tiltalte, tør jeg dristig antage uden videre Bevis, for hvem skulde det vel være ubekendt, at Kystbeboerne paa Steder, hvor Strandinger hyppigt indtræffer, anser det for lidet eller ingen Synd at borttage, hvad Søen næsten giver dem i Hænde. Foruden denne indgroede Fordom har et udsendt Rygte endnu mere formaaet disse ulykkelige til at hente den bedærvede og strandede Hvede, og dette Rygte var, at enhver maatte have Lov at tage saa meget af den i Skibet værende Hvede, som de kunde bjærge, siden Skibet var fuld af Vand og Hveden følgelig vaad, bedærvet og ubrugelig.“

„Jeg formener saaledes at have bevist, at foranførte Rygte har været til, før Baadselskaberne uddroge, og naar jeg nu atter bringer i allernaadigst Erindring, hvad jeg forhen har anført om enfoldige, uoplyste Kystbeboeres Fordomme i Henseende til strandet Gods, saa tør jeg dristig antage, at alle de ulykkelige tiltalte har handlet i god Tro, da de tog den strandede og bedærvede Hvede, og at de mere paa den Grund haabe at fritages for Straf.“

Derefter peger Lange paa, at adskillige Standspersoner har faaet af det strandede Gods, uden at hverken Bjærgeløn eller Told „er blevet erlagt“.

Den 24. Oktober 1800 faldt Højesteretsdommen, hvorved Straffen for størstepartens Vedkommende nedsattes til 2 Aars Tugthusarbejde, medens de, der havde gjort sig skyldige i Hæleri slap med to Maaneder. Den idømte Mulkt for Toldsvig bortfaldt.

Den forholdsvis lange Tid, der gik mellem Domfældelsen og Indsættelsen i Tugthuset, kunde tyde paa, at der har været Kræfter i Bevægelse for at faa en kgl. Benaadning i Stand, hvilket i saa Fald ikke er lykkedes, thi den 1. Maj 1802 aabnedes Tugthuset's Porte for det første Hold, ialt 20 Personer. De næste 20 Mand indsattes 20. Juni 1804, og sidste Hold, 16 Mand, indsattes 20. Juni 1805 og løslodes 1806.

Endnu mangler der en Snes Personer, men da deres Navne ikke findes i Viborg Tugthusprotokol, har de maaske afsonet Straffe andetsteds medmindre de da ikke er døde, før Afsætningen kunde finde Sted, eller har unddraget sig Straffen ved Rømning.

Dramatisk Redningsarbejde

omkring »Auraka«s Stranding
paa Aggertangen 1878

Den 19. Februar ved Midnatstid gik Skonertkuf „Eureka“ paa Grund $1\frac{1}{2}$ Mil Syd for Stationen „Vester Agger“. Kl. 5 om Morgenen fik Opsynsmanden Besked om Strandingen. Paa det paagældende Tidspunkt var der frisk vestlig Kuling og høj Sø.

Saa hurtig som muligt blev Redningsbaaden bragt til Strandingstedet og straks sat i Sæn. Skibet stod ca. 1200 Alen fra Land, med Bougen lige ud mod Havet.

**Hele Besætningen sad i Vantet, da
Dækket stod under Vand**

Da Havet til Stadighed gik ind over Skibet, havde hele Besætningen søgt Tilflugt i Stortvantet, hvorfra de ventede paa Redning. Redningsbaaden kom godt fra Land og naaede heldigt ud til Skibet, men paa Grund af den høje Sø, i Forbindelse med en rivende Strøm, var det ikke muligt at faa Forbindelse med dette. Efter store Anstrengelser lykkedes det dog at opfange en af de skibbrudne udkastet Line, hvortil en af Redningsnaadens Dragliner befæstedes.

**De skibbrudne maatte springe i Havet
— og Redningsbaaden strandede!**

Det var imidlertid ikke muligt at komme Skibet nærmere end at de skibbrudne maatte springe i Sæn. Paa denne Maade reddedes een Mand, som med en Line om Livet kastede sig i Havet.

Imidlertid rippede Redningsbaadens Anker, og Baaden førtes ned paa en indenfor Skibet af Strømmen dannet Sandbanke, hvor den ikke kunde flyde naar Braaddet faldt, og hvor dens Selvlænsningsevne gik tabt ved Berøringen med Banken. Under Redningsmandskabets Anstrengelser for at bringe Skibet ud af denne livsfarlige Stilling, tabtes Forbindelsen med Skibet, idet Linen maatte kastes los.

Trods udmattede og forkomne af Kulde gav Redningsmandskabet ikke op.

Skønt Folkene var meget udmattede og derhos i høj Grad forkomne af Kulde, da de uafbrudt overskyldes af Søerne, genoptog man dog, saa snart Baaden var kommet flot, Forsøgene paa at nærme sig Skibet, og paa Opfordring af Opsynsmanden begav tre af de skibbrudne sig ud paa Klyverbommen, og efter at man lykkelig havde opfanget en derfra udkastet Line, sprang

disse tre Mand i Sæn, og optoges i Redningsbaaden.

En fjerde Mand, som endnu var tilbage i Stortvantet, sprang ud derfra, og haledes ligeledes ind i Baaden, som derefter heldigt naaede Land, omtrent fire Timer efter at den var gaaet ud.

Aarsagen til Strandingen var Taage og Strømsetning.
Maagen.

Brig »Brierley Hill«s Stranding

ved THORUP STRAND

10 Raketter affyredes - men ingen ombord kendte deres Brug.

Een Mand svømmede i Land — medens 7 druknede

Den 25. December 1877 gik en gammel skrøbelig Plimsoller, Brig „Brierley Hill“, paa Grund $\frac{1}{2}$ Mil Øst for Thorup Strand.

Ved 8-Tiden om Aftenen var Skibets Lanterner observeret tæt under Land. Mandskabet, samt 4 Transportheste, kom hurtig tilstede, og ved halvti-Tiden var man ved Strandingstedet med Raketapparaterne.

Paalands Storm og Mørke

Paa dette Tidspunkt blæste der en Storm med svær Sø og Højvande over Stranden. Desuden var det mørkt, og meget vanskeligt at orientere sig. Omtrent samtidig med Redningsmandskabets Ankomst faldt Skibets Master overbord, men et enkelt Lys, formentlig Sidelanteren, bemærkedes paa Agterskibet.

10 Raketter — uden Resultat

Der affyredes efterhaanden hele 10 Raketter, men uden Resultat. Det var paa Grund af Mørket umuligt at se, om nogle af disse havde ført Linen over Vraget, der laa ca. 100 Favne fra Land, og der blev ikke fra dette gjort noget somhelst Tegn til, at Forbindelsen var tilvejebragt.

Een Mand kom i Land

Efter at den 10. Raket var sendt ud, kom en Mand af Besætningen svømmende i Land. Han var yderst forkommen, og var først efter nogen Tids Forløb i Stand til at give en forstaaelig Forklaring.

Han forklarede, at Besætningen ialt udgjorde 8 Mand, af disse var 6 omkomne da Dækket, kort efter at Rigningen faldt, skiltes fra Skibet.

Han selv, samt endnu en Mand, havde bjerget sig paa en Flage fra Agterskibet, fra hvilken de dog snart skylledes bort, hvorved den anden Mand, som ikke kunde svømme, druknede.

En af de første Raketter havde lagt Linen over Skibet, men ingen af Mandskabet kendte dens Brug; hertil kom, at Kaptajn og Styrmand, samt en Del af Besætningen var berusede. Skibet var gammelt og brøstfældigt.

Iøvrigt var Aaret 1877 at betegne som et Strandingsaar, idet der i Tiden fra 1. April 77 til 31. Marts 78 strandede ikke mindre end 101 Skibe paa Kongeriget Danmarks Kyster.

Saaledes i	Hjørring	Amt 32
	Ringkøbing	- 19
	Thisted	- 17
	Holbæk	- 7
	Bornholm	- 7
	Frederiksborg	- 6
	Randers	- 5
	Præstø	- 4
	Ribe	- 2
	Odense	- 1
	Aalborg	- 1

Ialt 101

Maagen.

Special-Søkort over Nordssæn

Statens Søkort-Arkiv har imødekommet et Ønske fra det havgaaende Fiskeris Side ved at fremstille de to første Special-Søkort over den sydlige Del af Nordssæn ved at indtegne Vanddybder og Dækkelinjer. Det er Meningen at tegne yderligere fire Kort i Maalestok 1:250.000, men man ønsker, at Fiskerne først skal kritisere Kortene, naar disse har været i praktisk Brug i nogen Tid. Derefter gaar man videre med det temmelig omfattende Arbejde. Kortene er netop i disse Dage sendt i Handelen, og alle interesserede Fiskere kan købe dem hos de sædvanlige Søkortleverandører.

„Tidsskrift for Redningsvæsen“

Ansv. Redaktør Jørg. Pedersen, Ydby St., Telf. Ydby 70.

Ekspedition:

Forretningsfører Gadgaard Nielsen, Lemvig, Telf. Lemvig 15.

Hovedbestyrelse:

Fmd. Wenzel Rasmussen, Havnevej 223, Grenaa, Telf. 337. — Kasserer Peder Munk Pedersen, Nørre Vorupør, Tlf. Nørre Vorupør 4. — Gustav Hallgreen, Rolfsvej 139, Esbjerg, Telf. Esbjerg 375. — N. C. Jensen, Bjerregaard — Kr. Styrbeck, Thorup Strand, Telf. Thorup Strand 3. — Jens Nygaard, Harboøre, Telf. Harboøre 71. — Aage Pedersen, Snogebæk, Nekso.

HIRTSHALS

Hans Svendsens
SKIBSBYGGERI

Alt i Nybygninger
samt Reparationer
Hirtshals . Telefon 132

A/S Hirtshals Fryse- & Kølehus
Hirtshals Isværk

Telefon 70

A/S HIRTSHALS BANK
Filial af A/S Hjørring Diskontobank
Tlf. 44 . 244

HIRTSHALS SØMANDSHJEM

Telf. 37

God borgelig Middag - Pæne Værelser

Bestyrer Niels Samuel

CHR. JEPSEN - Telefon 39

Altid 1. Kl.s Kød og Paalæg

»VIOLA«

Telef. 74 - CARL JENSEN - Hirtshals

Frugt - Blomster - Kranse

LEVORSEN & JØRGENSEN

Lys . Kraft . Skibsinstallation

Betjening Dag og Nat

THYLANDS BANK

HURUP

Bedsted . Hørdum . Koldby . Vestervig

Marsø
Støbegods

NY BØGER

„Limfjorden“. Turistforeningen for Danmark har udsendt sin Aarbog for 1959. Det er en smuk Bog — trykt paa fint Papir hos Rasmussen, Ringkøbing.

For os der bor omkring Limfjorden og maa være betaget af denne vor længste Vandvejs Skønhed i de vekslende Aarstider, er det en stor Oplevelse at læse og lære om denne Fjord, om Mennesker og Landet omkring Fjorden. Ligeledes har Bogen en stor Opgave, som det ogsaa er tænkt, at være en Gesant for Turismen, at fortælle de mange der endau ikke har set Limfjorden eller læst noget videre om den, hvor henrivende Landet mod Nord er.

Det er Holger Rasmussen, der fortæller, og fortæller godt om gammelt og Nyt, støttet af en Række Billeder, der giver deres Bidrag til Helheden. Limfjorden, aabnet og lukket, hedder hans Afsnit, der følges op af Palle Laurvigs Artikel „Limfjorden fra Øst til Vest“, og det vil jo sige en Kortlægning i Ord og Fotos paa 135 km. Ja, saa lang er virkelig vor kære Limfjord, som Blæsten har gaaet stridt over igennem Tusinde Aar og saa skøn som nogen-sinde snor sit Baand mellem gule Lerskrænter og grønne Marker.

H. Norgaard Pedersen fortæller om Lystsejlad i Limfjorden, og det er efter hans Mening den bedste Maade at lære Fjord og Land at kende paa — og rigtigt er det. Her er Plads til alle Sider at vende Skuden paa.

Et Afsnit af Holger Rasmussen beretter om Limfjordsfiskeri i Tusinder af Aar. Vi præsenteres for den gamle Fisker og de gamle Redskaber igennem skiftende Tider helt op til vor Tids Fisker og hans tekniske Udstyr paa de forskellige Felter, hvor selv ikke det stærkt voksende Indslag af Lystfiskeri mangler.

Og endelig synger Digterne om Limfjorden. Dette Afsnit er betroet Hans Poulsen, der giver en lille Smagsprøve af Prosa og Vers skrevet af forskellige Digtere.

Sluttelig omtaler Jan Zebrantsen Limfjordens Malere. Det er som allerede nævnt en fin Bog i Tekst som Billeder, Udstyr og Trykning — fornemt.

Og hvad der er det vigtigste: den har løst sin Opgave, nemlig at fortælle om hvor smukt Limfjorden og Landet er heroppe mod Nord.

Fornøjelig Haardkogning

Max Schulman: „Ned med Nakken, mine Herrer“ (Gyldendal). Moderne amerikansk Humor skal være haardkogt, barsk, dristig lige til Stregen (og ikke længere) og barok med Hensyn til Ordvalg og Overraskelsesmoment. Schulmans Bog opfylder Betingelserne. Han blander sin Cocktail mesterligt, og det er vanskeligt at lade være med at søbe den i sig, selv om Eftersmaget kan fornemmes noget flad. Det er jo saa kosteligt at more sig, og det kan man ikke undgaa i denne Yankees Selskab. Og man opdager, hvis man kikker lidt nøjere efter, at han jo egentlig er rar og holder af Mennesker, ja, endog sine egne Landsmænd, som i plukket og nøgen Tilstand sættes paa Spid og naadeløst drejes over et forsvarligt Blus. Vist er han rar, ogsaa udover det Humør, som man skrupgriner af. Saa faar man se igennem Fingrene med, at han nu og da trænger til at faa Munden skyllet, ikke med sin egen Cocktail, men med absolut rent Vand.

K. B.

LEMVIG

E. SMEDEGAARD

Solo - Gulds - og - Sølv - Optik
Telefon 194 LEMVIG Telefon 194

LEMVIG SKIBSVÆRFT

Nybygninger og Reparationer

P. Poulsen - Telefon 209

LEMVIG SVINESLAGTERI A/S

TH. 708 . 108

A. HONORÉ

Isenkram og Udstyrsforretning

TORVET 3 - LEMVIG - TELF. 408

MINERALVANDSPABRIKKEN

»IDEAL«

TH. 123

Aktieselskabet

LEMVIG BANK

TH. 777

Kontorer i

Bækmarksbro - Bøvlingbjerg - Harbøre - Thybørn

LEMVIG FISKEAUKTION

statsautoriseret

v. P. Trillingsgaard

Auktionshallen TH. 335 - Auktionskontoret TH. 613 - Privat 804

LEMVIG VAADBINDERI

Viggo Jeppesen . Telf. 603

Al Slags Vaad og Travl leveres omgaaende

Brdr. Andersens

MASKINVÆRKSTED

Lemvig Havn . Telf. 594

Filial: Thybørn . Telf. 29

JESPER PEITERSEN

Fiskeri- og Skibsartikler

LEMVIG - - - TELEFON 246

Filialer i Thybørn og Thorsminde

Dampskibs-Aktieselskabet

»Myren«

Korresponderende Redere

HOLM & WONSILD

SKAGEN

SKAGENS FISKEAUKTION

statsautoriseret v. Aage Geismus - Telegr.-Adr.: Fiskeauktion

Telefoner: Kontor 41200 (Statst.) Privat 41029 (Statst.)

Skibsproviantering . Etableret 1909

P. Saxberg

Indehaver: Paul Saxberg . Skagen

Telefon 4 11 44 (7 Linier)

Adresse: Havneplads 16-18

Telegramadresse: »Saxbergship«

Magasin
Skagen

TELEFON 4 10 27
POSTGIRO 4403

HARALD PEDERSEN

A/S Skagens Kul- og Trælastforretning

Telefon 41277 . 2 Lin.

Karstensens Skibsværft

Skibs- og Baadbyggeri

Telefon 41201

OSCAR SKOUGAARD

aut. Installatør . Telefon 41348

SKAGEN

AKTIESELSKABET

SKAGEN ISVÆRK

Skagen . Telf. 41538

THISTED

Krogline og Fisketvist „Nordvest“ er bedst!

JOHS. HAANING . THISTED

Telf. 353

RESERVERET

MINDESMÆRKER

Brdr. Jensen . Sten- og Billedhuggeri

Thisted . Telefon 84

RESERVERET

ESBJERG

N. N. NIELSEN . MASKINFABRIK

Esbjerg . Telf. 429

v. E. Nielsen og G. Eriandsen

Repræsentant for »TUXHAM«

LEDIG

C. M. Nørskov Laursen

Maskinfabrik I/S . Thf. 761

Dækmaskineri spec. for Fiskefartøjer

N. P. Jensens Skibs- og Baadebyggeri

Esbjerg gl. Havn

Telefoner: 584 og 2283 - Privat 718

anbefales med saavel Nybygning
samt Reparation

BRØDRENE MATHIASSEN

Ny Havn

Thf. Kontor og Lager 47, privat 386

H. J. CHRISTENSEN & SØN

Vaadbinderi og Tovtjæreri

Ny Havn - Telefon 2153

H. J. Christensen privat Telefon 1462

LEDIG

P. Rasmussen & Co

Maskinfabrik — Telefon 888

P. Rasmussen priv. Telf. 717

ROUST & NIELSEN

Maskinværksted

Ny Havn

Telf. 387

Gravmonumenter

Martin Billeschou

Stormgade 59

Telefon 838

1/5 Em. Z. Svitzers Bjergnings-Entreprise

Grundlagt 1833

KVÆSTHUSGADE 1 - KØBENHAVN K.

CENTRAL 5195 — UDENFOR KONTORTID CENTRAL 5195 A

TLGR.-ADR.: SVITZERSALVAGE

LEDIG

Thyborøn Fiskeauktion
(Statsautoriseret)
v. Alb. Steen
Tlf. Thyborøn 57 Omst. til Priv.

Martin Herups
Vaadbinderi
Thyborøn Havn

**DAMPSKIBSSELSKABET
PAA BORNHOLM**

af 1866

KØBENHAVN - RØNNE
og omvendt

Daglig Afg. fra København Kl. 23,15
" " " Rønne " 22,45
med M/S „Kongedybet“,
M/S „Rotna“ og M/S „Hammershus“

Selskabets Ekspeditioner:

KØBENHAVN Havnegade 27. Tlf. Minerva 1888
Kontortid 8-18, Søndage 8-9 Fm.

RØNNE: Ved Havnen, Tlf. 1888. Kontortid: 8-12
13-18, Søndag 8-9 Fm.

LEMVIG TANDTEKNIK

J. Holmstrup

Alt i moderne Teknik

Torvet 1 - Telefon 245

KØB

DANSK

**IVER CHRISTENSEN
VAADBINDERI
SKAGEN**

Etabl. 1878 - Telefon 4 14 77 og 4 10 48

Danmarks største
Trawl- og Vaadbinderi

Filialer i Esbjerg, Hirtshals, Strandby
og Marstrand

C. K. HANSEN

Skibsreder og -Mægler

AMALIEGADE 35 KØBENHAVN
Telefon Centr. 72 (13 Ledniger)
Havari-Telefon Dag og Nat. Central 53010
Telegram-Adresse HANSEN

Korresponderende Reder for

DANNEBROG

Skaarup & Salskov
Smede- & Maskinværksted
Thyborøn . Tlf. 61

Indehaver: J. Salskov

**Sømandshjemmet
& Afholdsrestaurant**

★
Thyborøn . Telefon 4

RESERVERET

Redaktør: Jørgen Pedersen, Ydby. Forretningsfører: Bogtrykker Gadgaard Nielsen, Lemvig

GADGAARD NIELSENS BOGTR.-LEMVIG

LEMVIG
CENTRALBIBLIOTEK
LÆSESTUEN

Nr. 8

1. August 1958

25. Aarg.

REJS MED

D. F. D. S.

DET FORENEDE DAMPSKIBS-SELSKAB

Tryksager af enhver Art faas hurtigt og billigt

Varegården - Telf. 15

GADGAARD NIELSENS BOGTRYKKERI - LEMVIG

Kjoler - Frakker
Senge-Udstyr
KONTANT
Jørgensen
Esbjerg

LEDIG

Marketenderiet
„NY HAVN“
ESBJERG
Indeh. Svend Jørgensen
Kaffe og Smørrebrød
Telefon 1992

Damp-
skibsselskabet
TORM
København

LEDIG

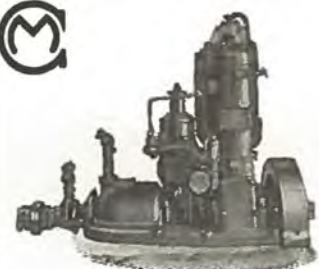
Brugsforeningen
»FREM«
Kolonial- & Skibshandel
Telefon 372 - 872
Skolegade 40, Esbjerg

AKTIESELSKABET
DET ØSTASIATISKE KOMPAGNI

Esbjerg

Vestjysk Krystal Isværk ^{a/s}

Telefon 66

Motorer
i Størrelserne
25 - 330 HK

Grenaa Motorfabrik

Telf. 666

DANMARKS
HANDELS- & SØFARTS-TIDENDE
Uafhængigt Ugeblad for Udenrigshandel og Shipping
Abonnement: 20 Kr. aarlig,
bestilles paa ethvert Posthus samt paa Ekspeditionen
Vesterport 422 - København V. - Telefon Byen 1457

Sparekassen for Lemvig og Omegn
Stiftet 2 August 1847   Telefon 131 - Postg. 851.00
Kontortid: 9,30 - 11,30 og 14 - 16
Fredag 9,30 - 11,30, 14 - 17,30, Lørdag 9 - 12
Thyborøn Ald. - Til. 148
Kontortid: 10,30-12 og 16,00-17,00 - Lørdag 10,30-12

Hirtshals
Fiskeriauktion
N. C. Jensen
- statsaut. -
Telefon 34   Privat 54

LEDIG

LEDIG

Carlsen & Aaens
Vaadbinderi
Hirtshals - Til. 180

VIKINGEN

Havets - Havnens - Handelens og Hjemmets ill. Magasin

Skandinaviens største mest læseværdige
og rigt illustrerede maritime Magasin.

Abonnement Kr. 15,00 aarl., Kr. 3,75 kvartaarlig
Kontorer: Christiansborggade 1, København

Tidsskrift for Redningsvæsen

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 8

1. August 1958

25. Aarg.

En Redningsdaad

med efterfølgende Uddeling af Belønninger

Ved P. Christensen

Nutidslæsere, der har eller har haft Deres Gerning paa Søen, vil sikkert modtage nedestaaende Beretning med Interesse, om end den Begivenhed, som her er Tale om, ligger omtrent 100 Aar tilbage.

kommen. — At Redningsbaadens Mandskab, hedder det, ved denne Lejlighed har handlet med ufortrøden Anstrengelse, Mod og Aandsnærværelse og under Fare for eget Liv, fremgaar af alle Øjenvidners Udsagn.

Den 19. Oktober 1863, om Morgenen mellem 3 og 4, strandede ved Lønstrup Briggen „Stewer Wustrow“, Kaptajn J. J. Schwenn, af Wismar, paa Rejse fra Hartlepool til Hjemstedet med en Ladning Kul. Strandingen observeredes henimod Kl. 6, hvorefter saavel Redningsbaad som Raketapparat straks blev bragt til Stedet. Skibet var stødt paa 2. Revle og var allerede fyldt med Vand. Ved det første Redningsforsøg lykkedes det ikke at foretage noget til Skibsmandskabets Redning, paa Grund af den stærke Strømsætning og de voldsomme Braadsøer. Baaden drev bort fra Skibet og kom i Land ca. 2 km Øst for Strandingsstedet, hvorfor den maatte anbringes paa Vogn og køres Vest paa. Ved det 2. Forsøg blev 10 Mand af Besætningen reddet ved, at disse een efter een maatte springe overbord og ved Hjælp af en tilkastet Line blev halet ombord i Redningsbaaden, der som Følge af den høje Søgang og de omflydende Vragstykker ikke kunde komme Vraget nær. Kaptajnen, der var i 60 Aarsalderen, havde ikke Mod og Kræfter til at kaste sig i Havet, hvorfor Redningsbaaden maatte gaa i Land med de bjærgede Søfolk og lade ham alene tilbage; en Flodbaad, som ogsaa var gaaet ud, maatte heller ikke at naa tæt ind til Vraget. Ved 9-Tiden kæntrede Skibet, dog saaledes, at Stormasten, i hvilken Kaptajnen havde søgt Tilflugt, endnu ragede op over Havoverfladen. Redningsbaaden gik nu ud for 3. Gang, men da det var umuligt at arbejde sig gennem Brændingen, maatte den vende med uforrettet Sag. Først, da Baadmandskabet foretog det 4. Redningsforsøg, lykkedes det at komme Skibsvraget saa nær, at man kunde redde Kaptajnen, der naturligvis var meget for-

kommet. — At Redningsbaadens Mandskab, hedder det, ved denne Lejlighed har handlet med ufortrøden Anstrengelse, Mod og Aandsnærværelse og under Fare for eget Liv, fremgaar af alle Øjenvidners Udsagn.

Ifølge Kaptajnens Forklaring var det Tykning og Strømsætning, der havde bragt Skibet ud af Kurs. Hverken Skib eller Ladning var assureret, saa Kaptajnen, der ejede en ottendedel af Skibet, led et føleligt Tab.

Ved en Sammenkomst Nytaarsdag 1864 paa Hotel du Nord, Hjørring, arrangeret af Konsul Chr. H. Nielsen, der er blevet berømt for sit Arbejde for Vendsyssels Opkomst, fik de modige Redningsmænd under højtidelige Former hver overrakt en Pengebelønning. Begivenheden, der i sin Tid vakte berettiget Opsigt, fortjener at blive draget frem nu, saa mange Aar efter, og det saa meget mere, som slige Tildragelser sjældent bliver kendt af Eftertiden. Beretningen om Mødet, som skyldes en Deltager, lyder i Datidens Sprogbrug saaledes:

Efter at Opsynsmanden for Redningsstationen i Lønstrup, fhv. Skipper P. Th. Beck, havde opstillet de 15 Fiskere, som med megen Livsfare den 19. Oktober 1863 ud for Lønstrup havde frelst en skibbrudnen Besætning paa 10 Mand, tiltalte Konsul Chr. H. Nielsen disse saaledes:

Mine Venner fra Lønstrup!

Kække, modige og menneskekærlige Mænd. Da vi sidste Gang var forsamlede, da var det paa Stranden ved Lønstrup. Det gjaldt da om intet mindre end en Kamp paa Liv og Død mod de oprørte Elementer, det fraadende og vrede Hav med sin rivende og voldsomme Strømsætning og den hvinende og vilde Storm. Det gjaldt da om intet mindre end at vove Livet for at redde andres, eder ubekendtes Liv. Men skønt I nu alle kun er simple Fiskere, saa behøver I dog ingensomhelst Tilskyndelse eller Løfte om Belønning for eders menneskekærlige

Daad, idet I gik frejdigt og frit af egen Drift, og eders ædle Bestræbelser blev ved den Almægtiges Bistand kronede med Held. Jeg skal nu tillade mig at spørge d'Herrer, som har bærer os med Deres Nærværelse, og hvorfor vi ret meget takker Dem, om der kan tænkes nogen ædlere Daad.

Det var den 19. Oktober sidstleden, da Brig „Stewer Wustrow“ forulykkede ud for Lønstrup. Besætningen, 10 Mand, var stedt i den yderste Nød. De 15 brave Mænd var imidlertid ikke sene, de ilede straks de ulykkelige Skibbrudne til Hjælp, og efter fire anstrengende og vovelige Forsøg, hvoraf de to dog mislykkedes, lykkedes det dem ved Guds Bistand at redde dem alle, og skal jeg bemærke, at dersom de ikke var blevet reddede, som de blev, da vilde de alle været blevet der og omkommet, idet Skibet øjeblikkelig derefter adsplittedes.

Det er mig derfor særdeles kært igen i Dag at kunne bringe eder de frelste Skibbrudnes inderligste og hjerteligste Tak, og det er mig ikke mindre kært at kunne overlevere eder en Belønning af 16 dobbelte Frederiksdorer, hver især nedlagt i en smuk lille Æske, paa hvis Laag findes anført den belønnedes Navn samt Belønningens Betydning. Disse skal jeg nu fordele iblandt eder. Som Fører af Redningsbaaden skal jeg paa nævnte Regerings Vegne overlevere Dem Jens Nielsen 2 dobbelte Frederiksdorer for Deres udviste ædle Daad. De øvrige Personer fik hver 1 dobbelt Frederiksdor.

Jeg skal tilføje min egen inderlige Tak, fordi I har givet mig en saa smuk Lejlighed til at til at søge eder belønnede.

Jeg skal nu slutte med det inderligste Ønske og Bøn til Gud om, at vor fælles Moder, vort elskede Fødeland, det gamle Danmark, ingen-sinde i Farens Stund, eller naar det gælder om Opfyldelsen af Pligtens og Ærens Bud, maa savne saadanne brave og modige Mænd. Den Almægtige beskytte og beskærme vort dyrebare Fødeland mod indre Splid og ydre Vold. (Krigen i 1864 var allerede begyndt).

Opsynsmanden (Beck) takkede derpaa paa Redningsmændenes Vegne Konsul Nielsen for sin, saa vel ved denne Lejlighed, som saa ofte tidligere, mod Kystboerne udviste Velvilje, og Kammerraad Qvistgaard (Folketingsmanden) bad om Ordet og tolkede sin Tak til de brave Kystboere, der ved deres smukke og menneskelige Handling bevirkede Anerkendelse fra Udlandet og bragte Hæder over saavel dem selv som deres Landsmænd, og haabede heri at se et Bevis for, at Danmark ikke mangler Mænd i Søværnet, der, naar det gjaldt, vilde vise Mod og Uforfærdethed.

Handlingen var i det hele taget højtidelig og gribende, hedder det til Slut, og efter at den var tilendebragt, flokkedes de mange tilstedeværende om de hæderlige Redningsmænd for at give dem et kærligt Haandtryk.

Motor-Redningsbaaden »Skagen-Havn« ombygget og moderniseret

Motor-Redningsbaaden „Skagen-Havn“ har i Sommer gennemgaaet en omfattende Ombygning og Modernisering i Forbindelse med almindeligt Hovedeftersyn paa Orlogsværftet.

Motor-Redningsbaaden er saaledes i Lighed med Motor-Redningsbaadene „Hvide-Sande“, „Thyborøn“ og „Hirtshals“ blevet forsynet med fast indbygget Overbygning af Letmetal med vandtæt Motorrum og Lærum agter for Baadens Fører og Besætning, hvorved der bydes de ombordværende saa god Beskyttelse mod Vejr og Sø, som Pladsforholdene ombord tillader det.

Baadens Udstyr i Almindelighed er forbedret efter de Erfaringer, der er gjort med tilsvarende Baade saavel her i Landet som i Udlandet.

Baadens Skrog er uændret, men Dækpartiet har faaet nyt Udseende, idet Baaden er blevet delvis overbygget.

Fra for til agter er sket følgende Ændringer: Bølgebryderen er forlænget med $\frac{3}{4}$ Meter; Forlængelsen betyder, at der ikke „staar“ saa meget Vand i Forskibet.

Over Motoren — en amerikansk „Gray“-Marinemotor paa 80 HK — er bygget et stort vandtæt Motorrum af Letmetal. Motorrummet er lukket med en vandtæt Dør i Agterkant af Motorrummet, men Overbygningen paa Motorrammen er forlænget agterefter, saaledes at der agten for Motorrummets vandtætte Agterskod fremkommer et overdækket Rum, hvor der kan sidde 3—4 Personer paa hver Side beskyttet mod Søen. Det overdækkede Rum er aabent agter efter mod Førerens Plads, der saaledes er placeret med frit Udsyn over Maskinoverbygningen, men skærmet af denne og af en bred indstillelig Forskærm med Vinduer.

Isforhudningen er fornyet, og Roret er forstærket, ligesom Styreevnen er forbedret.

Paa Baadens Sider er anbragt et Gelænder, der om ønskes kan lægges ned, og paa Motorrummets Overbygning er anbragt et fast Gelænder. Det bliver saaledes sikrere at færdes mellem Forskib og Agterskib, og Skibbrudne faar noget at holde sig fast til, mens de tidligere maatte klare sig bag en ret lav Lønning.

Motor-Redningsbaaden er yderligere forsynet med et tidssvarende Radiotelefonanlæg, Pejleapparat, 2 kraftige Projektører (een For og een Agter) m. m.

I Modsætning til tidligere betjener Baadformanden selv Motoren under Sejlads.

Motor-Redningsbaaden forventes at være sejlklar fra Værftet i Løbet af den nærmeste Fremtid.

— STØT BLADETS ANNONCØRER —

Mands Minde

85 Aar

Fhv. Baadmand Jørgen Kr. J. Styrbæk, Thorupstrand, fylder den 18. August 85 Aar.

80 Aar

Fhv. Opsynsmand Lars M. Sørensen, DM, Løkken, fylder den 25. August 80 Aar.

75 Aar

Fhv. Baadmand Ingvar Olsen, DM, Hvide Sande, fylder den 4. August 75 Aar.

70 Aar

Fhv. Baadmand Jens Knudsen, Blaavand, fylder den 25. August 70 Aar.

50 Aar

Betjeningsmand ved R/St. „Hennegaard“, Thomas Jensen, fylder den 2. August 50 Aar.

Baadmand ved R/St. „Stenbjerg“, Otto Mikkelsen, fylder den 29. August 50 Aar.

Redningsstationen „Gedsær“

I den ved Opsynsmand Rich. Hansens Død ledigblevne Stilling som Opsynsmand er fra 1. Juli ansat hidtilværende Baadformand ved Stationen Kaj E. Hansen og som ny Formand er ansat hidtilværende Baadmand William Christensen.

Carnegiefonden belønner Hverdagens Helte

med 16.000 Kr. og 6 Broncemedaljer samt et Antal aarlige Understøttelser. Følgende har reddet Mennesker paa Havet:

600 Kr. er tildelt: Mandskabet paa Kutteren „Susanne“ der den 14. Marts 1957 reddede 3 Mennesker fra at drukne ved Indløbet til Havn i Hvide Sande, hvor de var kærtret med en Motorbaad. Fiskeskipper Aksel Johannes Høj, Nymindegab, Fisker Niels Jensen, Bymarken, Ringkøbing, Fisker Frode Gejl Christensen, Hvide Sande, og Fisker Laurids Lunde, Hvide Sande, samt alle Carnegiefondets Bronce-medalje.

Fisker Niels Peter Jensen Munk, Stenbjerg, der den 15. August 1957 var med til at redde to Mænd, der var kærtret med en Pram mellem Klitmøller og Vorupør.

400 Kr. er tildelt: Fisker Christian Nystrup Andersen, Klitmøller, der var med til at redde to Mænd fra en kærtret Pram mellem Klitmøller og Vorupør.

Fisker Emil Thomsen, Stenbjerg pr. Snedsted St., der under Sildefiskeri reddede 3 Mænd fra at drukne fra en kærtret Pram.

Overlærer Ejlf Poul Wilmar, Ringridervej 78, Sønderborg, der den 8. August 1957 reddede tre forulykkede fra kollideret Skonnert og en Lystkutter i Sønderborg Havn ved at springe i Vandet i Mørke og svømme efter Lyden.

Dæksdreng Poul Nielsen, Grønnegade 13, Stubbekøbing, der den 5. Juli 1957 reddede en lille Pige, der var faldet i Vandet i Stubbekøbing Havn, fra at drukne.

Plejer Svend Aage Kallesøe, Staunsbølgade 45, Augustenborg, og Plejer Jørgen Sørensen, Kettingvej 63, Augustenborg, der den 9. Jan. 1957 reddede 3 Mænd, der var kuldsejlet paa Augustenborg Fjord, fra at drukne.

Skipperen svømmede i Land og sagde, han var strandet!

Tysk Lystsejler havde Uheld ved Hvide Sande. Opsynsmanden blev vækket om Natten, og Redningsbaaden maatte gaa til Undsætning.

Søndag Morgen den 6. Juli skete lidt Syd for Hvide Sande en Stranding, som skyldtes Strømsætningen. Det strandede Skib var en tysk Lystsejler, „Rane 2“ af Hamborg, som kom fra Helgoland og vilde gaa til Thyborøn.

Strandingen skete Søndag Morgen Klokken 3 ca. 45 Meter fra Land. Det blæste en Del af NV, men Havet var ret roligt. Da Ejeren blev klar over, at Lystsejleren var strandet, sprang han paa Hovedet i Havet og svømmede til Land, hvor han henvendte sig til Vagten paa Slusehuset. Her blev Opsynsmanden, Thomas Fjord, gjort bekendt med den kritiske Situation, og den tyske Skipper svømmede tilbage til Skibet, hvor ombord hans Kone og tre Børn befandt sig.

Det varede ikke længe, før Redningsbaaden var paa Stedet; men i Mellemtiden var der sket det, at Lystsejlerens Position var blevet ændret, da Strømmen havde ført den længere ind mod Land. Den laa nu paa saa lavt Vand, at Redningsbaaden ikke kunde komme i direkte Kontakt med den.

Redningsbaaden ankrede da op og skød en Raket med Line, hvortil der var fastgjort en Slæbetrosse, ind over det strandede Skib. Lystsejlerens Besætning halede Trossen ind, gjorde den fast, og Redningsskibet begyndte at trække ud. Efter 20 Minutters Forløb lykkedes det at faa Lystsejleren bragt flot og bugseret i Havn. Baaden havde ikke taget Skade ved Strandingen.

Saadan var de . . .

Muntre Tolderhistorier fra en svunden Tid

I Sommervarmen har Læserne Krav paa lidt lettere Stof, fastslaar Redaktionen af det fortræffelige Maanedsskrift for Toldvæsen „Dansk Toldtidende“, og derfor har man gravet frem nogle pudsige Toldhistorier, som ogsaa andre end Toldere kan have Fornøjelse af. Under Overskriften „Saadan var de . . .“ fortæller „N“ følgende muntre Træk:

Toldkontrollør Galdehveps havde et dejligt Fuldskæg. Vittigheden om Saltet uden Æg og Kysset uden Skæg vilde være daarligt anbragt i denne Forbindelse. Han syntes kun at være sammensat af to Bestanddele — Skæg og Temperament. Man sætter ikke frivilligt Haandfladen paa en overophedet Dampkedel. Paa samme Maade holdt man sig i respektfuld Afstand fra Kontrollør Galdehveps. Der var baade Ro og Orden i den Vejerbod, hvor han gjorde Tjeneste — selv Brækjern og Hammer kunde her haandteres lydløst.

Nu var der imidlertid kommet en ganske ung Mand til Tjeneste i Vejerboden. Da han ankom en Morgen, smed han i ungdommelig Overmod sin Bowlerhat paa Vejerbodens Gulv og satte sig herefter paa den af Hr. Galdehveps anviste Plads. — Kontrolløren ankom 10 Minutter senere og blev straks opmærksom paa, at der var noget galt i hans velordnede Samfund. Han gik hen til Bowlerhatten, trak højre Ben lidt tilbage, og med et Spark, der var en Fodboldspiller værdig, sendte han Hatten ned i den anden Ende af Vejerboden, idet han brølede: „Faa den Hat fjernet“. Mange nervøse Hænder bar den væk.

Unge Mennesker er imidlertid ikke særligt respektfulde — saa efter Frokosten var Bowlerhatten igen anbragt paa Vejerbodens Gulv. Galdehveps gik til Angreb paa den som en olm Tyr. Han lagde alle sine Kræfter i Sparket. Der lød et Brøl og en Hvæsen som fra en Dampventil efterfulgt af en Ed, der udtrykte Smerte. — Vor unge Ven havde anbragt et 20-Punds Lod i Bowlerhatten . . .

Der var ogsaa Toldkontrollør „Soda“. Han kaldtes saadan, fordi han altid forsøgte at af-tvinge „Kunderne“ Sodavand til en Whisky — iøvrigt et af de største Problemer, han sloges med i sin Toldtilværelse. Han havde Opsyn med Havnen, eller rettere sagt med et Par Assistenters, til hvem de løbende Forretninger og det mere anstrengende Arbejde var overdraget. „Soda“ hadede at blive stillet over for vanskelige Problemer, hvorfor han rent tjenstlig var noget tilbageholdende.

En smuk Sommermorgen fik han imidlertid Lyst til at gaa en Tur paa Havnen. Her mødte han en af sine Assistenters, netop som der kom

et større Dampskib ind i Havnen. Assistenten vilde gerne henlede Toldkontrollørens Opmærksomhed paa sin enorme Viden og sagde: Ser Hr. Toldkontrolløren, at Damperen er lastet mere end lovligt. Lastelinjemærket er under Vandlinien. „Betyder intet“, svarede „Soda“. „Ser han ikke, at det er Højvande i Dag . . .“

I gamle Dage fandt man ogsaa de mere militæriske Typer. Der var saaledes Toldforvalter Admiralsen. Hans Dag var præget af Præcision. Han mødte paa Slaget otte om Morgenen. Ved sin Indtræden i Ekspeditionslokalet ventede han at Personalet for op fra deres Pladser som smaa Raketter, hvorefter de i Retstilling og i Kor istemte: „Godmorgen Hr. Toldforvalter“.

Det var ligesom om Toldforvalter Admiralsen fik Luften paa Toldkæmret til at dirre af Strenghed. Middagspausen, hvor Toldforvalteren var hjemme for at spise, var saadan set den eneste Tid paa Dagen, hvor Luften blev mere mild og afdæmpet. Det var paa dette Tidspunkt, at den unge Assistent og den endnu yngre Kontorist fattede Interesse for hinanden. Da Toldforvalteren kom tilbage fra Frokost og kom ind i Ekspeditionskontoret, stod Assistenten og Kontoristen ikke ret og sagde: „Goddag Hr. Toldforvalter“ — nej, de sad i en omfavnelser. Toldforvalteren ænsede dem tilsyneladende ikke, men gik med afpassede Skridt ind paa sit Kontor og lukkede Døren. Kort efter flængedes Luften af en Kommando, som om en hel Armé skulde raabes op: „Hr. Assistent Hansen — herind!“

De, der havde været paa Vej til Guillotinen, og som kunde se Forgængernes afhuggede Hoveder i Kurven, kunde ikke have været daarligere tilpas end Hansen, da han gik ind til Toldforvalteren. Den almægtige paa Stedet talte: „Hr. Hansen, har De reelle Hensigter overfor Frk. Tusindfyrd?“ „Jo-h ja-h øh . . .“, maabede Hansen. Toldforvalterens Dom kom som et Lynnedslag: „Saa hold Fingrene væk, Hansen!“

For 50 Aar siden sad Toldkontrollørerne Sandersen og Smith og talte om gamle Dage. „Kan du huske“. — „Kan du huske“. — „Ak, ja“, sagde Sandersen, „men nu er der ingen Originaler tilbage“. „Dér tager du Fejl Smith“, brummede Sandersen, „i Dag er det os, der er Originalerne!“ . . .

Men lad os lige fortælle Historien om Assistent Grøn, der — som man siger — hverken havde opfundet det varme Vand eller den dybe Tallerken. Han gjorde for 70 Aar siden Tjeneste paa Toldboden. En Dag ankom der til Vejerboden en lille Pakke adresseret til den engelske Ambassadør. Pakken indeholdt nogle meget værdifulde Smykker. Da Grøn den Dag havde spist Frokost, lykkedes det for den spøgfulde Toldkontrollør Rose at anbringe den omtalte Pakke i Grøns tomme Madkasse.

Grøn havde tidligt fri den Dag, og han for-

Da Fregatten

»CORNELIA«

strandede ved Skagen 1790

v. P. Christensen

I „Jyske Efterretninger“ (det senere Aalborg Stiftstid.) nr. 49, den 10. December 1790 kan man læse følgende:

Fredag den 26. November sidst om Aftenen mellem 10 og 11 i en heftig Nordoststorm og i et oprørt Hav indstrandede Øst for Højen paa nordre Side af Skagen Kapt. Peder Richard af København med sit førte Fregatskib „Cornelia“, kommende fra Bordeaux og indehavende et lidet Parti af Vine, Brændevin, Catrineblommer, Cacaobønner og andet Stykgods. Uagtet Folkene ombord paa Skibet om Aftenen saa Fyret, var de dog ikke i Stand til at lægge Valen fra sig. Saa snart Skibet var stødt, krængede det om paa Siden, og de svære Brændinger gik lukt over samme. Besætningen, som bestod af 10 Mand, saa det altsaa umuligt at forblive paa Skibet, og ligesaa farligt ansaa de det at vove sig ud i Chaluppen, som i Brændingerne, efter Anseende, snart maatte forgaa. Dog besluttede de sig til det sidste, tog Olie med sig i Chaluppen, og udslog den efterhaanden mod de rasende Bølger, ved hvilket Middel — næst Gud — de dæmpede Brændingernes Magt og reddede sig lykkeligen til Land.

Men hermed havde deres Fare ikke Ende. De befandt sig nu i en mørk Nat paa den vilde Strand, i en øde Sandklit, og kunde for Tykning og Sandflugt ikke se for sig. De blev en Vej vaer, fulgte den og kom derved omsider til Skagens Kirke (den nu tilsandede), hvilken som bekendt ligger afsides paa en Bakke, kolde og vaade, udmattede og forvildede af Nattens Mørke og Sandflugtens svirpende og blændende Taage, ønskede de at kunde faa Ly i Kirken indtil Dagens Komme. De forsøgte altsaa at komme indad Kirkedøren — men forgæves. Ogsaa her var da et Blivested umuligt. De søgte og fandt nu et andet Vejspor, fulgte dette, men blev derved ikke førte til, men bort fra Byen, nemlig til et Sted omtrent en halv Mil sønden for Skagen paa Stranden, hvor nylig et fransk Skib var strandet. Da denne Vej ikke gik videre, vendte de igen om paa et nyt Vejspor, og dette førte lige til Byfogedens Gaard i Skagens Vesterby. Dog ikke alle naaede hertil; nogle faldt om af Mathed og blev liggende paa Vejen. Disse blev straks opsøgte og ved en Vogn afhentede for at bringes til Hus, men een fandtes allerede død, og en anden opgav sin Aand paa Vognen endnu før Ankomsten til Byen.

Styrmanden maa i denne Møje og Fare have været udrustet med ikke liden Sjæls- og Legemsstyrke, da han, foruden at slæbe sit eget vaade og „forkumrede“ Legeme omkring i det

lod om Eftermiddagen Toldboden medførende sin Mappe, hvori Madkassen blev transporteret. Toldkontrollør Rose satte sig hurtigt i Forbindelse med en af sine Venner, en Kaptajnløjtnant paa Holmen og formaaede denne til at stille paa Toldboden med to svært bevæbnede Soldater. Med Rose i Spidsen gik de herefter til Grøns nærliggende Bolig. Da der blev lukket op, førte Rose Ordet: „Det er frygteligt. Ambassadørens Smykker er forsvundet. De har vel ikke fjernet dem?“ „Nej, nej, hvor kan De dog tro det?“ svarede Grøn. „Se hellere efter, om De ikke skulde have faaet Smykkerne i Deres Mappe“, fortsatte Rose. Og saaledes gik Forestillingen videre, indtil Grøn med Forførelse konstaterede, at Smykkepakken laa i hans Madkasse. „De har udsat vort Land for den største Fare“, bemærkede Kaptajnløjtnanten. „jeg har Ordre til at føre Dem til Afhøring under Militær Bevogtning“. Og saa slæbte man af med den stakkels rystende Toldassistent — til Vejerboden paa Toldboden, hvor alt opløstes i Latter — og Historien afsluttedes med et Par Bajere, som Grøn iøvrigt fik Lov at betale.

„Ifi“s og „Hedvig“s Stranding paa Bornholm i 1880

Kaptajnen truede med Haandgribeligheder

Den 2. December 1880 strandede „Ifi“ af Rostock paa Salthanner Rev i Nærheden af Stationen Snogebæk.

Vinden var nordlig med Storm og tiltagende Søgang paa Revet. Redningsbaaden blev ved Assistance af en Del tilstedekomne Folk trukket ned paa Stranden og gik ud til Skibet, som viste Nødsignal. Redningsforetaget faldt heldigt ud, og Baaden modtog Besætningen, syv Mand, som landsattes.

— Paa samme Tid og paa samme Sted gik „Hedvig“ af Zingst paa Grund, og saa snart som Redningsbaaden havde landsat Besætningen fra førnævnte Skib, gik den ud til Skonnerten, men Kaptajnen vægrede sig ved at forlade Skibet, hvorfor Redningsbaaden med uforrettet Sag maatte vende tilbage. Samme Resultat havde Redningsbestyreren, da han selv var roet ud med Baaden, idet Kaptajnen endog truede med Haandgribeligheder, saafremt man ikke vilde forlade hans Fartøj.

Endelig, da Klokken var 1 om Natten vistes Nødsignal fra Skibet, og Redningsmandskabet, som for paakommende Tilfælde Skyld havde opholdt sig paa Stranden, tog da for tredje Gang ud med Redningsbaaden og bragte lykkelig 4 Mand i Land med denne.

— Storm og Søgang var Aarsag til disse to Strandinger.

tunge Sand, ikke blev forsagt under en anden vigtig Byrde, han bar paa sin Ryg, nemlig to smaa Dreng, hvilket af Forsynet saaledes anden Gang i denne ene Nat blev reddede fra Døden.

— Selve Skibet gik straks ganske i Stykker, Ladningen blev adspaltet og for en stor Del sønderslagen, saa at kun en liden Del er blevet bjærget.

Ny Redningsbaadtype

konstrueret i England

Søsættes fra aaben Strand og tildeles
40 engelske Redningsstationer

Det er ikke blot herhjemme, man er igang med at føre Redningsvæsenet i Trit med vor moderne Tid. Andre Lande er ogsaa beskæftiget med Udbygning og Modernisering, og denne Gang er det England, der meldes Nyt fra.

Det britiske Redningsvæsen, the Royal National Life-Institution, har i disse Dage præsenteret et interessant Resultat af fem Aars Konstruktionsarbejde, nemlig en 37 Fods Baad bygget af William Osborne, Ltd., Littlehampton, og beregnet for Brug paa 40 Redningsstationer, hvor man søsætter Baaden fra aaben Strand. Det engelske Redningsvæsen har ogsaa andre og større Baadtyper, men enten ligger de parat i Havne, eller ogsaa sættes de i Vandet fra specielt anlagte Beddinge.

— Den nye Redningsbaad koster ca. 23.000 lstr. eller ca. 450.000 Kr. og vejer 9,12 Tons. Den er selvrejsende og skulde forene de bedste Egenskaber fra eksisterende selvrejsende og ikke-selvrejsende Typer. Den er udrustet med to Perkins P4 (M) Dieselmotorer paa hver 43 BHK ved 2.000 Omdrejninger pr. Minut og med 2:1 Reduktionsgear. Farten er 8 Knob og Aktionsradius 110 Sømil.

— Med en Bredde af 11,6 Fod og med 1,5 Tons Vandballast hævdes Baaden at have større Stabilitet end hidtil kendte Typer. Prøver har vist, at den ikke kæntrer, naar en 13 Fods Bølge bryder over dens ene Side, medens en Baad af Liverpool-Type kæntrerede 11 Gange under 20 Prøver. Prøverne viste endvidere, at den nye Baad retter sig op meget hurtigere efter en Kæntring. Det opnaas ved hurtig Skiftning af Vandballasten til en Trimtank i Bagbords Side. Vandet passerer gennem to Rør med indbyggede Ventiler, som træder i Funktion, naar Baaden krænges over i en Vinkel paa ca. 110 Grader. Naar Baaden kæntreres til Styrbord, tager det den normalt 10 Sekunder at komme paa ret Køl, efter at den har haft Bunden i Vejret. Naar Baaden krænges til Bagbord, begynder

Overførslen af Vandballast lige før det Punkt, hvor den ellers vilde kæntrere, og herved hindres det, at den vender helt rundt.

Den nye Redningsbaad har to Cockpits med Sidekasser. Efter Kæntring er begge Cockpits tømt paa 10 Sekunder. Vandballasttanken under Maskinen fyldes automatisk paa 20 Sekunder og lænses automatisk, saa snart Baaden trækkes paa Land.

„Dana Rescuer“

med den ensomme Styrmand Walter Westborg har lidt Skibbrud et Sted paa Stillehavet. Det var Skruen, der var beskadiget. Det var Landsmænd, der tog sig af ham og hans Baad, nemlig „Johannes Mærsk“ der optog saavel Westborg som Redningsbaaden, og landsatte dem i Los Angeles. Der var dog ikke Tale om nogen egentlig Nødtilstand. Styrmanden var i bedste Velgaaende og vil sikkert — efter tilendebragt Reparation af Skaden — fortsætte sin Verdensomsejling, som nu har staaet paa siden Maj 1956. — De, der har set den lille „Dana Rescuer“, Claus Sørensens selvkonstruerede Redningsbaad, og læst, Beretningen om dens Fart over Verdenshavene, maa indrømme, at saavel Skib som Styrmand har været ude for Oplevelser, Vind og Vejr og Hav, der har vist, at der er Krummer i begge.

Da Barken »Sylphide« strandede ved Flyvholm

Den 13. December 1880 blæste der en haard Storm ind over den jyske Kyst og med Storm og høj Sø fulgte i disse Tider altid Strandinger. Ved 8-Tiden om Formiddagen gik saaledes Barken „Sylphide“ af Sarpsborg paa Grund $\frac{3}{4}$ Mil fra Stationen Flyvholm. Skibet stod ca. 200 Alen fra Land, og Redningsmandskabet, der lidt efter var paa Stedet, fik med første Raket Forbindelsen med Skibet etableret og Besætningen heldig bjærget ind paa Land. De 7 Mand var meget forkomne og 3 af dem stærkt forslaaet.

Kaptajnen og endnu 2 af Besætningen var skyllet over Bord tre Dage før Strandingen, og i den mellemliggende Tid havde Skibet været ude af Stand til at manøvrere. De øvrige reddede havde lidt meget under voldsom Storm og Søgang og havde maattet staa fastsurret ved Pumperne uden Drikkevand eller andre Næringsmidler.

Den paafølgende Dag indstrandede Skonneren „Margrethe“ af Nordlok ved Fjand. Den første Raket, der blev sendt ud, faldt foran Fok-

kemasten, men p. Gr. af Besætningens Udmatelse blev den ikke benyttet. En ny Raket gik ud fra Kutteren, men denne førtes i Læ af Skibet. En 3. Raket lagde Linen paany foran Fokkemasten, men da Besætningen stadig forblev uvirksom, sendtes ridende Bud efter Redningsbaaden fra Vedersø. Imidlertid gjordes et fjerde Forsøg med Raketapparatet, og Linen faldt paany foran Fokkemasten, men Besætningens Bestræbelser for at hale den til sig var forgæves. En femte sendtes derefter ud over Skibet, mellem hvis Master Linen faldt. Skibet forandrede nu sin Stilling og fik navnlig Boven nærmere Land, saa at to af Besætningen kunde arbejde sig ud paa Bovsprydet og hale den der hængende fra 4. Raket udkastede Line til sig. — Med megen Anstrengelse tilendebragtes den øvrige Forbindelse, og de ombordværende tre Mand kom i Land i Redningsstolen ved Midnatstid.

Besætningen havde bestaaet af fem Mand, men efter Indstrandingen blev en Mand revet ned fra Vantet af en Braadsø, forslod sig mod Dækket og skylledes overbord ligesom Skibets Fører, der efter de reddedes Udsagn, var meget udmattet, blev revet overbord fra Agterdækket og omkom i Bølgerne.

Maagen.

Tre Flyvere reddet paa Stillehavet

Tre Medlemmer af den 9 Mand store Besætning paa en Globemaster Transportmaskine fra det amerikanske Luftvaaben, der styrtede ned midt i Stillehavet, er blevet reddet efter 12 Timers Ophold i Vandet.

En Eftersøgningsmaskine saa de tre Mænd klamre sig til en stor Trækasse og udkastede en Tømmerflaade, som de straks kravlede op paa. Kort efter ankom en Helikopter fra et Hangarskib og bragte ved Hjælp af en Rebstige de tre Mænd i Sikkerhed.

Esbjergkutter redder 7 Sejlsportsfolk 100 Mil til Havs

Esbjergkutteren „Ocecia“, Skipper Oskar Elisen og hans Besætning reddede i Storm og høj Sø 100 Mil til Havs Besætningen 7 Mand paa en tysk Lystkutter, der havde faaet Roret knust af en Braadsø. Lystsejleren „Rhe“ var paa Rejse til Edingborg og Norge paa et Øvelses- og Ferietogt. Ombord var Skipperen, Hospitalslægen Dr. Herholz samt 6 andre Medlemmer.

„Rhe“ havde sendt SOS i 20 Timer. Under vanskelige Forhold reddede Esbjergkutteren saavel de 7 ombordværende som deres Skib og bugserede den til Esbjerg Havn.

HIRTSHALS

Hans Svendsens
SKIBSBYGGERI

Alt i Nybygninger
samt Reparationer

Hirtshals . Telefon 132

A/S Hirtshals Fryse- & Kølehus
Hirtshals Isværk

Telefon 70

A/S HIRTSHALS BANK
Filial af A/S Hjørring Diskontobank
Tlf. 44 . 244

HIRTSHALS SØMANDSHJEM

Telf. 37

God borgelig Middag - Pæne Værelser

Bestyrer Niels Samuel

CHR. JEPSEN - Telefon 39

Altid 1. Kl.s Kød og Paalæg

»VIOLA«

Telef. 74 - CARL JENSEN - Hirtshals

Frugt - Blomster - Kranse

LEVORSEN & JØRGENSEN

Lys . Kraft . Skibsinstallation

Betjening Dag og Nat

THYLANDS BANK

HURUP

Bedsted . Hørdum . Koldby . Vestervig

Marsø
Støbegods

Dansk Skibsfart har 115 Skibe i Ordre

Vi har en af Verdens mest moderne Handelsflaade

De danske Rederier har for Tiden et Nybygningsprogram, der vil koste 2 $\frac{1}{4}$ Milliard Kr., idet 115 Skibe paa tilsammen godt $\frac{3}{4}$ Million Bruttotons er i Ordre - samtidig med, at Fragtraterne falder og falder, og 35 danske Skibe paa ialt 118.000 Bruttotons er lagt op som Følge af Ledighed.

Handelsflaaden voksede i 1957 med 164.000 Bruttotons og omfattede ved Nytaar 616 Skibe eller 1.873.000 Tons, og i Dag, ved Midten af 1958, er Handelsflaaden paa 630 Skibe paa ialt 1.952.000 Tons, fremgaar det af Dampskibsrederiforeningens aarlige Skibsfartsberetning. Siden Krigen er Handelsflaadens Tonnage vokset kraftigt, men især blevet fornyet, idet gamle Skibe er blevet udskiftet med nye, saa ca. Halvdelen af den nuværende Tonnage er bygget inden for de sidste 5 Aar og knap 75 pCt. inden for de sidste 10 Aar.

Den danske Handelsflaade er i Dag en af de mest moderne i Verden. For faa Aar siden var over Halvdelen af Tonnagen forældet, og ikke en ringe Del mere end 40 Aar gammel.

Fragtraterne næsten halverede

Depressionen paa Verdensmarkedet har bevirket et Fald i Fragtratetallet fra 124 til 72 ved Udgangen af April i Aar, og nogen Bedring i Situationen paa Fragtmarkedet kan ikke spores nu. De danske Oplægningstal har i den sidste Maaned vist en mindre Nedgang, men det skyldes bl. a. Salg af nogle oplagte Skibe til Udlandet.

Den danske Skibsfart indsejlede i Fjor godt 1750 Mill. Kr. i fremmed Valuta, deraf 475 Mill. Kr. i Dollars. Netto har Handelsflaaden hjemført over 900 Mill. Kr., naar Rederiernes Udgifter i Udlandet tages i Betragtning, og saaledes dækket 70 pCt. af Underskuddet paa Handelsbalancen over for Udlandet.

Da Redningsvæsenet fik Tilladelse til at føre Splitflag

Tilladelsen blev givet ved Kong Christian den IXs Besøg i Klitmøller den 24. Maj 1882.

Under Hans Majestæt Kongens Besøg ved Redningsstationen Klitmøller den 24. Maj 1882 ved hvilken Lejlighed en Øvelse blev afholdt med Redningsbaaden, behagede det allerhøjst samme allernaadigst at tillade at der samtidig, naar Flag benyttes ved Redningsvæsenet, maa bruges Splitflag.

LEMVIG

E. SMEDEGAARD
Sole. Gulds. Silbere. Optik
Telefon 194 LEMVIG Telefon 194

LEMVIG SKIBSVÆRFT

Nybygninger og Reparationer
P. Poulsen - Telefon 209

LEMVIG SVINESLAGTERI A/S

TH. 708 . 108

A. HONORÉ

I senkram og Udstyrsforretning
TORVET 3 - LEMVIG - TELF. 408

MINERALVANDSFABRIKKEN

»IDEAL«

TH. 123

Aktieselskabet

LEMVIG BANK

TH. 777

Kontorer i

Bækmarksbro - Bøvlingbjerg - Harboøre - Thybørsen

LEMVIG FISKEAUKTION

statsautoriseret

v. P. Trillingsgaard

Auktionshallen TH. 338 - Auktionskontoret TH. 613 - Privat 804

LEMVIG VAADBINDERI

Viggo Jeppesen . Telf. 603

Al Slags Vaad og Travl leveres omgaaende

Brdr. Andersens

MASKINVÆRKSTED

Lemvig Havn . Telf. 594

Filial: Thybørsen . Telf. 29

JESPER PEITERSEN

Fiskeri- og Skibsartikler
LEMVIG - - - TELEFON 246

Filialer i Thybørsen og Thorsminde

Dampskibs-Aktieselskabet

»Myren«

Korresponderende Redere

HOLM & WONSILD

SKAGEN

SKAGENS FISKEAUKTION

statsautoriseret v. Aage Geismas - Telegr.-Adr.: Fiskeauktion

Telefoner: Kontor 41200 (Statst.) Privat 41029 (Statst.)

Skibesproviantering . Etableret 1809

P. Saxberg

Indehaver: Paul Saxberg . Skagen

Telefon 41144 (7 Linier)

Adresse: Havneplads 16-18

Telegramadresse: »Saxbergship«

Magasin
Skagen
VAL MARK
TELEFON 41027
POSTGIRO 4403

HARALD PEDERSEN

A/S Skagens Kul- og Trælastforretning

Telefon 41277 . 2 Lin.

Karstensens Skibsværft

Skibs- og Baadbyggeri

Telefon 41201

OSCAR SKOUGAARD

aut. Installatør . Telefon 41348

SKAGEN

AKTIESELSKABET

SKAGEN ISVÆRK

Skagen . Telf. 41838

THISTED

Krogline og Fisketvist „Nordvest“ er bedst!

JOHS. HAANING . THISTED
Telf. 353

RESERVERET

MINDESMÆRKER

Brdr. Jensen . Sten- og Billedhuggeri

Thisted . Telefon 94

RESERVERET

ESBJERG

N. N. NIELSEN . MASKINFABRIK

Esbjerg . Telf. 429

v. E. Nielsen og G. Erlandsen

Repræsentant for »TUXHAM«

LEDIG

C. M. Nørskov Laursen

Maskinfabrik 1/S . Tlf. 761

Dæksmaskineri spec. for Fiskefartøjer

N. P. Jensens Skibs- og Baadebyggeri

Esbjerg gl. Havn

Telefoner: 884 og 2283 - Privat 718

anbefales med saavel Nybygning
samt Reparation

BRØDRENE MATHIASSEN

Ny Havn

TH. Kontor og Lager 47, privat 388

H. J. CHRISTENSEN & SØN

Vaadbinderi og Tovtjæveri

Ny Havn - Telefon 2163

H. J. Christensen privat Telefon 1482

LEDIG

P. Rasmussen & Co

Maskinfabrik — Telefon 988

P. Rasmussen priv. Telf. 717

ROUST & NIELSEN

Maskinværksted

Ny Havn

Telf. 387

Gravmonumenter

Martin Billeschou

Stormgade 69

Telefon 838

^/s Em. Z. Svitzers Bjergnings-Entreprise

Grundlagt 1833

KVÆSTHUSGADE 1 - KØBENHAVN K.

CENTRAL 5195 — UDENFOR KONTORTID CENTRAL 5195 A

TLGR.-ADR.: SVITZERSALVAGE

LEDIG

Thyborøn Fiskeauktion
(Statsautoriseret)
v. Alb. Steen
Tlf. Thyborøn 57 Omst. til Priv

Martin Herups
Vaadbinderi
Thyborøn Havn

**DAMPSKIBSSELSKABET
PAA BORNHOLM**
af 1866
KØBENHAVN—RØNNE
og omvendt

Daglig Afg. fra København Kl. 23,15
" " " Rønne " 22,45
med M/S „Kongedybet“,
M/S „Rotna“ og M/S „Hammershus“

Selskabets Ekspeditioner:
KØBENHAVN Havnegade 27. Tlf. Minerva 1888
Kontortid 8—18, Søndage 8—9 Fm.
RØNNE Ved Havnen, Tlf. 1888. Kontortid: 6—12
13—18. Søndag 8—9 Fm.

LEMVIG TANDTEKNIK
J. Holmstrup
Alt i moderne Teknik
Torvet 1 - Telefon 245

KØB

DANSK

IVER CHRISTENSEN
VAADBINDERI
SKAGEN

Etabl. 1879 - Telefon 4 14 77 og 4 10 45

Danmarks største
Trawl- og Vaadbinderi

Filialer i Esbjerg, Hirtshals, Strandby
og Marstrand

C. K. HANSEN

Skibsreder og -Mægler

AMALIEGADE 35 KØBENHAVN
Telefon Central 72 (13 Ledniger)
Hværl-Telefon Dag og Nat Central 53010
Telegram-Adresse HANSEN

★

Korresponderende Reder for:

DANNEBROG

Skaarup & Salskov
Smede- & Maskinværksted
Thyborøn . Tlf. 61
Indehaver: J. Salskov

**Sømandshjemmet
& Afholdsrestaurant**
★
Thyborøn . Telefon 4

RESERVERET

Redaktør: Jørgen Pedersen, Ydby. Forretningsfører: Bogtrykker Gadgaard Nielsen, Lemvig

GADGAARD NIELSENS BOGTR.-LEMVIG

Nr. 9

1. September 1958

25. Aarg.

Motor-Redningsbaaden »Skagen Havn«
paa Prøvesejlads i Københavns Havn efter Ombygningen paa Orlogsværftet

REJS MED

D. F. D. S.

DET FORENEDE DAMPSKIBS-SÆLSKAB A/S

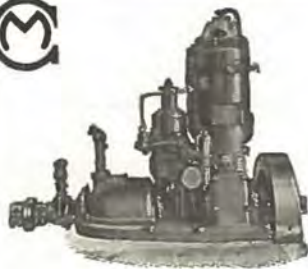
Tryksager af enhver Art faas hurtigt og billigt

Vaagegaarden - Telf. 15

GADGAARD NIELSENS BOGTRYKKERI - LEMVIG

Kjoler - Frakker
Senge-Udstyr
KONTANT
Jørgensen
Esbjerg

LEDIG

Motorer
i Størrelserne
25 - 330 HK**Grenaa Motorfabrik**
Telf. 666Hirtshals
Fiskeriauktion
N. C. Jensen
— statsaut. —
Telefon 34 Privat 54

LEDIG

Marketederiet
„NY HAVN“
ESBJERG
Indeh. Svend Jørgensen
Kaffe og Smørrebrød
Telefon 1992

DANMARKS
HANDELS- og SØFARTS-TIDENDE

Uafhængigt Ugeblad for Udenrigshandel og Shipping
Abonnement: 20 Kr. aarlig,
bestilles paa ethvert Posthus samt paa Ekspeditionen
Vesterport 422 - København V. - Telefon Byen 1457

LEDIG

Damp-
skibsselskabet
TORM
København

Sparekassen for Lemvig og Omegn
Stiftet 2 August 1847 Telefon 131 - Postgiro 851.00

Kontortid: 9,30-11,30 og 14-16
Fredag 9,30-11,30, 14-17,30, Lørdag 9-12
Thyborøn Afd. - Tlf. 148
Kontortid: 10,30-12 og 16,00-17,00 - Lørdag 10,30-12

Carlsen & Aaens
Vaadbinderi
Hirtshals - Tlf. 180

LEDIG

Brugsforeningen
»FREM«
Kolonial- & Skibshandel
Telefon 372 - 872
Skolegade 40, Esbjerg**VIKINGEN**

Havets - Havnens - Handelens og Hjemmets Ill. Magasin

Skandinaviens største mest læseværdige
og rigt illustrerede maritime Magasin.Abonnement Kr. 15,00 aarl., Kr. 3,75 kvartaarlig
Kontorer: Christiansborggade 1, KøbenhavnAKTIESELSKABET
DET ØSTASIATISKE KOMPAGNI

Esbjerg

Vestjysk Krystal Isværk A/S Telefon 66

Tidsskrift for Redningsvæsen

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 9

1. September 1958

25. Aarg.

En Sommer svandt

et Efteraar og Vinter staar for Døren

Vist er der en god Portion Vemod i denne Indrømmelse, men Almanakken lyver ikke, og ret længe vil det jo ikke vare heller, før Vejret — Efteraarstormene — paa sin egen robuste Maner sætter en Streg under Kendsgerningen. Vi har haft en periodisk manerlig Sommer, vel nærmest som danske Somre er flest, med Sol og Varme, men saa sandelig ogsaa med Storm og Regn iblandt. Støv og Spindelvæv har ikke faaet Tid til at lægge sig over Redningsmateriellet i den svundne lyse Tid. I Parentes bemærkes, at dette aldrig sker, da Reglementet lyder paa, at Støvkluden røres flittigt rundt omkring i Redningshusene. Men Vejr-guderne har ogsaa gjort sit til at Grejerne er blevet rørt — trods Aarstiden. Vi har læst om pludselig forekommende Storme, hvor der saagalt af vore Redningsskibe er øst Olie ud for at dæmpe vældige Søers March over Revlerne, og hørt og set Kystredningsbaadene kæmpe sig ud over samme Revler i samme Ærinde, for at hjælpe nødstedte Fiskere og Søfolk i sikker Havn.

Saa længe vi har en Koffardi- og Fiskerflaade, saa længe er der et Behov for et Redningsvæsen ud for og langs de danske Strande. Sommeren iaar har ogsaa stillet sine Krav, og Kravene er opfyldt med det sædvanlige Mandsmød, som ikke er devalueret som saa meget andet i vor Tid.

Langsomt og sikkert er det i Sommerhalvaaret gaaet med Moderniseringen af vort Redningsvæsen. Vi kunde ærlig talt lide lidt mere Fart over Feltet, som man siger. Det er ikke helt fri for, at vi finder, at Bevillingsmygdighederne er lidt trevne til at gøre deres til at man med fuld Rette kan tale om et moderne Redningsvæsen, der er i Trit med Tiden og de Krav og Perspektiver som i sin Tid blev udformet i den da udarbejdede Betænkning.

Det kan ikke være helt ved Siden af at minde om, at i Dag gaar Radiosender og Modtager sin Sejersgang, ikke blot i den store søgaaende Flaade, men ogsaa i de smaa Kystbaade

har man taget denne „Aladinslampe“ i Anvendelse — mens den samme Opfindelse, der jo langt fra er nogen ny Foreteelse, stadig kun findes i et Faatal af de Stats-Redningsbaade, som skal redde Menneskeliv. Det lyder som et Paradoks, ja, ikke sandt, men er dog trods alt en Kendsgerning.

Vi har intet som helst imod at en af vore Ministre rejser en Tur til Grønland, og kommer hjem og bedyrer, at de kære Landsmænd deroppe straks eller i Løbet af nogle Aar maa have 70 Mill. til yderligere Fart i den Udvikling deroppe, der truer med at rende de skikkelige Folk over ende. Herhjemme er Farten knap saa hetsende naar det gælder Redningsvæsenet. Vi har stadig vore Redningsbaade fra forrige Aarhundrede, og mangler endog ikke Stearinlys-Lygten, der da vist maa være et Fortidslevn — ogsaa i store Dele af Grønland.

Og vi har et „Jammersminde“ paa Jyllands Vestkyst der hedder Hanstholm Havn, hvis Problem har bestaaet uændret i 40 Aar. Med det Tempo der raader paa vor fjerne Halvø, skulde man tro, at Hanstholm Havns Tur snart maatte være for Døren. Naa, det med Hanstholm, ja, det var et Sidespring bort fra Emnet, men dog et Forsøg paa at minde om, at dette Punkt paa vort Danmarkskort ogsaa hører til Riget.

Med Overgangen fra Sommer til Efteraar indtræder der hvert Aar et Skifte indenfor vort Redningsvæsen. De mørke Nætter er over os og der skal sendes Strandvagter ud. Denne Strandvagt i Forbindelse med vort Redningsvæsen iøvrigt, er et ypperligt Tegn paa at vi er en Kulturstat, et Land og et Folk, der sætter det enkelte Menneske højt, og gør en Indsats for at hjælpe hvem som helst der er i Nød, Ven eller Fjende. Denne Kulturarv fik vi i den enkelte lille Detalje som hedder Redningsvæsenet, stadfæstet ved Lov for godt hundrede Aar siden. Stolte Traditioner ligger gemt i Sekelets Forløb. — Daad blev øvet af skiftende Slægter under Foragt for Farer og Lidelser,

og vi har den Glæde, at Danmarks Navn og saa igennem vort Redningsvæsen er baaret vid omkring med Hæder.

Vi nedsatte i sin Tid en Kommission, hvis Arbejde er nedfældet i en Betænkning. — Lad samme Betænkning Aand og Bogstav blive udformet saaledes og i det Tempo som er egnet til at bevare gamle Traditioner, og fortsætte fremover. Der skal Penge til, siger man, og der raabes paa Bevillingen fra alle Sider. Vi svarer: Vil Samfundet kræve at Livet sættes ind i alle Redningsforsøg der øves fra vore Kyster, da maa disse Krav følges op af et fuldt ud moderne og tidssvarende Materiel. Først da er der Ballance mellem Krav og Ydelse.

Maagen

Fiskerbetrægtninger

fra urolig Sommermaaned

Med de to store Fiskeriforeningsaarsmøder lagt bag os og den hvide Flip og Stadstøjet hængt til Side i vor Mors Varetægt, har saa de mere jævne Dage taget deres Begyndelse, hvad der helt sikkert tjener det Flertal bedst, der jo til daglig har det friske Hav og Kulinogens Karskhed omkring sig.

Der er — som en Mødedeltager saa rigtigt bemærkede — hele to Glæder ved disse aarlige Sammenkomster, Glæden over at rejse til Hovedstaden — og en ny Glæde ved at rejse hjem.

Fiskeriministeren siges kun at have haft en Glæde — nemlig, da det hele var overstaet, og Hovedstaden atter var normaliseret m. h. t. Fiskerantal og Fiskerproblemer, som saa sandelig ikke altid efterlader en glat Pande. Det, der ligger bag, skal saa gerne glemmes, og til Gengæld maa der tænkes paa Fremtiden, hvor nye Chancer er til Stede for Erhvervelse af baade Visdom og Taalmod — begge gode Egenskaber, som det ikke er værd at kimse ad.

Da Tilfredshed just ikke er det, der i Særdeleshed præger vor Tid, er der god Grund til, naar sligt da erkendes, at passe paa at pege paa Forhold, der er egnet til at bibringe andre mere af denne uundværlige Karakteregenskab. Det er en glædelig Meddelelse, som nylig er udgaaet fra Fiskeriministeriet om vor Udførsel af Fisk og Fiskevarer i første Halvaar af 1958.

Depechen viser store Tal og lover godt for gode Fangstresultater og Værdiudbytte. Der oplyses bl. a., at den samlede Udførsel pr. 30. Juni 58 udgjorde 87.669.999 kg til en Værdi af 159.175.862 Kr., imod 71.736.043 kg til en Værdi af 136.566.932 Kr. i Tilsvarende Periode i 1957, hvilket viser en Stigning paa ca. 16 Mill. kg. og værdimæssig en Stigning paa ca. 23 Mill. Kr.

Det er et ganske pænt Resultat, særlig under Hensyn til, at en stor Del af omhandlede Fangst er hentet hjem fra Havet under meget ugunstige Veirforhold.

Og naar vi nu er ved Vejret, som altid er et taknemligt Emne, saa har dette i de sidste Uger med Mellemrum slet ikke været just sommerligt. For Indvandsfiskeriet har det haft sine Ubehageligheder, og bedre har det ikke været langs den aabne Vestkyst. Her har Storbyernes Sommergæster faaet Smæk for Skillingen ved at opleve Landinger saa realistiske, som det sjældent sker paa denne Aarstid, og som udmærket opvejer den Mangel paa Spændingsmomenter, disse Mennesker ellers henter sig i Biograferne.

Et større Publikum end sædvanligt har paa Stormvejrdsdage fra Moler og Høfder fulgt de store Kutteres Manøvrer ind over Revlerne mod de forskellige Vestkysthavne og set Redningsdamperen losse Olie ud for at dæmpe de vældige Braadsøers Slagkraft. Oplevet de smaa Kystbaades fantastiske Manøvreer med rolige og besindige Mænd ved Roret ind over Braad efter Braad i en Fart, som selv den mest fartsyge Bilist kunne være tjent med. Set Redningsbaadene klare deres Mission — at være til Hjælp, hvis noget skulle ske, og Menneskeliv skulle reddes.

Kort sagt, vore Venner fra Byen, som i Juli har trukket frisk Luft ved vore Strande, har faaet en Slags Anskuelsesundervisning i, hvordan Livet leves af Fiskeren, selv paa en Sommerdag.

Men Juli har ikke blot været blæsende med haardt Arbejde paa en urolig Hav og Fjord. Man har snakket Rødspætter saa længe nu, at denne ædle Fisk synes at have mærket Postyret og ladet sig finde i ret rigelige Mængder, skal vi sige for Indvandsfiskeriet i et ganske godt Fiskeri, og rigtig godt for Nordsøens Vedkommende.

Det helt store Sus har derimod ligget omkring Hajfangsten, hvor man paa Stemmeføringen gennem Radioen, naar Skipperen oppe under Norgeskysten vendte Skuden for Hjemreisen, klart kunne „pejle“ fuld Tilfredshed om Bord, og for Topkutternes Vedkommende ikke sjældent Melding om Laster til 30.000-35.000 Kr. Hvor maa det dog være dejligt at være Fisker, siger alle, naar Hajfiskeren staar hjemover med Guld i Lasten og et Humør, der stiger helt op til Mastetoppen, saa det smitter alle, der lytter paa mere sikker Grund.

Men hvor maa det da ogsaa være frygtelig at være Fisker, naar han i Døgn ligger underdrejet et Par hundrede Sømil af Land med Laviner af Vand over Dækket og Stormens evige Tuden i Takkelagen.

Ja, Medaljen har altid to Sider. Kunsten er, at man ikke blot ser den ene, men har øje for dem begge.

Maagen.

Mands Minde

Dødsfald

Fh. Baadformand ved den daværende Redningsstation „Skallerup Klit“ Niels Svendsen Iversen afgik ved Døden den 25. Juli. Niels S. Iversen, der var født den 26. Juli 1876, blev ansat som Baadmand den 1. Oktober 1918 og afskedigedes paa Grund af Alder den 30. September 1936. Han havde deltaget i Redningen af 15 skibbrudne og var dekoreret med Redningsvæsenets Jubilæumsmedalje.

80 Aar

Fhv. Baadmand Søren Peter Hejlesen, Hirtshals, fylder den 15. September 80 Aar.

75 Aar

Fhv. Baadmand Anton Johan Nielsen, Skallerup Klit, fylder den 7. September 75 Aar.

Fhv. Baadmand Mikkel Sørensen Christensen, Thyborøn, fylder den 21. September 75 Aar.

75 Aar

Fhv. Baadmand Olaf Chr. Albert Sørensen, Anholt, fylder den 3. September 70 Aar.

Fhv. Baadmand ved Redningsstationen „Stenbjerg“, Fisker Peder Munk Pedersen, fylder den 13. September 70 Aar. Pedersen er af gammel Redningsmandsfamilie, idet hans Bedstefar, iøvrigt af samme Navn, var en af de første, der blev ansat ved Redningsstationen „Nr. Vorupør“'s Oprettelse i 1852. Hans Søn, Poul Pedersen, ansattes ved Redningsstationen „Stenbjerg“'s Oprettelse i 1894, og hans Søn blev hans Aføser i 1924.

Baadmand P. Munk Pedersen, der tog sin Afsked paa Grund af Alder i 1952, har været en dygtig Mand, dels som Fisker, og ogsaa i Redningsvæsenet, som han har omfattet med megen Interesse og Pligtroskab.

Han har sammen med sine Kammerater i Redningsbaaden, saaledes som det ofte sker, været udsat for de Strabadser, som ingen Redningsmand igennem en lang Tjenestetid undgaar. Han har været med til at redde 43 Mennesker. Han havde den Glæde at deltage i Redningsvæsenets 100 Aars Jubilæum i København, hvor han i samme Anledning fik overrakt Jubilæumsmedaljen.

Fhv. Baadmand Fisker Josef N. Josefsen, Lyngby, fylder den 14. September 70 Aar.

Josefsen har drevet Fiskeri fra Lyngby siden sin Ungdom, og er kendt som en dygtig Mand. Siden Fiskeriet ophørte ved Landingspladsen har han fisket med Kutter fra Thyborøn, og trods sine 70 Aar er han Aaret rundt ombord i dette krævende Arbejde.

Josef Nielsen Josefsen ansattes i 1920 ved Redningsvæsenet, en Bestilling han med Interesse varetog i 25 Aar, til han fik Afsked i 1945. Han har i sin Tid været med til at redde 45 Menneskeliv.

Fhv. Baadmand Niels Chr. Albert Kallehave, Tversted, fylder den 25. September 70 Aar.

60 Aar

Opsynsmand ved Redningsstationen „Liløre“ Chr. Gai Kirk fylder den 18. September 60 Aar.

Fhv. Baadmand Peter Alfred I. Pedersen, Rønne, fylder den 22. September 60 Aar.

50 Aar

Baadmand ved Redningsstationen „Østerby“ Juel Gaarn Sørensen fylder den 22. September 50 Aar.

Baadmand ved Redningsstationen „Blaavand“ Viggo Oluf Koch fylder den 25. September 50 Aar.

25 Aar i Redningsvæsenet

Baadmand og Motorpasser ved Redningsstationen „Hanstholm“ Anders Præstegaard kan den 1. Oktober fejre sit 25 Aars Jubilæum i Redningsvæsenets Tjeneste.

Foruden sin dygtige Varetagelse af denne Gerning er Præstegaard Strandfoged, og desuden er han Formand i „Hanstholm Fiskeriforening“, hvor han i mange Aar har været en af de mest trofaste Forkæmpere for Hanstholm Havn.

Præstegaard er en besindig og venlig Mand, hvis Ord man saavel i Rednings- som Fiskerkredse gerne lytter til.

Skagens Rev

hvor Hundreder af stolte Sejlere fandt deres sidste Hvilested

Sikkert er Skagen det Sted paa vort Danmarks kort, hvor de fleste Skibsforlis har fundet Sted. Det er iøvrigt ganske naturligt, ikke mindst af den Grund, at saa langt den meste Sejlads havde og har stadig Ærinde i dette Farvand, og hertil kommer, at den lange Skagens Gren og Rev just ikke er anbragt særlig praktisk — og da slet ikke naar Hensyn tages til en til Tider raadende stærk Havstrøm, for slet ikke at tale om indtræffende Storme og mørke Nætter, der altsammen i Sejlskibenes Tidsalder skabte yderligere Problemer og Fare for Grundstødning og Forlis.

Det er ganske naturligt og tillige meget prisværdigt at Eftertiden netop paa dette Sted har prøvet paa at bevare nogle af de Minder, der ogsaa paa den Maade er knyttet til vort Lands nordligste By. I disse Minder lever de gamle Fiskere og Redningsmænds Bedrifter personificeret bl. a. i Navne som Lars Kruse, for blot at nævne en enkelt Redningsmand som Generalnævner for det store og selvfornægtende medmenneskelige.

Og nu, da vi er ved Skagen, og taler om Rev og Revler, saa skal der ogsaa staa en Strandingsbeskrivelse under disse Linier. Der kunde skrives langt mere detaljeret end det her bliver gjort, men dog i sin knappe Form siger en Del om en svunden Tids Kamp mod Naturens stærke Kræfter.

Dampskibets »Mispha«s Grundstødning paa Skagen 1881

Det var den 20. April Kl. 9 om Aftenen at Opsynsmanden fik Besked herom. Strandingen skete ikke som man kunde forvente i Foraarsvejr, men derimod, trods Aarstiden, i en hyllende Storm af N.N.Ø. med Snefog og Byger. Kl. 11¹/₂ naaede Mandskab og Redningsbaad

til Strandingsstedet, hvor Skibet stod yderst ugunstigt 200 Favne fra Land. Baaden kom heldig i Søen, og fik Forbindelse med Skibet hvorfra man indtog 9 Mand af Besætningen, der i det haarde Vejr og svære Sø havde søgt Tilflugt i Fokkerigningen og paa Skibets Bak. Kl. 2 om Natten, altsaa 5 Timer efter Strandingen, og 2 $\frac{1}{2}$ Time efter Redningsarbejdets Paabegyndelse, naaede Redningsbaaden heldig i Land.

Men 9 Mand af Besætningen satte Livet til ved at gaa i Skibets Baad

Allerede Kl. 10 om Aftenen var der dog udspillet et trist Drama omkring det strandede Skib, idet som det baade før og siden er hærdt under lignende Tilfælde, man oppebiede ikke Hjælpen fra Land, men prøvede selv at redde Livet. Det var sket paa den Maade, at 9 af Besætningen fra „Mispha“ var gaaet i Skibets egen Redningsbaad, der i det haarde Vejr, den rivende Strøm og voldsomme Søgang var kænret, og alle omkom.

Ogsaa Gl. Skagen Redningsbaad kom til og reddede med stort Besvær 3 Mand

Ved Stationen Gl. Skagen indtraf Melding om denne Stranding ligeledes Kl. 9 $\frac{1}{2}$ om Aftenen. Herfra afgik Raketapparatet, som hurtigt var fremme, men en affyret dobbelt Raket eksploderede midt imellem Land og Stranding. Senere, ved 12 $\frac{1}{2}$ Tiden, mødte ogsaa Gl. Skagen Redningsbaad, efter en meget besværlig Transport, og oppebiede Skagen Redningsbaad, hvorefter den Kl. 2 roede ud med stor Anstrengelse, satte sig i Forbindelse med Skibet, hvorpaa der endnu befandt sig 4 Personer. En af disse blev imidlertid revet bort af en Braadsø, og optoges i livløs Tilstand ved Hjælp af en Baadshage. De øvrige 3 skibbrudne indtoges i Redningsbaaden ved udkastede Liner. Og Kl. 4 $\frac{1}{2}$ naaede man lykkeligt Land, hedder det i den gamle Beretning.

Strandingen foraarsagedes ved Strømsætning og Snestorm.

„Mispha“ var hjemmehørende i Liverpool, og det blev for Skibet den sidste Rejse, idet den er anført som „totalt forlist“.

Besætningen bestod som nævnt af 22 Mand, hvoraf 10 drukkede og 12 blev reddet.

Maagen

Motor-Redningsbaaden »Skagen Havn«

har tilendebragt Ombygning og Modernisering paa Orlogsværftet.

Paa Bladets Forside ser man Redningsbaaden paa Prøvesejlads i Københavns Havn efter Ombygningen.

De to Redningsskibe

»F. V. Mortensen« og »Vestkysten« har øvet en smuk Indsats for Vestkystfiskerne i 1957

I Fiskeriberetningen lyder det saaledes:

M/S „Vestkysten“

„Vestkysten“ har i Aaret 1957 været paa Station i Thyborøn eller i Virksomhed i Farvandet der omkring i 301 Dage. Den øvrige Tid er anvendt til aarligt Eftersyn og Afmagnetisering i Lemvig og København.

I Aarets Løb har „Vestkysten“ assisteret 35 Kuttere med en Besætning paa ca. 120 Mand. Kutterne er alle blevet bugseret velbeholdne til Thyborøn og Esbjerg, og der er ikke i nogen af Tilfældene blevet opkrævet Bugserafgift. Paa Opfordring af Fiskere har man i adskillige Tilfælde foretaget Radiopejlinger under Taage af indgaaende Kuttere, og ved Hjælp af Radar og Radiopejlinger har man ledet dem til Havn. Med svær Sø paa Kanalen har „Vestkysten“ assisteret Kystbaade over Barren.

Af anden Assistance har „Vestkysten“ i to Tilfælde ydet Lægeassistance til Kuttere paa Havet samt foretaget Mineeftersøgning, hvor man ved Hjælp af Projektører holdt Minen under Observation, til den drev i Land ved Kanalen.

For Fyr- og Vagervæsenet har „Vestkysten“ i Aarets Løb sejlet 12 Dage, hvor man har udskiftet Lysbøjer og Vagere i Farvandet omkring Thyborøn samt Sømærket „Bragerne“.

Samtlige Lysbøjer og Vagere er blevet vedligeholdt: rengjort, skrabet, malet og repareret. Lysbøjerne er blevet forsynet med Gasflasker.

Ved Assistance til Kuttere og Kystbaade samt Udskiftning af Sømærker for Fyr- og Vagervæsenet har „Vestkysten“ udsejlet en Distance paa 8.384 Sømil, heraf 2.852 bugserede Sømil.

Under der aarlige Værftsophold er Redningsskibet blevet forsynet med et nyt og kraftigt Bugserpil.

M/S „F. V. Mortensen“

Den Hjælp Redningsskibet paa forskellig maade har kunnet yde Fiskerne i Nordsøen, er hovedsagelig blevet givet i de ikke minifarlige Omraader, men har ogsaa i flere Tilfælde, hvor ingen anden Hjælp var for Haanden, været udstrakt til de minifarlige Omraader.

Skibet har i Aaret 1957 været paa Station i Esbjerg og i Virksomhed i Nordsøen i 301 Dage. I April Maaned maatte Redningsskibet meldes fra Station i 4 Dage for Udskiftning af Smørelie og i Oktober Maaned i 6 Dage for Paamontering af et nyt og kraftigere Bugserpil. Den øvrige Tid er anvendt til Værftseftersyn i Svendborg, Afmagnetisering og Kom-

pasretning i København, samt Maskineftersyn m. m. her i Esbjerg.

I det forløbne Aar har „F. V. Mortensen“ ydet Assistance til 60 Kuttere, som paa Grund af Motorhaveri, Lækage og lignende har været ude af Stand til at naa Havn ved egen Hjælp. Samtlige Skibe er blevet bugseret velbeholdne til Esbjerg og Thyborøn. Den samlede Besætning paa disse Skibe var ca. 210 Mand. I tre Tilfælde har Redningsskibet med Læge om Bord ydet Hjælp til Kuttere, hvis Besætningsmedlemmer var blevet alvorligt syge. To Gange har Skibet været paa Eftersøgning af savnede Kuttere, to Gange paa Eftersøgning af drivende Hornminer, to paa Eftersøgning af formodede Nødsignaler og i September Maaned afhentet en syg Mand fra Kabeldamperen „Eduard Suenson“. Endvidere har Redningsskibet under Taage hjulpet et stort Antal Kuttere ind og ud gennem Indsejlingen til Esbjerg ved Hjælp af Skibets Radaranlæg.

I Juli Maaned under Fyrtransportskibet „H. V. Ravn“s aarlige Eftersyn blev der foretaget 2 Ture til Fyrskibene „Vyl“, og „ER“ for Udskiftning af Mandskab og for Aflevering af Vand og Proviant.

Redningsskibet har i det forløbne Aar udsejlet en Distance paa ca. 15.000 Sømil, hvoraf ca. 5.500 Sømil med Kuttere under Bugsering, hvilket giver en gennemsnitlig Distance paa ca. 90 Sømil pr. Kutter.

Under Redningsskibets aarlige Eftersyn i Svendborg blev Fundamentet til det nye Bugserpil paamonteret, og Maskineriet blev i Esbjerg underkastet et grundigt Eftersyn.

En østtysk Familie strandet paa Gedser Rev Fyrskib

En østtysk Familie, Forældre med tre Børn, gik forleden ombord paa Gedser Rev Fyrskib, da deres Baad var i Vanskeligheder i det haarde Vejr. Om Eftermiddagen rev Baaden sig løs af sine Fortøjninger, og Familien sidder nu tilbage paa Fyrskibet uden Muligheder for at komme i Land.

Familien var paa Togt i deres 30 Kvadratmeter Spidsgatter. Da Baaden kom i Vanskeligheder i det haarde Vejr, sattes Kursen mod Fyrskibet for at tilkalde Assistance derfra. Baaden blev fortøjet paa Fyrskibet, og Familien gik ombord. Imidlertid var Fortøjningen ikke kraftig nok. Sejlbaaden rev sig løs og forsvandt.

Allerede om Formiddagen blev der over Fyrskibets Radio givet Melding til Warnemünde om det skete, og et Fartøj begav sig paa Vej for at afhente den skibbrudne Familie, der ikke vil til Danmark.

80-aarig Fisker og Redningsmand ser tilbage paa et bevæget Liv

Fhv. Fisker og Redningsmand Lars Sørensen, Løkken, fyldte den 25. August 80 Aar. I sine unge Aar for Sørensens til Sø. Fra sit Liv som Fisker, Sømand og Redningsmand fortæller han til „Venssyssel Tidende“ bl. a.

Et strengt Liv for en 15 Aars Knøs

Kontakten med og Kærligheden til Havet kom vel under min Opvækst i Grønhøj. Allerede som femtenaarig fik jeg min første Hyre. Det var med et Sejlskib til Rusland. Det var haard Kost — og med Kosten mener jeg ikke Maden, selv om den altid var raadden, men derimod Livet og Forholdene ombord. Det vil føre for vidt at berette i Detaljer, men det var et strengt Liv for en femten Aars Knøs.

Mit første Forlis oplevede jeg i 1895 som syttenaarig. Jeg var forhyret med Sejlskibet „Vilhelmine Sofie“ paa Vej til Bremen med en Last Træ. Under en Orkan sprang Skibet læk, og i to Døgn var vi beskæftigede med Pumperne. Heldigvis flød vi delvis paa Lasten, men det var alligevel et Par enerverende Døgn, inden en tysk Fiskerbaad kom til Assistance. Da var vi gaaet i Redningsbaaden, men det gik fint med at faa os bjerget op i Fiskerbaaden.

Dette Forlis skete om Efteraaret, og allerede om Foraaret var jeg med til endnu et Forlis.

Det var med Briggen „Karl“ af Aalborg. Kaptajnen havde under vor Rejse drukket tæt, og ud for Svenskekysten laa han drønfuld paa Ryggen paa Dækket og gav sine mere eller mindre forstaaelige Ordre. Det gik galt og under en Vending tog Briggen en Klippegrund og sprang læk. Imidlertid havde Kaptajnen lagt sig og sin Kæfert i Køjen i sin Kahyt. Da vi kom derned for at faa ham op, var Kahytten næsten lige saa fuld af Vand som Kaptajnen af Rom. Han nægtede os at gaa fra borde, men vi tog alligevel med en svensk Fiskerbaad, der havde opdaget Ulykken. Briggen sank heldigvis ikke, og næste Dag hentede vi den nu mere medgørlige Kaptajn.

Jeg naaede at prøve en Del af Sømandslivets Glæder og Strabadser om Bord paa Sejlskibe, Galeaser, og Brigger, inden jeg kom ind som Soldat. Efter den Tid flyttede jeg til Løkken.

Den første, der havde egen Baad med Motor

Her fiskede vi dengang fra Robaade. Senere kom der Motor til, og jeg var en af de første, der havde egen Baad med Motor.

Der var Fisk i Jammerbugten dengang .Fang-

sterne var ofte paa 2-3000 Pund Torsk pr. Dag for hver Baad, men Priserne . . . Jeg har oplevet, vi kun fik 1½ Øre Pundet for friskfangede Torsk.

— Hvor naar kom De med i Redningsvæsenet?

— I 1922 blev jeg Baadmand ved Løkken Redningsbaad og beholdt Pladsen i syv Aar. Derefter var jeg i nitten Aar Opsynsmand, indtil jeg som 70-aarig gik af.

Med til at redde 40 Menneskeliv

— Hvor mange Menneskeliv har De været med til at redde?

— Ca. 40 Mand fra Skibsbesætninger, foruden Hjælp til lokale Fiskere, naar de var i Fare med Baadene.

— De har faaet et Par Medaljer?

— Ja, foruden Dannebrogskorset, har jeg een for lang og tro Tjeneste, og i 1947 fik jeg fra Rederiet O. F. Ahlmark og Co., Karlstad, 1000 Kr. som Paaskønnelse for Organiseringen af Redningsmandskabets Redning af Damperen „Mercurius“ Mandskab. Forliset skete ud for Blokhus og vil sikkert erindres af mange.

Da Redningsbaaden kæntrede og tre druknede

— Hvilken Hændelse har gjort mest Indtryk paa Dem?

— Det var den frygtelige Ulykke, da Løkken Redningsbaad kæntrede i 1929 og tre druknede. Sammen med mine Kammerater laa jeg i Redningsbaaden ud for Molen og ventede paa to Fiskerbaade, der i den tiltagende Storm ikke var kommet i Land. Den ene Baad, ført af Skipper Oscar Damgaard, landede i god Behold, men medens vi ventede paa Skipper Niels Steensens Baad, kom en forkert Sø, og Redningsbaaden kæntrede. Vi blev alle tolv kastet i Vandet. Jeg kom ind under Baaden, der var tippet rundt, men fik mig arbejdet fri, og kom sammen med ni andre op paa Baadkølen.

Fra Land havde man observeret Kæntringen. Oscar Damgaard satte resolut sin Fiskerbaad i Vandet igen, og det lykkedes ham sammen med nogle frivillige at faa os op i Baaden og reddet i Land.

De tre, der druknede, var Otto Ottosen; han var Reservemand og havde lagt Redningsbæltet et Øjeblik for at stoppe Piben, netop da Baaden kæntrede. Han drev først i Land fjorten Dage senere. De andre to, Frederik Thomsen og Valdemar Ottosen, drev paa deres Redningsbælter i Land næsten med det samme, men de havde slugt saa meget Vand og sikkert ogsaa faaet saa meget Sand i Lungerne fra den voldsomme Brænding, at de begynte at dø.

Skibenes Farve

Der lyder ofte Spørgsmaal om, hvorfor Rederiets Skibe bliver malet røde.

Den første Begyndelse til den røde Farve stammer fra den Tid, da KISTA DAN gik i Fart. I dette Skib blev nemlig Redningsbaadene forsøgsvis malet røde, fordi man mente, at de bedre ville kunne ses paa lang Afstand og specielt i isfyldte Omraader, hvor en lysmalet Redningsbaad vilde falde sammen med Omgivelserne.

Da det under Skibets følgende Rejser viste sig, at den røde Farve kunde observeres paa meget lang Afstand, blev i KISTA DAN ogsaa Styretønden i Formasten malet rød og senere ogsaa Dækkene, og det viste sig, at Skibet herefter, specielt ved Luftrekognoscering, var meget lettere at skelne fra Omgivelserne.

Paa et noget senere Tidspunkt blev KISTA DAN malet rød udenbords, og ved Bygningen af de følgende Ishavsskibe faldt det herefter naturligt ogsaa at give dem den klare, røde Farve.

Paa KISTA DAN's første Rejse som rødmalet Skib til Østgrønland blev der forøvrigt foretaget et ganske interessant Eksperiment. Da en af Catalinaerne skulde give Isrekognoscering for KISTA DAN, som laa fast i Isen sammen med den havarerede Sælfanger JOPE-TER, radiotelefonerede jeg til Catalinaen kort efter dens Start fra Mestersvig og bad Føreren, naar han nærmede sig de to Skibe, gøre sig klart, hvornaar han fik øje paa den rødmaledede KISTA DAN, resp. den graamalede JOPE-TER.

Da han cirklede over Skibene, meddelte han over Radiotelefonen, at han fra en Højde af ca. 5000 Fod havde observeret KISTA DAN i en Afstand af ca. 20 Miles, medens han først havde faaet øje paa JOPETER i en Afstand af ca. 4 Miles. Vejret var klart. Da Skibene var af nogenlunde samme Størrelse, og begge laa med Bredsiden til Flyets Flyveretning, gav Observationerne et godt Indtryk af, hvad Rødmaling af Skibe under arktiske Forhold betyder.

Naar det senere blev bestemt, at samtlige Rederiets Skibe skulde have den røde Farve, var det begrundet med:

Sikkerhed: Erfaringerne har vist, at rød-farvede Skibe observeres væsentlig bedre i Taage og Dis.

Arbejdsforenkling: Skibene er lettere for Besætningen at vedligeholde.

Økonomi: Vedligeholdelsesudgifterne er lavere.

Særpræg: Rederiets Skibe faar et Særpræg, der er sagligt begrundet.

Ved samme Lejlighed har Rederiet valgt at forenkle Skorstensmærket, saaledes at det fremtræder med den røde Udenbordsfarve og den

sik.

Cremer-Farve, som iøvrigt benyttes paa alt opstaaende. Derved er opnaaet en Forenkling af Maling, og et yderligere Særpræg for Rederiets Skibe.

Til ovenstaaende Artikel, der er laant fra Rederiet J. Lauritzens udmærkede Blad „Frigagten“, kan vi jo kun nikke bifaldende, da rødt jo ogsaa er „Det danske Redningsvæsen's Farve. Vi har som bekendt haft den røde Farve i mere end et Hundrede Aar - uden dog derfor at vilde insinuere at vort store, verdenskendte Rederi har laant Farven fra os.

Men vi ønsker alle vore røde „Dan“-Skibe: God Vind over Verdenshavene. Og et Løfte til Slut: Skulde det ske, at en „Dan“ er af Vanvare, trods Radar og alt andet moderne, løber ind paa vor Kyst, saa er en rød Redningsbaad og et kækt Mandskab parat.

Red.

Hirtshals Fyr

har faaet nye Taagesirener

Hirtshals har faaet Taagesirenerne udskiftet. De gamle Sirener var en Slags Turbinesirener og havde siddet siden 1914, hvorfor de var ved at være opslidte.

Det nye Sireneanlæg er et firedobbelt Super-tyfonanlæg, og det har virket tilfredsstillende i de faa Dage, det har været i Brug. Selve Huset, hvor Sirenerne er placeret, er blevet lidt højere ved Udskiftningen. Karakteren af Sirenen er uforandret.

Foruden Udskiftningen af Sirenerne sker der ogsaa en anden Forbedring ved Fyret for Tiden, idet man faar indrettet Vagtstue i Maskinbygningen, hvorfra der bliver Udsigt over Havn og Sø. Det har der ikke været fra den hidtil benyttede Vagtstue, hvorfor Mandskabet skulle rende ud og ind, naar et eller andet var paa Færde, som der skulde holdes øje med.

Forladt Baad i Nordsøen

I Nordsøen har det tyske Kystredningsvæsen fundet en forladt Baad, som antages at være det Fartøj, i hvilket en tysk-irsk Familie forlod London forleden.

Den tomme Baad, der er slæbt ind til Ghent i Belgien, hedder „Friend of all Nations“, hvilket er identisk med Navnet paa den Baad, som den fhv. tyske Luft-Waffe-Pilot Willi Froelich anskaffede sig for at sejle med sin 29-aarige irskfødte Hustru og deres fire Børn til Hamborg.

Trods Advarsler mod at sejle over Nordsøen i den lille Baad, sejlede Froelich med Familien

HIRTSHALS

Hans Svendsens
SKIBSBYGGERI

Alt i Nybygninger
samt Reparationer

Hirtshals . Telefon 132

A/S Hirtshals Fryse- & Kølehus
Hirtshals Isværk

Telefon 70

A/S HIRTSHALS BANK

Filial af A/S Hjørring Diskontobank

Tlf. 44 . 244

HIRTSHALS SØMANDSHJEM

Telf. 37

God borgelig Middag - Pæne Værelser

Bestyrer Niels Samuel

CHR. JEPSEN - Telefon 39

Altid 1. Kl.s Kød og Paalæg

»VIOLA«

Telef. 74 - CARL JENSEN - Hirtshals

Frugt - Blomster - Kranse

LEVORSEN & JØRGENSEN

Lys . Kraft . Skibsinstallation

Betjening Dag og Nat

THYLANDS BANK

HURUP

Bedsted . Hørdum . Koldby . Vestervig

Marsø
Støbegods

ned ad Themsen den 11. Juli. Deres Ankomst til Hamborg var ventet tre Dage senere, men Familien er endnu ikke naaet frem.

Det stille Havdyb findes ikke Havstrømmene er i stadig Bevægelse

Vi maa nu opgive Forestillingen om det stille Havdyb, udtaler Professor, Dr. Haakon Mosby, der har været om Bord i Havforskningskibet „Helland-Hansen“ og udforsket Havstrømme vest for Portugal i Samarbejde med engelske og franske Forskere.

Det viste sig, at Vandmasserne fra omkring 100 Meter under Havets Overflade og helt ned til Bunden bevægede sig forholdsvis ensartet, og Strømmen skiftede hele Tiden Retning. I Løbet af en Tidevandsperiode gik den hele Kompasset rundt, og den havde en Fart af en halv Knob. Vi vidste ikke, at dette kunne ske helt ned til 800 Meters Dybde, udtaler Professoren til „Bergens Tidende“. Strømmene er i det hele taget stærkere end almindeligt antaget indtil for kort Tid siden.

Skagen Rev Fyrskib paasejlet

Aalborg Skonnert blev tvunget mod Fyrskibet af Vind og Strøm

Forleden blev Skagen Rev Fyrskib paasejlet af Skonnerten „Inge Lene“ af Aalborg, der var paa Rejse fra Aalborg til Norge i Ballast. Ved Sammenstødet skete en Del Ravage om Bord paa Skonnerten, mens Fyrskibet ikke led større Overlast.

Det var Jungmanden, som stod til rors paa „Inge Lene“. Han gik tæt paa Fyrskibet, og ved Passagen af det blev „Inge Lene“ grebet af Vind og Strøm, som det paagældende Sted er meget stærk, og „Inge Lene“ førtes med venstre Skibsside ind mod Fyrskibets Stævn, som efterlod en Stribe rød Maling paa „Inge Lene“. Ved Sammenstødet med Stævnen knækkede Lønningen, og en Del Planker i Siden blev trykket ind.

Derpaa svajede „Inge Lene“ saaledes, at Fyrskibets udfaldende Stævn og Bøvsprødet ramte Udstødningsrøret, som knækkede af, og Kabysen, der var bygget sammen med Styrhuset. Hele Kabysset blev revet af, saa Styrhuset blev helt aabent bagtil. Redningsbaaden, som hænger lige bag Kabysen, blev slaaet i Stykker, og ligeledes blev en Cykel i Redningsbaaden ødelagt.

Skipperen, der skulde have været varskoet, naar man naaede Skagen Rev, blev kastet omkring i sin Køje og kom hurtigt paa Benene. Han sejlede straks Skibet til Skagen, hvor Skaderne besigtiges af Skibsforsikringen.

LEMVIG

E. SMEDEGAARD

Selv. Guld. Øvre. Optik
Telefon 194 LEMVIG Telefon 194

LEMVIG SKIBSVÆRFT

Nybygninger og Reparationer

P. Poulsen - Telefon 209

LEMVIG SVINESLAGTERI A/S

Tlf. 708 . 108

A. HONORÉ

Isenkram og Udstyrsforretning

TORVET 3 - LEMVIG - TELF. 408

MINERALVANDSFABRIKKEN

»IDEAL«

Tlf. 123

Aktieselskabet

LEMVIG BANK

Tlf. 777

Kontorer i
Bækmarksbro - Bøvlingbjerg - Harboøre - Thybørsen

LEMVIG FISKEAUKTION

statsautoriseret

v. P. Trillingsgaard

Auktionshallen Tlf. 335 - Auktionskontoret Tlf. 613 - Privat 804

LEMVIG VAADBINDERI

Viggo Jeppesen . Telf. 603

Al Slags Vaad og Travl leveres omgaaende

Brdr. Andersens

MASKINVÆRKSTED

Lemvig Havn . Telf. 594

Filial: Thybørsen . Telf. 29

JESPER PEITERSEN

Fiskeri- og Skibsartikler

LEMVIG - - - TELEFON 246

Filialer i Thybørsen og Thorsminde

Dampskibs-Aktieselskabet

»Myren«

Korresponderende Redere

HOLM & WONSILD

SKAGEN

SKAGENS FISKEAUKTION

statsautoriseret v. Aage Geismas - Telegr.-Adr.: Fiskeauktion

Telefoner: Kontor 41200 (Statst.) Privat 41029 (Statst.)

Skibsprovantering . Etableret 1909

P. Saxberg

Indehaver: Paul Saxberg . Skagen

Telefon 4 11 44 (7 Linier)

Adresse: Havneplads 16-18

Telegramadresse: »Saxbergship«

**Magasin
Skagen**

TELEFON 4 10 27

POSTGIRO 44039

HARALD PEDERSEN ★

A/S Skagens Kul- og Trælastforretning

Telefon 4 12 77 . 2 Lin.

Karstensens Skibsværft

Skibs- og Baadbyggeri

Telefon 4 12 01

OSCAR SKOUGAARD

aut. Installatør . Telefon 4 13 45

SKAGEN

AKTIESELSKABET

SKAGEN ISVÆRK

Skagen . Telf. 4 15 38

THISTED

Krogline og Fisketvist „Nordvest“ er bedst!

JOHS. HAANING . THISTED

Telf. 353

RESERVERET

MINDESMÆRKER

Brdr. Jensen . Sten- og Billedhuggeri

Thisted . Telefon 94

RESERVERET

ESBJERG

N. N. NIELSEN . MASKINFABRIK

Esbjerg . Telf. 429

v. E. Nielsen og G. Erlandsen

Repræsentant for »TUXHAM«

LEDIG

C. M. Nørskov Laursen

Maskinfabrik 1/S . Tlf. 761

Dæskmaskineri spec. for Fiskefartøjer

N. P. Jensens Skibs- og Baadebyggeri

Esbjerg gl. Havn

Telefoner: 584 og 2283 - Privat 718

anbefales med saavel Nybygning
samt Reparation

BRØDRENE MATHIASSEN

Ny Havn

Tlf. Kontor og Lager 47, privat 388

H. J. CHRISTENSEN & SØN

Vaadbinderi og Tovtjæveri

Ny Havn - Telefon 2153

H. J. Christensen privat Telefon 1482

LEDIG

P. Rasmussen & Co

Maskinfabrik — Telefon 988

P. Rasmussen priv. Telf. 717

ROUST & NIELSEN

Maskinværksted

Ny Havn

Telf. 387

Gravmonumenter

Martin Billeschou
Stormgade 59
Telefon 838

1/5 Em. Z. Svitzers Bjergnings-Entreprise

Grundlagt 1833

KVÆSTHUSGADE 1 - KØBENHAVN K.

CENTRAL 5195 — UDENFOR KONTORTID CENTRAL 5195 A

TLGR.-ADR.: SVITZERSALVAGE

LEDIG

Thyborøn Fiskeauktion
(Statsautoriseret)
v. Alb. Steen
Tlf. Thyborøn 57 Omst. til Priv.

Martin Herups
Vaadbinderi
Thyborøn Havn

**DAMPKIBSSELSKABET
PAA BORNHOLM**
af 1866
KØBENHAVN - RØNNE
og omvendt

Daglig Afg. fra København Kl. 23,15
" " " Rønne " 22,45
med M/S „Kongedybet“,
M/S „Rotna“ og M/S „Hammershus“

Selskabets Ekspeditioner:
KØBENHAVN Havnegade 27. Tlf. Minerva 1886
Kontortid 8-18, Søndage 8-9 Fm.
RØNNE: Ved Havnen, Tlf. 1886. Kontortid: 6-12
13-18, Søndag 8-9 Fm.

LEMVIG TANDTEKNIK
J. Holmstrup
Alt i moderne Teknik
Torvet 1 - Telefon 245

KØB

DANSK

IVER CHRISTENSEN
VAADBINDERI
SKAGEN

Etabl. 1879 - Telefon 4 14 77 og 4 10 45

Danmarks største
Trawl- og Vaadbinderi

Filialer i Eebjerg, Hirtshale, Strandby
og Marstrand

C.K. HANSEN

Skibsreder og -Mægler

AMALIEGADE 35 KØBENHAVN
Telefon Central 72 (13 Ledninger)
Hjvari-Telefon Dag og Nat Central 53010
Telegram-Adresse HANSEN

★

Korresponderende Reder for:

DANNEBROG

Skaarup & Salskov
Smede- & Maskinværksted
Thyborøn . Tlf. 61
Indehaver: J. Salskov

**Sømandshjemmet
& Afholdsrestaurant**
★
Thyborøn . Telefon 4

RESERVERET

Redaktør: Jørgen Pedersen, Ydby. Forretningsfører: Bogtrykker Gadgaard Nielsen, Lemvig

GADGAARD NIELSENS BOGTR. LEMVIG

LEMVIG
CENTRALBIBLIOTEK
LÆSESTUEN

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 10

1. Oktober 1958

25. Aarg.

Den russiske Fregat »Alexandrer Newsky« Stranding

REJS MED D. F. D. S.
DET FORENEDE DAMPSKIBS-SELSKAB A/S

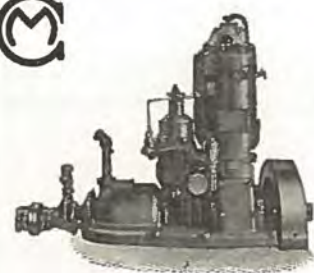
Tryksager af enhver Art faas hurtigt og billigt

Vasegaarden - Telf. 15

GADGAARD NIELSENS BOGTRYKKERI - LEMVIG

Kjoler - Frakker
Senge-Udstyr
KONTANT
Jørgensen
Esbjerg

LEDIG

Motorer
i Størrelserne
25 - 330 HK

Grenaa Motorfabrik

Telf. 666

Hirtshals
Fiskeriauktion
N. C. Jensen
— statsaut. —
Telefon 34 Privat 54

LEDIG

Marketederiet
„NY HAVN“
ESBJERG
Indeh. Svend Jørgensen
Kaffe og Smørrebrød
Telefon 1992

DANMARKS
HANDELS- og SØFARTS-TIDENDE
Uafhængigt Ugeblad for Udenrigshandel og Shipping
Abonnement: 20 Kr. aarlig,
bestilles paa ethvert Posthus samt paa Ekspeditionen
Vesterport 422 - København V. - Telefon Byen 1457

LEDIG

Damp-
skibsselskabet
TORM
København

Sparekassen for Lemvig og Omegn
Stillet 2 August 1847 Telefon 131 . Postgiro 851.00
Kontortid: 9,30-11,30 og 14-16
Fredag 9,30-11,30, 14-17,30, Lørdag 9-12
Thyboren Afd. . Tlf. 148
Kontortid: 10,30-12 og 16,00-17,00 . Lørdag 10,30-12

Carlsen & Aaens
Vaadbinderi
Hirtshals . Tlf. 180

LEDIG

Brugsforeningen
»FREM«
Kolonial- & Skibshandel
Telefon 372 - 872
Skolegade 40, Esbjerg

VIKINGEN

Havets - Havnens - Handelens og Hjemmets ill. Magasin

Skandinaviens største mest læseværdige
og rigt illustrerede maritime Magasin.

Abonnement Kr. 18,00 aarl., Kr. 3,75 kvartaarlig
Kontorer: Christiansborggade 1, København

AKTIESELSKABET
DET ØSTASIATISKE KOMPAGNI

Esbjerg **Vestjysk Krystal Isværk** A/S Telefon 66

Tidsskrift for Redningsvæsen

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 10

1. Oktober 1958

25. Aarg.

Et Foraar

med Lys og Skygge over Nr. Vorupør

13 Søfolk rededes — men 8 af Lejets Fiskere druknede

I Foraaret 1885 var Redningsstationen Nr. Vorupør engageret i to Begivenheder, der helt uafhængige af hinanden kastede saavel Glæde som Sorg ind over Fiskerbyen.

— I det første tilfælde drejede det sig om Dampskibet „Bernhard“s Stranding, der fandt Sted den 1. Februar, og hvor 13 Søfolk rededes iland, medens der ved den sidste Hændelse, der fandt Sted den 26. Marts, druknede 8 Fiskere ved en Kæntringsulykke paa Revlen.

Dampskibet »Bernhard«

af Bremen gik som nævnt paa Grund ved 8-Tiden om Aftenen, ca. 1 Mil fra Stationen.

Kl. 12¹/₂ fik Redningsstationen Meddelelse om Grundstødningen, og Raketapparatet var paa Stedet Kl. 2 om Natten. — Der blev da straks forsøgt Forbindelse med Skibet, der stod ca. 50 Favne fra Land, men Linen drev i Læ uden at blive opfanget.

Den næste Raket førte derimod Linen over Skibet, hvor der imidlertid intet foretoges for at iværksætte Forbindelsen med Land.

Redningsbaaden kommer

Redningsbaaden, der efter en besværlig og anstrengende Transport ankom til Strandingsstedet Kl. 5, roedes nu ud.

Vinden var sydlig med frisk Kuling og Søn urolig.

Da man var naaet ud til Skibet vilde dets Besætning imidlertid ikke forlade det, og først efter nogen Tøven besluttede Føreren at sende en Mand med Redningsbaaden, som derpaa heldigt landede Kl. 7¹/₂ Formd.

Efter at Vejret var blevet mere stormende, begyndte de skibbrudne at hale ind paa Raketlinen, for at komme bort fra Skibet. Det var ved 11-Tiden, og Redningsmandskabet gik derpaa i Gang med deres Opgave, der resulterede i, at Resten af Besætningen, 12 Mand, blev halet ind paa Land i Redningsstolen.

Ulykken den 26. Marts

Knap 2 Maaneder senere blev der atter kaldt paa Redningsstationen Nr. Vorupør.

Anledningen var i dette Tilfælde ingen Stranding, men derimod Fiskere fra Lejet, der havde Vanskeligheder under Landing efter at Havet havde rejst sig og Revlerne farlige at forcere.

10 Redningsmænd, der ogsaa havde været paa Fiskeri, kom ind ved Middagstid og Opsynsmanden lod da Redningsbaaden føre til Havet.

Havet voksede i Styrke, og de smaa aabne Robaade med Fiskerne ombord saas allerede, da de nærmede sig Revlerne.

En Stund efter slap Redningsbaaden Kysten og kom godt over Revlernes Braad, bemannet med 9 Mand.

10 Fiskere fra 2 Baade tages ind i Redningsbaaden

og efter at der var gjort klar til indfarten, begyndte det farlige Ridt.

Omtrent 200 Favne fra Land blev Redningsbaaden overfaldet af en usædvanlig voldsom Sø, der krængede Baaden bagover, saa den kæntrade paa Revlens Inderside. Det sørgelige Resultat blev, at 8 af de optagne 10 Fiskere druknede, medens de to andre tillige med Redningsmandskabet reddedes af tililende 4 Fiskerbaade.

Naar denne sørgelige Hændelse ikke fik et langt videre Omfang, skyldtes det, at de uforfærdede Fiskere, der paa Stranden overværede Ulykken, straks var parat til i deres spinkle Fartøjer at gaa ud i den svære Sø og redde, hvad der var tilbage af endnu levende Kammerater. — Lys og Skygge har til alle Tider vekslet i Hændelsernes Malstrøm langs vore Kyster, og Vorupør har oplevet begge Virkninger, ikke blot i de to nævnte Tilfælde, men i mange andre.

Maagen.

Opsynsmand P. C. Dahl, Bjerregaard, fortæller om et Par mirakuløse Redninger fra to Strandinger paa Vestkysten i gamle Dage.

Udskrift af Hans Chr. Lauridsens Strandprotokol

27. Juli 1858 inddrev Skroget af norsk Slup „Tritan“ med Bunden i Vejret, tilsyneladende uden Mandskab, men ved Undersøgning fandtes tvende Drengene i Rummet helt oppe mod Bunden. Af deres Udsagn og fundne Papirer erfarede Skibet at være gaaet fra Kollen i Norge og bestemt til Ribe med fyrre Brædder Lax bricioser. Besætningen havde været Skipperen Bertel Jakobsen af Christiansand og 3 Mand, hvoraf Skipperen og Matroen var omkommet i Bølgerne. Saavel Ladningen som Skroget m. m. solgtes den 26. August ved Auktion.

Efter Opfordring fra vor Redaktør skal jeg her fortælle, hvad min Bedstemoder har fortalt mig om Strandingen, som hun overværede som ung Pige. — Strandingen fandt Sted i gammel Hans' Strandlen ud for Bjerregaard By.

Skibet drev som anført ind med Bunden i Vejret, og der blev straks taget Stilling til at hugge Hul i Skibet, men til Trods for, at man ansaa Skibet for dødt, sattes der Vagt om Natten, naar Arbejdet var indstillet, og jeg husker ikke, om der gik een eller to Nætter, men min Bedstemoders Broder Otto Hejde havde Vagten, og han hørte da om Natten, at der arbejdedes inde i Vraget, og han blev klar over, at det var overlevende, som arbejdede paa at komme ud.

Saa snart Bjergerne om Morgenen kom til Stranden, fortalte han dem jo sin Opdagelse. Og nu kan det nok være, at der blev sat energisk ind. Man forsøgte straks med Bankesignaler at komme i Kontakt med de indespærrede, men der kom ikke en Lyd derindefra. Men Otto Hejde var sikker i sin Sag, og det lykkedes Bjerregaard-Folkene i Løbet af Dagen at komme ind i Skibet, og her fandt de to forskræmte Drengene, der selvsagt var yderst forkomne, efter den frygtelige indespærring. De blev straks bragt i Hus til Forplejning, og her fortalte de, at de tilhørte den overlevende Del af Besætningen fra Sluppen „Tritan“ af Frederikstad. Da Skibet kæntrerede, befandt de sig i Kahytten, og det lykkedes dem at redde sig fra Druknedøden ved at komme op over Ladningen, og her fristede de Livet i flere Døgn, indtil Strandingen fandt Sted. De anede ikke, hvor de var strandet, men havde bemærket Bjergerne Arbejde for at komme ind i Vraget, og de var bange for at det var Sørovere, som ville gøre dem ondt, og derfor turde de ikke gøre sig bemærket, men arbejdede selv om Natten paa deres Befrielse, da de gik ud fra,

at der da ingen Folk var ved Skibet. — Man forstaaer de to Drenges Glæde, da de var befriet og befandt sig mellem Venner.

Denne Stranding fik en Del Aar senere en Paralel ved at en Fanø-Skonnert drev ind ved Fjand med Bunden i Vejret. Hvad jeg ved om denne Stranding er kun hvad en af de overlevende, som strandede her i 1909 med „Vyl“ Fyrskib, har fortalt. Han fortalte, at de med en Træladning befandt sig under Vestkysten ind under Jul, da de blev overfaldet af haardt Vejr, saa Skibet kæntrerede, mens de to Mand var paa Dækket og de to andre i Kahytten. Det lykkedes ogsaa dem at bane sig Vej til Lasten, og her fristede de Livet i mange Døgn, indtil de tæt op mod Jul strandede i Fjand.

Der var mange Strandinger, saa der var nok at gøre for Bjerglauget, men Konsul Høj fra Ringkøbing ønskede at faa hugget Hul paa Skonnerten før man holdt Jul.

Det har sikkert været „Tritan“'s dramatiske Stranding, der ogsaa har inspireret til at faa Skibet undersøgt. Og man forstaaer den Glans, der har været over den Jul for de to Skibbrudne, og Glæden hos Bjergerne i Fjand over at Redningen lige akkurat kom tidligt nok.

Naar man hørte den aldrende Sømand fortælle derom, forstaaer man hvilke Lidelser de har været udsat for, dels Sult, da Provianten i begge Tilfælde var yderst sparsom, dels af Sorg over Kammeraternes Skæbne, og endelig Frygten for deres egen Skæbne.

Mylius Eriksen skildrer en af disse Begivenheder i sine Strandingshistorier, men det er den eneste Gang jeg finder, at hans Fortælling ikke er autentisk. Det er sikkert Strandingen i Bjerregaard, han skriver om, men han blander Begivenheden sammen med den i Fjand, og Beskrivelsen er i hvert Fald ikke autentisk med nogen af de to Strandinger. D.

Af »Kasserer Gotlieb Ølsted's Legat« vil der i december maaned 1958 blive uddelt nogle portioner til:

- 1) Gamle, afskedigede medlemmer af mandskabet ved de *nørrejdyske* baad-redningsstationer.
- 2) Midlertidig hjælp til enker efter børn af redningsmandskabet, fortrinsvis medlemmer som er omkommet under udøvelse af redningsarbejdet.

De, der maatte ønske at komme i betragtning ved uddelingen, vil kunne faa ansøgningskema ved henvendelse til Bestyreren af Redningsvæsenet, Overgaden o. Vandet 48 C, København K, til hvem skemaerne tilbagesendes inden 1. novbr. d. aa.

Legatbestyrelsen.

Mands Minde

85 Aar

Fhv. Baadmand Chr. Poulsen, Vester Agger fylder den 18. Oktober 85 Aar.

80 Aar

Fhv. Baadmand Anders Peter Nielsen, Skallerup Klit, fylder den 5. Oktober 80 Aar.

Fhv. Baadmand Jens Jessen Hansen, Sønderho, fylder den 25. Oktober 80 Aar.

75 Aar

Fhv. Baadmand Thomas A. Thomsen, DM., Hvide Sande, fylder den 2. Oktober 75 Aar.

70 Aar

Fhv. Baadmand Oscar H. Isaksen, Sæby, fylder den 26. Oktober 70 Aar.

60 Aar

Baadmand Harald M. Christiansen, Tversted, fylder den 9. Oktober 60 Aar.

Forfatteren Erik Berthelsen, Gilleleje, fyldte den 25. September 60 Aar.

Erik Berthelsen, der er født paa Harboøre, vil af dette Blads Læsere være særlig kendt for Bogen „Harboør Folk“, — der er en mesterlig Skildring af Livet i en Vestkystby i svunden Tid.

25 Aars Jubilæum

Den 1. Oktober 1958 kan nedennævnte Redningsmænd fejre 25 Aars Jubilæum i Redningsvæsenets Tjeneste:

Baadmand ved Redningsstationen Thorupstrand Anders Peter Pedersbæk.

Baadmand ved Redningsstationen Hanstholm Anders Præstegaard.

Baadmand ved Redningsstationen Stenbjerg Otto Mikelsen.

Betjeningsmand ved Redningsstationen Liløre Niels Røn Larsen.

Opsynsmand ved Redningsstationen Fjand Vilhelm Poulsen.

Baadmand ved Redningsstationen Vedersø Peder Jepsen.

Betjeningsmand ved Redningsstationen Søndervig Niels Kr. Kristensen.

Opsynsmand ved Redningsstationen Hennegaard Aksel Henrik Dahl.

Baadmand ved Redningsstationen Vejrs Lars Graungaard Bloch.

Baadformand ved Redningsstationen Snøgebæk Hans Pedersen.

Et Jubilæum

Den 1. Oktober kan Opsynsmand Gustav Hallgreen, Esbjerg, fejre sit 25 Aars Jubilæum i Redningsvæsenets Tjeneste.

Hallgreen blev ansat som Baadmand, avancerede til Baadformand og videre til Opsynsmand. Han har i sin Tjeneste været ude for haarde Ture, og var med i Baaden hin Nat, da Frederik Lambertsen forulykkede. Bedst kendt udadtil vil Hallgreen være som et mangeaarigt og virksomt Medlem af Bestyrelsen for „Foreningen af danske Redningsmænd“, hvis Kasserer han har været i en Aarrække, og hvis Formand han var indtil han paa sidste Aarsmøde afløstes efter eget Ønske af Opsynsmand Wensel Rasmussen, Grenaa. Gustav Hallgreen er dog stadig Medlem af Foreningens Bestyrelse, ligesom han er i det Udvalg, som følger Moderniseringen af vort Redningsvæsen. Vi benytter denne Lejlighed til at frembære vor Tak for et aarelangt godt Samarbejde, og et varmt Ønske om, at Foreningen fortsat maa høste Gavn af Gustav Hallgreens mange gode Egenskaber. Vi gratulerer.

Sølvbryllup

Fisker Jens Christian Madsen og Hustru Kristiane, Nr. Vorupør, fejrer deres Sølvbryllup den 8. Oktober 1958. Jens Chr. Madsen er Søn af afdøde Jens J. Madsen, og Kristiane er Datter af fhv. Baadmand afdøde Peder Munk Pedersen, Nr. Vorupør.

Jens Chr. Madsen blev ansat ved Redningsstationen Nr. Vorupør den 1. Oktober 1941, og blev Reservemotorpasser den 1. April 1953.

Ny Ridder

Den tidl. Kaptajn paa Redningsskibet „F. V. Mortensen“ Fr. Engsted, der nu er Fører paa „Dana“, er udnævnt til Ridder af Dannebrog.

Afskedigelser og Ansættelser

Redningsstationen „Vejsr“

Baadmand Godtfred Hansen er efter eget Ønske afskediget af Redningsvæsenets Tjeneste fra 1. September d. A. at regne.

I den ledigblevne Plads som Baadmand er midlertidigt ansat Jakob Christensen.

Redningsstationen „Anholt-Havn“

Baadmand Martin Juel Jensen er efter eget Ønske afskediget af Tjenesten fra 1. Oktober d. A.

I den ledigblevne Plads som Baadmand er midlertidigt ansat Fisker Georg Petersen.

Redningsstationen „Sæby“

Opsynsmand Peter Christian Hyttel har p. G. a. Alder søgt og faaet sin Afsked af Redningsvæsenets Tjeneste fra Udgangen af September at regne.

Peter Chr. Hyttel, der er født den 20. Februar 1891, blev ansat som Baadmand den 1. September 1920, som Motorpasser den 1. Oktober 1931 og som Opsynsmand den 1. Oktober 1949. Han har deltaget i Redningen af 39 skibbrudne og er dekoreret med Ridderkorset af Dannebrog og Redningsvæsenets Jubilæumsmedalje.

Som ny Opsynsmand er fra 1. Oktober 58 ansat hidtilværende Baadformand Peter Rasmussen, der er 49 Aar gammel og har været ansat ved Stationen siden 1951.

I den derved ledigblevne Plads som Baadformand er ansat Baadmand Erik Harry Hyttel.

Redningsstationen „Vesterø“

Baadmand og Motorpasser Theodor Thomsen er p. G. a. Alder og Svagelighed og efter eget Ønske afskediget af Redningsvæsenets Tjeneste fra Udgangen af September Maaned.

Th. Thomsen, der er født den 19. Februar 1898, blev ansat som Baadmand den 1. Oktober 1925. Han har deltaget i Redningen af 37 skibbrudne og er dekoreret med Redningsvæsenets Jubilæumsmedalje.

I den ledigblevne Plads som Baadmand og Motorpasser er midlertidig ansat Fisker Henry Vistrup.

Motorpasserne

faar Løntillæg

Formanden for »Foreningen af danske Redningsmænd«, Hr. Opsynsmand Wenzel Rasmussen, Grenaa, har ad tjenstlig Vej modtaget følgende Skrivelse, stilet til Forsvarsministeriet fra Finansudvalget:

I Anledning af Ministeriets Skrivelse af 23. Juli d. A. har jeg herved den Ære at meddele, at Finansudvalget kan give Tilslutning til, at der med Virkning fra den 1. April 1958 foretages en Forhøjelse af det Tillæg, der ydes til de aarlige Vederlag paa 300 Kr. og 100 Kr., som udbetales det Personel ved Redningsvæsenet, der gør Tjeneste som Motorpassere og Reservemotorpassere ved Motorredningsbaadsstationer, saaledes at det kommer til at svare til Procenttillægget til de paa Finansloven opførte Honorarer, for Tiden 110 pCt., og saaledes at det fremtidig til enhver Tid svarer til dette Tillæg, samt at den dermed forbundne Merudgift afholdes paa forventet Efterbevilling ad Finanslovskonto § 21 XLV. B. 1. i, hvilket herved meddeles til Efterretning og videre Foranstaltning.

Den ved Forhøjelsen af nævnte Tillæg fremkomne Merudgift bedes medtaget paa Redningsvæsenets Forslag til Tillægsbevillingslov for indværende Finansaar.

Ovenstaaende meddeles Dem herved til Efterretning under Henvisning til Deres Ansøgning af 18. Februar 1958.

N. Hansen.

»CALEDONIA«s

Stranding ved Østerby

Raketten ramte Kaptajnen

Den 27. Oktober 1888 kæmpede en Brig med forrevne Sejl en haard Dyst for at klare de farlige Rev omkring Læsø.

Ved 4-Tiden om Eftermiddagen havde Stormen ødelagt saa meget af Sejlføringen, at der kun var en Udvej tilbage, at lade Sejleren drive ind paa Kysten.

Saa snart Skibet tog Grunden gik begge Master overbord, og da der kun var ca. 20-30 Favne til Land gik straks tre af Mandskabet i Skibsbaaden og naaede lykkelig Kysten.

Skibet var raseret overalt

En halv Time efter Grundstødningen var Redningsmandskabet paa Stedet, men den første Raket naaede ingen Forbindelse, idet Briggen var raseret fra for til Agter. Den følgende Raket, der blev affyret, gik gennem Skandseklining, og da Forbindelsen nu var etableret, toges Besætningen, 4 Mand, i Land i Redningsstolen.

En mærkelig Ulykke indtraf

Ved denne Lejlighed indtraf det heldigvis i Redningsvæsenets Analer enestaaende ulykkelige Tilfælde, at Skibets Fører, som det ved den i denne Anledning anstillede Undersøgelse er oplyst, ved egen Uforsigtighed, og uden Skyld fra Redningsvæsenets Side, blev antruffen og dødelig saaret af den senest udskudte Raket, der paa Grund af Forholdene havde maattet affyres med en meget lav Elevation.

Brig „Caledonia“ endte sin Historie paa Læsøkysten og blev totalt Vrag.

Af Fru Anna Elisabeth Rørbyes Legat

til understøttelse af trængende danske kystbeboere, som har sat livet i vove ved redning af menneskeliv paa søen, og for enker eller børn efter saadanne, der ved redningsforsøg har tilsat livet, vil der i december maaned 1958 blive uddelt nogle portioner.

De, der maatte ønske at komme i betragtning ved uddelingen, vil kunne faa skema til udfyldning ved henvendelse til Bestyrelsen af Redningsvæsenet, Overgaden o. Vandet 48 C, København K, til hvem skemaerne vil være at indsende inden 1. novbr. d. aa. Legatbestyrelsen.

1868 - 25. September - 1958

90 Aars Dagen for den mest bemærkelsesværdige Stranding paa den jyske Vestkyst

Den russiske Fregat »Alexander Newsky«s Stranding ved Harboøre

Den 25. September 1868 blev Beboerne paa Harboøre vækkede tidlig om Morgenen ved at høre Nødskud fra Havet, og da de kom til Stranden, saa de ud for Knopper et meget stort Skib i en Afstand af 600 Alen fra land. Det var den russiske Fregat „Alexander Newsky“, som kom fra Plymouth og var bestemt hjem-efter. Skibet havde en Besætning af 730 Mand, og den russiske Storfyrst Alexis gjorde Tjeneste om Bord som Officer.

Det blæste en stiv Kuling af VNV, og Søen var meget høj.

Raketapparaterne førtes saa hurtigt som muligt til Strandingsstedet, der var 3/4 Mil Nord for Stationen Flyvholm. Ved Dagry havde Fregattens Redningsbaad sat fra Borde med 17 Mand, og den kom ogsaa lykkelig til Land, men havde mistet alle sine Aarer, saa den ikke kunde gaa ud igen. Paa Grund af den store Afstand fra Land, blev der benyttet dobbelte Raketter, men først ved det tredje Raketkast blev der opnaaet Forbindelse, idet een af Besætningen sprang over Bord med en Line om Livet og fik opfisket Raketlinen, som flød i Skibets Nærhed. Men Redningsbaaden fra Flyvholm ankom nu paa Stranden, og saa hurtigt som Omstændighederne tillod det, samt efter megen Anstrengelse fra Redningsmandskabets og Kystbeboernes Side, lykkedes det at faa den flot og roet ud til Fregatten, fra hvilken den blandt andre medbragte nogle syge og saarede samt en Officer, som alle heldigt bragtes i Land.

Redningsbaaden blev igen bemanded og bragt ud i Havstokken, hvorfra den imidlertid ikke kunde bringes videre, eftersom den efter alt at dømme var saa meget beskadiget, at dens Selvlænsningsevne var gaaet tabt. Redningsbaaden blev nu landsat, adskilt og rensat for en stor Mængde Sand, som aldeles havde fyldt den mellem Luftkasserne. Det viste sig tillige, at alt Bundtømmeret i Baaden var brækket, og at de mellem Luftkasserne indtrængte Sten havde frembragt Huller i Kasserne, som i Stedet for Luft indeholdt en stor Mængde Vand. Saa godt som muligt blev de forefundne Huller proppede, Baaden samlet og igen bemanded, men ankomsten i Havstokken kunde den slet ikke læse sig for den indstrømmende Vandmasse, men vedblev at følge Bunden og maatte af den Grund landsættes.

Man forsøgte saa med Raketapparatet, hvorved der som bemærket var opnaaet Forbindelse, men denne var bleven uklar og indvik-

let i Rigningen, der var knappet og laa ved Siden af Skibet.

Efter megen Besvær lykkedes det at klare det hele, men da Redningsstolen skulde hales ind, var der gaaet 2 Mand i denne, og ved Indhalingen sprængtes Linen, saa de 2 Mand hang paa Trossen mellem Skibet og Land. De maatte saa hales tilbage til Skibet igen.

Til alt Held begyndte Vejret nu at bedage, og Søen lagde sig betydelig. Een af Kystens Fiskerbaade gik ud og førte heldig nogle af Besætningen i Land. Flere Fiskerbaade, ogsaa fra Thyborøn, kom til, og desuden var ogsaa Fregattens egen Redningsbaad bleven forsynet med friske Aarer, saa den kunde deltage i Virksomheden. Det blev ogsaa paany forsøgt med Flyvholms Redningsbaad, men det viste sig atter, at den var bleven saa beskadiget under det første Forsøg, at den var ganske ubrugelig.

Der var Kappelstrid mellem Baadene, men alt gik nu heldigt, især da Vejret efterhaanden helt var stilnet af, og ved Solens Nedgang var Redningen af den store Besætning tilendebragt.

Da Skibets Redningsbaad første Gang om Morgenen var kommen i Land og ikke kunde gaa ud igen, da den havde mistet Aarerne, var der fra Fregatten udsat en mindre Baad med 7 Mand, men ankommen paa Revlen rantes Baaden af en Braadsø, som kæntrede den, hvorved 4 Mand omkom. Den ene af de omkomne var en Officer, som kort før sin Død havde givet Bevis for sin Uforfærdethed. Under Af-fyringen af Nødskuddene kastede et Skud en Mand over Bord, hvorved han mistede en Arm og fik en anden kvæstet, men uagtet den tilskadekomne Mand faldt ud mod Havet, hvor Braadsøen væltede mod Skibet, sprang den paa-gældende Officer straks over Bord og reddede den ulykkelige.

Den russiske Storfyrste lod straks efter Redningen udbetale store Pengebelønninger til de, som havde deltaget i Redningen.

Fregatten førtes af Fregatkaptajn Oscar von Krämer, der i en, Bog udkommet for en Del Aar siden „Fran Hav och Hov“, har givet en livfuld Skildring af Fregattens sidste Rejse og af den dramatiske Stranding.

Admiral i den kejserlige russiske Flaade Possiet var attacheret Storfyrst Alexis — der jo var Søn af Zaren, Ruslands Kejser — tilligemed Baron Schilling og en stor Stab samt Tjenerstab. Endvidere medfulgte en Pope, der iført fuldt Ornat holdt en gribende Gudstjene-

ste paa Stranden, da Redningsarbejdet var tilendebragt.

„Alexander Newsky“s Saga var ude. Skibet var den russiske Marines Stolthed, og det blev ofte brugt, naar der skulde repræsenteres. Saaledes var Fregatten ogsaa blevet benyttet i 1865 til at hjemføre den da afdøde Storfyrsttrønfølger Nikolaus' Lig fra Italien. Det Aar, da Skibet strandede, havde det været benyttet til at overføre Kandiater (Beboere paa Kreta) fra Kreta til Grækenland.

Strandingen vakte stor Opsigt i Rusland, men Glæden var ogsaa stor, da Tabet af Menneskeliv kun var ringe. Der blev uddelt store Belønninger til alle de Mænd paa Harboøre og Thyborøn, der havde deltaget i Bjergningen af Besætningen. Det skete Dagen efter Strandingen i Guld-Tyvefrancstykker; saaledes fik Opsynsmændene ved de to Redningsstationer Chr. Langer og Mads Sørensen hver 10. Senere kom der store Redningsmedaljer i Sølv til disse Mænd og til en Del andre, som havde gjort sig særlig fortjent ved Bjergningen. Den russiske Regering sendte 5000 Sølvrubler til Fordeling blandt Beboerne, og i Løbet af Efteraaret kom der en stor Portion St. Stanislaus og St. Anna Ordener til de forskellige Embedsmænd og andre, der havde været i Berøring med Affæren.

I Rusland blev der stor Stads, da Fregattens Mandskab kom hjem, og der blev ogsaa gjort Stads af Besætningen paa Fregatten „Jylland“, som deltog i Overførelsen. Navnlig var der i Midten af Oktober en stor Fest paa Michael Ridebanen i St. Petersborg, i hvilken Kejseren og flere af Storfyrsterne deltog, og Kejseren udtalte sin Tak for den Opræden, som de alle havde udvist ved den uheldige Begivenhed.

Af den samlede Besætning paa Fregatten blev der senere ved en Deputation overrakt den afholdte Storfyrst Alexis en stor forgyldt Sølvtafle med Inskription til Erindring om Strandingen.

Men flere af Officererne maatte dog for Retten for at staa til Ansvar for Fregattens Forlis. Flere af de højerestaaende, saaledes Admiral Possiet og Chefen, Fregatkaptajn v. Krämer, blev ogsaa idømt Straffe for Pligtforsømmelse, men Straffen blev paa Grund af deres tidligere Fortjenester og den Selvfornægtelse, som de havde vist under Strandingen, eftergivet.

Ligene af de 5 forulykkede drev i Land paa Kysten. Ligene af de to Officerer, Alexander Zarin og Iskul v. Gildenbandt, blev sendt hjem til Rusland, hvorimod de andre tre, Underofficer Odinzoff samt Matroserne Schiloff og Poliakoff blev begravet paa Harboøre Kirkegaard, hvor der rejstes et Mindesmærke over dem.

Alexander Zarin var kun 24 Aar gammel, og Brylluppet ventede ham om en Maaned i St. Petersborg. Han skal paa Grund af sit Mod og sin elskværdige Karakter have været sær-

deles afholdt af Officerer og Mandskab. Allerede en Gang tidligere, samme Dag Fregatten strandede, havde han vovet sit Liv. Da Fregatten skød Nødskud, mistede en Matros Armen og faldt i Havet. Løjtnanten sprang straks i Søen og fik ham hejset op i Skibet. Da Redningsbaaden lykkelig var kommen i Land, fulgte han efter med en mindre Baad, men sank desværre i Brændingen.

Kun faa Dage efter Strandingen blev det klart for alle, at „Alexander Newsky“ vilde blive Vrag. Men store Skatte blev der hentet i Land fra Fregatten, der var ualmindelig kostbart udstyret. Meget mere kunde der have været bjerget af det kostbare Inventar, hvis der ikke var blevet spildt saa megen Tid med at bjerge Kanonerne, men disse vilde den russiske Regering gerne have.

Der blev ialt bjerget 42 Kanoner tilligemed en stor Mængde Tilbehør, og det blev sejlet til København. Men saa vilde den russiske Regering ikke have det alligevel, og det hele blev her i Landet.

Efter at store Mængder af det elegante Inventar, som fandtes i Kabytterne, samt Masser af Tovværk og Sejl var bjerget og solgt ved Auktioner, dels paa Harboøre, dels i Lemvig, blev selve Skibskroget den følgende Vinter solgt til et Interessantselskab, og Aar efter Aar blev der hentet værdifulde Sager frem af Vraget, bl. a. Maskindele.

Skrivebordet fra Chefskabytten, et ualmindeligt stort og pragtfuldt Mahognitræsbord, staar nu i Søfartsmuseet paa Kronborg.

„Alexander Newsky“s Saga er ude - Bølgerne ruller nu hen over dets Vrag, der i Tidens Løb er sunket længere og længere ned i de jydskke Revler.

Een tremastet Skonnert tilbage af 200

Tremastet M/Sk. „Pax“ af Marstal, Kaptajn Stærke Petersen, er nu den eneste tilbageværende tremastede Skonnert paa Ærø. „Pax“ er bygget i Marstal 1921 af Jens Bager, der nu selv driver Rederivirksomhed, dog ikke med Egetræsskonnerter. „Pax“ sejlede paa New Foundland i mange Aar med Kaptajn R. B. Groth som Fører og Ejer fortæller Svendborg Avis.

En Overgang var der i Marstal hjemmehørende et Par Hundrede tremastede Skonnerter. I Svendborg Tolddistrikt var der ogsaa mange tremastede Skonnerter hjemmehørende, nu er kun een tilbage, nemlig tremastet Skonnert „Margot Hansen“, der under Navnet „Gamma“ tidligere var hjemmehørende i Troense.

Man ser her Udviklingen i en Nøddeskal indenfor Smaaskibsfarten.

I hele Landet findes nu kun enkelte tremastede Skonnerter tilbage, men adskillige er omrigget til Galeaser eller Skonnerter.

Nyt Skoleskib søsat

Lørdag den 12. Juli søsattes fra Lürssen Værft, Bremen - Vegesack, en Nybygning til Rederiet J. Lauritzen. Skibet blev navngivet af Fru Skibsinspektør, Kaptajn Axel Nielsen og fik Navnet M/S FENJA DAN.

Skibet bygges som full Scantling Skib med følgende Hoveddimensioner:

Længde p. p. . . . . . 90,00 m
Bredde moulded. . . . . 14,50 m
Dybgang fuld Last . . ca. 6,70 m
Dødvægt tilsvarende. ca. 4100 T engl.

Skibet forsynet med B. & W. Dieselmotor, Type 550 VTBF 110, der udvikler ca. 3200 IHP og giver Skibet en Fart af ca. 13,5 Knob. Maskineri og Beboelse er placeret Agter. Beboelsen er specielt indrettet med Sejlads som Skoleskib for Øje og faar Plads til 18 Elever i 2-Mandskamre. Iøvrigt udstyres hele Beboelsen med de sædvanlige moderne Bekvemmeligheder for Sejlads i saavel koldt som varmt Klima.

Der bliver 3 Lastrum, der betjenes ved 4 Luger og 2 Sæt 5 T Bomme for hver Luge samt i Sik 25 T Bom.

Udstyret omfatter moderne Navigationsinstrumenter som Radar, Gyro og Decca.

NY BØGER

„Havets Tiger“, Michael Powel (Gyldendal). Romanen foreligger nu paa dansk og fortæller om det tyske Lommeskib „Graf Spee“s dramatiske Jagter paa Verdenhavene i Efteraaret 1939. Den voldsomme Spænding kulminerer ud for La Plata-Flodens Munding, da „Graf Spee“ blev den jagede. — Skønt klart underlegen i Ildkraft lykkedes det 3 smaa engelske Krydsere ved dygtig taktisk Manøvre at gøre „Graf Spee“ næsten ukampdygtig. Svært beskadiget maatte den søge tilflugt i neutral Havn.

Det er en Roman, der holder Læseren i Aande fra først til sidst.

Krigsbog udenfor Krigen

Pierre Boulle: „Broen over Floden Kwai“ (Gyldendal). Bogen er maaske Aarets mest omtalte Roman. Den franske Forfatter har selv gjort Krigen med i allieret Specialtjeneste i Sydøstasien, hvor Handlingen udspilles, og hans Bog er en Krigsbog af den Art, der mest handler om Psykologi. Den er vel opstillet, vel gennemtænkt i sin Konflikt med den stivsendede engelske Oberst og hans fikse Ide paa den ene Side og hans Landsmænd, der som Sabotører bliver hans Modstandere paa den anden

Stærk Forhaandsberømmelse kan være farlig. Egentlig blændende er Bogen ikke, navnlig ikke i sin hyppige Dvælen ved brisisk Aand og Ide. Saa lige ud ad Landevejen er Sagen ikke, saa ukomplicerede er Englændere ikke. Og lejlighedsvis forekommer Sabotageskildringen en Kende langtrukken. Bogen har sin Spænding i sin Ide, men den er ogsaa nok værd at kende.

K.B.

Hvis Bladet udebliver,

bedes de Holdere, der modtager det gennem Posten straks klage til Postbudet.

Hvis Stationerne ikke modtager Bladet regelmæssigt, bedes dette paa et Brevkort meddelt til Gadgaard Nielsens Bogtrykkeri, Lemvig.

LEMVIG

E. SMEDEGAARD
Sølv - Guld - Bjerg. Opsik
Telefon 194 LEMVIG Telefon 194

LEMVIG SKIBSVÆRFT

Nybygninger og Reparationer
P. Poulsen - Telefon 209

LEMVIG SVINESLAGTERI A/S

Tlf. 708 . 108

A. HONORÉ

Isenkram og Udstyrsforretning
TORVET 3 - LEMVIG - TELF. 408

MINERALVANDSFABRIKKEN

»IDEAL«

Tlf. 123

Aktieselskabet

LEMVIG BANK
Tlf. 777

Kontorer i

Bækmarksbro - Bøvlingbjerg - Harboøre - Thyborøn

LEMVIG FISKEAUKTION

statsautoriseret

v. P. Trillingsgaard

Auktionshallen Tlf. 335 - Auktionskontoret Tlf. 613 - Privat 804

LEMVIG VAADBINDERI

Viggo Jeppesen . Telf. 603

Al Slags Vaad og Travl leveres omgaaende

Brdr. Andersens

MASKINVÆRKSTED

Lemvig Havn . Telf. 884

Filial: Thyborøn . Telf. 29

JESPER PEITERSEN

Fiskeri- og Skibsartikler

LEMVIG - - - TELEFON 248

Filialer i Thyborøn og Thorsminde

Dampskibs-Aktieselskabet

»Myren«

Korresponderende Redere

HOLM & WONSILD

Erstatningen fra Amerika

Den endelige Underskrivelse af den dansk-amerikanske Overenskomst om Erstatning for de 40 Skibe, som i 1941 blev rekvireret af den amerikanske Regering, har nu fundet Sted ved en Højtidelighed i det amerikanske Udenrigsministerium i Washington. Underskriverne var Ambassadør Henrik Kaufmann og den fungerende Udenrigsminister Christian Herter. Erstatningerne er paa ialt 5.296.302 Dollars, som Kongressen for nylig bevilgede til hel og fuld Afgørelse af alle Krav.

Matrosen svømmede efter sit Skib

Efter to en halv Times Svømning blev han opdaget og bjerget om Bord

Den 21-aarige Matros Osvald Fagerland faldt over Bord fra Damperen „Sneland I“, da denne en skønne Augustdag var paa Vej over Atlanten, men blev igen bjerget efter 2 1/2 Times Forløb.

Nu har hans Skib været hjemme i Norge, og naturligvis er han blevet interviewet. Han fortæller, at han var ved at male fra Faldrebstappen Midtskibs, da han pludselig mistede Fodfæstet. Han havde ikke spændt Sikkerhedsbæltet ordentligt og styrtede i Havet, men han fik sat saa meget fra, at han undgik Skruen.

Tog det roligt

— Ingen saa mig, og jeg var klar over, siger han, at jeg først vilde blive savnet ved Vagtskiftet. Inden Skibet forsvandt havde jeg mærket mig dets Kurs og begyndte at svømme i samme Retning. Der var ingen Grund til Panik. Jeg befriede mig for alt Tøjet og Skoene, og da Havet var spejlblankt, følte jeg mig helt sikker paa, at jeg nok skulle blive reddet. Kun mit vandtætte Ur beholdt jeg. Da der var gaaet to Timer, var jeg dog ikke længer saa sikker i min Sag.

Lidt besværligt

Selv om Vandet var seksten Grader, begyndte det at føles koldt, og jeg fik Krampe i Benene, hvilket blev lidt besværligt. Naa, men efter 2 1/2 Times Forløb fik jeg Øje paa Baaden. Skipperen var selv entret op i Udsigtstønden og havde set mig paa lang Afstand.

Fagerland havde paadraget sig en Forkølelse paa Grund af det lange Ophold i Vandet, og han blev derfor beordret til køjs, men var helt i Orden igen efter et Par Dages Forløb.

— STØT BLADETS ANNONCØRER —

HIRTSHALS

Hans Svendsens SKIBSBYGGERI

Alt i Nybygninger
samt Reparationer
Hirtshals . Telefon 132

A/S Hirtshals Fryse- & Kølehus Hirtshals Isværk

Telefon 70

A/S HIRTSHALS BANK

Filial af A/S Hjørring Diskontobank
Tlf. 44 . 244

HIRTSHALS SØMANDSHJEM

Telf. 37

God borgelig Middag - Pæne Værelser

Bestyrer Niels Samuel

CHR. JEPSEN - Telefon 39

Altid 1. Kl.s Kød og Paalæg

»VIOLA«

Telef. 74 - CARL JENSEN - Hirtshals

Frugt - Blomster - Kranse

LEVORSEN & JØRGENSEN

Lys . Kraft . Skibsinstallation

Betjening Dag og Nat

THYLANDS BANK

HURUP

Bedsted . Hørdum . Koldby . Vestervig

Marsø
Støbegods

SKAGEN

SKAGENS FISKEAUKTION

statautoriseret v. Aage Geisnæs - Telegr.-Adr.: Fiskeauktion

Telefoner: Kontor 41200 (Statst.) Privat 41029 (Statst.)

Skibsproviandering . Etableret 1909

P. Saxberg

Indehaver: Paul Saxberg . Skagen

Telefon 4 11 44 (7 Linier)

Adresse: Havneplads 16-18

Telegramadresse: »Saxbergship«

Magasin
Skagen
HARALD PEDERSEN

TELEFON 410 27

POSTGIRO 4400

A/S Skagens Kul- og Trælastforretning

Telefon 4 12 77 . 2 Lin.

Karstensens Skibsværft

Skibs- og Baadbyggeri

Telefon 4 12 01

OSCAR SKOUGAARD

aut. Installatør . Telefon 4 13 45

SKAGEN

AKTIESELSKABET

SKAGEN ISVÆRK

Skagen . Telf. 4 18 38

THISTED

Krogline og Fisketvist „Nordvest“ er bedst!

JOHS. HAANING . THISTED

Telf. 353

RESERVERET

MINDESMÆRKER

Brdr. Jensen . Sten- og Billedhuggeri

Thisted . Telefon 94

RESERVERET

ESBJERG

N. N. NIELSEN . MASKINFABRIK

Esbjerg . Telf. 429

v. E. Nielsen og G. Erlandsen

Repræsentant for »TUXHAM«

LEDIG

C. M. Nørskov Laursen

Maskinfabrik I/S . Tlf. 761

Dækmaskineri spec. for Fiskefartøjer

N. P. Jensens Skibs- og Baadebyggeri

Esbjerg gl. Havn

Telefoner: 584 og 2283 - Privat 718

anbefales med saavel Nybygning
samt Reparation

BRØDRENE MATHIASSEN

Ny Havn

Tlf. Kontor og Lager 47, privat 388

H. J. CHRISTENSEN & SØN

Vaadbinderi og Tovtjæreri

Ny Havn - Telefon 2153

H. J. Christensen privat Telefon 1462

LEDIG

P. Rasmussen & Co

Maskinfabrik — Telefon 988

P. Rasmussen priv. Telf. 717

ROUST & NIELSEN

Maskinværksted

Ny Havn

Telf. 387

Gravmonumenter

Martin Billeschou

Stormgade 59

Telefon 838

1/3 Em. Z. Svitzers Bjergnings-Entreprise

Grundlagt 1833

KVÆSTHUSGADE 1 - KØBENHAVN K.

CENTRAL 5195 — UDENFOR KONTORTID CENTRAL 5195 A

TLGR.-ADR.: SVITZERSALVAGE

LEDIG

Thyborøn Fiskeauktion
(Statsautoriseret)
v. Alb. Steen
Tlf. Thyborøn 57 Omst. til Priv.

Martin Herups
Vaadbinderi
Thyborøn Havn

**DAMPSKIBSSELSKABET
PAA BORNHOLM**
af 1866
KØBENHAVN - RØNNE
og omvendt

Daglig Afg. fra København Kl. 23,15
" " " Rønne " 22,45
med M/S „Kongedybet“,
M/S „Rotna“ og M/S „Hammershus“

Selskabets Ekspeditioner:
KØBENHAVN Havnegade 27. Tlf. Minerva 1866
Kontortid 8-18, Søndage 8-9 Fm.
RØNNE Ved Havnen, Tlf. 1868. Kontortid: 8-12
13-18. Søndag 8-9 Fm.

LEMVIG TANDTEKNIK

J. Holmstrup

Alt i moderne Teknik
Torvet 1 - Telefon 248

KØB

DANSK

IVER CHRISTENSEN
VAADBINDERI
SKAGEN

Etabl. 1879 - Telefon 4 14 77 og 4 10 45

Danmarks største
Trawl- og Vaadbinderi

Filialer i Eebjerg, Hirtshals, Strandby
og Marstrand

C.K. HANSEN

Skibsreder og -Mægler

AMALIEGADE 35 KØBENHAVN
Telefon Central 72 (13 Ledniger)
Huvori-Telefon Dag og Nat Central 53010
Telegram-Adresse HANSEN

★

Korres. onderende Refer for

DANNEBROG

Skaarup & Salskov
Smede- & Maskinværksted
Thyborøn . Tlf. 61

Indehaver: J. Salskov

**Sømandshjemmet
& Afholdsrestaurant**

★

Thyborøn . Telefon 4

RESERVERET

LEMVIG
CENTRALBIBLIOTEK
LÆSESTUEN

Nr. 11

1. November 1958

25. Aarg.

3-mastet Sejlskib »Bragdø«
Strandet i Harbøre den 1. November 1921

REJS MED

D. F. D. S.

DET FORENEDE DAMPSKIBS-SELSKAB A/S

Tryksager af enhver Art faas hurtigt og billigt

Vasegaarden - Telf. 15

GADGAARD NIELSENS BOGTRYKKERI - LEMVIG

Kjoler - Frakker
Senge-Udstyr
KONTANT
Jørgensen
Esbjerg

LEDIG

Marketederiet
"NY HAVN"
ESBJERG
Indeh. Svend Jørgensen
Kaffe og Smørrebrød
Telefon 1992Damp-
skibsselskabet
TORM
København

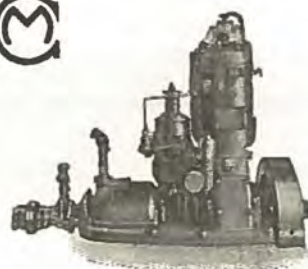
LEDIG

Brugsforeningen
"FREM"
Kolonial- & Skibshandel
Telefon 372 - 872
Skolegade 40, EsbjergAKTIESELSKABET
DET ØSTASIATISKE KOMPAGNI

Esbjerg

Vestjysk Krystal Isværk A/S

Telefon 66

Motorer
i Størrelserne
25 - 330 HK**Grenaa Motorfabrik**

Telf. 666

**DANMARKS
HANDELS- & SØFARTS-TIDENDE**Uafhængigt Ugeblad for Udenrigshandel og Shipping
Abonnement: 20 Kr. aarlig,
bestilles paa ethvert Posthus samt paa Ekspeditionen
Fiolstræde 24 - København K - Telefon Central 8284

Hirtshals

Fiskeriauktion

N. C. Jensen

- statsaut. -

Telefon 34 Privat 54

LEDIG

LEDIG

Carlsen & Aaens

Vaadbinderi

Hirtshals . Tlf. 180

Sparekassen for Lemvig og Omegn

Stiftet 2 August 1847 Telefon 131 . Postboks 851.00

Kontortid: 9,30-11,30 og 14-16

Fredag 9,30-11,30, 14-17,30, Lørdag 9-12

Thyborøn Afd. . Tlf. 148

Kontortid: 10,30-12 og 16,00-17,00 . Lørdag 10,30-12

VIKINGEN

Havets - Havens - Handels og Hjemmets Ill. Magazin

Skandinaviens største mest læseværdige
og rigt illustrerede maritime Magazin.Abonnement Kr. 18,00 aarl., Kr. 3,75 kvartaarlig
Kontorer: Christiansborggade 1, København

Tidsskrift for Redningsvæsen

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 11

1. November 1958

25. Aarg.

En af Sømandsmissionær Niels Jacob Andersens
nedskrevne Beretninger fra Virkeligheden:

Orkanen fra Nordost sendte Skibet til Bunds i Læsø Rende

Og efter al menneskelig Beregning vilde det være en Umulighed for Skibets
Besætning med den lille, skrøbelige Regningsjolle at naa frelst til Land
gennem de fraadende Søer

Sømandsmissionær Niels Jacob Andersen, Sæby, døde Sommeren 1937. Paa hans Grav paa Sæby Kirkegaard har Venner af Indenlandsk Sømandsmission rejst en enkel, men smuk Natursten, der foruden Inskription bærer en stor Havmaage i Broncerelief. Niels Jacob Andersen var født den 2. December 1859, og som ganske ung fik han i Frederikshavn Hyre til 14 Kroner om Maanedet med en Fiskekvase. I tyve Aar derefter sejlede han til Søs — det meste af Tiden som fuldbefaren Matros med de store Sejlskibe paa Verdenshavene.

Niels Jacob Andersen fik tidligt et religiøst gennembrud, og da han havde ualmindelig gode Talegaver, gik han efter 20 Aar til Søs i Land og begyndte — kun 35 Aar gammel — at arbejde for Sømandsmissionen som Rejsemissionær. Det kan ogsaa bemærkes, at Niels Jacob Andersen var den bærende Kraft ved Oprettelsen af Sæby Sømandshjem. Fra den gamle Sømandsmissionærs Pen har der før været bragt Skildringer af hans Oplevelser til Søs under fremmede Himmelstrøg. Nedenstaaende Beretning i hans eget ukunstlede Sømandssprog er hentet fra en Begivenhed fra vore Bedsteforældres Tid saa at sige lige uden for „vore egne Vinduer“ — en Vinterdag paa et Tidspunkt, da den unge Sømand Niels Jacob Andersen opholdt sig hjemme i Sæby.

Der laa et lille Fartøj nede ved Trindelen og kæmpede under en Orkan af Nordost, saa Skibet omsider sprang læk. Da det sprang læk, satte de Kursen ind mod den jydsk Kyst i Haab om at naa Land, inden Skibet sank, men da det trak meget Vand, maatte Pumperne holdes gaaende hele Tiden, og det var saa haardt et Slid, at en af Mandskabet faldt om af Over-

anstrengelse. Men paa Trods af al Pumpningen steg Vandet Tomme for Tomme, og Skibet sank, da de naaede Læsø Rende, og gik til Bunds. De havde ikke andet med end en lille Jolle, hvori hele Mandskabet maatte ned, og efter menneskelig Beregning vilde det være en komplet Umulighed at naa Land i den lille Jolle i et saadant Hav. De satte en lille Stump Stage som Mast i Baaden med en Bluse som Sejl. Baaden var lastet lige til Essingen, og idet den løb frem, stod der ligefrem en Mur af Vand paa begge Sider af den. Men dog gik der ikke mere Vand ind, end de kunde øse ud.

Da vi inde paa Land opdagede Baaden langt ude i de skummende Braad, var der ikke andet at se end en lille sort Prik, og vi undrede os over, hvad det kunde være. Men da den kom nærmere, kunde vi se, det var en Baad. De gamle Fiskere, der var til Stede, sagde da, at denne Baad maatte have en særlig Indretning, for at den kunde bæres oppe i et saadant Hav. Dermed mente man selvfølgelig Luftkasser eller Korkbryst, som Redningsbaadene ellers har.

Der var ogsaa en Særindretning i den Baad, men dog ikke af den Art, som Fiskerne havde tænkt sig. Skipperen, der hed Erik, laa nemlig paa Knæ i Bunden af Baaden og sagde til Herren: „Herre, kan du redde mig fra dette, da vil jeg tjene dig alle mit Livs Dage“, og det hørte Gud, og derfor blev Baaden baaret oppe.

Da Baaden kom nærmere Havnen, kunde vi straks se, at den ikke vilde søge selve Havnen, hvilket ogsaa vilde have været umuligt, da Braaddet gik over begge Havnemoler. Den styrede en Del Sonden for Byen lige plat for Vejret og kom ind i Nærheden af Gaarden „Strand-

have". Da vi fra Havnepladsen saa, at den vilde lande der længere Syd paa, styrtede vi alle afsted for at komme dem til Hjælp, naar de skulde lande. Een kom foran de andre og naaede Baaden, netop da den paa et højt Braad løb ind paa Stranden og Erik sprang ud og holdt den tilbage.

Denne ene, der var kommet foran, raaber da til Erik gennem Stormen: „Naa, skal det saa være Alvor da?" hvortil Erik svarede: „Ja, det har jag allt lofvat honnom derute, og det vill jag holde, bare han vill hjälpa mig dertill". En underlig Ting, at Gud i en af sine Venners Mund kan lægge et saadant Ord, som passede saa nøje netop paa det Sted.

Vi fik de skibbrudne hjulpet op til „Strandhave" for at faa dem lidt opvarmet, da de var meget forkomne af Kulden, eftersom det var Vinter, og de havde siddet længe i den aabne Baad. Men Varmen kunde de ikke taale, og en af dem besvimeede, da de kom ind i Varmen. Jeg forstod, at det maatte være galt, da det er hændet en Gang før, at en Mand er død her paa Stranden ved at komme ind i Varmen.

Vi fik dem derfor udenfor i Sneen og gned dem med varme Tæpper. Bagefter fik de saa et Par Kopper varm Kaffe, og det lavede svært op paa dem. Vi fik saa to Mand under Armene paa hver af dem og bragte dem ind til Byen, en god Fjerdingsvej, og det første Sted, vi kom ind, var hos Sognepræsten, dengang Pastor Ilsøe, hvor de igen fik Kaffe, og da vi skulde skilles, havde vi et Bedemøde paa vore Knæ med disse svenske Sømænd, og da hørte vi en fremmed Stemme iblandt os, der bad:

„Herre, jag vet inte, hvad jag skall säga åt dig, men jag vet hvad jag vill, jag vill frälsas, vill du hjälpa mig, o Gud. Amen".

Og Gud hjalp Erik. Han blev et inderligt lykkeligt Menneske, og han brugte sin Tid, mens han var i Sæby, til at missionere mellem Byens Honoratiores. Han var inde og tale med flere af Byens Stormænd i Byen, blant andet ogsaa med vor Borgmester.

Endelig kom Tiden, da de skulde rejse hjem. Der var dengang ingen Bane fra Sæby til Frederikshavn, de blev kørt til Frederikshavn for at gaa ombord i Damperen „Blenda", og da Erik sad paa Vognen, sagde han: „Väl har jag mistat gamla Skuten min, men jag vill intet byta, om jag saa kunne faa henne tillbaka lastat med penningar, for det jag har faaet i min själ".

Vi spurgte ham, medens han gik i Sæby, hvorfor han ikke havde faaet den assureret, hvortil han svarede: „Nej, hon var för gammel hon, de villa inte ha henne i assurancekassen, men hon kunne vikevaal föte mig ock mina".

Men nu laa „hun" jo derude paa Bunden af Læsø Rende, og der var ikke Udsigt til, at

den kunde føde Erik mere. Erik var lykkelig til Trods for alt det, men da han rejste, blev der foretaget en Indsamling til ham til Hjælp til en ny Skude, og han fik ogsaa en ny Skude igen og kom atter ud at sejle.

Det varede ikke ret længe efter, at Erik var kommet hjem, inden vi fik Brev fra ham, hvori han skrev: „Gläder ock fröjder er med mig, venner, för nu er gumman min kommen med". Altsaa nu var Erik ikke ene, men Hustruen fulgte med paa Vejen.

En Tid efter fik vi atter et Brev, som begyndte noget Frelsens Hær-agtigt, idet det begyndte med „Halleluja, gläder er med mig, venner, for nu er begge døttrene mina kommen med, nu kann vi alla i hop böja knä i i Jesu namn derhemma".

Saa kom der sidst i November Maaned et sidste Brev, som var skrevet med en anden Haand, hvori der stod: „Nu er pappa min seglet in i den himmelske hamn. Han var ute i sista snöstormen og drev paa klipparna og gik under".

Det var datteren, der havde skrevet dette — men Erik havde naaet Havn. (N.P.)

Turistskib mod Skær

27 Mennesker omkom

Portugisisk Turistskib forlist ved Azorerne. — 131 ombordværende reddet

Det 1026 tons store portugisisk turistskib „Arnel" løb i storm paa grund nord for Santa Maria i Azorer-ø-gruppen. 27 mennesker omkom, mens de øvrige 131 ombordværende blev reddet.

„Arnel", der sejler Kystfart mellem Azorerøerne og kendes af i tusindvis af Turister, løb paa et Skær 250 m fra Land.

Kaptajnen beordrede Skibets eneste Redningsbaad sat i Vandet, men den kæntrade i den haarde Sø. De 27 Mennesker, der havde faaet Plads i Redningsbaaden, omkom i Bølgerne, idet ethvert Redningsforsøg var umuligt.

Senere paa Dagen lagde Vinden sig, og det lykkedes for Hjælpekibe at udspænde en Redningsline mellem „Arnel" og Kysten. — Med Redningsstol og ved Hjælp af nogle tilkaldte amerikanske Helikoptere bragtes de øvrige 131 Mennesker fra det forliste Skib i Land. Flere af de reddede havde svære Kvæstelser.

— STØT BLADETS ANNONCØRER —

Mands Minde

Dødsfald

Fhv. Baadmand Niel Andreas Hjorth, Manø, er afgaaet ved Døden den 24 September. N. A. Hjorth, der var født den 22. Januar 1924, var ansat som Baadmand fra 1. Oktober 1949 til 1. Oktober 1955, da han paa Grund af Sygdom afskedigedes af Redningsvæsenets Tjeneste. Han havde deltaget i Redningen af 4 skibbrudne.

85 Aar

Fhv. Baadmand Rasmus Stephansen, DM., Anholt, fylder d. 22. November 85 Aar.

80 Aar

Fhv. Baadmand Karl Bjørn Petersen, DM., Vesterø, fylder d. 1. November 80 Aar.

75 Aar

Fhv. Baadmand Søren Thrane, Gl. Skagen, fylder d. 24. November 75 Aar.

Fhv. Baadmand v. R/St. „Søndervig" Søren S. Mose, nu bosat i Esbjerg, fylder d. 26. November 75 Aar.

70 Aar

Fhv. Baadformand Hans Pedersen, DM., Sønderho, fylder d. 6. November 70 Aar.

Fhv. Baadformand Emil Mose, R. af D., Kandestederne, fylder d. 8. November 70 Aar.

50 Aar

Baadmand v. R/St. „Rindby", Morten Arnol Mathiesen, fylder d. 18. November 50 Aar.

Baadmand v. R/St. „Skagen-Havn", Ingvar Gajhede, fylder d. 19. November 50 Aar.

Sølvbryllup

Baadformand Brix Pedersen og Hustru, Hansthalm, kan den 7. November fejre Sølvbryllup.

Afskedigelser og Ansættelser

Redningsstationen „Klitmøller":

Opsynsmand Johan Frederik Mortensen er p. G. a. Alder afskediget af Redningsvæsenets Tjeneste fra Udgangen af Oktober Maaned.

J. Fr. Mortensen, der er født den 21. April 1890, blev ansat som Baadmand den 1. Oktober 1916 og som Opsynsmand den 1. Juni 1946. Han har deltaget i Redningen af 117 skibbrudne og er dekoreret med Dannebrogskorset og Redningsvæsenets Jubilæumsmedalje.

Som ny Opsynsmand er ansat Baadmand Niels Kyora Chr. Odder, og i den ledigblevne Plads som Baadmand er midlertidig ansat Fisker Svend Dragsbæk Madsen.

Redningsstationen „Nymindegab":

Baadformand Jeppe Marinus Graversen er paa Grund af Alder og Svalgelighed afskediget af Redningsvæsenets Tjeneste fra Udgangen af September Maaned.

Jeppe M. Graversen, der er født den 21. Oktober 1896, blev ansat som Baadmand den 1. Oktober 1923 og som Baadformand den 1. Oktober 1950.

Som ny Baadformand er midlertidig ansat Baadmand Simon Enevold Andersen og i den derved ledigblevne Plads som Baadmand er midlertidigt ansat Viggo Johnsen Høy.

Redningsstationen „Kandestederne":

Baadmand Jens Martin Christensen er p. G. a. Bortrejse afskediget af Tjenesten fra Udgangen af denne Maaned, og i den ledigblevne Plads er midlertidigt ansat Knud Aage Sørensen.

Redningsstationen „Liløre":

Betjeningsmand Niels Jensen Møllerup Christensen Nees er p. G. a. Bortrejse afskediget fra Udgangen af denne Maaned.

Det danske Redningsvæsen

har udsendt Beretning for Aaret fra 1. April 1957 til 31. Marts 1958. Det fremgaar heraf, at der i nævnte Tidsrum ved 8 Redningsforetagender er reddet 23 Menneskeliv, saaledes at der ialt siden 1850 er reddet 12.654 Mennesker.

Der findes under Redningsvæsenet ialt 55 Redningsstationer og 3 Bistationer med 23 Motor-Redningsbaade og 19 Ro-Redningsbaade, medens 16 er Raketstationer.

Redningsvæsenets Materiel samt Baade og Opbevaringshuse er brandforsikret for 3.305.788 kr.

Statens samlede Udgift til Redningsvæsenet har i Finansaaret 1957-58 andraget 2.230.457 kr.

Foruden Redningsbestyreren med ansatte paa Kontoret i København er der ved Redningsvæsenet ansat 531 ved Stationerne.

I Finansaaret er der udført 47.705 Timers Vagttjeneste.

Foruden de ovennævnte Redningsforetagender, hvor Menneskeliv er reddet, har Redningsapparatet i 80 Tilfælde været i Aktivitet i Anledning af indtrufne eller befrygtede Strandinger eller for at assistere Fiskerbaade under Landing. Herunder har Redningsbaadene været søsat i 53 Tilfælde hvor det drejede sig om 105 Fartøjer med 385 ombordværende Personer.

Emile Robins Legat til Belønning for den Redningsbaadsbesætning der i paagældende Aar har været udsat for størst Fare ved at redde skibbrudne, er for Aaret 1957 meddelt Mandskabet ved Redningsstationen „Thorsminde" for Redningsforetagendet den 20. Maj i Anledning af nødstedte Fiskefartøjer.

Naar Lysene tændes

Fyrene omkring Skagen

Af Postmester J. Tønnesen, Skagen

Det mørkner! Skagen østre Fyr derude paa Grenen er allerede tændt og slynger sin advarende Lyskegle over det graanende Hav, der viser sine hvide Tænder over Skagens Rev. Ogsaa „Skagen Vest“ — det nye automatiske Fyr — sender sine „Gnist“ ud i Rummet. Hirtsholmene Fyr glimter og flimrer i Syd, og helt ude paa Revet vugger den yderste Forpost „Skagen Rev Fyrskib“ med sit vagtsomme røde Øje. Og saa er der da endelig ogsaa de røde og grønne Fyr paa Molerne, der markerer „Porten“ til Skagens trygge Havn, hvor Kuttere og Skibe ved Moler og Kaj hviler ud efter Dages, maaske Ugers travle Gerning paa Havets blaa Marker.

Disse Fyr omkring Skagen, ja da forresten alle Fyrene langs de danske Kyster, staar som Vagter, der advarer Fartøjerne mod at komme for nær den jyske Kyst. Vagter i Storm og stille, i klart Vejr og Taage, altid med Signaler, som Havets Søner kender. Paa den øde Strand findes andre, der vaager og kæmper. Vaager, hvis et Skib alligevel strander, kæmper ved Aarerne i Redningsbaaden hvis Folk skal bjerges. Hvem er da disse? Som jeg engang skrev:

„det er Redningsvæsenets Kæmper paa Vagt, som er rede at vove en Dyst naar et Skib af Brænding og Storm er lagt som Stranding paa Jyllands Kyst.“

Der gaar en Traad gennem Fyrenes, Redningsvæsenets og Kystens Historie.

Idag har jeg lovet Redaktøren at fortælle lidt Fyrhistorie ved Skagen.

Jeg begyndte med Synet ved Grenen. De levende Fyr. Kæden: Skagen Vest, Skagen Øst, Fyrskibet, Havnefyrene, og saa tog jeg ogsaa Hirtsholmene med. I visse Nætter kunne jeg have laant Hirtshals og saamænd ogsaa Vinga Fyr derovre paa Svenskekysten — men jeg er ikke ude paa det, man maaske vilde kalde „Strandhugst.“

Jeg bliver ved Skagen og koncentrerer mig lidt om Fyrene, der slukkede.

De er nu Historie. Og her kan man diskutere om Aarstals Nøjagtighed og andre Smaating, men fast staar det, at nogle af de første danske Fyr blev opført ved Skagen. Falsterbo havde ganske vist sine Vejledere for Søen Folk i Sildeperioder, men organiseret Fyrhistorie kendes bedst fra Odden, der stak og fremdeles stikker sin Pegefing ud i Elementet mod Nord.

Fyrene, der slukkede, staar nu nu som Bavn paa Skagen og fortæller Fyrhistorie til sene Tider for kommende Slægter.

Tæt ved Sønderstrand paa Fyrbakken hæver Vippefyret i dette Efteraar sin graa Silhuet mod den tunge Himmel. Længe, i vel over 200 Aar var det væk, men en Kreds af interesserede Mænd har rekonstrueret det, saa det paany kunne indvies nu i Sommer. Det første Vippefyret i Danmark byggedes her i 1624 takket være Fyrinspektør Jens Pedersen Grove. Fyret blev døbt „Hans Majestæt Kongens Fyrværk“ og kunde i mørke Nætter ses 4 Mil fra Land. Det fik saa stor Sukces, at Søens Folk gik til Kongen med Bøn om, at lignende blev bygget ved Anholt og Nidingen. Efter Datidens Forhold var det et fortrinligt Fyr. Det var opført af mægtige Trækonstruktioner; i Midten en stor „Mast“ der endte i en Gaffel, hvori selve „Vippen“ der var ca. 20 m lang og vejede 2 Tons, var anbragt. I den ene Ende af Vippen laa selve „Fyrkurven“, der kunde rumme 6 Skæpper Kul. Et Held er det, at det i den 11. Time lykkedes at rekonstruere dette Fyr. Sct. Hansaften i Aar blev det, som det vel vides, indviet i Overværelse af ca. 6000 Mennesker. Da Kurven langsomt hævedes føg Gnister ud i den klare Sommernat som en Hilsen fra Nutid til Fortid, en Hilsen fra By til Hav, en Hilsen fra Skagen mellem de tvende Have til Folk paa Havets „Landevej“, men ogsaa en Hilsen fra Redningsmænd, der i stormfulde Nætter kæmpede for dem derude, og som følges af Generationer, der altid er rede, naar der kaldes fra det store Element. Vippefyret afslutter paa smuk Vis den skaldede Fyrbakke, der krævede sin Hovedbeklædning tilbage for at tjene sit Formaal smukt, at vidne om, hvor primitivt alt var tilforn paa Fyrvæsenets Omraade.

Det gamle Hvide Fyr Nord for Fyrbakken er ogsaa længst mørkelagt. Dette Fyr afløste i 1747 Vippefyret. Med sit høje Taarn naede det langt til vejrs og kunde ses viden om. Det opførtes af den københavnske Entreprenør Philip de Lange, som blev bistaaet af Soldater. Det blev i Starten 27 Alen højt; inden i Fyret var en Vindeltrappe, der førte fra Jord til Top, hvor der fandtes en Platform omgivet af et Jerngelænder. Paa selve Platformen fyredes i en Slags Ovn, og Fyrmaterialet var — som i Vippefyret — Stenkul. Fyrovnen ændredes efterhaanden til at ligne selve Fyrtønden paa Vippefyret. En Tid eksperimenteredes med en Slags Fyrlygte til Afløsning af Kakkellovnen. Eksperimenterne foregik i Hoveestaden, hvor Lygten blandt andet blev prøvet fra Runder-taarn. Til Skagen kom den — uvist af hvilken Grund — aldrig. Muligvis har Udgifter og Frygt for Vejrlig spillet afgørende ind. Dette gamle Fyr — „det hvide“, som det kaldes — bestod ca. 100 Aar, hvorpaa det nedlagdes. Herefter skiftede „Toppen“ helt Karakter, og har i Dag intet med et Fyrs Udseende at gøre. Men nu vender det tilbage til dets forhistori-

ske Udseende. Det indgaar i Fyrmusæets Række i Skagen. Til Glæde for Skagens Beboere af i Dag og for fremtidige Slægter. Myndighederne (Ministeriet) fortjener stor Tak fordi denne Sag nu løses.

Og til de „døde“ Fyr hører ogsaa Højens Fyr, som byggedes i 1892, og som nedlagdes for nogle Aar siden. Det ligger paa den „Knold“, hvor saa mange Fartøjer i sin Tid blev „hængende“.

Kun nogle Glimt af Fyrenes Historie! Skrevet i „Tidsskrift for Redningsvæsen“! — Hvorfor ogsaa i dette Blad? Grunden er allerede antydet i Anledningen.

Fyrene var de Ledestjerner, der viste hjem. Fyrene var den første Landkending. Fyrene advarede ogsaa mod den farlige Kyst, hvorfra den jyske Redningsmands Blik trængte over Hav og Revler, gennem Taage og Sne, Mørke og Slud. Og øjnede han Nødblus derude, og der var for langt til Telefonhytten i Klitten, skete det stundom — ja tit og mange Gange — han styrede mod Fyret, og meddelte med Alvorsrøst: „Der staar en derude“. Og saa blev det Optakten til dramatiske Begivenheder, til Kampe og Sejre. Og Sejren blev gudskelov som oftest det danske Redningsvæsen.

De kom, de Skibe mange, og styred imod Kyst, i Nætter mørke, lange, endnu før det blev lyst.

Og Fyrene de kendte, de styred dem imod, men stundom og det hændte de fast paa Revlen stod.

Og Redningsmænd da stævned og bragte Hjælp i Nød, de gjorde hvad de evned', tit mer' end Pligten bød.

Strandingen ved Fjand i 1880

Fhv. Baadformand Hans Pedersen, Sønderho, sender os følgende Kommentar til Opsynsmand C. P. Dahls interessante Artikel i forrige Nr.

Opsynsmand Dahls Oplysning i sidste Nr. af vort Blad ang. en Fanø-Skonnert „Sophia“s Stranding har sin Rigtighed.

Skibet var paa Rejse fra Holland til Sunderland med Træ, og efter min Mors Beretning skrev Kaptajn Kromann hjem fra Aalborgbugten, hvor Skibe ofte dengang søgte ind for Læ, at denne Rejse bliver mere lang, da de havde haft stormfuld Vejrlig baade i Østersø og Kattegat — og Strandingen skete efter en haard

Stormvejrnat d. 10. December, som Styrmand Brinch Fischer har fortalt, der blev bjerget sammen med Skibsdrengen, Søren Kromann, Kaptajnens Søn.

De to opholdt sig begge i Kabytten i deres Frivagt, da Skibet kændrede. De kunde kravle gennem en Lem i Dørken op til Skibets Bund og ind over Lasten, hvor de kom til at døje meget af Kulde, da de var gennemvaade, da Vandet hurtigt trængte ind i Kabytten, og det var en Kamp med Døden at komme klar af Vandet.

De døjede ogsaa meget af Mangel paa Føde, men trods Mørket omkring dem, fik de Føling med deres Sirupsanker, der flød i Vandet.

Med stort Besvær fik de fat i Ankeret og fik den aabnet, og Indholdet læskede og holdt Liv i de to Søfolk i de 5 Døgn fra Kæntringen skete, til de blev opdaget af Folk fra Land.

Der var vistnok gaaet et Par Døgn, førend roligt Vejr indfandt sig, og det opdagedes at der var Mennesker i Vraget.

Baade Styrmanden og Drengen var meget forkommen, især den førstnævnte, som maatte paa Sygehuset, da der var Fare for Koldbrand i Fødderne.

Jeg kan iøvrigt oplyse, at Styrmand Brinch Fischer senere kom ind i Fyrvæsenets Tjeneste og oplevede endnu en Stranding den 4. December 1909 med Vyl Fyrskib ikke langt Syd for det Sted paa Kysten, hvor han strandede med „Sophia“.

Styrmand Fischer havde flere Børn og Børnebørn i gode Stillinger, og af de sidste er særlig kendt her paa Vestkysten Fiskeeksportørerne Fischer Jensen, Esbjerg.

Drengen Søren Kromann blev senere Bankdirektør i Ribe Discontobank, hvor nu en Søn har Faderens Stilling.

Styrmand Brinch Fischer blev 83 Aar, og Bankdirektør Søren Kromann kun 53 Aar gl.

Vi, der lever og husker disse to Mennesker, har kun gode Minder om deres Færden iblandt os.

Sønderho, i Oktober 1958.

Hans Pedersen.

Hjælpefonden

De, som ønsker at komme i Betragtning ved Uddeling af Hjælpefondens Midler, vil kunne faa Ansøgningskemaer ved Henvendelse til

W. Rasmussen, Havnevej 223, Grenaa, til hvem Skemaerne tilbagesendes senest 1. December. — Husk at udfylde Skemaerne korrekt.

Kaptajnen, der gik ned med sit Skib -

Blev gentagne Gange opfordret til at bringe sig selv og Besætningen i Sikkerhed, men blev paa sin Post.

Meddelelsen om, at SS. „Th. Adler Svanholm“ sank ud for den engelske Kyst med Kaptajnen paa Broen, har vakt stor Opmærksomhed, og adskillige har via Radiostationer fulgt Dramaet til Havs.

Fra Rederiet Den danske Kulkompagni er det oplyst, at man gentagne Gange har meddelt Kaptajn Viggo Skjoldborg, at han først og fremmest maatte sørge for at bjerge Skibets 25 Mands Besætning og sig selv. Kaptajnen lovede at sørge for, at ingen Menneskeliv gik tabt. Med Hensyn til Besætningen holdt han sit Ord, men selv satte han Livet til.

Det ligger dybt i enhver Skibskaptajns, at han til det sidste vil søge at redde sit Skib, og Kaptajn Skjoldborg har efter de fremkomne Oplysninger til det sidste haft det Haab, at der var en Mulighed for at bjerge „Th. Adler Svanholm“.

Efter at Besætningen ved 2-Tiden forlod Skibet steg Vandet i de forreste Lastrum imidlertid stærkt, og da det hollandske Bjergningsfartøj endelig naaede frem var Skibets Forskib under Vand, men Kaptajnen stod stadig paa Broen uden at ville gaa fra Borde.

Skibet sank saa pludselig, at enhver Mulighed for at bjerge ham over i det hollandske Skib var udelukket.

I den høje Sø har Kaptajnen øjensynligt kastet sig i Havet netop som Skibet gik ned, men i Mørket har det ikke været muligt at finde ham. Først ved 9-Tiden da det blev lyst fandt man Kaptajnen drivende i sin Redningsvest, men da var han død. Opholdet i det kolde Vand havde været for meget for ham.

Kaptajn Viggo Skjoldborg var født i Frederikshavn, som Søn af Lodsformand Skjoldborg, og kom til Søen med „Georg Stage“ allerede i 1911. Derefter sejlede han med en Række danske og udenlandske Skibe. Han tog Styrmands- og Skibsførereksamen og sejlede med adskillige Skibe som Navigator. En Overgang førte han den tremastede Skonnert „Skjoldborg“ af Frederikshavn.

Øjenvidne om Svanholms Forlis

— Vi maatte gaa i Baadene i Mulm og Mørke, og Søen var voldsom med Vindstyrke ni. Det lykkedes imidlertid os alle at komme velbeholdne fra Borde, og det lykkedes ogsaa at komme godt om Bord paa Trawleren, der laa og ventede lidt fra os, fortæller Hovmesteren, der videre oplyste, at Kaptajnen nægtede

at gaa fra Borde, selvom man ønskede, at han skulde gøre Besætningen Følgeskab.

Skibet sank en lille Time efter, at de 25 var bjerget om Bord paa Trawleren „Trinidad“. Denne Trawler er kommen ind til Lowestoft med den danske Besætning.

Ni druknet under Afprøvning af ny Type Gummiredningsbaad

Den franske Læge Alain Bombard vilde demonstrere sin nye Redningsbaad i den haarde Brænding ud for Lorient i Vestfrankrig

Jeg er dybt rystet, det var min Letsindighed, der var Skyld i ni Mænds Død, sagde den franske Læge Alain Bombard, efter at ni Mennesker var druknet under Forsøg med en ny Type Gummi-Redningsbaad.

Det var Bombard, der for seks Aar siden vakte Opmærksomhed ved at sejle over Atlanterhavet alene i en Gummi-Redningsbaad uden Proviant for at vise, at skibbrudne Sømand kan leve i lang Tid af Havets Fisk og Plankton. Nu vilde Bombard demonstrere sin ny Redningsbaad i den haarde Brænding ud for Lorient i Vestfrankrig.

Redningsbaaden kæntrade, men alle 7 ombordværende, deriblandt Alain Bombard, blev reddet ombord i Redningsbaaden fra Lorient, der deltog i Forsøget med Gummi-Redningsbaaden.

— Faa Minutter senere blev Lorientbaaden ramt af en Braadsø og kæntrade. Alle 14 ombordværende blev kastet udenbords, men Bombard og fem andre blev reddet af en Helikopter.

Politiet undersøger Bombards Gummibaad nærmere, men Lægen paatog sig hele Ansvar for Ulykken. „Jeg burde have indset, at det var uforsvarligt at prøve Gummi-Baad i den haarde Sø“, sagde han.

Fra de gamle Arkiver —

I Finansaaret 1882—83 indstrandede 133 Skibe paa Danmarks Kyster, i Hjørring Amt 39, derefter kommer Thisted Amt med 19.

Der omkom ved disse Strandinger 28 Personer — og reddedes 511.

Til Sønderho

efter en Forsøgs- og Præsentationsrejse langs Jyllands Vestkyst

»Hjælperen« i Frederikshavn vilde gerne have beholdt den lille tyskbyggede Regningsbaad

Mens den hidtil værste Efteraarstorm har fejlet ned over Hav og Land og skabt sørgelige Tragedier paa Søen for flere Skibe og ogsaa været haard ved Fiskerflaaden, er den lille 3 Tons tyskbyggede Redningsbaad paa Vej sydover mod sin fremtidige Station „Sønderho“ paa Fanø.

Den var sejlet ind gennem Limfjorden og ud gennem Thyborøn Kanal med 3 Besætningsmedlemmer fra Sønderho Redningsstation, der har afhentet Baaden i Frederikshavn, hvor den har afsluttet sin Forsøgstur langs Vestkysten.

De tre Redningsmænd var Baadformand Hans M. Hansen, Motorm. P. With Thygesen og Radiotelegrafist Poul Andersen. Det er Meningen, at disse tre samt endnu en Redningsmand mere fremtidig skal bemane denne Motorredningsbaad, som faar sin fremtidige Opgave langs Fanøs Kyster.

Som det er kendt, har Redningsbaaden været udstationeret paa Prøve ved Stationerne Stenbjerg og Thorup-Strand paa Vestkysten, hvor den begge Steder har faaet en rosende Omtale for Sedygtighed, men man har begge Steder anført, at Baaden, der kun er paa ca. 3 Tons, er for lille til at kunne klare Opgaver paa den aabne Vestkyst.

Derefter havde „Hjælperen“ i Frederikshavn Baaden paa Prøve, og der vilde man gerne have erhvervet den.

Men fra Redningsvæsenets Side maatte man fastholde, at Baaden oprindeligt var anskaffet for Anbringelse paa Fanø, hvor den altsaa nu

ESBJERG TOVVÆRKSFABRIK A/S
Telefon 4000

HIRTSHALS

Hans Svendsens
SKIBSBYGGERI

Alt i Nybygninger
samt Reparationer

Hirtshals . Telefon 132

A/S Hirtshals Fryse- & Kølehus
Hirtshals Isværk

Telefon 70

A/S HIRTSHALS BANK

Filial af A/S Hjørring Diskontobank

Tlf. 44 . 244

HIRTSHALS SØMANDSHJEM

Telf. 37

God borgelig Middag - Pæne Værelser

Bestyrer Niels Samuel

CHR. JEPSEN - Telefon 39

Altid 1. Kl. Kød og Paalæg

»VIOLA«

Telef. 74 - CARL JENSEN - Hirtshals

Frugt - Blomster - Kranse

LEVORSEN & JØRGENSEN

Lys . Kraft . Skibsinstallation

Betjening Dag og Nat

THYLANDS BANK

HURUP

Bedsted . Hørdum . Koldby . Vestervig

Marsø
Støbegods

faar sin Station, og hvor den uden Tvivl, de derværende Forhold taget i Betragtning, vil gøre god Fyldest.

Hvordan de to Vestkyst-Stationer, Stenbjerg og Thorup-Strand, vil blive hjulpet, er ikke afklaret. At begge Stationer er særdeles daarlignende kørende med det ved Stationerne forhaandenværende Materiel, gamle Ro-Redningsbaade, er jo en kendt Sag.

Man maa jo haabe, at der sker en Ændring begge Steder til det bedre i Takt med den almindelige Udvikling.

NY BØGER

„Jul paa Havet“

er udkommet paa Vikingens Forlag, og som sædvanlig skal man sikre sig dette fine Hæfte i Tide, for den spørger der efter.

Der er Saltvandssprøjt — i Linier og Pennestrøg.

Fortællingerne er skrevet af kendte Navne som: Allan Larsen (Digt), Aage J. C. Pedersen, H. H. Kjeldsen, Søren Henning, Hans E. Andreassen, Oskar Knudsen, A. Johansen, Peer Schaldemose og Otto Ludvigs. — Hvad de skriver, ja, læs selv.

Og Illustrationerne — det fineste Kunst med Navne som Kjellam Brandt, Paul Sinding, Fritz Schrøder, Qvistorf, Sv. Aa. Larsen, Benjamin Olsen og J. Dahl.

Som tidligere Aar er Klicheerne fremstillet af Brdr. Bærentzens Klichéfabrik, og Heftet er tryk hos A/S L. Ihrich.

Det er en fornem Julegæst, som man ikke venter til Jul med at kigge i. J. P.

Alesair MacLean: „Sidste Skib fra Singapore“. (Gyldendal).

Bogen begynder i Singapore i Februar 1942. Natten før Byens Fald. Røgen ligger over Byen fra Bombardementet. Alle har kun Tanken: Flugt. Nogle stræber mod Havnen, og nogle er heldige og kommer med sidste Skib, Plimsoleren „Kerry Dancher“. — En broget Flok saarede engelske Soldater, hollandske Sygeplejerske, ogsaa en dansk, en to Aars Dreng, en mystisk „Hollænder“ m. fl.

Næste Dag er japanske Jagere over Skibet. — Der er Spænding over denne Roman, der faar mange Læsere. J. P.

„Tidsskrift for Redningsvæsen“

Ansv. Redaktør Jørg. Pedersen, Ydby St., Telf. Ydby 70.

Ekspedition:

Forretningsfører Gadgaard Nielsen, Lemvig, Telf. Lemvig 15.

Hovedbestyrelse:

Fmd. Wenzel Rasmussen, Havnevej 223, Grenaa, Telf. 337. — Kasserer Peder Munk Pedersen, Nørre Vorupør, Tlf. Nørre Vorupør 4. — Gustav Hallgreen, Rolfsvej 139, Esbjerg, Telf. Esbjerg 375. — N. C. Jensen, Bjerregaard — Kr. Styrbeck, Thorup Strand, Telf. Thorup Strand 3. — Jens Nygaard, Harbøre, Telf. Harbøre 71. — Aage Pedersen, Snogebæk. Nekse.

LEMVIG

E. SMEDEGAARD
Sels. Guld. Hæ. Opsik
1853
Telefon 194 LEMVIG Telefon 194

LEMVIG SKIBSVÆRFT

Nybygninger og Reparationer

P. Poulsen - Telefon 208

LEMVIG SVINESLAGTERI A/S

Tlf. 708 . 108

A. HONORÉ

Isenkram og Udstyrsforretning

TORVET 3 - LEMVIG - TELF. 408

MINERALVANDSFABRIKKEN

»IDEAL«

Tlf. 123

Aktieselskabet

LEMVIG BANK

Tlf. 777

Kontorer i

Bækmarksbro - Bøvlingbjerg - Harbøre - Thybøen

LEMVIG FISKEAUKTION

statsautoriseret

v. P. Trillingsgaard

Auktionshallen Tlf. 335 - Auktionskontoret Tlf. 613 - Privat 504

LEMVIG VAADBINDERI

Viggo Jeppesen . Telf. 603

Al Slags Vaad og Travl leveres omgaaende

Brdr. Andersens

MASKINVÆRKSTED

Lemvig Havn . Telf. 594

Filial: Thybøen . Telf. 29

JESPER PEITERSEN

Fiskeri- og Skibsartikler

LEMVIG - - - TELEFON 246

Filialer i Thybøen og Thorsminde

Dampskibs-Aktieselskabet

»Myren«

Korresponderende Redere

HOLM & WONSILD

SKAGEN

SKAGENS FISKEAUKTION

statsautoriseret v. Aage Geismos — Telegr.-Adr.: Fiskeauktion

Telefoner: Kontor 41200 (Statst.) Privat 41029 (Statst.)

Skibeprovisantering . Etableret 1906

P. Saxberg

Indehaver: Paul Saxberg . Skagen

Telefon 4 11 44 (7 Linier)

Adresse: Havneplads 16-18

Telegramadresse: »Saxbergship«

Magasin
Skagen
HARALD PEDERSEN

TELEFON 410 27

POSTGIRO 44039

A/S Skagens Kul- og Trælastforretning

Telefon 4 12 77 . 2 Lin.

Karstensens Skibsværft

Skibs- og Baadbyggeri

Telefon 4 12 01

OSCAR SKOUGAARD

aut. Installatør . Telefon 4 13 48

SKAGEN

AKTIESELSKABET

SKAGEN ISVÆRK

Skagen . Telf. 4 15 38

THISTED

Krogline og Fisketvist „Nordvest“ er bedst!

JOHS. HAANING . THISTED

Telf. 353

RESERVERET

MINDESMÆRKER

Brdr. Jensen . Sten- og Billedhuggeri

Thisted . Telefon 94

RESERVERET

ESBJERG

N. N. NIELSEN . MASKINFABRIK

Esbjerg . Telf. 429

v. E. Nielsen og G. Erlandsen

Repræsentant for »TUXHAM«

Christiansens Fiskeauktion . Esbjerg

Indehaver: Chr. P. Christiansen

Statsautoriseret

Telefon 293 & 736 . Telegr. Adr. Fiskemose

C. M. Nørskov Laursen

Maskinfabrik I/S . Tlf. 761

Dækmaskineri spec. for Fiskefærtojer

N. P. Jensens Skibs- og Baadebyggeri

Esbjerg gl. Havn

Telefoner: 884 og 2283 - Privat 718

anbefales med saavel Nybygning
samt Reparation

BRØDRENE MATHIASSEN

Ny Havn

Tlf. Kontor og Lager 47, privat 386

H. J. CHRISTENSEN & SØN

Vaadbinderi og Tovtjæneri

Ny Havn - Telefon 2153

H. J. Christensen privat Telefon 1482

LEDIG

P. Rasmussen & Co

Maskinfabrik — Telefon 988

P. Rasmussen priv. Telf. 717

ROUST & NIELSEN

Maskinværksted

Ny Havn

Telf. 387

Gravmonumenter

Martin Billeschou

Stormgade 59

Telefon 838

1/5 Em. Z. Svitzers Bjergnings-Entreprise

Grundlagt 1833

KVÆSTHUSGADE 1 - KØBENHAVN K.

CENTRAL 5195 — UDENFOR KONTORTID CENTRAL 5195 A

TLGR.-ADR.: SVITZERSALVAGE

Andersen & Jensen
Skibs- og Baadebyggeri
Gl. Havn - ESBJERG - Tlf. 3395

Thyborøn Fiskeauktion
(Statsautoriseret)
v. Alb. Steen
Tlf. Thyborøn 57 Omst. til Priv.

Martin Herups
Vaadbinderi
Thyborøn Havn

**DAMPSKIBSSELSKABET
PAA BORNHOLM**
af 1866
KØBENHAVN - RØNNE
og omvendt

Daglig Afg. fra København Kl. 23,15
" " " Rønne " 22,45
med M/S „Kongedybet“,
M/S „Rotna“ og M/S „Hammershus“

Selskabets Ekspeditioner:
KØBENHAVN Havnegade 27. Tlf. Minerva 1868
Kontortid 8-18, Søndage 8-9 Fm.
RØNNE Ved Havnen, Tlf. 1888. Kontortid: 8-12
13-18. Søndag 8-9 Fm.

LEMVIG TANDTEKNIK

J. Holmstrup

Alt i moderne Teknik
Torvet 1 - Telefon 245

KØB

DANSK

IVER CHRISTENSEN
VAADBINDERI
SKAGEN

Etabl. 1879 - Telefon 4 14 77 og 4 10 45

Danmarks største
Trawl- og Vaadbinderi

Filialer i Eøbjerg, Hirtshals, Strandby
og Marstrand

C. K. HANSEN

Skibsreder og -Mægler

AMALIEGADE 35 KØBENHAVN
Telefo- Central 72 (13 Ledniger)
Huvur-Telefon Dag og Nat Central 53010
Telegram-Adresse HANSEN

★

Korresponderende Reder for.

DANNEBROG

Skaarup & Salskov
Smede- & Maskinværksted
Thyborøn . Tlf. 61
Indehaver: J. Salskov

**Sømandshjemmet
& Afholdsrestaurant**
★
Thyborøn . Telefon 4

RESERVERET

Redaktør: Jørgen Pedersen, Ydby. Forretningsfører: Bogtrykker Gadgaard Nielsen, Lemvig

GADGAARD NIELSENS BOGTR.-LEMVIG

LEMVIG
CENTRALBIBLIOTEK
LESESTUEN

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 12

1. December 1958

25. Aarg.

Efter Maleri af Carl Locher

Fiskere lægger fra Land

59/312
LEMVIG
CENTRALBIBLIOTEK

65.9
magasin 1958

REJS MED D. F. D. S.
DET FORENEDE DAMPSKIBS-SELSKAB

Tryksager af enhver Art faas hurtigt og billigt

Vasegården - Telf. 15

GADGAARD NIELSENS BOGTRYKKERI - LEMVIG

Kjoler - Frakker
Senge-Udstyr
KONTANT
Jørgensen
Esbjerg

Mogens Andersen
Malermester
Alt Skibsmaler-
arbejde udføres
Telefon 3367
Gl. Havn - Esbjerg

Marketederiet
"NY HAVN"
ESBJERG
Indeh. Svend Jørgensen
Kaffe og Smørrebrød
Telefon 1992

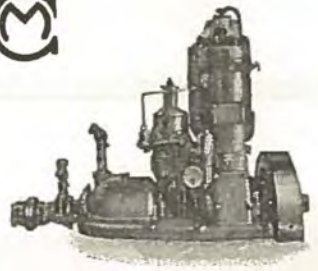
Esbjerg Skibsværft
& Makinfabrik
v Søren Andersen
& Sønner - Esbjerg
Alt i Nybygninger
og Reparation

Damp-
skibsselskabet
TORM
København

Brugsforeningen
»FREM«
Kolonial- & Skibshandel
Telefon 372 - 872
Skolegade 40, Esbjerg

AKTIESELSKABET
DET ØSTASIATISKE KOMPAGNI

Esbjerg **Vestjysk Krystal Isværk** A/s Telefon 66

  Motorer
i Størrelserne
25 - 330 HK
Grenaa Motorfabrik
Telf. 666

DANMARKS
HANDELS- & SØFARTS-TIDENDE
Uafhængigt Ugeblad for Udenrigshandel og Shipping
Abonnement: 20 Kr. aarlig,
bestilles paa ethvert Posthus samt paa Ekspeditionen
Fiolstræde 24 - København K - Telefon Central 8284

Sparekassen for Lemvig og Omegn
Stiftet 2 August 1847 Telefon 131 - Postgiro 851.00
Kontortid 9,30-11,30 og 14-16
Fredag 9,30-11,30, 14-17,30, Lørdag 9-12
Thyborøn Afd. Tlf. 148
Kontortid: 10,30-12 og 16,00-17,00 - Lørdag 10,30-12

VIKINGEN

Havets - Havnens - Handelens og Hjemmets Ill. Magasin

Skandinavien største mest læseværdige
og rigt illustrerede maritime Magasin.

Abonnement Kr. 15,00 aarl., Kr. 3,75 kvartaarlig
Kontorer: Christiansborggade 1, København

Hirtshals
Fiskeriauktion
N. C. Jensen
- statsaut. -
Telefon 34 Privat 54

LEDIG

LEDIG

Carlsen & Aaens
Vaadbinderi

Hirtshals Tlf. 180

Tidsskrift for Redningsvæsen

Medlemsblad for Foreningen af danske Redningsmænd

Nr. 12

1. December 1958

25. Aarg.

Nattevagt!

Der er i Juleevangeliet saa mange Enkeltheder, som nok kan give Anledning til Overvejelser. Nu ogsaa de Hyrder, der i den hellige Midnatstime holdt Nattevagt over deres Hjord paa Bethlehems Marker. Deres Arbejde var ikke til Ende, fordi de om Dagen havde ført Faarene fra Græsgang til Græsgang, men naar Mørket faldt paa, maatte nogen af dem vaage og være paa Vagt over for de Farer, der truede Hjorden.

Disse Hyrder paa Vagt i Natten faar mig til at tænke paa jer, der i stormfulde Nætter ogsaa maa vaage, ikke over Dyr, men en vagt, der gælder dyrebare Menneskeliv i Fare paa Havet. Mange af jer har en travl Arbejdsdag bag jer, men da Vagten blev sat i Mørkningen, fulgte i Pligtens Bud og gik. Selv en hellig juleaften kan det ske, at I maa afsted. Jeg kender det, fordi jeg selv har været med til at bede om godt Vejr for at faa Lov til at beholde Far hjemme denne Aften.

Jeg ved ikke, om I paa Nattevagt har følt Engles Nærhed, men jeg ved, at jeg selv har

følt min Fars Haand som en Engels. En lille Purk var jeg, da jeg tog min første Vagttørn mellem Thyborøn og Knopper sammen med Far. Blaalyset fik en Knude, og med den over Nakken voksede værdigheden. Nu gik vi der i Mørket sammen, Far og jeg. Havet buldrede lige uden for, saa det var umuligt at faa Ørenlyd for andet. Saltvinden sved i Kinderne. Tankerne kredsede om uhyggelige Minder, der knyttede sig til Strandens Fortid. Var det mon sært, om en Dreng kunde blive lidt beklemt om Hjertet. Men hvor gjorde det da alting godt, naar man saa fik listet sin lille Haand ind i Fars gode og stærke Haand.

Ofte har jeg tænkt. Mørket var dog lige tæt, og Havet havde heller ikke lagt sig, men alligevel blev Situationen ved Fars Haand en helt anden, tryk og god.

Denne Oplevelse fører ogsaa mine Tanker hen paa Julens Budskab. Frygt ikke, thi se jeg forkynder Eder en stor Glæde, som skal være for hele Folket, thi Eder er i Dag en Frelser født, sang Englen for de Hyrder, der holdt Vagt i Natten. Det var Guds evige Arme, der synligt blev rakt ud imod os, da Jesus blev Menneske og Verdens Frelser. Mørket i os selv og Mørket omkring os kan føles saa knugende, men Haanden er der endnu for at lede os trygt gennem Verden og hjem.

Fars gode og stærke Haand har jeg mærket for sidste Gang, men jeg mærker i Mørket en anden Haand, Kristi Broderhaand, og det er den, der gør de salmelinjer nære og virkelige:

„Godt kan vi nu ved nattetid
kende som Børn vor Fader blid!
O, Gud ske Lov“.

Robert Christensen,
Sognepræst, Olsker pr. Tejn.

Julestjernen

For længst de sidste Blade faldt.
Der er saa øde overalt.
Kun sjældent smiler Solen lidt,
og Blikket rækker ikke vidt.

Men bag ved alt, hvad der er trist,
har Haabet tændt sin lille Gnist.
Vi ser, at Julestjernen staar
ved Grænsen til det nye Aar.

Erik Bertelsen.

Paa Strandvagt

Julenat 1923

Strandvagt i Almindelighed er jo ikke forbunden med større Besværlighed, men under ganske særlige Forhold, som under orkanagtige Paalandsstorme med Oversvømmelse, kan en Strandvagt staa i uudslettelig Erindring hos den, der har været ude en saadan Nat.

Jeg kan huske de gamle Vagtmænd, som var paa Vagt Natten mellem den 3. og 4. December 1909. De huskede altid den Nat. Under saadanne Forhold vilde der næsten være umuligt for Folk, som ikke var lokalkendte, at klare saadan en Vagt.

Det er jo heldigvis ikke hvert Aar, vi har disse orkanagtige Storme, og siden December 1909 har vi da heller ingen Storme haft, som har været saa voldsomme med Oversvømmelser, selv om vi flere Gange har haft dem tilnærmelsesvis.

Disse Storme huskes længe paa Kysten, især hvis der under disse Storme sker Strandinger eller Forlis. Jeg kunde bare nævne den 1. November 1921. Under denne Storm strandede det store norske Sejlskib „Bragdø“ paa Harboøre, og det svenske Dampskib „Belgrove“ forliste i Skagerak, der drev en Del af Besætningen i Land under Bulbjerg paa en Redningsflaade.

Naar disse orkanagtige vestlige Storme især er de værste paa Vestkysten, er de østlige Storme med Sne og Frost jo sikkert ikke mindre ubehagelige paa Østkysten og Bornholm.

Den Strandvagt, jeg vil beskrive, var Juleaften 1923. Der har ikke senere i Jylland været en saa kold Julenat. Juleaftensdag havde vi stormende nordvestlig Kuling med svære Haglbyger, og der stod voldsom Brænding, saa der har sikkert været udsat Strandvagt paa hele Kysten. Henimod Aften begyndte det at fryse.

Jeg skulde begynde Kl. 4. Vinden var begyndt at dreje mere i Nord, og det sneede meget. Paa Grund af Vindretningen var Havet ikke særlig høj, saa man kunde gaa paa Forstranden, som var frosset haard som Asfalt. Min Tur gik til Ringkøbing Fjords daværende Udløb ved Gjodlen, saa jeg kunne ingen træffe. Det blev koldere og koldere. Jeg gjorde et Ophold i Alarmeringshuset, hvor jeg i Anledning af Helligaftenen havde en lille Julepakke med hjemmefra, som jeg sammen med min Hund nød ved et rændt Julelys. Det var imidlertid blevet saa koldt, at man ikke kunde opholde sig i Alarmeringshuset, men for at holde Varmen maatte man røre sig hele Tiden. Jeg gik tilbage til Udløbet og begyndte Hjemturen, og det var næsten nemmere at holde Varmen ved at arbejde sig imod Vinden. Jeg traf min Makker, som havde været ved Skodbjerg, hvor

han traf Vagtmanden fra Hauvig. Vor Afløsning kom nu, og efter at have ønsket hinanden en glædelig Jul, skyndte vi os hjem, og Julestegen smagte ikke ringere ovenpaa denne Tur.

De andre Vagthold fik endnu koldere Vagter, idet Frosten blev haardere eftersom Juleaften skred frem. Vinden gik helt i Nord og aftog noget i Styrke. Det blev saa koldt, at det ligefrem var farligt at sætte sig i Læ og hvile sig.

Der skete ogsaa flere Ulykker paa Landet, særlig i det nordligste Jylland, hvor flere Mennesker omkom ved at gaa vild i Snestormen ved at gaa hjem fra Naboeer, hvor de havde fejret Juleaften.

Paa Skagens Green strandede Damperen „Hjortholm“ af København selve Julenat, og Skagens Redningsbaad bragte hele Besætningen velbeholdne i Havn, hvor de skibbrudne hurtigt bragtes til Forplejning, hvad der saavel for dem, som for Redningsmandskabet, var haardt tiltrængt.

En af Redningsmandskabet, som efter først paa sin Vagt at have opserveret Strandingen, og derefter deltog i Redningsforetagendet, fik ogsaa varig Men deraf.

Ved Blokhus strandede Barkskibet „Hinchelfelde“ af Hamborg. Besætningen reddedes Julemorgen af Blokhus Redningsbaad.

Man maa undres over, at de to Strandinger ikke kostede Tab af Menneskeliv under det stormfulde og usædvanlig kolde Vejr, men i begge Tilfælde havde Besætningen vist holdt sig nogenlunde tørre i Dækshusene, indtil Hjælpen naaede frem.

Kaptajn paa „Hjortholm“ glemte heller ikke sine Redningsmænd, men samlede dem hver Sommer til en lille Festlighed, naar han var i Skagen, som Tak for hin Julenat, da de med Skagens Redningsbaad hentede ham og hans Besætning i sikker Havn fra det overisete Skib i den fraadende Brænding fra Skagens Rev.

D.

Glædelig Jul! Godt Nytaar!

Hermed bringer jeg alle i det danske Redningsvæsen, vore foresatte i Ministeriet, Redningsbestyreren og Kontorpersonalet samt alle ved Redningsstationerne ansatte en hjertelig Hilsen med gode Ønsker om en glædelig Jul og et godt Nytaar.

Grenaa, 1 December 1958.

W. Rasmussen,

Fmd f. Foren. af danske Redningsmænd.

Mands Minde

Dødsfald

Baadformand ved Redningsstationen „Gl. Skagen“ Laurits Chr. Olsen er afgaaet ved Døden d. 27. Oktober. Laurits Olsen, der var født den 23. Marts 1903, blev ansat som Baadmand d. 1. Oktober 1932 og som midlertidig Baadformand den 1. Oktober 1955. Han havde deltaget i Redningen af 33 skibbrudne.

85 Aar

Fhv. Baadmand Edvard Johnsen Høy, Nymindegab, fylder den 22. December 85 Aar.

75 Aar

Fhv. Baadmand Peter Støvring Simoni Petersen, Slettestrand, fylder den 5. December 75 Aar.

60 Aar

Fhv. Baadmand Mogens Jensen, Søndervig, fylder d. 2. December 60 Aar.

50 Aar

Baadmand ved R/St. „Lønstrup“ Søren Peter Madsen fylder den 9. December 50 Aar.

Baadmand ved R/St. „Lønstrup“, Sogneraadformand Frode Christensen fylder den 22. December 50 Aar.

Afskedigelser og Ansættelser

Redningsstationen „Flyvholm“

Baadmand Jens Paakjær Vrist Nielsen er paa Grund af Svagelighed afskediget af Redningsvæsenets Tjeneste ved Udgangen af Oktober Maaned.

Jens P. Vrist Nielsen, der er født den 18. April 1912, blev ansat som Baadmand den 1. Oktober 1950; han har deltaget i Redningen af 4 skibbrudne.

I den ledigblevne Plads som Baadmand er midlertidig ansat Kristen Smed Vrist Nielsen.

Redningsstationen „Hals“

Baadmand Carl Egeberg Pedersen er p. G. a. Alder afskediget af Tjenesten fra Udgangen af November Maaned.

Carl E. Pedersen, der er født den 22. April 1898, blev ansat som Baadmand den 1. August 1921. Han har deltaget i Redningen af 110 skibbrudne og er dekoreret med Redningsvæsenets Jubilæumsmedalje.

I den ledigblevne Plads som Baadmand er midlertidig ansat Fisker Oskar Toftlund Madsen.

Redningsstationen „Gl. Skagen“

I den ved Baadmand Laur. Chr. Olsens Død ledigblevne Plads som Baadformand er midlertidig ansat Baadmand Herman Knud Andersen og som Baadmand er midlertidig ansat Per Fage Sørensen.

Nordisk Redningskonference i Helsingfors

Efter Indbydelse af „Finlands Sjøreddnings-selskab“ afholdtes i November Maaned 1958 et internordisk Informations- og Diskussionsmøde i Helsingfors.

I Mødet deltog Repræsentanter for de nordiske Lande med Undtagelse af Island, som havde meldt Forfald.

Konferencens Møder afholdtes i Stadshuset i Helsingfors og lededes af Formanden for „Finlands Sjøreddnings-selskab“ Sjøfartsrådet Sakari Tainio.

Sø- og Kystredningstjenesten i Finland udøves fortrinsvis af det private Selskab „Finlands Sjøreddningsselskab“, men der samarbejdes bl. a. med Kystbevogtningen, Lodsvesenet og Toldvesenet.

Efter at der den første Dag var budt velkommen til Konferencens Møder redegjorde Vicehærradsfoged Olof Riska for en af Finlands Statsraad i 1957 nedsat Sørædningskomites Betænkning af 1958.

Senere redegjorde Direktør, Kaptajn Hans Hansson fra „Svenska Sällskapet för Räddning af Skeppsbrutne“ for forskellige Spørgsmaal, Selskabet vil fremføre paa næste internationale Redningsbaadskonference, saasom det saakaldte SARAH-Systems Anvendelse i Sverige, Redningstjenestens Radiokommunikation i Krig og Anmeldelse af Redningsfartøjer til Genevemagterne gennem det internationale Røde Kors.

Den følgende Dag redegjorde Generalsekretær, Kaptajn Hans Holter fra „Norsk Selskab til Skibbrudnes Redning“ for Betydningen af Stationering af et Rednings- og Vejrvarslings-skib i den nordlige Del af Nordsøen og oplyste bl. a., at Spørgsmaalet herom var til Behandling i „Nordisk Raad“s Møder, som samtidig afholdtes i Oslo.

Efter Ønske fra „Finlands Sjøreddnings-selskab“ redegjorde Bestyreren af Det danske Redningsvæsen Niels Hansen derefter for det danske Flyvevaabens Erfaringer med Hensyn til Helikopteres Anvendelse i Redningstjenesten i Danmark. Oplysningerne herom var beredvilligt stillet til Raadighed af Kaptajn Krarup og Flyverløjtnant Bolvinkel v. „Flyvestation Værløse“. Finlands Sjøreddningsselskab har nemlig under Overvejelse at foreslaa den finske Stat Anskaffelse af et eller flere Helikoptere som et Supplement til Redningstjenesten. Selskabet har ikke selv Midler dertil, idet Anskaffelsen og Driften af Helikoptere er temmelig kostbart.

Derefter blev der aflagt Besøg i AGA's Udstillingshal for Gasakkumulatorer m. m., hvor man saa forskellige smaa Modeller af Fyr, Lystønder i Funktion.

Senere paa Dagen blev der foretaget De-

monstrationssejlsads med et finsk Redningsfartøj af omtrentlig samme Type, som i de senere Aar er anskaffet i Norge og Sverige.

Den sidste Dag blev der aflagt Besøg ved det finske Søfartsmonument, som er opstillet paa et Højdedrag ved Helsingfors Havn, samt aflagt Besøg paa Kirkegaarden for de under Vinterkrigen faldne finske Soldater.

Det var af stor Interesse at deltage i denne nordiske Redningskonference, som bl. a. vil komme til at danne Grundlaget for nordisk Deltagelse i den næste internationale Redningsbaadskonference.

En Julestranding

ved Thyborøn for 77 Aar siden.
Kun een Mand, Styrmanden, kom levende ind paa Stranden.

Julenat 1871 blæste en stormagtig Kuling ind over de lave, forrevne Klitter ved Thyborøn. Stormen, der kom af SV, var fulgt op af en svær Sø, der hamrede ubønhørligt og vedvarende mod Kysten, bag hvilken vel de fleste sov en rolig Søvn efter Juleaftenens særlige Stemmning.

Dag, det ved man jo, at ikke alle gaar til Ro, selv i Julen, naar Storm og Hav viser Tænder langs Kysten. Der er da altid nogle til at vaage, til bl. a. at gribe ind, om Bud skulde komme fra Søen, hvad der, ikke mindst i de Tider, ofte hændte.

Ogsaa saa tidligt som for ca. 80 Aar siden, var der noget, der hed Strandvagt; nogle, der lyttede og spejdede ud i Stormen og Mørket.

En Stranding Kl. 4 Nat

Just paa dette Tidspunkt, Julenat, kæmpede Skonnerten „Minna“ en fortvivlet Kamp langs den jyske Vestkyst, for at holde sig klar af de 3 frygtede Revler. Men Storm og Hav var Forbundsfæller, som gjorde Kampen ulige.

Længere og længere ind mod Kysten blev det lille Sejlskib presset og ved 4-Tiden tørnede det mod den yderste Revle, hvor de svære Braadsøer begyndte deres Hærværk mod den stækkede Fange.

Mellem Kl. 5-6 blev man i Mørket Strandingen var

I disse Tider, hvor det hvide Lys endnu ikke prægede Livet, hverken paa Land eller Sø, og i sligt Vejr, som raadede hin Julenat, var en enkelt, lavtbrændende Lanterne ikke let at øjne i et Inferno af Storm og Bølgebrus, og rime-ligvis var der slet intet Lys ombord.

Ihvertfald blev Strandingen først observeret

ca. 1½ Time efter Grundstødningen, hvorefter Julefreden i den da lille Fiskerflække brat blev brudt.

Redningsmandskabet blev purret ud, og hver Mand fandt hurtigt sin Plads, og de var sikkert ikke de eneste, der straks efter satte Kurs mod det Sted paa Kysten, ca. ½ Mil fra Stationen, hvort Skibet skønnedes at staa.

I Mørket kunde man ikke nøjagtigt bestemme Afstanden.

Den første Raket

blev straks lagt paa Stativet og antændt, men den naaede kun ⅔ af Afstanden ud til Skonnerten.

Senere sendtes der en dobbelt Raket ud, men heller ikke den naaede ud med den frelsende Line, og da det i dette Tilfælde, hvor Hav og Storm forhindrede andre Muligheder for Redning, forstaaer man Stemmningen, saavel derude som inde paa Land.

I et saa dystert Strandingsbillede er der altid to Faktorer, der maa samarbejde for at naa et heldigt Udfald, og det er dels Redningsmandskabet og de, der skal reddes.

Mere end een Gang i vort Redningsvæsens Historie er der sket dybe Tragedier, med Tab af Menneskeliv, fordi de strandede Søfolk enten ikke havde Kræfter til at foretage sig det, de skulde, naar Linen laa over Skibet, eller de ikke forstod den rette Brug af samme.

Noget tyder paa, at netop dette blev Anledningen til at omtalte Stranding her blev — Tragedien.

Styrmanden i Land paa et Vragstykke

Havet brød ustandseligt ind over Strandingen, der endnu var uden Forbindelse med Land. Men da skete der en Begivenhed, som var med til at redde den eneste Mand, der kom i Land fra „Minna“.

En svær Sø gik over Skibet og rev en Del af Rundhusets Dæk med udenbords. Kun ved nogle Splinter blev det hængende paa Skibets Læside. Her benyttede Styrmanden Lejligheden til at springe ned paa Dækstykket, der ved sin Vægt slap Forbindelsen med Skibet, og straks gik i Drift ind mod Stranden, hvor han ved tililende Folks Hjælp bragtes paa Land, inden Kræfterne forlod ham.

Raketapparatet anbringes paa en Høfde og Linen lægges over Strandingen

Medens denne ene glædelige Redning fandt Sted, gik Redningsmandskabet igang med nye Forsøg.

Man bar Raketstativet op paa en udfør Strandingen liggende Høfde, og det lykkedes da ved en Raket at føre Linen over Skibet, saaledes at de ombordværende 4 Personer kunde begynde Udhalingen, Det hele tegnede sig pludselig saa

lyst; den frelsende Line var naaet ud og modtaget paa Skibet, og nu var der kun Tale om Minutter, før de fremmede Folk var inde paa Stranden og Redningsarbejdet kronet med Held — men saaledes skulde det ikke gaa. Linen var ude, og Stjertblokken blev ogsaa straks fastgjort, ligesom Udhalingslinen blev indskaaren i Blokken, men paa Grund af det voldsomme Strøg stod Linerne øjeblikkelig i en Bue mod Læ, og efter gentagne Standsninger ophørte de ophørte de ombordværende ganske med Udhalingen, og gjorde Raketlinen fast.

De fire kunde ogsaa have været reddet, men de blev derude

Omtrent en Time efter at Forbindelse var opnaaet, bemærkede man fra Land, at to af Søfolkene havde surret sig til et Stykke Planke, og forlod Skibet. Den ene forsvandt straks, den anden holdt sig noget længere oppe, men tabtes snart af Syne.

Kort efter blev der af en af de to endnu tilbageværende paa Vraget gjort Tegn til, at man skulde hale ind paa Raketlinen, hvilket straks skete, og begge de paagældende saas nu, fastsurrede til Planker, at forlade Skibet.

I Begyndelsen var Modstanden paa Linen betydelig, men pludselig gik Indhalingen let, og da Tampen kort efter kom i Land, saas den at være skarpt afkappet, som om det var foretaget med en Kniv, og ingen fulgte med Linen. Paa dette Tidspunkt var Kl. 11 Formiddag.

Og det var Juledag, med kun een Gæst fra Havet. Der kunde have været 4 Kammerater mere, hvis alt var gaaet som det skulde.

Vi kan kun gætte paa en Forklaring, nemlig den, at de fire Søfolk i det afgørende Øjeblik mistede Besindelsen og lod det ligge, som var nærmest for Redning og greb til det, der formede Tragedien. — Men den Juledag kom der kun een Gæst ind fra Havet.

De andre blev derude. Sejre som Nederlag, Side om Side, har igennem Tiderne været med til at forme vore Redningsmænd.

Maagen.

Vi bringer alle, saavel vore Læsere som vore Annoncører, de bedste Ønsker om en glædelig Jul og et godt Nytaar.

Redaktion og Ekspedition.

Den Dag, da Havet tog 48 Vestkystfiskere

— den 2. November 1893 —

Den Dato husker vi, der er opvokset langs Vestkysten, allesammen.

Det vil sige, at der jo ikke er saa mange tilbage nu af de, der selv kan mindes Dagen. Det er jo saadan, at Tiden maler, og den samme Tid lægger jo ogsaa og heler Saar, som man skulle tro ikke kunde læges.

Jo, Tiden er barmhjertig. — Men Mindet lever, ogsaa paa Kysten, fra hint Rædselsdøgn.

Der er nu gaaet 65 Aar siden da, og det hører til ens Barndomserindringer, at „Gammel-far“, der sad i Kakkellovnskrogen paa det sidste, fortalte om Natten den 21. November, da Havet gjorde Indhug blandt Mænd ved Kysten.

Og hvordan var det saa? Jo, Fiskerne fra Harboøre og nordover langs den aabne Kyst, tog ud som sædvanligt i deres smaa Baade med Aarer og Sejl, paa Fiskeri efter Kuller og Torsk.

Vejret var usædvanlig fint, og Havet saa roligt, som man sjældent ser det paa den Tid af Aaret.

De fleste Baade fik Krogene i Havet, og var ifærd med at tage dem ind, før de kunde mærke Dønningerne under dem.

Det var Begyndelsen til det, der skulde følge efter.

Snart sprang Vinden om i NV, og det gik hurtigt, saa det ikke længe efter var Storm og svær Sø overalt, hvor man vendte sig hen, og for rebede Sejl gik det nu ind under Land, hvor saavel Hav som Storm syntes at være værst.

De tre Revler stod i eet Braad

og det var jo netop over disse, de smaa Baade og deres uforfærdede Besætninger skulde, for at have Haab om Frelse.

Langs Kysten hjalp Redningsbaadene saa godt de kunde under de vanskelige Forhold, og reddede ogsaa en Del Fiskere, men der var desværre flere der gik til, for Redning var umulig.

Det blev, som vi ved, en mørk Dag, hvor Sorgen blev Gæst i mange Hjem. Ialt druknede der langs Kysten 48 Fiskere, alene fra Harboøre 26 Mand, ved Agger 13, Vorupør 2, Vangsaa 3 og ved Klitmøller 4. Af de 26 fra Harboøre var 20 gift, og efterlod sig foruden Hustruer 74 Børn.

Der er næppe Tvivl om, at manges Vej er gaet om ad de mange Grave og Mindesmærker der er rejst over de omkomne, for at minde dem, enten med en Blomst, eller dvæle der en stille Stund.

Der er gaaet 65 Aar, men endda er Mindet

ikke blegnet, og mangen „Hvorfor“ har saavel ved tidligere, ved denne, som senere været fremsat.

Vi kan spørge, men Svar faar vi først senere, som Digteren har formet det i Linierne:

*Først naar Væven er standset,
og Skytten hørt op med at slaa,
da vil Gud tage Tæppet tilside,
saa ret vi forstaar
hvorfor de lyse Traade,
saavel som de mørke Baand
er lige nødvendig for Mønstrer
i Mesterens kyndige Haand.*

—n.

Læsø-Redningsbaaden

bjergede den synkende »Øresund« i Havn

Redningsbaaden fra Østerby paa Læsø, en Helikopter fra Flyvstation Aalborg og flere Skibe, deriblandt Færøskibet „Tjaldur“, deltog forledn i en Redningsaktion i Farvandet Syd for Læsø, hvor Stenfisherfartøjet „Øresund“ af København var kommet i alvorlige Vanskeligheder, efter at det var sprunget læk. „Øresund“s Ejer, Frømanden Ove Scharff, blev taget om Bord i Helikopteren og fløjet til Læsø, mens Kaptajnen og et Besætningsmedlem blev om Bord paa „Øresund“, der med Assistance af Redningsbaaden blev bugseret til Østerby.

Da man om Bord paa „Øresund“ fandt Situationen faretruende, som Følge af den opstaaede Lækage, anmodede man om Hjælp over Radioen, og Skagen Radio, der kom i Forbindelse med Skibet, alarmerede Østerby Redningsstation og Flyvestation Aalborg, ligesom Skibene i Farvandet blev gjort opmærksom paa „Øresund“s Vanskeligheder.

Bugseret i Havn af Redningsbaaden

Da Helikopteren fra Aalborg naede frem til „Øresund“, blev Skibets Ejer, Frømanden Ove Scharff, taget om Bord, mens de øvrige to ombordværende, nemlig Kaptajnen, Henry Petersen, og en Bedstemand, blev paa Skibet for at afvente Redningsbaadens Ankomst.

Samtidig med Redningsbaaden fra Østerby ankom Færøskibet „Tjaldur“, der satte en Baad i Vandet, men det blev ikke nødvendigt at anvende den. Redningsbaaden fra Østerby tog „Øresund“ paa Slæb, og de to Mand blev om Bord for at klare Pumpearbejdet, og det lykkedes at holde Skibet flydende.

I sidste Øjeblik

Ved 23-Tiden om Aftenen efter en vanskelig Sejlads paa Grund af Taage, gik Redningsbaaden i Havn i Østerby med „Øresund“. Ved Ankomsten til Havnen overtog Falck Pumpearbejdet. Paa det Tidspunkt var Skibet saa vandfyldt, at der kun var to Planker fribord. „Øresund“ var paa Rejse fra Aarhus til Gøteborg, da Skibet sprang læk.

Kong Haakons Kirke

indviet i København med Højtid og Fest

Kirken staar som Minde over Kongen, der for 53 Aar siden overtog Norges Trone

Folketkirkens Kongegave, Kong Haakons Kirke i København, fik under værdige og festlige Former en Indvielse, der fuldt ud stod Maal med det Resultat, der er kommet ud af de Indsamlinger, som har fundet Sted i Norge og Danmark for at rejse Kong Haakon et Minde i det Land og den By, hvor han voksede op, og hvorfra han netop for 53 Aar siden rejste til Norge for at overtage Landets Trone.

Den højtidelige kirkelige Indvielse fandt Sted om Formiddagen. Hele Kirkerummet og den tilstødende Festsal var fyldt af indbudte Gæster, da den norske Konge og det danske Kongepar ankom og udenfor Kirken hilstes af Kong Olavs Gardes Orkester og Tusinder af Børn.

Kirken skal vidne for Eftertiden

Højtideligheden indledtes med en gejstlig Procession — Oslos Biskop, Johannes Smemo, der senere prædikede, Bisperne fra Hamar, Bergen og Agder, Københavns Biskop, H. Fuglsang Damgaard, pastor C. Bonnevie-Svendsen, den svenske Præst i København, Bengt Söderberg, og den norske Sømandspræst i København, Kong Haakon Kirkes første Præst Eirik Guldvog.

Fra Prædikestolen sagde Biskop Smemo bl. a.:

— Der gaar en Tak gennem Norge igen i Dag, fra Hytte og Huse, fra Hjerter og Hjem — en Tak, som maa blive mere stille og dyb, fordi vi ikke kan naa Kong Haakon med den. Og naar ingen af os længer kan bevidne, hvilken Sindenes velsignede Høvding Haakon VII var, skal denne Kirke staa og gøre det klart for Efterslægten baade i hans Fædreland og i hans Kongerige, hvem han var.

Kong Olavs Tak

Efter Højtideligheden i Kirken holdtes et Festmøde paa Københavns Raadhus. Heri deltog et Par Tusinde Mennesker med de to Kon-

ger, de gejstlige Gæster og den norske Koloni i København i Spidsen.

Hovedtalen, der holdtes af Kong Olav, efter at han af Pastor C. Bonnevie-Svendsen, der har været Indsamlingskomiteens formand, havde faaet overrakt Kirkens gyldne Nøgle.

Kong Olav sagde i sin Tale bl. a.:

— Jeg vil gerne paa denne Dag give Udtryk for den Glæde og Taknemmelighed, min Far følte ved den Modtagelse, som Tanken om Rejsningen af denne Kirke fik. I Dag er Værket fuldført, og her staar nu et Guds Hus, et Samlingssted for en Menighed, for den norske Sømandsstand, et Hjem, hvor Nordmænd kan føle den nære Kontakt mellem sig og sine, et Stykke Norge borte fra Norge.

Kong Olav sluttede med at give Nøglen til Formanden for den norske Sømandsmission, Bankchef Sigurd Fougner.

Der blev holdt endnu en Række Taler. Pianisten Robert Riefeling spillede smukt af Grieg og Festligheden sluttede med, at den store Forsamling sang de to Landes Nationalsange.

Udvidelser

af den grønlandske Kystflaade

To Lægebaade, tre »Carolinere«, moderne Redningsmateriel

Den grønlandske Kystflaade staar foran interessante Udvidelser. Grønlandske Handel har indsendt Ansøgning til Finansudvalget om Bevilling til Bygning af en moderne Motorcoaster af „Caroline“-Typen paa 240 Tons Dødvægt. Egentlig ønsker Handelen tre saadanne Skibe, men i første Omgang søger man kun om det ene. Endvidere er der indsendt Ansøgning om Penge til Bygning af to Lægebaade, hvoraf den

Af Renterne af »Fhv. Farmer Christian Mumme Bondo og Hustru Christiane, født Hartmann's Legat« vil der den 6. Marts 1959 kunde uddeles nogle Portioner til værdige og trængende Fiskere, ansatte eller forhen ansatte under Redningsvæsenet i Nørrejylland og deres Enker samt uforsørgede Børn.

De, der maatte ønske at komme i Betragtning ved Uddelingen, vil kunne faa Skema til Udfyldning ved Henvendelse til **Legatbestyrelsens Formand, Sagfører, cand. jur. Aage Juul-Pedersen, Klaregade 15, Odense**, til hvem Skemaerne vil være at indsende inden den **15. Januar 1959**.
Legatbestyrelsen.

LEMVIG

E. SMEDEGAARD
Sels. Guld. Øvre. Optik
Telefon 194 LEMVIG Telefon 194

LEMVIG SKIBSVÆRFT

Nybygninger og Reparationer
P. Poulsen - Telefon 209

LEMVIG SVINESLAGTERI A/S

TH. 708 . 108

A. HONORÉ

Isenkram og Udstyrsforretning
TORVET 3 - LEMVIG - TELF. 408

MINERALVANDSFABRIKKEN

»IDEAL«

TH. 123

Aktieselskabet

LEMVIG BANK

TH. 777

Kontorer i
Bækmarksbro - Bøvlingbjerg - Harboøre - Thyborøn

LEMVIG FISKEAUKTION

statsautoriseret

v. P. Trillingsgaard

Auktionshallen TH. 335 - Auktionskontoret TH. 613 - Privat 504

LEMVIG VAADBINDERI

Viggo Jeppesen . Telf. 603

Al Slags Vaad og Travl leveres omgaaende

Brdr. Andersens

MASKINVERKSTED

Lemvig Havn . Telf. 594

Filial: Thyborøn . Telf. 29

JESPER PEITERSEN

Fiskeri- og Skibsartikler

LEMVIG - - - TELEFON 246

Filialer i Thyborøn og Thorsminde

Dampskibs-Aktieselskabet

»Myren«

Korresponderende Redere

HOLM & WONSILD

ene skal stationeres i Godthaab og den anden i Qutdligssat.

Lægebaaden til Godthaab bliver paa ca. 50 Tons og ventes at vilde koste 400.000 Kr., den skal kunde transportere Patienter og indrettes med et Gennemlysningsanlæg til Brug under Tuberkuloseundersøgelserne. Lægebaaden til Qutdligssat bliver paa 20 Tons.

Iøvrigt er Grønlandsskibet „Hans Hedtoft“ ved at blive gjort færdigt paa Frøderikshavns Værft og Flydedok.

Gummiflaade med »Sarah«-Nødsender

For at forøge Sikkerheden ved Sejlads i Grønland har Grønlandske Handel udstyret alle sine Skibe med oppustelige Redningsflaader. Det har vist sig, at disse overdækkede Redningsflaader yder bedre Beskyttelse for forliste Søfolk end de aabne Redningsbaade. Forsøg, foretaget af det engelske Admiralitet, har vist, at Søfolk kan holde sig i Live i saadanne Flaader i arktiske Farvande, medens de vilde være omkommet i Redningsbaade, hvor man helt anderledes paa- virkes af Kulden. I Løbet af de nærmeste Maaneder skal Redningsflaaderne udstyres med de saakaldte Sarah-Anlæg, dvs. smaa Radiosendere, der automatisk kan dirigere Skibe og Flyvemaskiner til Undsætning.

„Tidsskrift for Redningsvæsen“

Ansv. Redaktør Jørg. Pedersen, Ydby St., Telf. Ydby 70.

Ekspedition:

Forretningsfører Gadgaard Nielsen, Lemvig, Telf. Lemvig 15.

Hovedbestyrelse:

Fmd. Wenzel Rasmussen, Havnevej 223, Grenaa, Telf. 337. — Kasserer Peder Munk Pedersen, Nørre Vorupør, Tlf. Nørre Vorupør 4. — Gustav Hallgreen, Rolfsvej 139, Esbjerg, Telf. Esbjerg 375. — N. C. Jensen, Bjerregaard — Kr. Strybeck, Thorup Strand, Telf. Thorup Strand 3. — Jens Nygaard, Harboøre, Telf. Harboøre 71. — Aage Pedersen, Snogebæk, Nekse.

ESBJERG TOVVÆRKSFABRIK A/S

Telefon 4000

HIRTSHALS

Hans Svendsens SKIBSBYGGERI

Alt i Nybygninger
samt Reparationer

Hirtshals . Telefon 132

A/S Hirtshals Fryse- & Kølehus Hirtshals Isværk

Telefon 70

A/S HIRTSHALS BANK

Filial af A/S Hjørring Diskontobank

Tlf. 44 . 244

HIRTSHALS SØMANDSHJEM

Telf. 37

God borgelig Middag - Pæne Værelser

Bestyrer Niels Samuel

CHR. JEPSEN - Telefon 39

Altid 1. Kl.s Kød og Paalæg

»VIOLA«

Telef. 74 - CARL JENSEN - Hirtshals

Frugt - Blomster - Kranse

LEVORSEN & JØRGENSEN

Lys . Kraft . Skibsinstallation

Betjening Dag og Nat

THYLANDS BANK

HURUP

Bedsted . Hørdum . Koldby . Vestervig

Marsø
Støbegods

SKAGEN

SKAGENS FISKEAUKTION

statsautoriseret v. Aage Geismær - Telegr.-Adr.: Fiskeauktion

Telefoner: Kontor 41200 (Statst.) Privat 41029 (Statst.)

Skibsprovintering . Etableret 1909

P. Saxberg

Indehaver: Paul Saxberg . Skagen

Telefon 41144 (7 Linier)

Adresse: Havneplads 16-18

Telegramadresse: »Saxbergship«

Magasin
Skagen

TELEFON 410 27
POSTGIRO 4403y

HARALD PEDERSEN ★

A/S Skagens Kul- og Trælastforretning

Telefon 41277 . 2 Lin.

Karstensens Skibsværft

Skibs- og Baadbyggeri

Telefon 41201

OSCAR SKOUGAARD

aut. Installatør . Telefon 41345

SKAGEN

AKTIESELSKABET SKAGEN ISVÆRK

Skagen . Telf. 41838

THISTED

Krogline og Fisketvist „Nordvest“ er bedst!

JOHS. HAANING . THISTED

Telf. 353

RESERVERET

MINDESMÆRKER

Brdr. Jensen . Sten- og Billedhuggeri

Thisted . Telefon 94

Marstal Træskibsværft

v/ Søren Andersen og Sønner . Marstal

Alt i Nybygninger og Reparationer

ESBJERG

N. N. NIELSEN . MASKINFABRIK

Esbjerg . Telf. 429

v. E. Nielsen og G. Erlandsen

Repræsentant for »TUXHAM«

Christiansens Fiskeauktion . Esbjerg

Indehaver: Chr. P. Christiansen

Statsautoriseret

Telefon 293 & 736 . Telegr. Adr. Fiskemose

C. M. Nørskov Laursen

Maskinfabrik I/S . Tlf. 761

Dæksmaskineri spec. for Fiskefartøjer

N. P. Jensens Skibs- og Baadebyggeri

Esbjerg gl. Havn

Telefoner: 584 og 2283 - Privat 718

anbefales med saavel Nybygning
samt Reparation

BRØDRENE MATHIASSEN

Ny Havn

Tlf. Kontor og Lager 47, privat 388

H. J. CHRISTENSEN & SØN

Vaadbinderi og Tovtjæleri

Ny Havn - Telefon 2153

H. J. Christensen privat Telefon 1482

HANS AA & SØNNER

Sejlmagere

Ny Havn . Esbjerg . Telefon 3288

P. Rasmussen & Co

Maskinfabrik — Telefon 988

P. Rasmussen priv. Telf. 717

ROUST & NIELSEN

Maskinværksted

Ny Havn

Telf. 387

Gravmonumenter

Martin Billeschou

Stormgade 59

Telefon 838

A/s Em. Z. Svitzers Bjergnings-Entreprise

Grundlagt 1833

KVÆSTHUSGADE 1 - KØBENHAVN K.

CENTRAL 5195 — UDENFOR KONTORTID CENTRAL 5195 A

TLGR.-ADR.: SVITZERSALVAGE